T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

TĀRīḪ-İ GÜZīDE (NUṢRET-NĀME)
[1b-48a]
(Giriş, Transkripsiyonlu Metin, Dizin-Sözlük, Tıpkıbasım)

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

ÖMER ÇAKMAKCI

KOCAELİ 2020

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

TĀRīḪ-İ GÜZīDE (NUṢRET-NĀME)

[1b-48a]

(Giriş, Transkripsiyonlu Metin, Dizin-Sözlük, Tıpkıbasım)

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

ÖMER ÇAKMAKCI

DANIŞMAN: PROF.DR. MÜNEVVER TEKCAN

KOCAELİ 2020

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

TĀRĪḪ-İ GÜZĪDE (NUṢRET-NÂME)
[1b-48a]
(Giriş, Transkripsiyonlu Metin, Dizin-Sözlük, Tıpkıbasım)

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Tezi Hazırlayan: ÖMER ÇAKMAKCI

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 03.02.2020/03

Jüri Başkanı: Prof. Dr. Münevver Tekcan

Jüri Üyesi: Prof. Dr. Adnan Rüştü Karabeyoğlu

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Abidin Karaslı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ ..... **III**
ÖZET ..... **V**
ABSTRACT ..... **VI**
KISALTMALAR ..... **VII**
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ ..... **VIII**

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ÇAĞATAY TÜRKÇESİ VE ORTA ASYA TÜRK TARİH YAZICILIĞI **1**
1.1. ÇAĞATAY TÜRKÇESİNİN TEŞEKKÜL ETTİĞİ COĞRAFÎ MUHİT **1**
1.2. ÇAĞATAY TÜRKÇESİ VE EDEBİYATI **1**
1.2.1. Klasik Öncesi Devir **5**
1.2.2. Klasik Devir **6**
1.2.3. Klasik Sonrası Devir **6**
1.3. ORTA ASYA TÜRK TARİH YAZICILIĞI **7**
1.3.1. Göktürk Devri Tarih Yazıcılığı **7**
1.3.1.1. Kül Tigin Âbidesi **8**
1.3.1.2. Bilge Kağan Âbidesi **8**
1.3.1.3. Tonyukuk Âbidesi **9**
1.3.1.4. Göktürk Devrinin Diğer Kitâbeleri **9**
1.3.2. Uygur Türkçesi Devri Tarih Yazıcılığı **9**
1.3.3. Karahanlılar Devrinde Tarih Yazıcılığı **10**
1.3.3.1. Kutadgu Bilig **11**
1.3.3.2. Dîvânü Lügâti't-Türk **12**
1.3.4. Çağatay Türkçesi Devri Tarih Yazıcılığı **14**
1.3.4.1. Sedd-i İskenderî **14**
1.3.4.2. Târih-i Enbiyâ ve Hükemâ **14**
1.3.4.3. Bâbür-nâme **14**
1.3.4.4. Şiban Han Dîvânı **14**
1.3.4.5. Şecere-i Terâkime **15**
1.3.4.6. Şecere-i Türk **15**

1.3.4.7. Târîh-i Güzîde Nusret-nâme.....15

İKİNCİ BÖLÜM

2. TRANSKRİPSİYONLU METİN 19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. DİZİN-SÖZLÜK.....85
3.1 GENEL DİZİN 85
3.2. KİŞİ ADLARI DİZİNİ 249
3.3. YER ADLARI DİZİNİ 275
3.4. ETNİK ADLAR DİZİNİ 283
3.5 ARAPÇA VE FARSÇA İBARELER DİZİNİ 294

SONUÇ.....300
KAYNAKÇA.....303
EKLER.....305
EK-1.....305
ÖZGEÇMİŞ.....310

ÖNSÖZ

XVI. asır Çağatay Türkçesi devrinde yazılmış olan *Tārīḫ-i Güzīde (Nuṣret-nāme)* adlı eserin [1b-48a] varakları arasındaki bölümü, yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışmanın inceleme mevzuunu oluşturmaktadır.

Çalışma dört bâbdan teşekkül etmektedir. Birinci bâbda Türk edebiyatı ve bu edebiyatın bir devresini teşkil eden Çağatay Türkçesi üzerine umumî bir değerlendirme yapılmış, devrin hususiyetleri hakkında muhtasar bir malumat verilmiştir.

İkinci bâbda, *Tārīḫ-i Güzīde (Nuṣret-nāme)'nin* [1b-48a] varakları arasındaki kısmın transkripsiyonlu metni ilave edilmiştir. Mezkûr eser; Saint Petersburg Aziatsky Muzey'de Türkçe yazmaları bölümünde 745 numara ile kayıtlıdır. Eserin müstensihi malum değildir. Ancak eseri yazılış tarihi ile ilgili olarak şöyle bir bilgi yer alır: Cemaziyelevvel ayı hicri 908 yılı. Metnin mütalaası esnasında noksan olduğu düşünülen kısımlar [ ] içerisinde ifade edilmiştir.

Üçüncü bâbda, metnin sözlük ve gramatikal dizini yer almaktadır. Dizinde, Reşit Rahmeti Arat'ın *Kutadgu Bilig* adlı eserindeki dilbilgisi sıralaması esas alınmıştır. *Genel Dizin* ile beraber *Kişi Adları Dizini, Yer Adları Dizini ve Etnik Adlar Dizini* farklı başlıklar altında sıralanmıştır. Metinde geçen ayet, hadis ve duaların Türkçe tercümeleri verilmiştir. Aynı zamanda genel dizinde Sir Gerard Clauson tarafından hazırlanan *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish* adlı lügâtten istifade edilerek Eski Türkçe'deki karşılıkları verilen kelimlerin adı geçen lügâtteki sayfa ve sütun numaraları hakkında da bilgi verilmiştir.

Dördüncü bâbda metnin tıpkıbasımı yer almaktadır.

Tez çalışmamın muhtelif safhalarında yardımlarını gördüğüm kıymetli arkadaşlarım Ebru Aslanergün'e, Ahmet Karataş'a, çeşitli tavsiye ve tashihleriyle

eksiklerimi gideren Dr. Öğr. Üyesi Serpil Yazıcı Şahin'e; üzerimde emeği olan, ihtiyaç hissettiğim kaynaklara ulaşmamı temin eden, bilgi ve tecrübesinden istifade ettiğim değerli hocam Prof. Dr. Münevver Tekcan'a kalbî teşekkürlerimi arz ederim.

Ömer Çakmakcı, Ocak 2020

ÖZET

Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışma, Çağatay Türkçesi Tarihi'nin en mühim eserlerinden biri olarak kabul edilen *Tārīḫ-i Güzīde (Nuṣret-nāme)* adlı eserin [1b-48a] varakları arasındaki bölümünü kapsamaktadır. Dört bâbdan teşekkül eden çalışmamızın ilk bâbında, Çağatay Türkçesi ve o devirde yazılan ehemmiyetli eserler hakkında temel bilgiler verilmiştir. İkinci bâbda *Tārīḫ-i Güzīde (Nuṣret-nāme)*'nin transkripsiyonlu metni yer almaktadır. Mezkûr eser, Saint Petersburg Aziatsky Muzey'de Türkçe yazmaları bölümünde 745 numara ile kayıtlıdır. Üçüncü bâbda, metnin sözlük ve gramer dizini verilmiştir. Dizinde, Reşit Rahmeti Arat'ın *Kutadgu Bilig* adlı eserindeki dilbilgisi sıralaması esas alınmıştır. Metinde geçen kişi adları, yer adları, etnik adlar, ayet, hadis ve dualar farklı başlıklar altında gösterilmiştir. Dördüncü bâbda, metnin tıpkıbasımına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Çağatay Türkçesi*, *Tārīḫ-i Güzīde*, *Nuṣret-nāme*

ABSTRACT

This work which is prepared as a master's thesis involves the section between folios [1b-48a] of *Tarikh-i Guzidah (Nusrat-namah)* which is accepted one of the most important works of the Chagatai Turkish period. Our work consist of four chapters. The first chapter gives essential information about Chagatai Turkish and the literary works which had written through Chagatai Turkish period. In the second chapter, the transcribed text of *Tarikh-i Guzidah* is given. The manuscript has been recorded with number 745 in the Turkish Manuscripts Division of Aziatsky Museum, St. Petersburg. In the third chapter, the glossary and the grammatical index based on the grammatical index of *Qutadgu Bilig* by Reşit Rahmeti Arat are given. The names mentioned in the text, geographical names, etnicities, Qoranic verses, Hadith and prayers are indexed under separate titles. The last chapter includes the facsimile of related folios.

Key Words: *Chagatai Turkish*, *Tarikh-i Guzidah*, *Nusrat-namah*

KISALTMALAR

Ar. : Arapça

bkz. : Bakınız

c. : Cilt

çev. : Çeviren

EDPT : *An Etymological Dictionary of Pre Thirteenth-Century Turkish*

ET. : Eski Türkçe

Far. : Farsça

H.: Hicrî

haz. : Hazırlayan

İA: İslam Ansiklopedisi

M.: Miladî

Moğ. : Moğolca

s. : Sayfa

S. : Sayı

Soğd. : Soğdca

TDK : Türk Dil Kurumu

TDVİA : Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

Tr. : Türkçe

TTK: Türk Tarih Kurumu

Yay: Yayınları

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ء,ا,آ	a,ā,e,’	ض	ż,ḍ
ب,پ	b,p	ط	ṭ
ت	t	ظ	ẓ
ث	s̱	ع	‘
ج,چ	ç,c	غ	ġ
ح	ḥ	ف	f
خ	ḫ	ق	ḳ
د	d	گ,نک,ک	k,g,ŋ
ذ	ẕ	ل	l
ر	r	م	m
ز	z	ن	n
س	s	و	o,ō,ö,u,ū,ü,v
ش	ṣ	ه	h,e,a
ص	ṣ	ی	y,i,ı,ī,ė

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ÇAĞATAY TÜRKÇESİ VE ORTA ASYA TÜRK TARİH YAZICILIĞI

1.1. ÇAĞATAY TÜRKÇESİNİN TEŞEKKÜL ETTİĞİ COĞRAFÎ MUHİT

Türk yazı dilinin elimize geçen ilk nümuneleri, sekizinci asırda yazılan Orhun Âbideleri'dir. Bu yazı dili 12-13. asra kadar devam etmiştir. Türk yazı dilinin ilk devresini teşkil eden bu ilk yazı dili devresi, aynı zamanda Orta Asya'da geniş bir sahayı kaplayan bütün bir Türklük âleminin asırlar boyunca kullandığı müşterek bir yazı dili devresidir. Türkoloji literatüründe Türkçe'nin bu devresi için "Eski Türkçe" tabiri kullanılmaktadır. (Ergin, 2012: s. 13)

Eski Türkçe'den sonraki devirde, Türkçe karşımıza birden fazla yazı dili ile çıkmaktadır. 13. asrın başlarında bilhassa Moğol istilası ile beraber Orta Asya'daki Türklük âleminin parçalanarak Türk kavimlerinin büyük kitleler hâlinde Hazar Denizi'nin güney ve kuzeyinden kuzey ve batıya doğru gitmesi, İslam kültürünün Türkler arasında yayılarak kuvvetli bir şekilde yerleşmesi, dile giren yeni mefhumlarla beraber İslam yazısının kabulü ve yeni kültür merkezlerinin teşekkülü gibi muhtelif dış tesirler ve bir müddetten beri Türkçe'nin içinde kendini hissettiren tabiî tekâmül neticesinde husule gelen büyük değişiklikler yazı dili birliğini parçalayarak Eski Türkçe'nin ömrünü tamamlamıştır. Çeşitli sahalara yayılan Türk kavimleri, yeni kültür merkezleri etrafında kendi mahallî şivelerine dayanan yazı dilleri meydana getirmişlerdir. Bu durum, birden fazla yeni yazı dilinin doğmasına ve gelişmesine sebep olmuştur. 12-13. asırdan sonra biri Doğu, diğeri Batı Türkçesi olmak üzere iki yazı dili meydana gelmiştir. (Ergin, 2012: s. 14)

1.2. ÇAĞATAY TÜRKÇESİ VE EDEBİYATI

Çağatay Türkçesi; 11-13. asır Karahanlı (Hakaniye) ve 14. asır Harezm Altın Orda Türkçeleri'nin devamı olarak 13-15. asırlar arasında Çağatay, İlhanlı ve Altın

Orda devletlerinin kültür merkezlerinde gelişme gösteren ve Timurlular devrinde (1405-1506) İslam medeniyetinin tesiri altında zengin bir edebiyat meydana getiren Türk yazı dilidir. (Özkan, Tören, Esin, 2013: s. 116)

Bu dil, Türk dilleri ailesinin Orta Asya grubuna mensuptur. Günümüzdeki Roman dillerinin teşekkülünde ve gelişmesinde Latince'nin rolü ne ise Orta Asya Türkçesi'nin tekâmülünde de Çağatayca'nın rolü odur denilebilir. Çağatay Türkçesi, 15. asrın başından 20. asrın başına kadar kullanılan edebî bir dildir. Günümüzdeki Özbekçe ve Yeni Uygurca ona en yakın Türk şiveleridir. (Eckmann, 1988: s. VII)

Timurlular idaresi altında gelişen bu yazı dili, Orta Asyadan batıya doğru göç eden Türk boylarına nazaran, doğudaki Türk boylarının konuşup yazdıkları bir dil olduğu için Doğu Türkçesi, hatta Ali Şir Nevaî ile beraber klasik bir mahiyet kazanmasından dolayı Nevaî Dili olarak da isimlendirilmiştir. (Özkan, Tören, Esin, 2013: s. 116)

Çağatay Türkçesi, Çağatay Dili, Çağatayca terimleri çok tartışılmıştır. (Ercilasun, 2014: s.400). Armin Vambery'nin 1867'de Leipzig'de basılan *Chagataische Sprachstudien* adlı meşhur eseri, "Çağatay" kelimesine büyük bir itibar kazandırmıştır. Vambery, "Çağatay terimini sadece 12.-19. yüzyılların Orta Asya İslâmî Türk Edebiyatının dili için değil, aynı zamanda kendi çağının yaşayan Orta Asya Türk şiveleri ve bilhassa Özbek şivesi için de" kullanmıştır. (Eckmann, 1988: s. X)

1928'de Aleksandr N. Samoyloviç, Orta Asya edebî Türk dilini dört devreye ayırarak tasnif etmiştir:

1. Karahanlı Türkçesi veya Kâşgar Türkçesi (11-12. yüzyıllar);

2. Kıpçak-Oğuz Türkçesi (13-14. yüzyıllar);

3. Çağatayca (15-19. yüzyıllar);

4. Özbekçe (20. yüzyıl) (Eckmann, 1988: s. XI)

Samoyloviç'in yaptığı bu tasnife karşı en büyük itiraz Fuat Köprülü'den gelmiştir. Köprülü 1945'te İslâm Ansiklopedisine yazdığı *"Çağatay Edebiyatı"* maddesinde *"Barthold-Samoyloviç nazariyesi"* adını verdiği bu görüşe karşı kendi devirler taksimini verir ve Çağatay edebiyatını da bu devirlere göre inceler. (Ercilasun, 2014: s. 401). Köprülü Çağataycayı şu devirlere ayırır:

1. İlk Çağatay devri: 13. ve 14. yüzyıllarda, önce Türkistan, Horasan ve İran sahalarında, Harezm'de ve sonra Altın Ordu'da gelişen edebî dil.

2. Klâsik Çağatay devrinin başlangıcı: 14. yüzyıl sonlarından başlayıp 15. yüzyılın ortalarına kadar "Timurlular devrinde Horasan ve Mâverâünnehr'in Herat ve Semerkand gibi medenî ve siyasî merkezlerinde" gelişen edebî dil.

3. Klâsik Çağatay devri: 15. yüzyılın ikinci yarısını içine alan ve Nevâyî ile başlayan devir.

4. Klâsik devrin devamı: 16. yüzyılda Babur ve Şeybanîler devri.

5. Gerileme ve Çökme devri: 17-19. yüzyıllar

"Aslında Köprülü ile Samoyloviç arasındaki fark bir isimlendirme farkıdır. Dikkat edilirse her ikisi de 13 ve 14. yüzyılları ayrı bir devir olarak kabul eder. Köprülü'nün farkı, bu devri Çağataycanın içinde mütalâa etmesidir." (Ercilasun, 2014: s. 401)

Sovyet Türkolojisinde Çağatay Türkçesi için "Kadim Özbekçe" (*drevneuzbekskiy*) ve "Eski Özbekçe" (*starouzbekskiy*) terimleri kullanılır. Bununla beraber Çağatay öncesi devirler için de Eski Özbekçe tabirini kullanan Rus Türkologları vardır. (Eckmann, 1988: s. XII)

M. A. Şçerbak Eski Özbek dilini 10. asırdan başlatmakta ve Eski Özbek edebî

dilini şu devirlere taksim etmektedir:

1. İlk Devir (10.-13. yüzyıllar)

2. İkinci Devir (14.-17. yüzyıllar)

3. Üçüncü Devir (17.-18. yüzyıllar)

Şçerbak, ikinci devrin sunî bir dilden ibaret olduğunu ve "Çağatayca" teriminin kullanılmasının da sadece bu devir için mümkün olabileceğini ifade etmektedir. Üçüncü devirde de mahallî unsurların edebî dile girmeye başladığını söylemektedir. (Eckmann, 1988: s. XII)

"Çağatay Türkçesi dediğimiz edebî dili kullananların kendileri aslında en doğru yolu bulmuşlardır. Kendinden öncekiler gibi Nevâyî de kendi dilini **Türkçe** ve **Türk tili** olarak adlandırır. Bazen de Arapça î ekiyle **Türkî** sözünü kullanır ki bu da *Türkçe* demektir. *Mecâlisü'n-Nefâis'te, Muhâkemetü'l-Lugateyn'de* ve diğer eserlerinde *Türkçe*, *Türkî*, *türk tili* terimlerini yüzlerce defa kullanır. *Mecâlis'te* Çağatayca yazan şairlerden de hep *Türkçe*, *Türkî*, *Türk tili* bile (Türk dili ile) yazan şairler olarak bahseder." (Ercilasun, 2014: s. 403)

Ercilasun'un da ifade ettiği gibi Ali Şir Nevaî, kullandığı dile umumiyetle Türkçe, Türkî ve Türk tili diyor; edebî dil manasında ise Çagatay lafzı tabirini kullanıyor.

Çağataycanın en büyük uzmanlarından biri olan Janos Eckmann'ın, esas itibariyle Samoyloviç'e dayanan; fakat sınırları daha net belirleyen tasnifi bugün artık umumiyetle kabul edilen bir tasniftir. Buna göre Orta Asya edebî Türk dili şu devirlere ayrılır:

1. Karahanlıca veya Hakaniye Türkçesi (11.-13. yüzyıllar);

2. Harezm Türkçesi (14. yüzyıl);

3. Çağatayca (15. yüzyıl-20. yüzyılın başlangıcı)

Eckmann Çağataycanın beş yüz yıllık hayatında bazı değişikliklere uğradığını ifade ederek onu da kendi içinde şu devirlere ayırarak tasnif eder:

1. Klasik Öncesi Devir (15. yüzyılın başlarından Nevâyî'nin 1465'te ilk divanını tertibine kadar)

2. Klasik Devir (1465-1600)

3. Klasik Sonrası Devir (1600-1921)

Eckmann, klasik öncesi devri, "bir dizi Eski Türkçe husûsiyetin muhafaza edildiği bir geçiş devri" olarak telakki edip klasik sonrası devri, "bir taraftan Nevâyî dilinin dikkatli bir taklidi, diğer taraftan Özbek unsurlarının tesiri" olan bir devir olarak değerlendirir. (Eckmann, 1988: s. XIII-XIV)

1.2.1. Klasik Öncesi Devir

15. asır başlarından Nevâî'nin ilk divanını tertip ettiği 1465 yılına kadar devam eder. Bu devir, bir dizi Eski Türkçe husûsiyetin muhafaza edildiği bir geçiş devridir. (Eckmann, 1988: s. XIII) Devrin başlıca müellif ve şairleri; hayatı hakkında yeterli bilgi bulunmayan, daha çok kaside ve gazelleri ile Çağatay şiirinin ilk mühim şairi olarak kabul edilen Sekkâki; 15. asrın ilk yarısında şöhret bulan ve Çağatay edebî dilini ustalıkla kullanarak kendisinden sonra gelen birçok şaire tesir eden Mevlânâ Lutfî; Yesevî dervişlerinden İsmail Ata'nın torunlarından Atâyî; Mevlânâ Lutfî'den sonra 15. asrın en güçlü şairi kabul edilen Mîr Haydar Tilbe; Şahruh'un oğlu Baysungur'un nedimlerinden Yûsuf Emîrî; hayatı hakkında kâfi malumat bulunmayan Yakînî; 14. asrın ikinci yarısı ile 15. asrın ilk yarısında yaşadığı zannedilen Ahmedî; Mîrân Muhammed Şah'ın oğlu olup Şahruh Mirza zamanında Horasan valiliği de yapmış olan Ahmed Mirza; kullandığı sade dil ile dikkat çeken Gedâyî'dir. (Özkan, Tören, Esin, 2013: s. 117)

1.2.2. Klasik Devir

15. asrın ikinci yarısında bilhassa Sultan Hüseyin Baykara'nın saltanat yıllarında (1469-1506) Herat, hem siyasî hem de ticarî bir merkez olmasının yanında, ayrıca bir kültür ve sanat merkezi hâline geldi. Herat edebî muhiti bu sırada yalnızca Horasan ve Maveraünnehir gibi merkezlerle temaslarını sürdürmekle kalmıyor, aynı zamanda İran, Irak, Tebriz ve İstanbul gibi kültür merkezleri ile de devamlı münasebet halinde idi. Bu devrede Timur sarayında resmî dil olarak Farsça kullanılmaktaydı. Ancak Hüseyin Baykara zamanında Farsça yanında Türkçe de büyük değer kazanmış, birçok şair Türkçe ile de şiirler yazmaya başlamış ve Türkçe ile de büyük sanat eserleri vücuda getirilebileceğini göstermişlerdi. Klasik devir Çağatay edebiyatının başlıca temsilcileri; Ali Şir Nevâî, Hüseyin Baykara, Hâmidî, Şahî, Şiban Han, Muhammed Salih ve Bâbür Şah'tır. Ali Şir Nevâî, klasik devir Çağatay edebiyatının olduğu kadar, bütün Türk edebiyatının da en mühim şahsiyetlerinden biridir. Azerî ve Anadolu sahasının yanı sıra Osmanlı şairleri tarafından da üstat kabul edilmiş, 15. asırdan itibaren şiirlerine müteaddid nazireler yazılmıştır. Hüseyin Baykara, klasik Çağatay şiirinin Nevâî'den sonraki ilk siması olarak kabul edilmektedir. Baykara'nın vefatından sonra klasik Çağatay edebiyatı Orta Asya'da Şeybaniler, Hindistan'da Bâbür ile devam etmiştir. (Özkan, Tören, Esin, 2013: s. 118)

1.2.3. Klasik Sonrası Devir

Çağatay edebî dilinin bu devri 1600'de sona erer. Son Şibanlı hükümdarları Abdullah Han ile oğlu Abdülmümin'in 1598'de vefat etmesi üzerine Türkistan'daki birlik parçalanır. Buhara ve Hive hanlıkları ve 18. asırda da Hokand hanlığı kurulur. 1868'de Buhara, 1873'te Hive, 1876'da Hokand Rus Çarlığı'nın idaresi altına girmiştir. (Ercilasun, 2014: s. 420)

"Son devirde Buhara ve çevresinde Çağatay edebiyatının gittikçe gerilemesine karşılık Hîve ve Hokand çevrelerindeki siyasî gelişmelere paralel olarak oldukça canlı

bir edebî faaliyet göze çarpar. Ancak Nevâî ve Fuzûlî'yi taklitten ileri gidemeyen bu çalışmaların da pek başarılı olduğu söylenemez. XIX. yüzyıla gelinceye kadar Çağatayca, konuşma ve resmî yazı dili olarak çok geniş bir sahada kullanılmakla beraber edebiyatta hiçbir büyük şahsiyet yetiştirememiştir.[1]

"Bu devirde yetişmiş, çoğu Yesevî taklidi şiirler yazan, zaman zaman aruz veznini de kullanan şairler arasında Mahdum Kulı, Şems Özkendî, Ubeydî, Fakîrî, Beyzâ, Bihbûdî, Şühûdî, Gedâ, Gazâlî, Tufeylî, Râcî ve Hüveydâ sayılabilir. Hive ve Hokand'da yetişen şairler arasında ise Ebülgazi Bahadır Han'dan başlayarak Mevlânâ Yahyâ, Seyyid Muhammed Ahmed, Molla Niyaz Muhammed ile Nemengânlı Fâzıl, Hâzık, Fazlî, Muhammed Emîn Endicânî, Hazînî, Muhyî, Mukîmî ve Firkat gibi isimler zikredilebilir."[2]

XX. asırda Çağatay edebiyatının yerini Özbek edebiyatının aldığı görülür.

1.3. ORTA ASYA TÜRK TARİH YAZICILIĞI

1.3.1. Göktürk Devri Tarih Yazıcılığı

Göktürk devrinden kalma kitâbeler Orhun Âbideleridir. Göktürkler, milâttan evvelki asırlarda Hunlar tarafından kurulup, değişen sülâleler ve boylar idaresinde devam edegelen Asya'daki büyük Türk imparatorluğunun 6. asırla 8. asır arasındaki devresinde hüküm sürmüşlerdir. (Ergin, 2000: s. XV). Orhun Âbideleri, bu Türk hanedanının Bilge Kağan devrine ait mahsulleridir. Birincisi olan Kül Tigin Âbidesini ağabeyi Bilge Kağan 732'de diktirmiş, ikincisi olan Bilge Kağan Âbidesini de vefatından bir yıl sonra 735'te kendi oğlu olan kağan diktirmiştir. Üçüncü olarak verilen Tonyukuk Âbidesi ise 720-725 yıllarında kendisi tarafından dikilmiştir. (Ergin,

[1] Kemal Erarslan, Çağatay Edebiyatı, İstanbul, TDV yay. C. 8 s. 168-176
[2] Kemal Erarslan, Çağatay Edebiyatı, İstanbul, TDV yay. C. 8 s. 168-176

2000: s. XVI)

"Orhun civarında Orhun yazısı ile yazılı daha başka kitabeler de bulunmuştur. Belli başlıları altı tanedir. Fakat bunların en büyükleri ve mühimleri bu üç tanesidir." (Ergin, 2000: s. XVI)

"Orhun âbidelerine Orhun kitabeleri de denir. Şüphesiz bunlar kitabedir. Fakat hem maddî bakımdan, hem manevî bakımdan bu kitabeler söz götürmez birer abidedirler. Muhtevaları gibi heybetli yapıları da âbide hüviyetindedir. Onun için bunları ifade eden en iyi isim Orhun âbideleri tâbiridir." (Ergin, 2000: s. XVII)

1.3.1.1. Kül Tigin Âbidesi

"*Kül Tigin Âbidesi*, Kağan olmasında ve devletin kuvvetlenmesinde birinci derecede rol oynamış bulunan kahraman kardeşine karşı Bilge Kağan'ın duyduğu minnet duygularının ve kendisini sanatkârane bir vecd ve coşkunluğun içine atan müthiş teessürün ebedî bir ifadesidir." (Ergin, 2000: s. XVII)

Kül Tigin Âbidesi keşfedildiği zaman, üzerine oturtulduğu kaplumbağa şeklindeki oyuk bir kaide taşının yanında devrilmiş vaziyette bulunuyordu. Yüksekliği 3,75 metre ve dört cephelidir. Batı cephesi büyük bir Çince kitabe ile kaplı olup diğer cepheleri Türkçe'dir. Doğu cephesinde kırk, güney ve kuzey cephelerinde ise on üçer satır mevcuttur. Satırlar yukarıdan aşağıya doğru yazılıp sağdan sola doğru istif edilmiştir. Âbidenin Çince kitabesinde Türk-Çin dostluğu anlatılmakta, Türk imparatorluğu ve Kül Tigin methedilip tanıtılmaktadır. Âbidedeki kitâbeler Bilge Kağan ve Kül Tigin'in yeğeni Yollug Tigin tarafından yazılmıştır. (Ergin, 2000: s. XVII-XIX)

1.3.1.2. Bilge Kağan Âbidesi

Bu âbide, Bilge Kağan'ın 734'te vefat etmesinden sonra 735'te oğlu tarafından dikilmiştir. Âbide, aynı yerde Kül Tigin âbidesinin bir kilometre kadar uzağındadır.

Şekli, tertibi ve yapısı itibarı ile birincisine benzemektedir. Kültigin Âbidesi gibi bu âbidenin de batı cephesinde Çince bir kitâbe mevcuttur. Çince kitâbe neredeyse tamamen silinmiştir. Bilge Kağan âbidesi devrilip parçalanmış olduğundan tahribat ve silinen yerler çok fazladır. Kültigin âbidesinde olduğu gibi bu âbide de Bilge Kağan konuşmaktadır ve âbide yine yeğeni Yollug Tigin tarafından yazılmıştır. (Ergin, 2000: s. XIX)

1.3.1.3. Tonyukuk Âbidesi

Tonyukuk âbidesi; Kül Tigin ve Bilge Kağan âbidesinin biraz daha doğusunda bulunmaktadır, devrilmemiştir ve dikili dört cepheli iki taş hâlindedir. Birinci ve büyük olan taşta 35, ikinci taşta ise 27 satır bulunmaktadır. Bu âbidedeki yazılar, Kül Tigin ve Bilge Kağan kitâbelerindeki kadar muntazam değildir. Yazı yukarıdan aşağı doğru yazılmıştır, fakat satırlar diğer iki kitâbede olduğu gibi sağdan sola doğru değil de soldan sağa doğru istif edilmiştir. (Ergin, 2000: s. XX)

"Tonyukuk âbidesini, İltiriş Kağan'ın isyanına iştirak eden ve o günden Bilge Kağan devrine kadar devlet idaresinin baş yardımcısı olarak kalan büyük Türk devlet adamı ve başkumandanı Tonyukuk, ihtiyarlık devrinde bizzat diktirmiştir. Bu âbidede Tonyukuk konuşmaktadır, bu âbidenin müellifi odur." (Ergin, 2000: s. XX)

1.3.1.4. Göktürk Devrinin Diğer Kitâbeleri

Göktürkler'in ikinci devrinden kalmış olan diğer kitâbeler şunlardır:

Çoyr, Hoytu Tamir, Ongin (Işbara Tamgan Tarkan), İhe-Hoşotu (Köl İç Çor), İhe Aşete (Altun Tamgan Tarkan), İhe-Nur, Hangiday (Ercilasun, 2014: s. 128)

1.3.2. Uygur Türkçesi Devri Tarih Yazıcılığı

Uygurlar, takriben 100 yıl boyunca (744-840) eski Türk ilini ve töresini idare ettiler. İlk Uygur kağan ve kumandanları da tıpkı Göktürk kağanlarının yaptıkları gibi

hâkimiyetin, gücün, birlik ve beraberliğin sembolü olan "bengü taşlar" dikmişlerdir.

Eski Uygur Türklerinin yazılı edebiyatı, taşlar ve kayalar üzerine yazılmış metinlerle başlar. Göktürklerin bengü taş, bitig dediği kitâbelere, Uygurlar, "biŋ yıllık tümen künlük bitig" adını vermiştir. Göktürk Kitabelerindeki uzun cümleli ve mecazlı anlatımlara mukabil, Uygur metinlerindeki cümleler daha kısa, mecazlı ifadeler daha azdır. (Akbulut, 2005: s. 4)

Eski Uygur Türkçesi metinleri arasında Budist, Maniheist ve az miktarda olmakla beraber Hristiyan çevreye ait dini eserler mühim bir yer tutar. Dinî sahada yazılan metinlerin kâhir ekseriyetini Çince, Toharca, Sanskritçe, Tibetçe ve Soğdca'dan yapılmış tercümeler teşkil etmektedir. Dinî sahadaki metinlerin yanısıra din dışı mevzularda yazılmış çeşitli muhtevaya sahip pek çok Uygur metni bulunmaktadır. Uygur edebiyatında yabancı dinî ıstılahları karşılayabilmek için Türkçe kelimeler türetilmiştir. Bu kelimeler Uygurlar üzerinden Budizm'i öğrenen Moğollar tarafından da kullanılmıştır. (Şen, 2024: s. 20)

Köklü bir geleneğin devamı olan ve devletin resmî, tarihi vasfını taşıyan bu bengü taşların ekseriyetinde, Uygur kağan ve kumandanlarının hem yabancılarla hem de diğer Türk boylarıyla yaptıkları savaşlar anlatılır. Eski Uygur Türkleri devresinde, Taryat Kitabesi, Şine-Usu Kitabesi, Kara Balasagun Kitabesi, Gürbelcin Kitabesi, Suci Kitabesi, Somon-Tes, Somon Sevrey Kitabesi, Tes Kitabesi öne çıkan bazı kitabelerdir.

1.3.3. Karahanlılar Devrinde Tarih Yazıcılığı

Karahanlı Türkçesi, takriben iki yüz yıllık bir zaman dilimine hakim olan Göktürk ve Uygur Türkçesinin tabiî bir devamıdır. Onuncu asır sonlarına doğru, devrin en kudretli Türk ülkesi sayılan Karahanlılar ilinde İslam ışığı altında, yeni bir Türk dili edebiyatı vücuda getirilmiştir. Bu edebiyat köklü ve millî gelenekli Türk

yazarlarının gayretiyle, yepyeni cihetlerden geçme imkanı bulmuştur. Komşu Arap ve İran dilleri ile bir nevi atbaşı yürütülmek istenen bu muvakkat devre Türk edebiyatının en orijinal temsilcileri Kâşgarlı Mahmud'un Dîvânü Lügâti't-Türk'ü ile Balasagunlu Yusuf Has Hacib'in Kutadgu Bilig'i olmuştur. Türk cemiyet tefekkürünün, iki zıt cephesini kendi bünyelerinde aksettiren bu iki eserin, birincisi Türk diyalektolojisi ile şifahî halk edebiyatını, ikincisi tam aksine klasikleşmiş yazı dili Türk şiirini ihtiva etmektedir. (Hacıeminoğlu, 2019: XIV)

Bu devirde Tarih Yazıcılığına misal olarak Kutadgu Bilig ve Dîvânü Lügâti't-Türk eserlerine temas edilmiştir.

1.3.3.1. Kutadgu Bilig

1069-1070 yıllarında Yusuf Has Hâcib tarafından kaleme alınıp Karahanlı hükümdarı Tavgaç Uluğ Buğra Han'a sunulan Kutadgu Bilig, İslamî Türk edebiyatının bilinen ilk eseridir. İnsanlara her iki dünyada da saadete ulaşmak için takip edilecek yolu göstermek maksadı ile yazılan, kelime manasını "mesut olma bilgisi" olarak izah edebileceğimiz eser; 6645 beyitten teşekkül eden manzum bir siyasetnamedir. (Argunşah, Sağol Yüksekkaya, Tabaklar, 2011: s. 18, 19)

Rağbeti hudutsuz olan Kutadgu Bilig, çeşitli Türk il ve kavimleri arasında, muhtelif adlar almıştır. Çinliler'de Edebü'l-Müluk; Maçinler'de Aynü'l-Memleket; Maşrıklılar'da Zinetü'l-Ümera; İranlılar'da Şahname; Turanlılar'da Kutadgu Bilig; bazılarında ise Pendname-i Müluk olmuştur. Eser, zarif dili ve ahlakî mevzuu ile uzun müddet Türkistan'ın edebî Türkçe'sinin üzerinde müessir olmuştur. Türk edebiyatı, ilk defa Kutadgu Bilig ile nazım edebiyatının temelini kurmuş ananevî Türk kültürünü, tarihî mazisinden ayırmamıştır. (Hacıeminoğlu, 2019: s. XV, XVI, XVII)

Kutadgu Bilig mevzuu itibarı ile didaktik bir eserdir. Aruzun "feûlün feûlün feûlün feûl" kalıbıyla kaleme alınmıştır. Klasik Türk edebiyatı nazım şekillerine göre

yazılmış olmasına rağmen, eserde Eski Uygur şiirlerinde sıkça kullanılan mısra başı kafiyeye de rastlanmaktadır. Eserin esasını teşkil eden dört mefhum (adalet, saadet, akıl, akıbet), seçilen dört temsilî karakter ile bir münazara ve münakaşa ortamı oluşturarak zengin tasvirlerle bir drama sahnesi içerisinde canlandırmak suretiyle anlatılmıştır. Eserde bahsi geçen dört mefhum ve temsil ettikleri karakterler şunlardır:

1. Kün Togdı (hükümdar): köni törü (adalet)

2. Ay Toldı (vezir): kut (saadet)

3. Ögdülmiş (vezirin oğlu): ukuş (akıl)

4. Odgurmış (zahid): akıbet (hayatın sonu) (Argunşah, Sağol Yüksekkaya, Tabaklar, 2011: s. 19,20)

Eserin bilinen üç yazma nüshası mevcuttur. Bunlardan biri Uygur harfleriyle 1439'da Herat'ta yazılmıştır. Mezkûr nüsha tarihçi Hammer tarafından İstanbul'da bulunup Viyana Saray Kütüphanesi'ne hediye edilmiştir. Diğer ikisi Arap harfi ile yazılmış Kahire ve Fergana nüshalarıdır. (Banarlı, 2004: s. 239)

Kutadgu Bilig üzerinde Türkiye'de yapılan en mufassal çalışmalar, Reşit Rahmeti Arat'a aittir. Bu Türk âlimi tarafından kısa bir mukaddime ile beraber eserin transkripsiyonlu metni neşredilip tercümesi yapılmıştır. (Banarlı, 2004: s. 240)

1.3.3.2. Dîvânü Lügâti't-Türk

Kâşgarlı Mahmud'un 1074-1077 yılları arasında kaleme aldığı Dîvânü Lügâti't-Türk, 11. asrın temel eserlerindendir. Eser, Araplar'a Türkçe'yi öğretmek maksadıyla yazılmıştır. Bu sebeple madde başları Türkçe'den Arapça'ya bir lügat şeklinde tanzim edilmiş, kelime manalarının daha iyi anlaşılması için misaller verilmiştir. Bu lügat, Karahanlılar zamanında yazılan Kutadgu Bilig ile beraber ilk İslamî devir eserlerinden kabul edilir. Kâşgarlı Mahmud'un kaleme almış olduğu

Dîvânü Lügâti't-Türk adlı eser, Türkçe'nin bilinen ilk lügatidir. Yaklaşık olarak 8000 kelime ihtiva eder. Eserin malzemesi Türk dünyasından toplanmıştır. Türk dilinin söz varlığı bakımından mühim bir kaynaktır. Şahıs, kabile ve yer adları ile beraber Türk tarihine, coğrafyasına ve halk edebiyatına dair birçok mevzuyu ele alması, esere ansiklopedik bir mahiyet kazandırmıştır. Türkçe'nin ilk lügati olmasının yanı sıra Türk dilinin 11. asırdaki belli başlı dil hususiyetlerini, ses ve şekil bilgisini göstermesi; çeşitli Türk boylarının ağızları üzerinde mukayeseli malumat vermesi; ekseriyetle Karahanlı Türkçesi üzerinde dursa da bilhassa Oğuz Türkçesi ile alakalı bilgiler ihtiva etmesi eserin ehemmiyetini arttıran noktalardır. Kâşgarlı Mahmud, bu eserinde devrinin standart dilinin lügatini yazmakla beraber Oğuzlar, Kıpçaklar, Argular gibi muhtelif Türk boylarının ağızlarına da yer vermiştir. Bu yüzden eserine "Türk lügati (Türk dili)" yerine "Türk lügâti (Türk dilleri)" demiştir. Eser, Araplar'a Türkçe öğretmek maksadıyla yazıldığı için Türkçe'den Arapça'ya bir lügat şeklinde tanzim edilmiş, eserin mukaddimesi ve açıklama kısımları Arapça olarak kaleme alınmıştır. Bu eseri ehemmiyetli kılan hususlardan biri de, kelimelerin madde başı olarak yer alması ve kelimelerin izahatı yapılırken manalarının daha iyi anlaşılması için halk deyişleri, atasözleri ve şiirlerinden misaller verilmesidir.

Tek yazma nüshası olan bu eser, 1917 senesinde İstanbul Beyazıt Camii yanındaki bir sahafta Ali Emiri Efendi tarafından bulunup ilim dünyasına kazandırılmıştır. Daha sonra Ali Emiri'nin de tasdiki ile eser Kilisli Rifat Bilge tarafından tetkik ve tashih edilerek Arap harfleri ile neşredilmiştir. Bu neşriyattan sonra eserle alakalı olarak M. Fuad Köprülü, Necip Asım, Besim Atalay, Ahmet Caferoğlu ve C. Brockelmann başta olmak üzere yurt içi ve yurt dışında birçok ilmî tedkikat yapılmıştır. Eser ilk başta Kilisli Rifat Bilge, Abdullah Atıf Tüzüner ve Abdullah Sabri Karter tarafından Türkçe'ye tercüme edilmiş ancak neşredilmemiştir. Daha sonra Besim Atalay'ın yaptığı tercüme üç cilt halinde ve bir indeks ilavesi ile neşredilmiştir. Eser bilahare Yeni Uygurca'ya, Özbekçe ve İngilizce'ye de tercüme

edilmiştir. Günümüze yakın en yeni neşirlerden birini de 2015 yılında Ahmet Bican Ercilasun ve Ziyat Akkoyunlu *Dîvânü Lügati't Türk* adıyla yapmıştır.

1.3.4. Çağatay Türkçesi Devri Tarih Yazıcılığı

1.3.4.1. Sedd-i İskenderî

Ali Şir Nevaî tarafından 1485'te kaleme alınan bu mesnevi 7000'den fazla beyit ihtiva eder. Aruzun "feûlün feûlün feûlün feûl" kalıbıyla yazılmıştır. Bu eserdeki mevzu daha evvel Firdevsî, Nizamî ve Hüsrev tarafından da işlenmiştir. Nevâî bu eserinde İskender'i bir Türk hükümdarı gibi tasavvur ederek onun şahsında Hüseyin Baykara ile oğlu Bedîüzzaman'ı anlatmıştır.[3]

1.3.4.2. Târih-i Enbiyâ ve Hükemâ

Ali Şir Nevaî tarafından 1485'ten sonra yazılan bu mensur eser, Hz. Âdem'den Hz. Muhammed'e kadar gelen peygamberlerin ve bazı hakîmlerin menkıbelerini ihtiva eder.[4]

1.3.4.3. Bâbür-nâme

Sade ve samimî bir dille yazılmış olan bu eserin Türk hatıra edebiyatının ve Çağatay nesrinin şaheseri olduğu söylenmektedir. Eser, devrinin vakaları hakkındaki en mühim tarih kaynaklarından biridir. Devrin sadece siyasî hadiselerini değil, sosyal ve kültürel hayatını ve dünya görüşünü de bu eserden anlamak mümkündür. (Ercilasun, 2014: s. 419)

1.3.4.4. Şiban Han Dîvânı

Şiban Han'ın mevcut üç eserinden en mühim olanı divanıdır. Bu divanın tek bir yazma nüshası vardır ve İstanbul Topkapı Müzesi'ndedir. 196 varaktan oluşan bu

[3] Erarslan, a.g.e.
[4] Erarslan, a.g.e.

yazma eser; 306 gazel, 8 mensur parça, naat, rubaî, tuyug gibi birçok şiir ihtiva etmektedir. Eserin ilmî neşri Yakup Karasoy tarafından yapılmıştır. (Ercilasun, 2014: s. 418)

1.3.4.5. Şecere-i Terâkime

1659-60 yıllarında Ebu'l Gazi Bahadır Han tarafından kaleme alınmıştır. Müellifinin de ifade etiği gibi bu eserin kaynağını Türkmen boyları arasında söylenen rivayetler ve hocaların beylerin ellerinde bulunan şecereler oluşturmaktadır. Aynı zamanda müellif tarihî eser olarak da Reşidüddin'in Camiü't-tevarih'indeki Oğuzname'den istifade ettiğini belirtmiştir. (Ölmez, 2003: s. 16)

1.3.4.6. Şecere-i Türk

1663 yılında Ebu'l Gazi Bahadır Han tarafından kaleme alınmıştır. Vefatı dolayısıyla yarım kalan ve daha sonra oğlu Enûşe tarafından tamamlanan Şecere-i Türk, XV. asrın ikinci yarısından başlayarak Harezm'de hüküm süren Yâdigâroğlu Şıban Özbek hanlarının tarihini ve soylarını tespit etmek maksadıyla yazılmıştır. Bu sebeple Şeybanîlerin tarihi ve soy ağaçları açısından mühimdir. (Ölmez, 2003: s. 16)

Eser aynı zamanda Türk ve Moğol tarihine ait bilgileri de ihtiva eder. Eserin giriş kısmında yazar *Bu tārīẖni yaẖşı ve yaman barçaları bilsün tėp Türkī tili birlen aytdum. Hem andaġ aytıp men kim bėş yaşar oġlan tüşünür ve bir kelime Çaġatay Türkīsinden ve 'Arab'dın ḳoşmay men rūşen bolsun tėp.* (Ölmez, 2003: s. 30)

1.3.4.7. Târîh-i Güzîde Nusret-nâme

Orta Asya'da Türk tarih yazıcılığı bakımından ehemmiyet arz eden eserlerden biri de *Tārīẖ-i Güzīde Nuṣret-nāme*'dir. Bu eser, hakikatte bir *Şîbânî-nâme* mahiyeti göstermektedir. Fakat aslında bu eser, *Câmiü't-Tevârîh*'in mübareke-i Gazan Han kısmını ihtiva etmektedir. Bu hususa dair malumat, çalışmamızın 4b/2 4b/3 4b/4 4b/5 4b/6 4b/7 4b/8 kısımlarında yer almaktadır. Eserde evvela Nuh peygamberin

hayatı, sonra Oğuz Kaan'ın, bilahere de Cengiz Han'ın hayatı ve hükümdarlığı anlatılır. Moğol, Türk kabile ve oymaklarına yer verilir. Eser bu bakımdan tarih ilmine de kaynaklık eder. Eserde yer alan hususî adların bazıları şu ana kadar diğer kaynaklarda dahi tespit edilememiştir. Eserin sonraki kısımlarında Şîbânî Han ve Mahmut Bahadır'ın padişahlık devri anlatılsa da bu bâb 48a'dan sonraki varaklarda yer aldığı için çalışmamızda bunlara dair malumat yoktur. Eserde Şah Melik, Nur Said, Muhammed Salih gibi tarihî şahsiyetler silsilesine de yer verilmiştir. Eser St. Petersburg Aziatsky Muzey'de mevcuttur. Çalışmamızda esas alınan bu nüsha, Türkçe yazmalar bölümünde B745 numara ile kayıtlıdır. Her sayfada 13 satır bulunmaktadır. Kavim adı, boy adı, şahsiyetlerin kıssası, geçiş babları gibi mühim kısımlar kırmızı renkli mürekkep ile yazılmıştır. Bu husus da okuma esnasında kolaylık sağlamıştır. Fakat bu eserin müellefi bilinmemektedir. Eserin yazılış tarihi ve yazılmasına vesile olan kimseler ile alakalı eserde şu bilgiler yer alır:

"fermān boldı kim tevārīẖi cihān-güşā-yı Meŋü Ḫan ibn-i Tulu Ḫan ve Tevārīẖ-i Güzīde-i İslām Şāh Ġazannıŋ ḳızı ve taḳı münteḫab cāmi' ve Tevārīẖ-i Sāmī kim Uluġ Bėg Mīrzānıŋ atıġa bitilgen taḳı Moġul baḫşıları Moġul ḫaṭṭı birle bitilgenlerni āsān bolmaḳ üçün taḳı Fārsī tili birle bitilgenlerni Türkīge urup tertīb bėrildi taḳı kitābġa Tevārīẖ-i Güzīde Nuṣret-nāme at bėrildi bu tevārīẖ hicret toḳḳuz yüz sėkkizde Cemādiü'l-evvel ayı ėrdi cem' ėtip [bi]tildi" (4b/2) (4b/3) (4b/4) (4b/5) (4b/6) (4b/7) (4b/8).

Bu bilgiden eserin yazılış tarihinin H. 908 (M. 1502) olduğu anlaşılıyor.

Eserin bir başka nüshası da British Library Or. 3222 numara ile kayıtlı nüshadır. Bu nüsha tam metne en yakın ancak bozuk ve eksik bir nüshadır.

Eserin 48a-94b arasındaki kısmını Ahmet Karataş (Karataş,2018); 95a-149a arasındaki varakları Sümeyra Alan (Alan,2017) çalışmıştır. Bu çalışmada da 1b-48a

arasında varaklara yer verilmiş, St. Petersburg Aziatsky Muzey'de B145 numara ile kayıtlı nüsha esas alınmıştır.

Tārīḫ-i Güzīde'nin (Nuṣret-nāme) 1b-48a varakları arasında yer alan bölümlerin ana başlıkları:

1. *Mevlānā Celāleddin Rūmī'ye atfen yer alan kaside ve dua*
   [1b/1] [3b/13]
2. *Kitabın tanıtımı ve yazılmasına vesile olan kimselere dua*
   [4a/1] [5a/7]
3. *Ḥażret-i Reṣūl*
   [5a/7] [6a/7]
4. *Dāstān-ı Oġuz Ḫan*
   [6a/7] [7a/11]
5. *Dāstān-ı Kerayit*
   [7a/11] [8b/2]
6. *Dāstān-ı Yesügey Bahadır*
   [8b/2] [9a/12]
7. *Āġaz-ı Dāstān-ı Neseb-i Çiŋiz Ḫan*
   [9a/13] [11a/13]
8. *Çiŋiz Hannıŋ ḫatun ve ḳumalarnıŋ ẕikri*
   [11a/13] [12b/1]
9. *Dāstān-ı Yuçi Ḫan bin Çiŋiz Ḫan*
   [12b/2] [13a/6]
10. *Dāstān-ı Çaġatay Ḫan ve Çiŋiz Ḫan naṣīḥat ḳılġanı*
    [13a/6] [14a/11]
11. *Dāstān-ı Ögetay Ḫan Çiŋiz Ḫan*
    [14a/11] [14b/6]
12. *Dāstān-ı Tuluy Ḫan Çiŋiz Ḫan*

[14b/6] [15b/11]

13. *Mevḳūfāt-ı Ebu'l-Ber ve sā'ir ḫayrāt ve 'imāretniŋ atları*

[15b/11] [17a/9]

14. *Ebülce Ḫan (Nūh peygamber)*

[17a/9] [19a/1]

15. *Evvelġı fasl Oġuz Ḫannıŋ tārīḫ ve ḥikāyetleri*

[19a/1] [25a/1] →

(Uygur, Ḳaŋlı, Ḳıpçaḳ, Ḳarluḳ, Ḳalaç, Aġaçeri)

16. *Ėkkinçi fasl Türk ḳavlarınıŋ ẕikri*

[25a/1] [48a/7]

(Celayir, Tatar, Merkit Urut, Bayavut, Keyikset, Ḳağın, Salcut, Taycut, Saycut, Ḥabaş, Durman, Barın, Suḳanut, Birlesin, Biderkin, Çuryat, Duḳlab, Besut, Ḳoŋrat).

→ 15 ve 16. fasılda Türk kavimlerinin kıssalarını yer verilirken merkezde Cengiz Han ile olan münasebetleri yer alır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. TRANSKRİPSİYONLU METİN

[1b]

(1) الحمد لله الذی یوتی الملک من یشاء بشمول قدرته و رحمته و ینزع الملک

(2) ممن یشاء بکمال قدرته و سطوته و الصلوت والسلام علی من فتح ابواب الهدایته

(3) بارشاده و فاز اصحاب الولایات با نواع الکرامات بتاییده و امداده

(4) وعلی آله و اصحابه و اتباعه و اولاده توحید باری تعالی جل جلال و عم نواله

(5) Kerīm ḳādir ḥayy tüvānā

Taḳı settār ü hem ‘allām ü dānā

(6) Sėniŋki birlikiŋge barça ‘ālem

Tanuḳdur yėr kök ve an cümle ādem

(7) Nė ḳılsaŋ sėn ḳılur-sėn ey Ḫudāvend

Saŋa yoḳtur şerīk ü miṣl ü mānend

(8) Sėniŋ bar ėligiŋdin barça mevcūd

Nişānıŋdın tapıpdur cümle maḳṣūd

(9) Birerge sėn bėrip-sėn māl ü milket

Bėripdür-sėn birerge genc-i ḥikmet

[2a]

(1) Birerge sėn bėrip-sėn ‘izz ü cāhī

Ėşikiŋde yeksāndur bār-gāhī

(2) Tutup-sėn her birini ḥikmet ile

Ḳılıpdur-sėn cemī‘in ḳudret ile

(3) Muḥammedge bėriben tāc-ı levlāk

Ḳılıpdur-sėn anı sėn şāh-ı eflāk

(4) Aŋa luṭf ėyleben mi‘rāc bėrdiŋ

Ḥabībimdin başıġa tāc bėrdiŋ

(5) Ol ėrdi ehl-i nişīnniŋ çerāġı

Taḳı ẓulmet tüniniŋ ṣubḥ-gāhı

(6) Ser ü serheng-i meydān-ı vefādur

Sipehsālār-ı ḫayl-ı enbiyādur

(7) Kimesne māyesi ‘arş-ı Muḥammed ol

Aŋa Cibrīl bir kemter-berīd ol

(8) Penāh sėnde ḫıred bir servīdür

Ėşikiŋde şerī‘at rehberidür

(9) Serīr-i ‘arşġa na‘leynidür tāc

Ḥabību’llāh ṣāḥib-i ser-i mi‘rāc

(10) Ol ḳādir ü dānā vü nāṣır-ı tüvānā kim ḳudret-i ḳadīmī birle maḫlūḳāt taṣvīriġa

(11) anıŋ ḳalemi ṣun‘ı çehre-güşāy turur ve maṣnū‘ātı taḥrīrge anıŋ ḥikmeti

(12) mihr-efzā turur ve ibdā‘-ı mükevvenāt ve iḫtirā‘-ı mevcūdāt ḳılıp ba‘żıġa

(13) kemāl-i ma‘rifetin bėrdi ve menşūr-ı cemāl-i celālin iẓhār ḳıldı kim قوله تعالى خلق الانسان علم البيان

[2b]

(1) ṭuġrāsın tarttı yene baʿżı insāndın baʿżını öz ṣıfātı birle

(2) maḫṣūṣ ḳılıp kemāl-i ḳudret anda iẓhār ėtip iḳtidār bāhiresin rüsūmı ḫalāyıḳdın

(3) mübtedā’ ėtdi nėtek kim bu faḳīr aytur ʿināyet-i ezelī refīḳ olup saʿādet-i lem-yezelī

(4) bedraḳa-ı ṭarīḳ olup ol pādşāh-ı aʿẓam ve şehin-şāh-ı muʿaẓẓam

(5) selāṭīn منبع الجود والكرم نبوى الاخلاق والشيم ḫaylınıŋ ser-firāzı ve ḫavākīn

(6) mülkiniŋ genc-i pervāzı vücūdınıŋ kevkeb-i cihān-bānı ve insān ẕātınıŋ

(7) dürr-i sīrābı vāżıḥ على العالمين berre iḥsānnıŋ medḥi kim gūyā

(8) til birle dėmek muḥāl turur taḫṣīṣ kim Rüstem tili medḥide lāl turur ḳaṣīde

(9) Serīr-efrūz-ı ṣāḥib-tāc-ı ḫāḳān

ʿAdālet taḫtı üzre şāh-ı baḫt-ḫan

(10) Şerḥ-i dānā ėrür şāh-ı cihān-baḫt

Ki ber-ḫōrdār aŋa hem tāc u hem taḫt

(11) Nigīn-i ḫātem-i mülk-i meʿānī

Vilāyet-gīr-i mülk-i cāvidānī

(12) Ḳılayın cilve ḫanım vaṣfıdın mėn

Taḳı aytayın ėmdi medḥidin mėn

(13) Uşol ḫan kim Süleymān-ı vücūddur

Sipihr-i devlet ü deryā-yı cūddur

[3a]

(1) Muʿayyendür kim ol ẓıll-ı ilāhī

Zihī ẓıll-ı ḫalāyıḳlar penāhı

(2) Ėrür bir ḫayl ü şāhen-şāh-ı āfāḳ

Özi birle ḳaşı hem cüft hem ṭāḳ

(3) Ḳılıp-sen ḫalḳġa islām-ı fermān

Kėçe kündüz işi tekrār-ı Ḳur'ān

(4) Ferīdūn-fer taḳı Cemşīd-i ṣānī

Şecā'at Ḫusrev ū Şīrin lisānı

(5) Süleymāndur uşol dānā-yı ekber

Boluptur ḫalḳ aŋa barça musaḫḫar

(6) Cihān-gīr ol-dı 'ālemġa bėrip nūr

Kimesne bendesi ḫāḳānı faġfūr

(7) Eger bolsa ėdi Dārā Sikender

Ḳılurlar ėrdi özlerige perver

(8) Şeh-i 'ālī neseb kim dāver-i devr

Yoḳ ėtdin dünyādın āvāze-yi cevr

(9) Bolur elḳābıdın 'ālem mu'aṭṭar

Ki dīn ü devlet andındur muẓaffer

(10) Ḳılsan Ḥaḳḳ bile ṣıdḳın ārāst

Tevellā vü teberrāsın ḳılıp rāst

(11) Ėrür Īrān ū Tūrān ser-firāzı

Taḳı Çiŋizīlerniŋ ser-firāzı

(12) Şecā‘at mülkide ṣāḥib-ḳırāndur

Seḫāvet bābıda bes kāmrāndur

(13) Melāḥatda besī yektā ėrür ol

Ḥüsn meydānıda zībā ėrür ol

[3b]

(1) Leṭāfet içre anıŋ mihri şāmil

Ẓarāfet fenniniŋ ḥaḳḳıda kāmil

(2) Seḫāvetde gehī kör körse cūdın

Ḳılur yėrni öpüp ḫātem-i sücūdın

(3) Ḫudā nūrıdın ol perverde çenār

Ėrür hem ḳāṭi‘-i küffār ü füccār

(4) Yoḳ anda ‘aceb ḫōd-bīnlik riyādın

Mücessem nūr ėrür ḥilm ü ḥayādın

(5) Yörüptür ḫalḳ u ‘ālem ṭal‘atıdın

Tanıpdur barça ‘ālem şöhretidin

(6) Ėşitse ḥaḳlıḳ aytur her riyādur

İzi tofraġı közge tūtiyādur

(7) Çıḳarsa ol zamān ḳındın ḳılınçın

Selāmet saḫla Ḥaḳḳ-ı ẕāt-ı şerī‘atın

(8) Cihāndın kėtti ẓulm ü cevr ü resmi

Yamanlıḳ bābıda ḳalmadı ismi

(9) Boluptur ḳoylar üçün böri-cūyān

Kişi bir yolġa köç ėtmek nė imkān

(10) Tutuptur yār yüzini yaḫşı atı

Bolup rūşen anıŋ barça ṣıfātı

(11) Munuŋ dėk pādişehni ėl tilerler

Aŋa ḳul bolġalı barça ayurlar

(12) İlāhī öz penāhıŋda tut anı

Murād u maḳṣadıġa yėtkür anı

(13) Hemīşe devletin pāyende ḳılġıl

Aŋa baḫt u sa‘ādet bende ḳılġıl

[4a]

(1) ammā ba‘de bilgil kim bu kitābnıŋ taṣnīfiġa ve bu tevārīḫniŋ te’līfiġa sebeb

(2) zamān-ı Çiŋiz Ḫan ol boldı kim celālet burcınıŋ āfitābı ve sa‘ādet evciniŋ

(3) māhı cihān-tābı ṣāḥib-ḳırān-ı zamān Çiŋiz Ḫan zamānıdın müddeti medīd ve ‘ahd-i ba‘īd

(4) kėçip ėşitilgen ve körülgen tevārīḫlerniŋ ḥikāyetleridin ve bu

(5) pādşāh-ı mu‘aẓẓamnıŋ kėçgen dāstānlarıdın ve alardın soŋ

(6) kėçgen ḫatun ve oġlanlarınıŋ ẕikri ve keyfiyyetleri taḥḳīḳ bolmaydur ėrdi

(7) bu vaḳt bu pādşāh-ı mu‘aẓẓam خليفه الرحمان امام الزمان و القلم صاحب السيف

(8) himmetin ‘ālī tutup ve devlet rikābın basıp Māverāü’n-nehr vilāyetin alıp

(9) ve devlet ve sa‘ādet birle taḫt-gāhıda olturup ḫuṭbe ve sikkeni

(10) امام الزمان خلیفه الرحمان elḳābı birle müzeyyen ve mükerrem ḳılġanda mübārek

(11) ḫāṭrıġa andaḳ kėldi kim tā güzīde tārīḫlerdin intiḫāb ḳılıp ber-güzīde

(12) sözlerni cem‘ ėtip tertīb dā’iresiġa kėltürgey ve ol pādşāh

(13) kişver-istānıŋ ḥaḳīḳatın ve evlād-ı kirāmnıŋ māhiyetin ėlge bildimgey

[4b]

(1) Ol sebebdin bu غه فقیر حقیر ضعیف نحیف الراحی

(2) fermān boldı kim tevārīḫi cihān-güşā-yı Meŋü Ḫan ibn-i Tulu Ḫan ve Tevārīḫ-i Güzīde-i İslām

(3) Şāh Ġazannıŋ ḳızı ve taḳı münteḫab cāmi‘ ve Tevārīḫ-i Sāmī kim

(4) Uluġ Bėg Mīrzānıŋ atıġa bitilgen taḳı Moġul baḫşıları Moġul ḫaṭṭı birle

(5) bitilgenlerni āsān bolmaḳ üçün taḳı Fārsī tili birle bitilgenlerni

(6) Türkīge urup tertīb bėrildi taḳı kitābġa Tevārīḫ-i Güzīde Nuṣret-nāme

(7) at bėrildi bu tevārīḫ hicret toḳḳuz yüz sėkkizde Cemādiü’l-evvel ayı ėrdi

(8) cem‘ ėtip [bi]tildi **ḳıṭ‘a** غرض نقشی است کز ما باز ماند که

(9) هستی را نمی بینم بقایی مگر صاحب دلی روزی برحمت کند

(10) در کار درویشان دعایی **Sulṭān Veled علیه الرحمه aytur** kim bu

(11) bu sözlerniŋ beyānı içinde pādşāhlardın ol kişi kim ḫurūc ḳıldı Moġul

(12) leşkeri ėrdi İslām pādşāhıġa ġālib kėldiler ve ba‘żılar Mevlānā-ı Rūmī

(13) قدس سره العزیزنینگ ḥażretide ayttı kim egerçi Moġul ġālib boldı

[5a]

(1) ve ‘ālemni aldı ve şehrlerni ḫarāb ḳıldı ve sansız ḫalāyıḳnı ḳılıç birle öltürdi

(2) her çe kesī kim bir nėçe yıl kėçer maġlūb bolġusı turur ve alardın

(3) bu ‘ālemde kişi ḳalmas turur dėp Ḥażret-i Mevlānā-ı Rūmī قدس سره العزيز

(4) aytıp turur kim bu sözni fehm ḳılmay tururlar muḥāldur kim alarnıŋ

(5) ṣūreti bu ‘ālemde bolmaġay ançası bar kim ol fi‘ller kim olarda bar alarnıŋ

(6) ol fi‘lleri bu ‘ālemde ḳalmaġusı turur müselmān ve ‘ādil bolġuları turur çün

(7) kim andaḳ bolġandın soŋ Moġul ḳalmaydur dėse bolur nėtek kim Ḥażret-i Resūl

(8) ṣalā allāh ‘alayhi wa sallam ḳatına amīr al-mu’minīn ‘Ömer ḳaṣd birle kėldi taḳı ḳılıç

(9) yalanġaç ḳılıp kirdi ėrse cemā‘a-ı kāfirler teferrücge süŋekidin atlanıp

(10) kėldiler çün amīr al-mu’minīn ‘Ömer raḍī allāh ‘anh kirgeç enbiyā nūrı anıŋ

(11) köŋlige taḳladı ėrse anıŋ köŋli pür-nūr bolup fi’l-ḥāl müselmān boldı

(12) taḳı ėşikide kāfirler muntaẓır ėrdiler kim raḍī allāh ‘anh nī mesciddin

(13) baş kesip çıḳar dėp çün kim çıḳtı ėrse kāfirler sordılar kim barıp ėrdik

[5b]

(1) baş kėltürgey-sėn ḳanı baş dėdiler ėrse ol öz başın

(2) işāret ḳılıp körgüzdi ayttılar kim bu başnı mundın alıp barıp ėrdik

(3) dėdi raḍī allāh ‘anh amīr al-mu’minīn dėdi kim ol başda kėltürür ol

(4) baş peyġamber ‘aleyhi’s-selāmnıŋ düşmeniniŋ başı ėrdi bu baş peyġamber

(5) ṣalā allāh ‘alayhi wa sallam dōstınıŋ ve ‘āşıḳınıŋ başı turur ve anıŋ

(6) düşmenleriniŋ düşmeni turur bes bu baş ol baş bolmaġay dėp ayttı andın

(7) soŋ peyġamber ṣalā allāh ‘alayhi wa sallam düşmeniniŋ helākige feṯḥ tarttı bes Moġullar

(8) taḳı müselmān bolsa küfrdin İslāmġa kėlseler Moġul ḳalmaġan bolur Moġulnıŋ

(9) yoḳ bolmaġay ḳalmaġanı bu vech turur nėtek kim kimyādın altun bolur çün

(10) altun bolsa baḳırı ḳalmaġan bolur barça altun bolġan bolur andaḳ kim

(11) taş āfitābnıŋ tābişin tapmaḳ bile la‘l bolur taşlıġı andın kėter

(12) anı la‘l dėrler taş dėmesler ol kerāmet aṣḥāblarġa ‘ālimāŋġa

(13) ẓāhir boldı ol ḥażretdin bu nev‘ sözlerni köp körüp turur ey ḫōş ol

[6a]

(1) kişiler kim munuŋ dėk ėrenlerniŋ ḥażretni tėyerler ve alarnıŋ naẓarıda

(2) maḳbūl bolurlar Mevlānā Rūmī قدس سره نینگ beyān-ı te’vīli

Va‘de bėrip ėrdi Mevlānā maŋa

(3) Kim Moġulda bolġusı dīn ü ṣafā

Fānī bolur vaḳtlardın soŋ barı

(4) Yoḳ olurlar dünyādın ḳalmay biri

Lāzım ėrmes dėdi mevlā barçasın

(5) Muṭlaḳā yoḳ boluban hem kėtmekin

Bolsa tebdīl atlarnıŋ aḥvālları

(6) Kėtse anlardın yaman ef‘ālları

Kėtgeni bolur tamāmı ser-be-ser

(7) dīnide barçasıdın ḳalmay eşer dāstān-ı Oġuz Ḫan Oġuz Ḫannıŋ

(8) oġlanları ve oġul oġlanlarınıŋ atları ve anıŋ birle ba‘żı ėller

(9) ve uruġları müttefiḳ bolup İslām dīnige revāc bėrip taḳı evlādların islām

(10) dīniġa mānend ėtip tururlar alarnıŋ dāstānı Oġuz Ḫannıŋ altı

(11) oġlı bar ėrdi bu tertīb birle **ol Kün Ḫan** munuŋ tört oġlı bar ėrdi

(12) atları bu tertīb birle turur Ḳanı Bayat Elḳaravli

(13) Ḳara-evli **ėkkinçi Ay Ḫan** munuŋ taḳı tört oġlı bar ėrdi bu tertīb

[6b]

(1) birle turur Yazır Döger Dodurġa **üçünçi Yulduz Ḫan munuŋ**

(2) taḳı tört oġlı bar ėrdi bu tertīb birle turur Avşar Ḳızıḳ

(3) Bėg-dili Ḳarḳın **törtünçi oġlı Kök Ḫan** munuŋ taḳı tört oġlı

(4) bar turur bu tertīb birle Bayındur Biçene Çavuldur

(5) Çepni **bėşinçi oġlı Ṭaḳ Ḫan** munuŋ taḳı tört oġlı bar ėrdi

(6) bu tertīb birle turur Salur Eymür Ala-yuntlı Üregir

(7) **altınçı oġlı Dėŋiz Ḫan munuŋ** taḳı tört oġlı bar turur bu tertīb

(8) birle turur Yigdir Bügdüz Yıva Ḳınıḳ

(9) **Oġuz Ḫannıŋ uruġlarınıŋ atları bu turur**

(10) Uyġur Ḳaŋlı Ḳıpçaḳ Ḳarluḳ Ḳalaç Aġaçeri

(11) taḳı mundın öz ėllerini Moġuldurlar alarnıŋ aṣlı ma‘lūm ėrmes

(12) ėkendür ammā Moġul içinde her ḳaysı bir mu‘ayyen at tapıp tururlar

(13) bu tertīb birle Celayir Sünit Tatar Töeles

[7a]

(1) Tuyat Bulaġaçın Keremüçin Orasut Ta[m]ġalıḳ

(2) Burġut Oyrat Ḳurı Taŋut Kistemi

(3) Uyatsa Ḳurḳan Seḳayet munlardın soŋ Moġulda

(4) at tapḳanlar bu turur Nayman Oŋut Taŋut

(5) Bekrin Ḳarḳın Ergene Ḳondın çıḳḳan aşlı Moġul ėllerniŋ

(6) atları bu turur Neküs Uruŋḳut Ḳoŋrat Ḳıyat

(7) Angras Olḳunut Törüles İkçekin Ḳoŋlut

(8) Ortavet Ḳoŋtan Arlat

(9) Keleŋüt Yuçın Oyşın Süldüs Bayavut

(10) Kiŋib bular turur kim şerḥi birle ḳıldı

(11) dāstān-ı Kerayit basa Kerayit uluġ ulusnıŋ ḫanı yüz

(12) ḫatunı bar ėrken turur [a]nıŋ at ṭoylasıda baġlar ėrmiş

(13) ulusnı Sarıġ Ḫan bilgen çaġda Tuman Tuyat Tuman Kerayit

[7b]

(1) köp Ḳoŋrat tuŋḳatıp bars ḳılıḳlıḳ öger aŋa xxx çarḳın

(2) bahadır başlıġlar bu ėllerni ḍarb-ı tīġ birle özige baḳturup turur

(3) basa Nayman Ḫanınıŋ bir künlük şilānıġa sėkkiz tėve yüki

(4) tüzgirür ėrmiş bular üç Ḳıyat çaġıda birbiringe tėŋiz yaḳasıda bolup

(5) anda ḳulunlap ḳulunı deryāġa çömüp kün tüş bolmış

(6) da tėŋiz dėp çıḳıp anasını alıp tėŋizge çömer ėrmiş

(7) bu söz ėlde meşhūr bolup ol maḥalda bir çaġır içgüçi küçlüg

(8) yüreklig Ḳarasundur atlıḳ bahadır kişi bar ėrmiş ol anıŋ

(9) ḳıyatlarıġa aytmış siz mėni çaġır birle sınlap yaḫşı ser-ḫōş

(10) ḳılıp ḳoyuŋız mėn ol ḳulunnı sudın çıḳıp ėmerde

(11) ḳatıḳlanıp barıp tutayın dėy-mėn anı aytġan dėk ser-ḫōş ḳılıp

(12) ḳoysalar ol ḳulunnı tutup minip tört yolun

(13) sėkkiz ḳırḳnı barın yörüp tefaḫḫuṣ ḳılıp kėlip aymış barça ėl

[8a]

(1) yaḫşı turur yalġuz bir Moġul tėgen ėlni yaman kördüm mundın soŋ

(2) alarnı yėtdürmeġay dėp dėse bu üç Ḳıyat çeriklep barıp

(3) bu çaġır içip şu atı mingen ėrni başla dėp yėtgeç ol Moġul

(4) ėlni ḳırıp turur ol Moġul ėliniŋ ḳarınçḳa itleri bar ėrmiş

(5) alar ḳaçıp Ergene Ḳon tėgen ḳayaġa barsalar Tėŋriniŋ

(6) buyruḳı birle yėtti kişi yėtti ḳısraḳ at birle ol Ergene Ḳon

(7) tėgen ḳayaġa kirmişler bular tapıp oltura bilmemişler

(8) taḳı Tėŋriniŋ buyruḳıdın ol yėtti kişi yėtti it birle cimā‘ ḳıldılar

(9) ol yėtti it ol ḳaya içinde ḳalıp uruġlap köp bolup

(10) bėş yüz yıldın soŋ fermān birle ol yėttidin Moġul ėli bolup turur

(11) taḳı Tėŋri fermānı birle yėtürüçi bolup tėmiş körk yasap

(12) ol taġnı yazġurup aḳızıp ol Moġullar andın çıḳıp turur ol

(13) ḳaya tėmür kānı ėrmiş bu sözni Noḳay Ḫan ėşitip sözledi Börteçeneniŋ

[8b]

(1) uruġı tėgeni bu sözdin ulam bolmış ėrtegiler it uruġı yaman

(2) dėy almayın böri uruġı dėmişler dāstān-ı Yesügey Bahadır Yesügey Bahadır

(3) Çiŋiz Ḫannıŋ atası ėrdi Yesügey Bahadır toḳḳuz yaşarında

(4) Tėmuçinge ögelin ėkeniŋtür künleridin ḳız ḳavlayın dėp Tėmuçinni

(5) alıp bara turġanda yolda Ḳoŋrat umaḳlıḳ Day Çeçenge yoluḳup turur

(6) Yesügey Bahadırġa sözledi kim ḳayda barur-sėn dėgende dėdi

(7) kim ögelin ėkeniŋtür künleridin Tėmuçinġa ḳız ḳavla barur-sėn

(8) dėdi ėrse Day Çeçen sözledi kim bu oġluŋ yılıġ ḥüsrānlıġ közi otluḳ

(9) körünür basa bu kėçe tüşümde körer-mėn yıraḳdın aḳ şuŋḳar uçup kėlip

(10) ėligimde ḳondı taḳı kün ıssı kėlip ḳoynumġa kirdi tüşümniŋ ta‘bīrin

(11) mėn bilsem siz bolġay-siz aḳ şuŋḳar-sėn sėn kün oġluŋ

(12) Tėmuçin turur ay dėgenim ėvimde ḳızım bar yaşı onġa yėtgen Börte Ḳocin

(13) atlıḳ artuḳ körüklüg turur dėdi aŋa yörüdüm çūb körseŋ bizniŋ

[9a]

(1) ėvge töşek tüzütmek ḳılsam taḳı ḳızımnı sėniŋ oġlunġa bėrip

(2) sėniŋ birle ḳoda anda bolur-mėn dėdi ėrse Yesügey Bahadır anıŋ ėvige

(3) tüşüŋ Day Çeçenniŋ ḳızını baylap toylap kötellep barġan

(4) atın bėlgü mindürüp ḳoda boldılar Yesügey Bahadır Tėmuçinni anda

(5) küyevletip ḳoyup yiberde Day Çeçenġa sözledi kim bu oġul ittin

(6) ḳorḳar yaḫşı körüŋüz ėrte kėçe ḫaber-dār boluŋ dėp tapşurup

(7) özi yanıp kėlürde Taycut ėlinde bir ėlde ṭoy bolġan ėrmiş

(8) ol ėl Yesügey Bahadırnıŋ varıp kėlgenin körüp toyda tüşürüp

(9) ḫıdmetler ḳılsa çaġırġa ḳor ḳatıp içürmişler taḳı Yesügey Bahadır turup

(10) atlanıp ėvige kėlürde dārūkār ḳılıp Tėŋri ḥükmin bütkermiş

(11) andın soŋ Yesügey Bahadırnıŋ ėlküni çūb çūb Tėmuçinni

(12) kiçig körüp birin ėkkin köçüp Taycut ėlige barur ėrmişler

(13) āġāz-ı dāstān-ı neseb-i Çiŋiz Ḫan basa Çiŋiz Ḫannıŋ atasınıŋ

[9b]

(1) atası Yesügey Bahadır turur Moġul tili birle içege tėmek bolur anıŋ atası

(2) Bardan Bahadır Moġul tili birle ebüge tėmek bolur anıŋ atası Ḳabul Ḫan anıŋ

(3) atası Tümene Ḫan Moġul tili birle yodurtu tėmek bolur anıŋ atası Baysuŋḳur

(4) [Moġul] tili birle bovadi tėmek bolur anıŋ atası Ḳaydu Ḫan Moġul tili birle

(5) barḳi tėmek bolur anıŋ atası Dutum Ḫan Moġul tili birle dutaḳun dėmek bolur

(6) anıŋ atası Turum Bay Çaḥan anıŋ atası Betül Mergen anıŋ

(7) atası Buġra Ḫan anıŋ atası Bodonçar Muŋġaḳ Moġul tili birle içken ivgen

(8) dėmek bolur bu söz munça basa Künü Mergenniŋ oġlı Bügütay Tubun Bayan

(9) bular üçegü bir toġġan ėrmiş basa Ḳaçu Mergen dėgen Çiŋiz Ḫannıŋ

(10) on altınç atası turur taḳı Ḳaçu Mergenniŋ atları törtev ėrmiş

(11) deryānıŋ ḳıraġıdın sanaçıġa terāk toldurup minip kėlip Durmannıŋ

(12) ebügesi alar ėrmiş basa kiçig inisi Toluban Saḳal dėgen ėrmiş

(13) munuŋ ḳızın Ala[n]ḳova dėgen turur Tubun Bayannıŋ ḫatunı ol turur taḳı

[10a]

(1) Tubun Bayan burun Tėŋri ḥükmin bütkermiş taḳı ėkki aġası Bügünötay

(2) Belgünötay ėkkev kök topuçaḳ atlıġ ėndürge it ḳoya çıḳmışlar taḳı

(3) çüke buḳu tėgen kėyikni urup öltürüp yüklep kėlürde Onon

(4) dėgen Mören cengelidin bir ėvlük kişi yayaġ çıḳıp kėlip bularnı

(5) körüp sözledi Pīr Misḳalıntay Buḳutaynıŋ ėlidin ḳaçıp

(6) kėlip ėrdük açġa yadap öle turur-miz ėmdi sizler Teŋrilik

(7) üçün mėniŋ bir oġlumnı alıp bu buḳanıŋ bir butın bėriŋ

(8) kim biz hem aç ölmey dėgende Bügünötay Belgünötay buḳanıŋ bir butun bėrip

(9) Misḳalıntay Buḳutaynıŋ bir oġlın satḳun alıp atıġa miŋgeştürüp

(10) yėter ėrmiş yolda aġa ini ėkkevleri sözleşmiş

(11) biznіŋ atamız Tubun Bayan ölgeli ẖatunı Alanḳova tul ḳalıp turur

(12) bu muşārġa kişisi yoḳ turur bu bir butḳa satḳun alġan oġlannı

(13) aŋa bėreliŋ tėp Alanḳovaġa bėrmişler ol oġlannıŋ

[10b]

(1) atı Yalın ėrmiş Maŋḳıtnıŋ ebügesi ol ėrmiş aŋa yıḳılsın

(2) baḳturup ḳımızın tutturġan ėrmiş anıŋ üçün Savmançı

(3) oġlı Maŋḳıt dėr ėrmişler basa Çaġatay Ḫannıŋ tarıġın ėkip

(4) Almalıḳ dėgen kentniŋ anbarın ol saḫlar ėkendür ve Tarıḳçı oġlı

(5) Taraġay Tėmür atası dėp Moġul yaḫşıları aytıp tururlar basa

(6) bu Bügünötay Belgünötay neslidin Eygü Tėmür Belküt ve Şāh Melik ve Nūr Sa‘īd

(7) ve anıŋ oġlı Muḥammed Ṣāliḥ turur bu söz munça andın soŋ Tubun

(8) Bayannıŋ Alanḳovandın toġġan oġlanlarınıŋ uluġı Buḳa Taġan

(9) taḳı kėyiki kiçigi Buġaçı Salçı Buḳa Ḳaġan ḳaġanlarnıŋ ebügesi turur

(10) Buġaçı Sa[l]cutlarnıŋ ebügesi bu ėkki oġlan toġġandın

(11) soŋ atası Tubun Bayan olmış andın soŋ Alanḳova Bodonçar Muŋġaḳnı

(12) toġurmış bu Bodonçar Ḳıyatlar ebügesi turur Çiŋiz Ḫan

(13) Ḳıyat ḳabīlesindin turur munı atasız taptı tėp ėkki aġası

[11a]

(1) ėlni yıġıp sözlemiş Alanḳova ėşitip ėvge barıp alarġa sözledi

(2) kim siz nė üçün mundaḳ söz aytur-siz bu oġlum mėniŋ özgeçe toġup turur

(3) kėçe bolsa ėvniŋ dudaġasındın yaruġluḳ bolup kirip

(4) taḳı tüşümde ėr birle yatġannıŋ bolur-mėn taŋ başında ėvdin çıḳar bolsa tursa

(5) andın kök böri bolup çıḳar dėdi eger ınanmasaŋız

(6) aŋdıŋız dėgen ėrmiş nāgāh aŋdısalar aytġan ṭorçı körmiş taḳı

(7) oḳların alıp atalı dėgende Çiŋiz Çiŋiz dėy cengālge tüşmiş ol

(8) sebebdin Çiŋiz atamışlar yene her ḳolda ṣāḥib-ḳırān-ı cihāngīr anı

(9) Çiŋiz dėr ėrmişler taḳı Künü Mergen atası Salar Soçi anıŋ

(10) atası Sem Soçi anıŋ atası Yeke Nidün anıŋ atası Uçam Buġrul

(11) anıŋ atası Ḳova Maral anıŋ atası ba‘żılar Süleymān peyġamberlerġa

(12) ve ba‘żılar Nūḥ ‘aleyhi’sselāmġa yėtkürüp tururlar واللہ اعلم **Çiŋiz Ḫannıŋ**

(13) **ḫatun ve ḳumalarınıŋ ẕikri** Çiŋiz Ḫannıŋ bėş ḫatun ve bėş

[11b]

(1) yüz ḳuması bar ėrdi her birini bir ḳavmdın alġan ėrmiş taḳı ba‘żılarnı

(2) Moġulça nikāḥ birle alıp turur ve ba‘żılarnı memleketni özige

(3) musaḫḫar ḳılġanda alıp turur ammā i‘tibārlıḳ uluġ ḫatunı bėş ėrken turur

(4) ol Day Çeçen hem-devrler Noyannıŋ ḳızı Börte Ḳocin turur

(5) bu Ḳoŋrat pādşāhı ėrür bu ḫatun barça ḫatundın mu‘teber ėrdi

(6) ve tört i‘tibārlıḳ oġlannıŋ anası turur taḳı bėş ḳıznıŋ anası turur

(7) taḳı oġlanlarnıŋ uluġı Yuçi Ḫannı atasıġa da toġurup turur

(8) yolnıŋ vehm-i ḫavfıdın şük basay almay atı āzürde bolmasun

(9) dėp bir pāre unnı ḫamīr ḳılıp aŋa cevr köp turur ol sebebdin

(10) aŋa Yuçi at bėrip tururlar taḳı bėş ḳıznıŋ atları bu turur

(11) evvel Ḳoçin Beki ėkkinç Çeçekey Beki üçünç Alaḳay Bike törtünç

(12) Ḳuman Bike bėşinç Altan Bike Çiŋiz Ḫanġa bu ḳız özgelerdin

(13) ‘azīzrek ėrdi taḳı oġlanlarınıŋ dāstānı kėlgüsi turur taḳı

[12a]

(1) Çiŋiz Ḫannıŋ ėkkinç ḫatunı Ḳulan Ḫatun Ṭayırsunnıŋ ḳızı ėrdi

(2) Ṭayırsun ḳavmınıŋ uluġı ėrdi andın bir oġlı bar ėrdi Köregen

(3) atlıġ oġlını ol tört oġulnıŋ mertebesinde körmey ėkendür

(4) bu Köregen ḥikāyeti andaḳ turur kim anıŋ tört oġlı bar ėrmiş

(5) uluġınıŋ atı Ḳoca ėrdi anıŋ atası ölgendin soŋ aŋa altı miŋ

(6) kişi bėrdi atasınıŋ ornın hem aŋa bėrdiler Ḳocanıŋ bir oġlı

(7) bar ėrdi Uru atlıġ taḳı Çiŋiz Ḫan üçünçi ḫatunı Yesügen

(8) atlıġ Tatar ḳavmıdın ėrdi andın bir oġul boldı Çura atlıġ civān ėrken

(9) öldi taḳı Çiŋiz Ḫannıŋ törtünç Günçü Ḫatun Altan Ḫannıŋ ḳızı ėrdi

(10) Altan Ḫan Ḫıṭāy pādşāhı ėrdi bu ḳıznıŋ ḥüsni yoḳ ėrdi atasınıŋ

(11) ‘aẕīmetlıġıdın i‘tibār ḳılıp alıp ėrdi andın hīç toġmadı bu ḫatunnıŋ

(12) ordusında Ermüksin atlıġ bir ḳız bar ėrdi anıŋ bāverçisi

(13) ol ėrdi beġāyet meşhūr ėrdi Çiŋiz Ḫannıŋ bėşinç ḫatunı Yesülün

[12b]

(1) atlıġ ėrdi bu bėş ḫatun barça ḫatunıdın uluġ ėrdiler bu söz munça

(2) dāstān-ı Yuçi Ḫan bin Çiŋiz Ḫan taḳı Çiŋiz Ḫan tört oġlıġa bėgler

(3) taḳı vilāyetler ‘ināyet ḳılġanı munı tört kölük dėrler taḳı uluġ

(4) oġlı Yuçini saḳlap naṣīḥat sözledi bu rāynıŋ uçıda tėŋizni

(5) elif dėk bolġıl ulusġa gerdiş bolġanda ve ol urġan dėk

(6) bulġaşsa uluġtur anıŋ soŋunda ve allda bolġaç uluġ u[lu]snıŋ

(7) bayrisinde tüzü bolġan taḳı yıḳılġanġa kėçge bolġıl basa bir baġırdın önüp

(8) sizlerni taḳı at ve āvāze üçün taġ aşa yėtiŋiz kėçe yibere turur-mėn

(9) mėniŋ baġrım ol işge bozula turur andaġ bolġaç uluġ Ürgenç Ḳırım

(10) Kefe Barça Ḳıpçaḳ İdil Yayıḳ Bulġar Saḳın Aras Başġırt çeki turur taḳı Töeles

(11) uçı Altun Ocaḳlıḳ Ala Yılḳılıḳġa yėtginçe her boyunda Türkistānnıŋ

(12) yarısın Ġacd ve an yėrniŋ ayaġıġa tėgrü yėrlerni yurt alıp olturġıl

(13) basa ol yėrlerniŋ balı köp bolur taḳı ballarını ḳaynatıp ḳoŋar-

[13a]

(1) ayaḳlarġa ḳoydurup taḳı bėgler ve bahadırlarnı çergelik çergesi birle

(2) olturġuzup bileġıl taḳı aġızlaġıl dėdi taḳı Yuçi Ḫanġa bėrgen bėglerniŋ

(3) atları bu turur Keyiktay Umaḳlıḳ Ḳuban Noyan Bisütey Umaḳlıḳ

(4) Kita[y] Noyan Uşutay Umaḳlıḳ Tayḳu Baṭu Noyan Celāyirtay Umaḳlıḳ

(5) Ṭayr Ulku bu tört bėgni bėrip turur taḳı mundın başḳa üç gürenni

(6) uluġ oġlum dėp bėrip turur dāstān-ı Çaġatay Ḫan ve Çinǰiz Ḫan naṣīḥat ḳılġanı

(7) taḳı Çaġatay Hanġa yurt ve bėgler bėrgeni Çinǰiz Ḫan sözledi kim yolda

(8) Ḳaşḳuŋḳaşnıŋ ḳurġanlarını körüp ḳoşladıŋ ėmdi

(9) ol yėrlerde vilāyetler bėrür-sėn yėrleriŋ köllerini çapturup

(10) ḳuşlarını yarışturup ḫōşlaġaç saŋa bėrür-mėn Semürkend

(11) ve Buḫārā ve Kāt ve Ḫīve ve Ḫocend ve Özkend Talas Sayram Otrar

(12) Taşkend Maġalaḳ Ahengirān Tirmiz ve Hindūstān ve Ḫorāsān

(13) vilāyetleriŋ taŋ taŋsuḳ māl taġar altun kümüş taḳı çaġırların

[13b]

(1) toylap ni‘metlerin yėyip içip ırġaġıl taḳı ilgerimde mėniŋ ėligim

(2) ve ėlimde mėniŋ süŋüm ve köksümde mėniŋ biligim ve saḳınçım taḳı

(3) uḳuş uçarımda mėniŋ ḳanatım bolġıl tėp atı taḳı yėrge barur bėglerin

(4) yavuḳ yarur ėl ulusnıŋ bayrisin köçerde üstün bolurın

(5) bilip yörüŋiz andaġ yörüpseŋiz köŋlümni tindürür-siz taḳı

(6) saḳınçımnı mėniŋ bütkerip töremni mėniŋ evālī ḳılġay-sėn mėn

(7) andın soŋ tört gürenni taḳı bėrmiş ol bėrgen bėglerініŋ

(8) atları birle sėndin Ḳaraçar Bėg taḳı Süldüsdin Dürçiyan Bėgni

(9) Noyaḳındın Toḳta Bekini yene Süldüsdin çıḳarıp Ḳışlıḳ Bėgni

(10) bu tört bėgni yibermiş taḳı ol tört gürenniŋ üstige Ḳaraçar

(11) Bėgni yibergende Çaġatay Ḫanġa bağlan gürenlerin bėrkitip ayrılġandın

(12) soŋ Ḳaraçar Bėg uruġıdın yanıp Çiŋiz Ḫannıŋ yaḫşı sözlerin

(13) ėşiteyin dėp kėlse andın Çiŋiz Ḫannıŋ yarlığı bolmış Ḳaraçar-sėn

[14a]

(1)Arlat Buġurçı Bėgge barġıl kim saŋa ögütler sözlep yibersün

(2) dėp yarlıġ bolmış Ḳaraçar Bėg taḳı Buġurçı Bėgge bardı ėrse ögüt

(3) sözledi kim Ḫan Bėgniŋ yarlığı bolup andız bānlarını kėçerde

(4) yörürde ḳaçan barayın nėçük tapġay-mėn dėp ėtmeġıl tapannı tapay

(5) tapmay dėmey ötey dėp saḳınsaŋ tapḳay-sėn taḳı yolını tapıp

(6) tüketmeŋ otluġ suluġ yaḫşı yėrlerge yėtgey-sėn kėçe alman dėp

(7) bī-himmetlig ḳılmaġay-sėn dėp sözledi ėrse Ḳaraçar Bėg ėşitip

(8) taŋlası Çiŋiz Ḫan ḳaşıġa kėlip Buġurçı Bėg maŋa mundaḳ sözledi

(9) dėp ‘arż ḳılmış Çiŋiz Ḫan yaḫşı sözlemiş dėp yaḫşı ögütler bėrmiş

(10) andın soŋ Ḳaraçar Bėgge at mindürüp ton kėydürüp Çaġatay Ḫanġa

(11) yibermiş **dāstān-ı Ögetay Ḫan Çiŋiz Ḫan Çiŋiz Ḫan** Ögetay Ḫannı öz özinde

(12) olturup bėrgen vilāyet ve bėglerniŋ atları Ḳara Ḫ̆āce Ḫaymalıḳ

(13) Ters Külmiş Ḳırḳız Çimgen Çıḳıralas Mören Kemer Seŋül Pulad ve Talas

[14b]

(1) azar libāsı kök uruŋ Ḳonaḳ dėgen yėrge saŋa nidā

(2) Çiŋiz Ḫan Ḳonaḳ dėgen tamġanı bėrip turur taḳı Tėŋriniŋ ḳavlı birle

(3) ḳırıḳların bėrmiş ol yėrlerni pāyitaḫt ḳılıp oltur dėp yarlıḳ bolmış

(4) taḳı ėl başlatıp bėrgen bėglerniŋ atları Toḳulay Bay Umaḳlıḳ

(5) Törege Bėgni Süldüsdin Baḳalay Bahadır Celayir umaḳlıḳdın

(6) Ḳubilay Bėgni bularnı salġap bėrip turur **dāstān-ı Tuluy Ḫan Çiŋiz Ḫan**

(7) basa Çiŋiz Ḫan kiçig oġlı Tuluynı özi birle ḳamtu saḳlap Çiŋiz Ḫannıŋ

(8) yarlıḳı boldı dėdi kim sėn toġġan yėrimde Tuluy birle Berke ėkkegü

(9) yurt alalı kiçig oġul dört oġlı bolur Külügen Yorçıtay Çuḳur

(10) Oracu tökenler Tuluy ėrge satıp yörüsün dėp yarlıḳ boldı bir

(11) yazıġı yurtlar Kerayit ėliniŋ ulusında Toḳulay tėŋiz Toḳalay

(12) yurtda yaylap yaṅġı yurt özümiz toġġan yėrimiziniŋ töregen

(13) Kölüran başında yaylalı körklü[g] yurtlar Tatar ėliniŋ aġır hāṣ

[15a]

(1) yurt [a]lalı olcaylıḳ ḳopluḳ yėrler turur ol yėrde oġul toġsa bahadır bolur

(2) ḳız toġsa kör[k]lüg bolur dėp aydı andın soŋ toŋuz yılı küzniŋ

(3) başında Çiŋiz Ḫanġa oġul turur yurtda aġrıġ tėgdi taḳı

(4) törт oġlını yıġıp naṣīḥat sözledi uluġ yıġın ḳıldı oġlanlarıġa

(5) birere oḳ bėrip sındurup tururlar andın soŋ törт oḳnı

(6) bir çırmap bėrip turur alar sındura almay tururlar Çiŋiz Ḫan dėp turur

(7) kim sizler uşbu törт oḳ tėg yek-cihet bolsaŋız ġanim sizlerge

(8) iş ėte almas eger bir bir bolsaŋız birere oḳ tėg şikest tapar-siz

(9) siz taḳı sınar-siz dėdi taḳı Ḫıṭāydın kėlgen ḥakīm ol meclisde bar ėrdi

(10) andın sorupdurlar kim ‘acā’ib dāne kördüŋ dėp sorsalar ol

(11) ḥakīm dėp durur kim miŋ başlıġ yılan kördüm inige kire almay turur

(12) taḳı birle başlıḳ yılan miŋ ḳuyruġı bar inige kirip çıḳıp ḥużūr ḳıla turur

(13) dėdi ėrse Çiŋiz Ḫan ve oġlanlarnı munı ėşitiŋiz dėdi ėmdi[5]

[15b]

(1) bir yaḫşıŋızını aġalap yek-cihet bolsaŋız vilāyetġa pādşāh bolup vilāyetni

(2) toḳtata alur-siz yoḳ eger yaḫşıŋızını aġalamasaŋız baş başıŋızġa

(3) pādşāhlıḳ tileseŋiz işiŋiz hīç tutmas vilāyetniŋ ḳarġışıġa

(4) ḳalur-siz dėdi andın soŋ Çiŋiz Ḫan Tėŋri ḥükmin bütkerdi şuŋḳar

(5) bolup uçtı taḳı yėtti kündin soŋ Ḳoŋrat umaḳlıḳ Tolun Çerbi

(6) uruġı birle barçasın öltürüp ḳırdılar andın soŋ Çiŋiz Ḫan soŋa

(7) kėtti kėŋeşdin kėlgey ėlçilerni yandurdılar Çiŋiz Ḫannıŋ altun ḳoyup

(8) yanġaç Ögetay Ḫan Ḳarandurġa Yosun Muranġa tėdi taḳı Tuluy aŋa Noyan

(9) Çiŋiz Ḫannıŋ ordusın alıp xxxxx urġan

(10) salgen Tatar Altaynıŋ ala köp Moġul ulusın ala olturdı basa bu söz

(11) munça mevḳūfāt-ı Ebu'l-Ber ve sā'ir ḫayrāt ve 'imāretniŋ atları bu turur

(12) 'Ālī Künbed Mescid Cāmi' Medāris Ḫāngāh Darü's-Siyāde

(13) Cārūb-Keş ve Meṣāliḥ Ma'a Meṣāliḥ Şāfi'iyye ve Ḥanefiyye Vaẓīfe-i Mükemmel Vaṣīfe-i Mükemmel

[16a]

(1) Raṣad Dārü'ş-Şifā Beytü'l-Kütüb Beytü'l-Ḳānūn

[5] Metne "dėp turur alar törtge ve sındurup" şeklinde ekleme yapılmıştır.

(2) Beytü’l-Müstevlī Meṣāliḥ ve Zaviye-i Mükemmel Havż-ḫāne ve Mütevaẓẓā Germābe

(3) Pādşāh-ı İslām Ġazan Ḫan munça ‘imāretniŋ vaẓīfe ve her rüsūmın tamām-ı vilāyetlerde

(4) vaḳfın mu‘ayyen ḳıldı kim bī-tereddüd barçaġa biltür taḳı ḥükm ḳıldı kim vaḳf

(5) nāmelerni bitip yėtti yėrde ḳoyġaylar kim barça ėlde meşhūr bolġay-siz nė

(6) mütevellīġa bėrdiler birini ka‘bede ḳoydılar birini dārü’l-ḳużāt-ı Tebrīzġa

(7) bėrdiler birini dārü’l-ḳużāt-ı Baġdādġa tapşurdılar ve yene birini ve yene birini

(8) nėçe müddetdin soŋ Tebrīz ve Baġdādda yaza bitildi va’llahü a‘lem bi’s-sevāb

(9) vāliye yerci‘u’l-meāb zikri türlüg oymaḳlar kim aṣlıda her ḳaysı bir at birlen meşhūr bolup turur

(10) evvel bilmek kėrek kim her iḳlīmde ṣaḥrā-nişīn ‘aleyhde ėrmiş ve ol

(11) vilāyetde kim ‘alef-zār ve yaylaġ bolsa żarūret anda ṣaḥrā-nişīn köp bolur

(12) andaġ kim Īrān-zemīnde ‘Arab otsız yėrde taḳı susız turur

(13) anıŋ üçün andaġ bir yuvage münāsib turur ‘Arab ėllerini Maġrib

[16b]

(1) zemīnde Hind deryāsıġa yėtkürü ve maḳām tutup turur ėmdi ol ṣaḥrāda

(2) bolġan cihetidin ol ḳavmlarġa Türkler dėrler ve ayturlar ṣaḥrāda

(3) ve kūhlarda Ḳıpçaḳ vilāyetide Urus ve Çerkes ve Başġırt ve Talas

(4) ve Sayram ve İbir ve Sibir ve Yulur rūdḫāne Türkistān ḥaddi ve Uyġuristān ve

(5) İrdiş ve Ḳaraḳurum ve Taġlar ve Ḳırḳız ve Kemkemcut ve yaylaḳ ve ḳışlaḳlar

(6) kim meşhūr ve ma‘rūf turur bu yėrler ve Kerayit ḳavmları da Onon ve Kelüran

(7) ve Ṭalan ve Balcus ve Burḳan ve Ḳaldun ve Kögene Ḳırḳat xxx ve Künin

(8) Ergene ve Ḳır ve Segene ve Barḳuçun Töküm ve Ḳaraçin Alt ve Ütküh kim

(9) Ḫıṭāyġa peyvest turur Türkler ḳavmı bu yėrlerde tolu bolġan turur

(10) taḳı Çin ve Keşmīr ve Īrān-zemīn Mıṣr ve Şām ve Rūm muġarrik bolġan ėller

(11) yıġılıp bölek bölek oymaḳ boldılar her birisi bir türlüg laḳab

(12) peydā ḳıldılar ve ol ḳavmlarġa ḥālā Türkmen dėrler bularnıŋ aṣlı

(13) Oġuzdın turur bu ḳavmlar kim Celayir dėrler ve Oyrat ve Merkit ve özgeler

[17a]

(1) kim Nayman Moġulġa ta‘alluḳ tururlar bularnıŋ cüdā cüdā pādşāhı bolġandur

(2) Kerayit Nayman Ḳoŋrat ve Ḳorulas ve Angras İkçekin Ur Maŋḳıt

(3) Keleŋüt bularnı Moġul dėrler Dürlükin dėrler ve ḳavmlar kim Moġul Nirun ḫāṣ turur

(4) ol taḳı ‘aleyhide kėlgüsü turur egerçi bularnıŋ eşkāl-i lehçesi biri birige

(5) yavuḳ turur ammā iḫtilāf-ı mizāc ṭabī‘at ve āb u hevāsı özge yosun birle turur

(6) egerçi bu cā ka‘ce bu ḳavmlarnı hīç kim ėrse tertīb birle żabṭ ḳılmay turur

(7) ol cihetdin atları dürüst bolmay turur anıŋ üçün

(8) köp müddetler ötüp turur ammā ba‘żı rāvī ve nāḳiller tilidin ve ba‘żı

(9) kütüblerdin naḳl ḳılınur kim bu Türkler kim atlar bitildi Ebülce Ḫan turur

(10) kim evvelce Nūḥ peyġamber ‘aleyhi’s-selāmnıŋ oġlı ėrdi

(11) anı şimāl tarafıġa yiberdi mundın tört oġul boldı atları bu turur

(12) Ḳara Ḫan Or Ḫan ve Kür Ḫan ve Küz Ḫan bulardın Ḳara Ḫannıŋ

(13) oġlı Oġuz müselmān boldı ve anıŋ ba‘żı ḳarındaşları müteferriḳ boldı

[17b]

(1) şerḥ birle kėlgüsü turur Oġuz Ḫan şu‘besi Oġuz Ḫannıŋ

(2) altı oġlı bar ėrdi bu yosun birle şükr baḫş ḳıldı kim dest-i

(3) rāst dest-i çep Kü[n] Ḫan (Ḳayı Elḳaravli Bayat Ḳaravli) Ay Ḫan (Yazır Döger Dodurġa Yaparlı) Kök Ḫan (Bayındur Biçene Çavuldur Çepni)

(4) Yulduz Ḫan (Avşar Ḳızıḳ Bėgdili Ḳarḳın) Tėŋiz Ḫan (İgdir Bügdüz Yıva Ḳınıḳ) taḳı Oġuzġa tābi‘bolġanlarnıŋ

(5) atları

(6) bu turur Uyġur Ḳaŋlı Ḳıpçaḳ Ḳarluḳ Ḳalaç Aġaçeri taḳı munuŋ ḳarındaşları

(7) kim aŋa müttefiḳ ėmes ėrdi bu ḳavm ėkki nev‘ turur bir böleki köp ḳadīmī turur

(8) ol cihetdin ma‘lūm ėrmes bir nev‘i bu turur kim ḥālā Moġul

(9) dėrler aṣl atları Moġul ėrmes ėrdi bu at soŋ boldı

(10) her ḳavmġa bir at mu‘ayyen ḳılındı bu tertīb birle Celayir Soyḳa Tatar

(11) Merkit Közgüp Tamġalıḳ Turġut Oyrat Berġut

(12) Ḳurı Töeles Tuyat Bolġaçın Keremüçin Urasut

[18a]

(1) Taŋut Kistemi Ur Maŋḳıt Turman Sat ėkkinç

(2) ḳısm aḥvālı ve atları mundaġ turur Kerayit Nayman

(3) Oŋut Taŋḳut Bekrin Ḳarḳın bular Kür Ḫan ve

(4) Küz Ḫandın turur bular Ergene Ḳonġa bardı dėrler ve taḳı uruġları

(5) köp boldı ve lafẓ-ı Moġul bularnıŋ ism-i cins boldı

(6) ve özgelerge Moġul dėmek ol cihetdin turur çün alarġa yaḳın bolur ėrdi

(7) bu Moġul Türk ḳavmıdın bir ḳavm ėrdi çün ‘ināyet-i ezelī

(8) alarnıŋ ḥaḳḳıda bar ėrdi bu tört yüz yılda alardın köp şāḫçeler

(9) peydā boldı özgedin bular köp aldı ve ol Türk ḳavmlarını

(10) taḳı Moġul başladılar mundın burun Tatar ėli ḳutlıḳ ėrdi

(11) barçanı Tatar dėr ėrdiler Ḫıṭāyda ve Hindde Tatar dėrler bu

(12) Moġulnıŋ aṣlı ėkki ḳısm turur evvelki ḳısmı ol ḳavmlar kim Ergenede ėrdiler

(13) andın çıḳġanda her biri bir at ve laḳab birle ḫāṣ boldılar

[18b]

(1) taḳı andın çıḳtılar Neküs Oŋḳıt Ḳoŋrat

(2) Angras Olḳunut Ḳurus İkçekin Ḳoŋlut

(3) Ortavet Ḳoŋtan Arlat Yuçın Oyşın

(4) Süldüs İldürkin Bayavut Keŋes ėkkinçi ḳısmı

(5) Alanḳova dėrler Dubun Bayannıŋ ḫatunı ėrdi [a]buşḳası

(6) ölgendin soŋ andın üç oġul vücūdġa kėldi anıŋ oġlanları

(7) yayıldı Dubun Bayan Moġulnıŋ aṣlı turur Alanḳova Durman

(8) ḳavmıdın ėrdi Nirun bolur bu on altı ḳavm turur Nirun

(9) Ḳaġın Salcut Talcut Merteken Muṭlaḳ Ḳanat Ḳıyat

(10) Ḫabs Noyaḳın Durman Barın Barlas Burkin

(11) Çeŋşuḳ Hederkin Çuryat Budat Duḳlab Bisün

(12) Söken Ḳoŋḳat çün bu ḳavmlarnıŋ atları bir türlüg

(13) laḳab-ı mu‘ayyen bolup turur ve her birisi bir mu‘teber ḳabīleler boldı

[19a]

(1) ve mundaġ tertīb taptı والله اعلم بالصواب **evvelġı faṣl Oġuz Ḫannıŋ**

(2) **tārīḫ ve ḥikāyetleri anıŋ ḳavmları** bu yėgirmi tört şāḫçe turur ve birāder ve ‘amm-zādeleri

(3) bar ėrdi bular Uyġur ve Ḳıpçaḳ ve Ḳarluḳ ve Ḳalaçdın peydā bolup ėrdi

(4) bular Oġuz Ḫanġa müttefiḳ ėrdiler bu yosun birle kim alarnıŋ

(5) naḳlı mundaḳ turur tevārīḫ-i islāmiyānda ẕikr turur kim Nūḥ ‘aleyhi’sselāmnıŋ

(6) Yāfeş at[l]ıġ oġlını maşrıḳ ṭarafıġa yiberdiler Moġul ve Türkler

(7) taḳı mundaġ dururlar ve taḳı Türkler Yāfeşni Ebülce Ḫan dėrler

(8) ve muḥaḳḳaḳ bilmesler kim Ebülce Ḫan Nūḥ ‘aleyhi’sselāmnıŋ oġlıdur

(9) ya inisi turur velī muŋa müttefiḳ tururlar Nūḥ nesli turur

(10) tamām-ı Moġul ve Türk ṣaḥrā-nişīnniŋ nesli turur mundaġdurlar kim

(11) Ebülce Ḫan ṣaḥrā-nişīn ėrmiş anıŋ yaylaġı Or-taḳ Ker-taḳ kim ‘aẓīm

(12) uluġ taġlar bolur anda ėrdi şehrī bar turur ol yaḳında Nanç

(13) Atıḳ Turṣuḳ dėgen ve Ḳataḳan ve Ḳaparḳurum ve Ḳaraḳurum ve

[19b]

(1) ve Talas ve ḳarı Sayram ol yėrlerniŋ yaḳında turur taḳı Sayram

(2) uluġ şehr turur ṭarafları bir künlük yol turur ḳırḳ dervāzesi

(3) bar Ḳayduġa ta‘alluḳ durur Ḳuşçı ulusı anda yaḳın turur

(4) Ebülce Ḫannıŋ oġlı bar ėrdi atı Dip Yaḳuy dėgen munuŋ

(5) ma‘nāsı taḫt yėri dėmek bolur mundın tört oġul boldı atları

(6) bu turur Ḳara Ḫan Or Ḫan Kür Ḫan Küz Ḫan bular kāfir algendürler Ḳara Ḫan

(7) atası ornıġa olturdı munuŋ bir oġlı boldı vücūdġa kėlgendin

(8) soŋ üç kėçe kündüz ėmçek ėylemedi ol cihetdin anası

(9) yıġlap zārılıḳ nūr ḳılur ėrdi her kėçe tüşde körer ėrdi

(10) ol oġul anasıġa dėr ėrdi eger sėn şükrini tanısaŋ sėniŋ

(11) sütüŋni ėmer-mėn dėdi çün ol ḫatunnıŋ ḳavmı kāfir ėrdi alardın

(12) ḳorḳar ėrdi ẓāhir ḳılsam oġlumnı ḥelāk ḳılġay dėp pinhān

(13) īmān kėltürdi çün iḫlāṣ birle Ḫudāy-perest bolġandın soŋ

[20a]

(1) ol oġul anası sütin ėme başladı ėrse ‘acā’ib ḫōş-ṣūret

(2) ve hidāyet nişānesi anda ẓāhir boldı atası çün ol ma‘nānı anıŋ yüzinde

(3) kördi dėdi kim bizniŋ ḳavmda mundaġ ḫōş-ṣūret anadın vücūdġa

(4) kime kėlmedi bu oġul barçasıdın mu‘aẓẓam bolġusıdur dėdi taḳı at ḳoymaḳ

(5) istedi ėrse bu bir yaşar oġul sözledi kim mėn[iŋ] aṭımnı Oġuz

(6) ḳoyuŋ dėdi anda bolġan ḥāżırlar bu ḥāldın ta‘accübde boldı Ḫaḳḳ Te‘ālādın

(7) mundaġ irşād boldı dėp Oġuz at bėrdiler çün bāliġ bolġaç

(8) atası öz ḳarındaşı Kür Ḫannıŋ ḳızını beġāyet ḫōş-ṣūret ėrdi

(9) alar bėrdi ėrse Oġuz aŋa pinhān dėdi kim eger sėn Tėŋrini sevseŋ

(10) mėn sėni sever-mėn saŋa yavuḳluḳ ḳılur-mėn dėdi ol ḳabūl ḳılmadı dėdi

(11) kim atamġa ayta-mėn sėni ḥelāk ḳılsun dėdi aŋa Oġuz ol mihrdin meyl ḳılmadı

(12) çün Oġuznıŋ atası bildi ol ḳızını sevmey turur yene bir ḳarındaşınıŋ

(13) ḳızın aldı aŋa hem bu sözni Oġuz aytdı ol hem ḳabūl ḳılmadı

[20b]

(1) bu hem meyl ḳılmadı ėrse atası yene bir birāderiniŋ ḳızın ala bėrdi bu

(2) maḥalda Oġuz şikārda ėrdi yanıp kėlürde su yaḳasında bu ḳızını kördi

(3) kizekleri birle ton yuvar ėrdi Oġuz ḫaz tapıp ėvige kėlürü aŋa

(4) yoluḳtı taḳıġa dėdi kim sėni mėniŋ üçün nikāḥ ḳılıp tururlar sėndin

(5) burun ėkki ḳızını aldım meyl ḳılmadım anıŋ üçün Ḫudāyġa īmān kėltürgil

(6) Ḫudāy-perest bolġıl dėdim bolmay ėrdise mėn andın köŋül savutdum

(7) ėmdi sėn Ḫudāynıŋ birlikige īmān kėltürseŋ müselmān bolsaŋ sėni

(8) alur-mėn dėdi ḳız aydı kim mėn Ḫudānı bilmes-mėn velī mėniŋ sözüŋdin çıḳmas-mėn

(9) her nė sėn dėseŋ andaġ ḳılur-mėn dėdi Oġuz aydı sėn īmān kėltürdi

(10) ol īmān kėltürdi Oġuznı alıp dā'im sevüp aŋa barur ėrdi çün Oġuz

(11) Ḫudā-şināś boldı dā'im Ḫudānıŋ atın 'Arabī tili birle Allāh dėp ẕikr ḳılur ėrdi

(12) ammā kişi bilmes ėrdi kim ol lafẓnıŋ ma'nāsı nė ėrdi ve ol ḫalāyıḳ

(13) dėrler ėrdi kim bu ġāyet ḥużūr cihetidin semā' ve ẕevḳ ḳılur ėrdi bir kün

[21a]

(1) Ḳara Ḫan kėlinlerin ṭoylap kördi taḳı dėdi kim bu ėkki kėlinim ol bėrdi k[örk]lüg turur

(2) nėçük bolurdın anı yaḫşı sever dėdi ėrse çün ol ėkkisi Oġuzdın ḫōşnūd ėrdiler

(3) furṣat tapıp dėdiler kim anıŋ özge dīni bar ol ḳız anıŋ

(4) dīnige kirdi bizler kirmedük ėrse ol bizniŋ birle yaman boldı ve anıŋ

(5) birle ḫōş boldı dėdi ol maḥalda Oġuz Ḫan şikārda ėrdi çün Ḳara Ḫan

(6) bilgeç birāder-i ʻamm-zādelerdin yıġıp dėdi kim oġlum kiçiklikde yaḫşı ėrdi

(7) ḥālā īmān iş ilgeri tutup biziŋ dīndin çıḳıp özge dīnge

(8) kirmiş ėmdi anı tirig ḳoysa bolmas dėdi barça rencīde bolup

(9) ittifāḳ ḳıldılar kim anı öltürgeyler ol ḫatun kim Oġuz birle müttefiḳ ėrdi

(10) bu ḥāldın ḫaber-dār bolġandın soŋ aḥvālını aytıp hemsāyesidin

(11) bir kişi Oġuzġa iʻlām ḳılıp yiberdi Oġuz ėşitgeç müstaʻid bolup tamām

(12) nökerlerin ve dōstların özige yıġdı ol şikār-gāhda ėrdi

(13) bulaştılar anda uruşup Ḳara Ḫan zaḫm-dār bolup öldi andın soŋ

[21b]

(1) tėmiş ėkki yılġa tėg ve baʻżılar müttefiḳ bolmay uruşurlar ėrdi ʻāḳıbet Oġuz

(2) ġālib kėlip ol mülkini Talas Sayram Buḫārāġa tėgrü aldı aŋa müsellem bolup

(3) baʻżı birāderleri ve ėlleri aŋa müttefiḳ ėrmes ėrdiler maşrıḳ ṭarafıda maḳām

(4) tutdılar ve alarnıŋ ḳatıda andaġ muḳarrer bolur kim barça Moġul anıŋ

(5) neslidin turur ol maḥalda barça kāfir ėrdiler munuŋ ʻahdıda müselmān boldılar

(6) çün ol ėlge pādşāh boldı altun ḫar-gāh urup leşkerin ṭoyladı

(7) ol müttefiḳ bolġan ėllerge Uyġur laḳab dėdi kim munuŋ maʻnāsı biri bir ige

(8) ḳoşulmaḳ bolur tamāmı Uyġurlar bu neslidin turur özgelerige Ḳaŋlı at

(9) dėdi Ḳıpçaḳ ve Ḳalaç ve Aġaçeri hem ol cemā‘atdın turur Oġuzġa ḳoşulġanlar

(10) munlar ėrdi kim ẕikr ḳılındı mufaṣṣal birle Uyġur ḳavmı ol ḳavmlar

(11) kėlgüsi turur ol maḥalda Oġuz Ḫudā-perest bolġanda atası birle

(12) muḫālefetlik ḳılıp uruştılar alar kim Oġuzġa müttefiḳ boldı Uyġur

(13) at ḳoydı bu cemā‘at dā’im Oġuz Ḫan birle bolur ėrdi ḫan özge

[22a]

(1) memleketlerġa rücū‘ ḳılġanda bu ėl nė Derbenddin yandurdı kim ol ḥaddlarnı

(2) saḳlaġay ḥālā taḳı alar saḳlarlar barça Uyġur ḳavmı mundın turur

(3) Ḳanḷı ḳavmı ol maḥalda Oġuz atası ve ‘amm-zādesi birle uruştılar Oġuz

(4) ėlidin bu cemā‘at evvelce alıp ėrdi anda aranı öz fikridin taṣnīf ḳılıp

(5) aṇa yüklediler ol cihetdin Ḳanḷı dėdiler barça Ḳanḷı andın turur والله اعلم

(6) Ḳıpçaḳ ḳavmı Oġuz ol maḥalda İtibraḳ ḳavmı birle uruş ḳıldı

(7) bular ėkki cezīre arasıda ḳalıp ėrdi ve anda maḳām tutup ėrdi bir ḥāmile

(8) ḫatun abuşḳası uruşda ölüp özi bir dıraḫt içige kirip anda

(9) oġul taptı ol ḫatunı körüp Oġuzġa ayttılar ėrse alıp oġullar

(10) saḳladı taḳı aṇa Ḳıpçaḳ at bėrdi ya‘nī bosı da dıraḫt tėmek bolur barça

(11) Ḳıpçaḳnıṇ aṣlı ol turur on yėtti yıldın soṇ Oġuz Ḫan İtibraḳ

(12) ėlin tiledi taḳı Īrān-zemīnge kėldi memleketlerni musaḫḫar ḳılıp nėçe

(13) müddetdin soṇ yurtıġa kėldi ėrse İtibraḳ ėli yene yaġı boldı

[22b]

(1) aṇa bu Ḳıpçaḳnı yiberdi ol vilāyetniṇ her ṭarafıda olturup ol

(2) yaġıdın ḫaber-dār bolsun dėdi ḥālā yaylaḳ ve ḳışlaḳları ol Ḳarluḳ

(3) ser-ḥadda tururlar Ġurcistāndın Oġuz Ḫan öz vilāyetiġa yandı ėrse

(4) yolda uluġ taġġa yėtti ve uluġ ḳarıḳdı ve nėçe ėvlükler Uyġur ḳavmıdın

(5) ṭāḳat bir bolup yandılar Oġuz Ḫan anı ėşitip ḫōşlamadı nėçük

(6) ḳalur dėp ol ḳalġan ėlge Ḳarluḳ at ḳoydı barça Ḳalaç

(7) Ḳarluḳ mundın tururlar dėrler kim Oġuz Ḫan İsfehānnı alıp

(8) yaġanda yolda bir ḫatun ferzend kėltürdi ol ḫatunnıŋ süti yoḳ ėrdi

(9) ol oġlan aç bolġanda atası yolda ḳalıp nāgāh bir ḳırġavulnı

(10) sıġal alıp barurda yoluḳup ol anı tutup kėltürüp anası yene

(11) bėrdi süti köp boldı oġlın ėmdürüp yörüp leşkerge tėdi

(12) çün ḥükm yoḳ ėrdi kişi çerigdin ḳalġan Oġuz Ḫan kişidin rencīde bolup

(13) Ḳalaç dėdi bu at andın ḳaldı Aġaçeri ḳavmı bu at ḳadīmde

[23a]

(1) yoḳ ėrdi ol çaġda kim Oġuz ḳavmları bir birige kėldi bu bir ṭā‘ifeniŋ

(2) yėri cengāl içinde ėrdi ol cihetdin aġaç yėri at ḳoydılar cengāl

(3) ėlige Moġullar mūmın ėrgen dėrler ol Türkleri kim Oġuz birle

(4) yėrge ėkendürler ḥālā alarġa Uyġur dėrler alardın her ḳaysısı taḳı

(5) bir at birle çıḳ[t]ılar her ṭā‘ife bir oymaḳ birle ḫāṣ boldı Oġuznıŋ

(6) oġlanlarıdın yėgirmi tört şu‘be yād ḳıldı bir ṭā‘ife kim bu ‘ālemde

(7) bar turur bu yėgirmi tört şu‘be Oġuzdın turur taḳı Türkmen lafẓı ḳadīm

(8) yoḳ ėrmişler her ḳabīleniŋ mu‘ayyen laḳabı bar ėrmiş ve ol vaḳtda kim

(9) Arġun Ḫan öz vilāyetidin Māverāü'n-nehr ve Īrān-zemīnge kirdi bu Oġuz

(10) neslidin bu vilāyetde bar ėrdi āb ü hevā cihetidin alarnıŋ şekli Tācik

(11) şekl boldı çün Muṭlaḳ Tācik ėrmes ėrdi Tācik ḳavmılarnı Türkmen

(12) dėrler ol cihetdin bu Türkmen laḳab Oġuz ėli ėlige ḳaldı bu at birle

(13) ma'rūf boldı bu yėgirmi tört şu'be Oġuz oġlanlarıdın yarımı öŋ

[23b]

(1) ḳol yarımı sol ḳolġa ta'alluḳ turur bir ḳısmı öz aslın mu'ayyen bilürler anı

(2) taḳı Oġuznıŋ altı oġlınıŋ meşrūḥ kėlgüsi turur Oġuz Ḫan

(3) Īrān Tūrān Mıṣr ve Şāmnı tamām aldı musaḫḫar bolġandın soŋ öz yurtı

(4) Or-taḳ Ker-taḳ dėgen yėrge kėldi ol yurtlarıġa kėlip toylar ḳılıp

(5) toḳḳuz yüz mādiyān tokṣan miŋ ḳoy ol toyda öltürdi barça oġulların

(6) ve çerig cem' ḳılıp aġırladı ol altı oġlı Oġuz mülklerni yörüp

(7) alġanda yėrge yörüp ḳılıç çaptılar taḳı atası birle bir kün şikārġa

(8) barġanda bir altun yay üç altun oḳ tapıp atası ḳaşıġa alıp

(9) kėldiler nėçük baḫş ḳılalıŋ dėgende ol yayı üç uluġ oġlı

(10) üç oḳnı üç kiçig oġlıġa bėrdi ḥālā ol üç uluġ oġulġa

(11) Bozoḳ dėrler kim yanı bozup ulaştı öŋ ḳolnı bu üç oġlıġa

(12) bėrdi sol ḳolnı kiçig oġlanlarıġa bėrdi kim mundın soŋ

(13) bilgeyler kim bir ḳaysı ḳayan ṭarafa ol turur taḳı vaṣiyyet ḳıldı kim mėndin

[24a]

(1) soŋ pādşāh Bozoḳ bolsun dėdi anıŋ vaṣiyyeti birle andın soŋ ol

(2) olturdı ve yėtmiş yıl pādşāhlıḳ ḳıldı Eryanki at[l]ıġ vezīri

(3) bar ėrdi beġāyet ‘āḳil ėrdi bir kün ḫanġa dėdi kim Oġuz Ḫan ataŋ

(4) uluġ pādşāh ėrdi barça memleketni alıp ėrdi ėmdi anıŋ

(5) oġlıġa bir yėr muḳarrer ḳılsaŋ yaḫşıraḳ bolġay ve her ḳaysısıŋ ḫazīnesi

(6) ve ėlküni tamġası başḳa bolġay hīç ḳaysı biri biri birlen yamanlıḳ

(7) engīz ḳılmaġaylar dėdi ėrse Kün Ḫannıŋ sözi pesendīde körgüzdi

(8) taḳı ol yıraġġa meşġūl boldı andın soŋ ol üç oġul Bozoḳġa

(9) öŋ ḳol ve üç kiçig oġlı laḳabı Üçoḳ ėrdi aŋa sol ḳolunı bėrdiler

(10) taḳı birge ėl ve tamġa ẕikride aḳvām-ı Bozoḳ kim öŋ ḳol turur her ḳaysınıŋ

(11) tört oġlanları bar ėrdi Ay Ḫan Kün Ḫan

(12) Yulduz Ḫan Yazır Döger Ḳayı

(13) Dodurġa Yaparlı Elḳaravli[6]

[24b]

(1) Bėgdili Ḳarḳın aḳvām-ı Üçoḳ kim sol ḳol turur Kök Ḫan

(2) Ṭaḳ Ḫan Tėŋiz Ḫan Bayındur Biçene Salur

(3) Eymür Yigdir Çavuldur Çepni Alayuntlı

(4) Üregir Yıva Ḳınıḳ bularnıŋ ḥikāyetleri ve tārīḫleri

(5) ‘aleyhide kėlgüsidür bular kim ẕikr ḳılındı barça müselmān tururlar çün Ḫudāynıŋ

(6) emri bu ėrdi peyġamber dīniġa kirdiler ėrse dīn-i Muḥammedī ḳavī boldı

[6] Sayfanın kenarına “Bayat, Avşar” diye ekleme yapılmış.

(7) Oġuz Ḫannıŋ oġlanlarıdın pādşāh köp ėrdi bir devrde ṣāḥib-i

(8) devlet ve ḳavī ḥāl boldılar ve pādşāhlıḳ bu ḫānedānġa bāḳī ḳaldı andaġ kim

(9) nėçe vaḳt Salurda ėrdi ve Āl-i Selçūḳ ve alarnıŋ ecdādları uluġ

(10) mu‘aẓẓam pādşāh ėrdi Īrān ve Tūrānda tört yüz yıl pādşāhlıḳ ḳıldılar

(11) Mıṣrġa tėg ve munlarnıŋ fermānları boldı kim bular Ḳınıḳ ṣu‘besidin ėrdi

(12) bularnıŋ tārīḫi kėlgüsi turur Uyġur taḳı Türk bulardın turur

(13) Moġul vilāyetleriġa yaḳın turur Oġuznıŋ ‘amm-zādeleri şerḥ birle

[25a]

(1) kėlgüsi turur والله اعلم **ėkkinçi faṣl** Türk ḳavmlarınıŋ ẕikri hem ḥālā

(2) alarnı Moġul dėrler ḳadīm ve alarnıŋ atları her biri bir laḳab birle

(3) maḫṣūṣ boldılar her birisi bir türlüg ḳabīle bolup cüdā cüdā bolġan ėrmiş

(4) nėçük kim Celayirde Oyrat ve Tatarda özge ḳavmlar

(5) mufaṣṣal birle meşrūḥ kėlür tört maḳāmları mu‘ayyen ėken turur

(6) ve alarnıŋ lafẓları ve ve ṣūreti ve lüġat ve eşkālları Moġul ṭarīḳası

(7) birle ėkendür çün ol Moġul ḳavmı Türkdin bolġan āḫır maḥalda

(8) devlet tapıp bu at birle ḫāṣ boldılar **Celayir ḳavmı** bularnıŋ

(9) şu‘beleri ba‘żı ḥikāyetleri Nirun ḳavmıġa ta‘alluḳ turur ėmdi ol

(10) ḥikāyetdin bu tārīḫde aytalım kim bu ḳavmdın köp ėkendür bir ḳavmnıŋ

(11) bėgi ve pīş-vāsı bar ėkendür Çiŋiz Ḫan ‘ahdıda ḥālā munuŋ bėgleridin

(12) Īrān ve Ṭūrānda bar turur ve naḳl ḳılurlar kim ḳadīmde Ḫıṭāy çerigi andaġ

(13) ḳatl ḳılmış kim kem kişi andın ḳalmış anda Tubun Bayan kim Dutumminniŋ

[25b]

(1) ẖatunı ėrdi anı öltürdi ḥikāyetleri özide kėlgüsi turur taḳı Celayir ḳavmları

(2) anıŋ ḳanın tiledi kim nė üçün yaramas iş ḳıldıŋız ba‘żılarını

(3) tutup öltürdi ba‘żıları Ḳaydu Ḫannıŋ esīri boldılar

(4) ve ḳavmınnıŋ oġlanlarıġa bende boldılar taḳı mīrāṯ bolup Çiŋiz Ḫanġa

(5) tėgdi mu‘teber ve muḥterem boldılar her ḳaysısını bir iş birle andaġ

(6) kim meşrūḥ kėlgüsi turur bu Celayir ḳavmı ol şu‘be turur Ḥat Buḳaravun

(7) Ḳoŋḳat Kösevüt Oyat Bulġan Körger Ṭulaŋḳıt

(8) Turı Ḳoŋḳut bu Celayirlerdin uluġraḳı Çiŋiz Ḫan zamānıda

(9) Muḳalı Güyaŋ ėkendür Çat ḳavmıdın ėrdi Çiŋiz Ḫannıŋ

(10) sol ḳolını ol bilür ėrdi anıŋ oġlın taḳı Güyaŋ birle ol

(11) vaḳtda Çiŋiz Ḫan anı Ḳıravun Ḥadūn dėgen [yėr]ge yiberdi Ḫıṭāy

(12) ėlige bu laḳabnı ḳoydılar anıŋ oġlın bu oġul Güyaŋ dėrler

(13) Ögetay Ḳaan ‘ahdıda atası özinde ėrdi bu laḳabnı Çiŋiz Ḫan aŋa

[26a]

(1) ḳoydı ve Mestü Noyan emīr-i büzürg kim ėvi Ḳubilay Ḳaan birle ėrdi anı

(2) öz oġlı bu Muġan birle Ḳayduġa leşker yiberdi şāh-zādeler ḫilāf ḳılıp

(3) anı Ḳayduġa tapşurdı ve nėçe maḥaldın soŋ anı yiberdi şerḥi

(4) kėlgüsi turur bu vilāyetler ve alardın tört ḳavm Hezāre Beki

(5) ėrdi ḳarındaşı Amuḳ Çiŋiz Ḫan zamānıda Coçi birle anıŋ

(6) birāderleri anıŋ birle yaman ėken turur ol vāsaṭdın Çiŋiz Ḫan birle

(7) Baycut arasında uruşlar boldı meşrūḥ kėlgüsi turur

(8) xxx Mollanıŋ bėş oġlı bar ėrdi atları meşrūḥ kėlgüsi turur

(9) mundaḳ Ḳutu Ḳotur Ḳodur Ḳudur Ḳumdaḳay ėlge ėrken

(10) bularnıŋ ba‘żıları Çaġatay birle ėkendür alarnıŋ

(11) oġlanlarıdın Bula ve Derniyıraḳ Aba Ḫanġa ėlçiler yiberdi

(12) kim Topuçak at tilegey çün munuŋ ėlçisiniŋ ḫaberi Abaḳa Ḫan

(13) ėşitgeç bolur ėrdi kim tanısunlar ḥīle birle kėlip turur taḳı

[26b]

(1) bir aḳ yėrge ėrmiş-sėn bolġançılıḳ birle kėlip-sėn dėdi ol

(2) ‘arża ḳıldı kim mėn faḳīrni yibergende kėlür sözi yoḳ ėrdi dėdi

(3) ‘aḳıbet ol kişini zindānġa saldı anda ḳaldı anıŋ oġlanlarıdın

(4) alarnıŋ arasında dilençi aylıġ bar ėrdi ḥālā ḥīle ḳaşıda turur

(5) taḳı ėylegey Noyan uluġ kişi Hülagü Ḫan birle munda kėlip ėrdi

(6) munuŋ on oġlı bolġandur atları bu turur Ḳoyci

(7) Vurdum ve biri Seŋetü Noyan munuŋ altı oġlı bar ėrdi atları

(8) bu turur Çiketü Çile Çiter Sindüngene üçünçi Uḳuna taḳı üçünçi

(9) oġlı Ṭaġan munuŋ ėkki oġlı bar ėrdi Küten Künçek munuŋ

(10) oġlı Ebū Bekr Hezāre ḥākimi ėrdi törtünçi Yekeḳa Day atlıġ oġlı

(11) Tuḳul El-Şeyḫ Aḳdaş on bir yaşar ėrdi birge uruştı da öl-di

(12) hīç Celayirtay Bekr hīç örü ḳotdum Rūm uruşında öldi munuŋ

(13) oġlı Īḳbāl Könçe turur mülāzımı ėrdi ol maḥalda Çiŋiz Ḫan oġlanlarıġa

[27a]

(1) leşker bėrgende Celayirni başlap Çaġatayġa bardı anıŋ atı Emüge ėrdi munuŋ

(2) oġlı Yesür turur Buraḳnıŋ leşkeriniŋ uluġı ėrdi atı Yesürge

(3) Sünit bu ḳavmdın bu mülkde az ėrdi ammā Moġulnıŋ ḳollarıdın ḳaan

(4) ulusıġa kėltürüp ėrdiler ḥālā barda turur az ėrdi ammā Moġulnıŋ

(5) ḳolları köp ėrdi Çiŋiz Ḫan zamānıda ḳorçı ėrdi andın soŋ

(6) Nükteçine taḳı soyıdan Īrān-zemīnġa kėldiler Ögetay Ḳaan mülāzımīde boldı

(7) taḳı Çarmaġunnı tört tümen leşker birle ser-ḥadġa yiberdi şerḥi

(8) kėlgüsi turur yamanı taḳı ḳoşup yiberdi yime dėp miŋdin yüz çıḳarıp

(9) vilāyetlerġa yiberdiler ve ol anda muḳīm bolurlar ve bėgler ol çėrigde

(10) köp ėrdi bu leşkerde uluġ bėg Boncuk Noyan kim Besut ḳavmıdın ėrdi

(11) Çarmaġun ölgendin soŋ ḳaan anıŋ orının aŋa bėrdi Hülagü Ḫan

(12) Baġdādnı alurda Boncuk Noyan sa‘ylar ḳıldı yaḫşı küç bėrdi ėrse

(13) Noyan bėgliki aŋa muḳarrer boldı Tatar ḳavmı ḳadīmdin bėri bu ḳavmnıŋ

[27b]

(1) atı meşhūr turur ve bulardın köp şu‘beler peydā boldı bu ḳavm yėtmiş biŋ

(2) ėvlük ėkendür taḳı bölek bölek ėrmişler Ḫıṭāy vilāyetiġa yavuḳ bolur

(3) [a]larnıŋ mu‘ayyen yurtları Yurtavur turur Ḫıṭāyī pādşāhlar

(4) aŋa ḫarc bėrür ėrmişler ve her maḥalda bu ėl ser-keşlik ḳılur ėrmiş

(5) Ḫıṭāy pādşāhı çeriklep yene taṣarrufıġa kirgüzür ėrmiş köp yıllar

(6) ol ḳavmnıŋ uruşları bolur ėrdi andaġ meşhūr turur bu ḳavmnıŋ

(7) ḫatunları endek iş üçün ḳollarıġa biçek alıp uruşur ėrmiş

(8) ol cihetdin bularġa kişi köp zaḫmet yėtkür[e] almas ėrürle[r] bularnıŋ

(9) yigitliki cihetidin Türkler bularġa kirip ėrdi alarnı taḳı

(10) Tatar dėrler ėrdi bu ėller andaġ özini sa‘y ḳılurlar ėrdi altıda

(11) Tatar laḳabı birle meşhūr bolġaylar nėçük kim Çiŋiz Ḫan zamānıda barça

(12) Türk ve Tatar ve Celayir ve Oyrat ve Nayman hem her bir laḳab birle mu‘ayyen ėrdi

(13) cehd ḳıldılar kim Moġul dėgeyler bā-vücūd-ı ḳadīmde bu ‘ār körer ėrdiler

[28a]

(1) ḥālā bu oymaḳnıŋ oġlanları Moġul içide bar turur bu Moġul ėli

(2) alarġa ḳadīm laḳab bolmış dėp faḫr ėterler velī ḳadīmde Moġul bir ḳavm ėrdi

(3) özgeler anda cem‘ bolup turur bā-vücūd kim Alanḳova tārīḫidin üç

(4) yüz yıl bolġay kim Nirun ḳavmı dėrler mu‘teber ve mu‘aẓẓam ėrdi

(5) ḥālā Moġul ḳavmı birle meşhūr bolup turur barça oymaḳ ḳoşup cehd-i sa‘y ḳıldılar

(6) kim alarnı Moġul dėdiler andaġ kim Ḫıṭāy ve Hind ve Çin ve Maçin

(7) ve Ḳırḳız ve Deşt-i Ḳıpçaḳda ‘Arab ve ‘Acemde Tatar dėrler ėrdi aŋa dėdiler

(8) taḳı bularnıŋ ‘aleyhde pādşāhı bar ėkendür altı ḳavm ėrdiler

(9) bu mufaṣṣal birle Tutuḳlut Ėlçi Tatar Çıġan Tatar Küs Tatar

(10) Burat Barḳuy Tatar Tutuḳlut ḳavmınıŋ uluġı ėrdi ḳadīmdin mundaġ

(11) destūr bularda bar ėrdi Tutuḳa Tuḳulutay dėrler ḳız bu bir Tubuḳçin

(12) dėrler bu ḳavmnıŋ uruş ve ḫuṣūmetleri köp ėrdi

(13) dā’im biri birin öltürmekge meşġūl ėrdi Ḳabul Ḫan zamānıda ḫan tėgen

[28b]

(1) Moġulnıŋ uluġı ėrdi Ḳıyat ḳavmı ekşer anıŋ uruġı ėrdi ve Nirun

(2) Moġul ‘amm-zādeleri ėrdi barça Moġul ėlleriniŋ birle ittifāḳları

(3) dōstluḳları bar ėrdi nāgāh ittifāḳ mundaġ boldı Sayın Tegin dėgen

(4) Ḳoŋrat ḳavmıdın Ḳaraḳonulḳuŋ ḳarındaşı ėrdi ve Ḳabūlnıŋ ḫatunı ėrdi

(5) rencūr boldı Tatar ḳavmıdın Çırḳıl boldı atlıġ ḳamını aŋa mu‘ālecet ḳılmaḳ

(6) üçün kėltürdiler ėrse Sayın Tegin yaḫşı bolmay öldi ol ḳam

(7) ėvige kėtdi andın soŋ ol ḳamnı taḳı öltürdiler ol himmetdin

(8) Tatar ḳavmı arasıda münāza‘at bolup dā’im uruşlar ėtip ḳanlar

(9) boluy köp yıl boldı münāza‘atlarıda bar turur Çiŋiz Ḫan zamānıġa tėgrü

(10) bar ėrdi ‘āḳıbet Çiŋiz Ḫanġa nuṣret bolup küçlengendin soŋ

(11) ol ėller birle uruşlar ḳılıp bir ḳavm kim alar birle yek-cihet ėrdi

(12) barçasın ḳul ėtdi ve ḥükm ḳıldı kim bir kişini tirig ḳoymayıŋız andaġ ḳıldılar

(13) kim ḫatunlarnıŋ alaçı yarıp oġulların öltürdiler andın soŋ

[29a]

(1) ba‘żı Moġullar Tatarlarnıŋ ḳızların uruġum dėp aldılar Çiŋiz Ḫan

(2) taḳı ḳız aldı Yesülün Yesügen Tatar ėrdi uluġ bėgler taḳı ḳız aldı ol

(3) sebebdin ba‘żı Tatarnıŋ oġlanġınaların pinhān saḳladılar

(4) taḳı Çiŋiz Ḫan Coçi Ḳasarġa ḥükm ḳıldı kim Tatardın yene miŋ kişi saġıp

(5) öltürgeyler ol taḳı ḫatunnıŋ ḫāṭrı üçün bėş yüzni öltürüp

(6) bėş yüzni saḳladı ėrse Çiŋiz Ḫan bilip güneh-kār ḳıldı ol üç günāh ḳılıp ėrdi

(7) ėkkisi taḳı meşrūḥ kėlgüsi turur bā-vücūd Çiŋiz Ḫan andaġ

(8) ġażab ḳıla tururġaç her yėrde her kūşede ve ba‘żı ordularda zaḫmlıḳ bolup

(9) ḳaldılar ‘āḳıbet maḫṣūṣ bolup ol Tatar ėliniŋ oġlanları

(10) uluġ bolup Çiŋiz Ḫan ordusında aŋa ḳız bėrdiler alardın köp kişi

(11) bėg boldı her ṭarafda ḥāl ol ḳavmdın bar turur Çiŋiz Ḫan ve ḫanları

(12) tertīb ḳılġanlardın her birisi Ḳutuḳu bar turur munuŋ ḥikāyeti andaġ turur

(13) kim ol maḥalda Çiŋiz Ḫan bu ḳavm ḳırdı hīç oġlı yoḳ ėrdi Börte Ḳocin

[29b]

(1) dėgen ḫatunġa oġul ārzūsı ėrdi Çiŋiz Ḫan bu oġlannı

(2) yol başında körgeç alıp saḳlap Börte Ḳocinġa yiberdi ėrse ol anı

(3) yaḫşı saḳlap oġul oḳundı taḳı uluġ bolġandın soŋ atı şek[l]i

(4) Ḳutuḳu dėrler ėrdi ol Çiŋiz Ḫan anı ata dėr ėrdi Börte Ḳocin vefāt bolġanda

(5) ḳolını ḳabriġa urup yıġladı ṣayın eke menü dėp zārī ḳıldı

(6) Ögetay Ḳaan anı aġa dėr ėrdi ėkki yaşadı yarġunı rāstlıḳ

(7) birle sorar ėrdi köp mübālaġalar ḳılur ėrdi kim nāgāh fevr ḳurup

(8) beyān ayġan dėp mülāḥaẓa köp ḳılur ėrdi andaġ meşḥūr boldı kim ol

(9) zamāndın bu çaġça bu Moġulistānda andaġ yarġu sormadı ba‘żı yarġu

(10) sormaḳda ferāsetlig işlerdin ḳaldı ol kavā‘idler tevārīḫde

(11) bitildi anı ėkki nev‘-i sādıku’l-ḳavl dėrler ol ölügim on bėş yaşında ėrdi

(12) Çiŋiz Ḫannıŋ ordusı köç ḳılıp ḳarġışıġ baḳġan ėrmiş taḳı

(13) Küçü Noyan Besut ḳavmıdın ėrdi ordu başlar ėrmiş nāgāh körer

[30a]

(1) bir nėçe kėyikler yol yanıda ḳar üstide peydā bolmış bu Ḳutuḳu birle köripdiler

(2) kim bu kėyiklerni ḳavl al-ı ḳardın ḳaça almas turur dėdi taḳı ḳavluḳu

(3) ol kėyiklerni ḳavup kesdi kėçe ordu bir yėrde tüşti ėrse Çiŋiz Ḫan

(4) Ḳutuḳunı sorup tapmadı Küçü dėdi kim ol kėyik ḳavalap kendisi

(5) dėgende ḫan açıġlanıp tile ḳıldı taḳı tapmaz çaḳın ėrdi Ḳutuḳu kėldi Çiŋiz Ḫan

(6) sordı kim nė iş ḳıldıŋ nė iş ol dėdi kėyik ḳavladım üç tört

(7) ḳutuldı özgesin aldım dėdi ėrse Çiŋiz Ḫan dėdi bu kiçig oġlan

(8) budın mudın bu iş ‘acāyib boldı dėp Küçü Noyannı köp kişi

(9) birle yiberdi ol kėyiklerni barıp kėltürdiler bu ḳavluḳu ol cihetdin

(10) yene ḫāl köŋlide maḥbūb boldı ve yene birisini ol kim ol ėkki yaşarda

(11) Çiŋiz Ḫan atlanıp ordusı ḫālī̄ ėrdi nėçe atlıġ oġrılar Baycut

(12) ḳavmıdın ötüp barur ėrdiler Çiŋiz Ḫannıŋ kiçig oġlı bėş yaşıda ėrdi

(13) ėvidin çıḳıp oynar ėrdi ol oġrılar at üstidin ḳızman

[30b]

(1) aldı ėrse uluġ aġası tėp bir ḳolıġa yapuştı bu Ḳutuḳu taḳı dėp yene

(2) bir ḳolıġa bėrmey toḳuşup tururgende bir yıraḳ it ḳavī̄

(3) saḳlaġan ḫāżır algendür ol itler taḳı cümle ḳılġaç bu oġlannı

(4) nė oġrı ėligidin ėrmişler ol demde Çiŋiz Ḫan tėp ol oġrılarnı

(5) tutup öltürüp turur Ḳutuḳunıŋ bu yaḫşı işlerin ḫan pesendī̄de

(6) tutup tutu vėrüp turur andın soŋ ėkki oġlan ḳarındaşları ėkendür birinіŋ

(7) at Ḳut[uḳu] biri Ḳara Mėŋü ol taḳı Tatar ḳavmıdın ėkendür ḫannıŋ Tatar ḫatunınıŋ

(8) ḫaylī ėkendür bularġa şefḳatlar ḳılıp turur taḳı ḫatunı ḫandın

(9) tilep alıp turur taḳı Yesülün Ḫatun ordusıda bolur ėrdi ḳulunı

(10) Çiŋiz Ḫan ʻitibār ḳılıp bėg ḳıldı andın soŋ Toldı Ḫan ordusıda

(11) muʻaẓẓam ve muʻteber boldı Merkit Urut hem dėrler egerçi baʻżı Moġullar Merkitni

(12) Mekrit dėrler ėkkisi taḳı bir turur andaġ kim Mekrenni Mekrin dėrler

(13) bu ḳavm tört şuʻbe turur Uyġur Mekrit mudan budaḳlıḳ cünün

[31a]

(1) bu ḳavmnıŋ leşkeri ʻaẓīm cengi ve ḳavī ḥāl ėrmiş Moġul gürühıdın tururlar

(2) taḳı Çiŋiz Ḫan Öŋ Ḫan birle uruşḳanda bu ėller bolġandur ʻaleyhde

(3) dāstān kėlgüsi turur taḳı Çiŋiz Ḫan yigitlik maḥalda her kerrāt

(4) alarġa ẓafer taptı bularnı tutup ėrdi velī Çiŋiz Ḫanġa ʻādet ol ėrmes ėrdi

(5) kişini tutsa öltürgey nėme alıp ḳoyar ėrdi

(6) ol maḥalda Çiŋiz Ḫan bir mühim üçün barurda nāgāh cengelge yėtgende ġālibā aṭınıŋ

(7) bėgi üzülüp aṭıdın yıḳılmış ol ḥāldın taʻaccübde bolup özige

(8) dėdi kim meger Ḥaḳḳ Teʻālā tilemeydür bolġay bu yolġa barsam işim nėçük

(9) yėtgey dėp fikr ėtdi nāgāh Şeyṭān aŋa ġālib bolup anı köŋli

(10) ayttı taḳı Merkit ḳavmıdın bir nėçe ḫan ėligide bar ėrdi

(11) alarnıŋ kişileri ol ḥālda nėme kėltürüp aldılar andın soŋ Çiŋiz Ḫan

(12) ol ṭaraf ġa barıp Öŋ Ḫan ėligide bendege tüşti bu ḥikāyet meşrūḥ kėlgüsi turur

(13) taḳı yene her maḥalda Çiŋiz Ḫan birle Öŋ Ḫan arasıda ṣāḥib-i ġarażlar

[31b]

(1) söz saldılar ėrdi biri biridin ayrıldılar bu Merkit ėli ḫuṣūmet ḳılıp

(2) Çiŋiz Ḫan birle uruşur ėrdiler Öŋ Ḫan alarnı her kerrāt

(3) ġāret ḳıldı ėrse yek-cihet boldılar taḳı Çiŋiz Ḫannıŋ ordusın talap

(4) Börte Ḳocinni tutup Öŋ Ḫan allıda [a]lar Çiŋiz Ḫan ėlçi yiberip

(5) ḫarmın tiledi ėrse i'zāz ve ikrām birle yiberdi taḳı Yuçi Ḫan çün

(6) atasınıŋ boyında bar ėrdi yolda kėlürde uçurġa kėldi Yuçi Ḫan

(7) dāstānıda meşrūḥ turur taḳı bu Urut Merkit pādşāhınıŋ

(8) ḳarındaşı Çiŋiz Ḫan zamānıda bar ėrdi taḳı Ḳudu at[l]ıġ anıŋ ḳızını Çiŋiz Ḫan

(9) Ḳubilay Ḫanġa üç yaşıda alıp ėrdi barçadın yaḫşı boldı oġlı bolmaġun

(10) üçün barçadın yaman kördi ve her nevbet Öŋ Ḫanġa Toḳta Bekini

(11) ġāret ḳıldı anıŋ ḫatunları köp ėrdi Öŋ Ḫannıŋ nebīre

(12) alıp ėrdi ve Or Ḫan hem Toḳtanıŋ ḳarındaşı ėrdi atları

(13) bu turur Bügün Tüse Ḳudu Çilavun Çusuḳ Ḳolyuḳan Mergen

[32a]

(1) bu Çilavun birle Çisuḳ Çiŋiz Ḫan ordusıda ölüp turur taḳı Ḳudu Çiŋiz Ḫan

(2) uruştı maḥalda ḳaçıp yolda ġanimge yoluḳup öltürdiler köp

(3) kerrātlar Çiŋiz Ḫan birle uruşlar ḳıldı Çiŋiz Ḫan ḥikāyeti kėlgüsi turur

(4) bu Merkit ḳavmı ḳana-engīz ḳavm ėrdi köp uruşlar Çiŋiz Ḫan

(5) birle ḳıldı ėrse ḥükm ḳıldı kim her kim anıŋ kėlü[r] [ėr]se tirig ḳoymaġaylar

(6) alar taḳı tüşgenni öltürdiler endek ḳoyuldı taḳı ol ḳavmdın alġan

(7) ḫatun bular turur Ḳams Ḫatun Kėyük Ḫannıŋ ḫatunı ėrdi ėkki oġlı

(8) bar ėrdi biri Ḫaˇce biri Yaḳu taḳı Ḳulan Ḫatun Çiŋiz Ḫannıŋ ḫatunı ėrdi

(9) bir oġlı bar ėrdi Kökgen at[l]ıġ taḳı Toḳta Beki Tayaŋ Ḫan birle Berke bolur ėrdi

(10) uluġ uruşlar Çiŋiz Ḫan birle ḳıldı taḳı Tayaŋ Ḫan öldi Toḳta Beki

(11) bir oġlı birle ḳaçıp bir yėrde muḥkem boldı Çiŋiz Ḫan leşker birle anıŋ

(12) üstige bardı Toḳta Beki anda öldi anıŋ ḳarındaşı Ḳudu ve oġlanları

(13) anıŋ süŋekin alıp kėte almay başın kesip alıp bardılar

[32b]

(1) taḳı Alġur ḥaddige yėtip Ėlçi Töken dėgenni yėndi ḳuvvetġa sardılar ėrse

(2) ol ėlçini öltürüp aḥvālnı Çiŋiz Ḫanġa ʻarż ḳılıp yiberdiler

(3) kim anıŋ ėlçisini öltürdüm aramızda ḫuṣūmetler boldı dėdi

(4) ol maḥalda Çuryat ḳavmı Çiŋiz Ḫanġa kirip ėrdi yene yaġıġa Ḥaḳḳ Teʻālā

(5) nuṣret bėrür ėrdi hīç yara āzürde bolmay taḳı ḫannıŋ tapmay kėtdi

(6) andın soŋ bu Sorḳan Şira bir güren mādiyān bėrip anı uzatdı

(7) taḳı bir pāre ḫam ėt ve sīh bėrdi tor bėrdi velī çaḳmaḳ bėrmedi

(8) taḳı Çiŋiz Ḫan selāmet-revān boldı taḳı çaḳmaḳ ḳav bėrmegenniŋ

(9) ḫaṣeti ol ėrdi kim endek taḳṣīr bėrgende bolsa ol ḥāllar yādıġa kėlse

(10) ol taḳṣīr birle sorar dėp andaġ لعل له عذرا انت تلوم

(11) ol ḥālda Çiŋiz Ḫannıŋ atası ve ḫatunı ümīd kesip ėrdi velī Toldı Ḫan

(12) kiçig ėrdi her kün dėdi kim atam tėp kėledür dėgende atası

(13) urdı dėdi kim dīvāneler bigin sözler-sėn her zamān mėniŋ cerāḥatım

[33a]

(1) tāze ḳılur-sėn taḳı köŋlümni efkār ḳılur-sėn dėdi ol terk ḳıldı dā'im oġlanlar

(2) tilerip aytur ėrdi köl kim Çiŋiz Ḫan aytar ėrdi ol kim mevte eyyām güren

(3) mādiyān sanıp dėdi dėgende her sā'atdın soŋ ḫan tėp kėldi barça

(4) şādmān bolup ol barısı da neŋ işige ta'accüb ḳıldılar taḳı Sorḳan Şiranıŋ

(5) ol işi Taycutėli fehm ḳıla başladı ėrse ėvi birle

(6) ḳaçıp Çiŋiz Ḫan tapuġına kėldi köp 'izzet ve ḥürmetler ḳılıp saḳladı

(7) bu Sor[ḳ]an Şira andaġ ėr ėrdi kim her kün uruşda aṭdın yıḳılıp ġanemniŋ

(8) üstige yėtgende ol saġ bėre birle ġanemin ḳaçurup bir yıġaç yėr ḳavala-dı

(9) Çiŋiz Ḫan ta'accübler ḳıldı dėdi kim kişi atdın yıḳılsa nėçük

(10) yene uruşġa ṭāḳat kėltürür taḳı piyāde süvārġa nėçük ẓafer bolur dėdi beyt

(11) پیاده ندیدم که جنگ آورد

سر سرکشان زیر سنگ آورد

(12) munuŋ dėk bahadır yoḳ ėrdi bu Baycut ėli birle köp uruşlar ḳıldı

(13) عاقبت الامر Merçila ve Ġan ve Tarġutay ve Ḳırıltuḳ Taycut pādşāhı ėrdi

[33b]

(1) anıŋ birle uruştılar ol bahadır uzun boyluḳ kişi ėrdi Ḳulaḳun

(2) basut kişi ėrdi taḳı ol Şira birle Ḳırıltuḳ uruş bėre almaḳ bolup

(3) aṭdın yıḳayım dėgende yıḳa almadı ol taḳı furṣat tapıp Şira birle urup tururġaç

(4) Tarġutay ol zaḫm birle öldi Ḳulaḳun Bahadır Sudun Noyannıŋ

(5) oġlı ėrdi Çiŋiz Ḫan zamānıda Öŋ Ḫan bėgleridin ėrdi mu‘teber ve mu’aẓẓam ėrdi

(6) Ögetay Ḫan zamānıda ḥayāt ėrdi Tuluy Ḫannıŋ ḫatunınıŋ

(7) ḫidmetin ḳılur ėrdi Ḳubilay Ḳaan zamānıda oġlı Ḳaçu anıŋ yėrin aldı

(8) yüz yıl ‘ömr taptı andaġ boldı kim ḫatunın tapmas boldı munuŋ Ṭuġrıl

(9) at[l]ıġ ḳarındaşı bar ėrdi bahadır kişi ėrdi Bayavut bu Bayavut

(10) ḳavmı bir nėçe şu‘be turur velī ėkki şu‘be birle meşhūr turur biri Ḥaddi

(11) İbn-i Bayat dėrler biri Kehrun Bayat dėrler Ḥaddi dėgendür ḫāne turur

(12) Moġulistānda anda bolurlar ėrdi ve taḳı ṣaḥrāda oltururlar ėrdi

(13) anı Kehrun dėrler ol maḥalda Çiŋiz Ḫan yigit ėrdi Baycut ḳavmı birle

[34a]

(1) uruşġanda leşker cem‘ ḳılur ėrdi bu Bayavut ḳavmı müttefiḳ ėrdiler

(2) bu ḳavmġa taḳı Öŋgü[r] dėrler bular birle ḳız bėrip alıp tururlar Çiŋiz Ḫan

(3) zamānıda Hezāre Beki ėrdi anı üŋgür beġāyet mu‘teber ėrdi burun yeke ol ėrdi

(4) bir boldı ėrse bu oġul Noyan anıŋ yėrige boldı Ṭuman Beki ėrdi

(5) Edigür Ḳıyat hem dėrler Nayman Beki birle baŋa dilni ayturlar bu Kehrun

(6) Bayavut ḳavmıdın ėrdi Toḳay Yarġuçı ve ḳarındaşları bu ḳavmıdın ėrdi

(7) Çiŋiz Ḫan zamānıda Sorḳan at[l]ıġ ‘āḳil ve zīrek kişi ėrdi köp

(8) yaḫşı sözler bilür ėrdi taḳı aşıp yėter tutar ėrdi atı mu‘teber ḳılıp ėrdi

(9) ol zamānda kim Çiŋiz Ḫan pādşāh boldı dūr ėrdi ba‘żı ḳavmlardın

(10) ser-keşlıḳ ve pādşāhlıḳ heves ḳıla başladılar bu Sorḳan dėdi

(11) kim ol pādşāhlıḳġa da‘vā ḳılḳanlar Tatar ḳavmıdın ulaḳ Töprençe Beki

(12) Ḳıyat ḳavmıdın biri Camuḳa Seçen Cacirat ḳavmıdın ėrdi

(13) bu Sorḳan dėdi ‘āḳıbet Tėmuçin bu ḳarı bolur pādşāhlıḳ aŋa muḳarrer bolur

[34b]

(1) dėdi aŋa [a]nıŋ isti‘dādı bu işge yaḫşı turur dėdi ‘āḳıbet

(2) ol boldı taḳı bu Sutuḳannıŋ oġlı Kükçü anıŋ taḳı oġlanları

(3) bar ėrdi ala[r]nıŋ biri Noḳay Yarġuçı anıŋ oġlanları bu Ḳaçur

(4) ve Alġovaysan Buḳa ve yene oġlanları Kükçi Yulçı Muṣṭafā Tikçi Noyan Ḳaan

(5) ḥayātıda yarġuçı ėrdi taḳı Ḳubilay Ḳaannıŋ ḫatunı bar ėrdi

(6) Bayavçın bu ḳavmdın ėrdi anıŋ oġlı Toġan Şirki Meŋü Ḫannıŋ

(7) atası bu ḳavmdın ėrdi Kėyikset ḳavmı bu ḳavmdın bėgler olup

(8) ėller ma‘lūm bolmay turur velī Çiŋiz Ḫan oġlanlarıġa ėl

(9) baḫş ḳılġanda bir nėçe bėg birle tört miŋ kişini Yuçi Ḫanġa

(10) yiberdi ol bėgni biri Oḳvin Noyan bu ḳavmdın ėrdi kim ol

(11) bėg boldı faṣl-ı Türkler ẕikride kim alar Nirundın turur bular Moġul ḳavmıdın

(12) Ḳunlıdın turur Alanḳova Ḳorulasdın turur Dürlükin Moġuldın

(13) şu‘be Alanḳova ėrsiz yüklük bolup üç oġlı boldı alardın bolġanlarnı

[35a]

(1) Nirun dėrler ya‘nī nūrdın vücūdġa kėldi ol üç ḳısm turur

(2) ol evvel kim Alan neslidin altınç arḳa Ḳabul Ḫan turur munuŋ

(3) oġul uşaḳlarına Nirun dėrler **Ḳaġın ḳavmı** bu ḳavm taḳı

(4) Nirundın turur Alanḳovanıŋ uluġ oġlıdın şu‘be turur kim

(5) munuŋ atın turur Unuḳun Ḳaġın dėrler Çiŋiz Ḫan birle

(6) yaġılıḳlar ḳıldı ol cihetdin mu‘teber boldı bir ulusda

(7) bar turur **Çiŋiz Ḫan** zamānıda Oḳuçu Bahadır uluġ bėg ėrdi bu

(8) ḳavmdın ėrdi Buyruḳ Ḫan birle yek-cihet boldı **Salcut ḳavmı** bu ḳavm

(9) Alanḳovanıŋ ortancı oġlı ėrdi atı Buġaçı Salçı ėrdi

(10) köp bėgler munuŋ ḳavmıdın muḫālefetlıḳlar ḳıldılar ol

(11) ‘ahdda bir bėg bar ėrdi Beyamuta at[l]ıġ Çiŋiz Ḫan aŋa leşker

(12) bėrdi taḳı uluġ mühimlerġa yiberdi ol ḥālda Asan Ḫandın

(13) bir bėg efkelep Çiŋiz Ḫanġa ḳaçıp kėlür ėrdi munı aŋa ḳarşu

[35b]

(1) leşker birle yiberdi ḫan ḫidmetiġa barıp alıp kėldi andın Çükdü

(2) şehrdin ol kėlgen bėgler birle barıp ḳıbāb aldılar Alıban Ḫannıŋ

(3) bėglerініŋ mālı anda ėrdi aldılar taḳı bu Samuḳanı

(4) nėçe nevbet uluġ işlerge yiberdiler bu **Samuḳa ḳaşıda kişi yorulsa**

(5) açığı kėlür ėrdi sėni ėvlükim kiçig ėrken nūrġa ḳoşulġandur her āyine

(6) yėr kim bir yarlıḳḳaya bėr anı bėr dėgeyler bu cihet ėkki Ḳoluḳolu Ḫan

(7) birle uruştılar uluġ işler kėçti andın soŋ yėr aşurup

(8) ḳıra vėrdiler kim min ba‘d bu lafẓını ėtmeġaylar ve Īrān-zemīn ve Sunçı

(9) ḳavmıdın köp ėrdi anıŋ inisi Yaltunçı ėrdi **Çiŋiz Ḫan**

(10) atasıdın kiçig ḳalıp ėrdi ėkki kişi bu şeyẖ ḳarındaşlarıdın

(11) çün Yesügey Bahadırġa ẖidmet ḳılur ėrdi her nėçe Moġul

(12) Dürlükin birle Çiŋiz Ḫan musaẖẖar boldı taḳı Camuḳa kėŋeş ḳılıp

(13) Çiŋiz Ḫan ėlçilerin Ḳaġın ve Salcut ḳavmıġa yiberdi alarnıŋ ‘ādetleri

[36a]

(1) ol ėrdi müstecem‘ ve mu‘ammā sözler ėrdiler ol sözler kim ėlçi birle

(2) yiberdiler alar fehm ḳılmay mu‘aṭṭal ḳaldılar ol arada bir yigit bar ėrdi

(3) ol dėdi bu sözniŋ ma‘nāsın mėn bilür-mėn dėdi taḳı aydı kim

(4) miṩl-i Ḳoŋrat ve Dürlükin Moġul hergiz yėrge ta‘alluḳ ėrmes ėrdi ẖālā

(5) bizniŋ birle müttefiḳ boldılar kim ḳarındaşlar turur-siz bizniŋ

(6) birle ittifāḳ ḳılıŋ yaẖşı barışalım dėdi ėrse alar ḳabūl ḳılmadı

(7) ve sūẖte kim işkenbedin bişürüp ėrdi ḳaradın çıḳarıp

(8) ėlçiniŋ yüzige urdılar köp ‘aẕāblar aŋa ḳılıp yandurdılar

(9) ol cihetdin ‘adāvetleri ziyāde boldı ve ceng ve fitneler

(10) boldı bular arasında ḳā’im boldı köp vaḳtlar uruşlar ḳılıp

(11) عاقبت الامر Çiŋiz Ḫan ġālib bolup ḳīl-i ‘ālem ḳıldılar

(12) köp ėl ėrdi endek ḳaldılar ol ḳarındaş ėrdi āẖırda

(13) barçası bende boldı ba‘żıları özge ḳavmlarġa muṭī‘ boldılar

[36b]

(1) bu ḳavmġa Çiŋiz Ḫannıŋ ḳarındaşlıḳıdın hīç mertebe ḳaldı

(2) ve alar Çiŋiz Ḫan buyurdı kim ḳızlarını almayıŋız ve barmayıŋız

(3) kim ḳarındaşlıḳ yolı bardur dėdi Taycut ḳavmı bu ḳavm taḳı

(4) köp ḳabīle ėrdi bularnıŋ aṣl ve nesebi andaḳ turur Ḳaydu Ḫannıŋ

(5) üç oġlı bar ėrdi uluġı Baysunḳur Çiŋiz Ḫannıŋ aṣlı andın ėrdi

(6) yene her oġlı Çaraḳa Liŋüm barça Taycut ḳavmı andın ėrdi

(7) ba‘żı tevārīḫlerde kėlür kim Taycut ḳavmı ve Tümeneniŋ ėkkinçi

(8) oġlı Yaçin dėgendin ėrmiş taḳı Altan Ḫannıŋ defteridin

(9) taḳı kördük mu‘ayyen turur Baycut ḳavmı Çaraḳa Liŋümdin turur Ḳaydu Ḫannıŋ

(10) oġlınıŋ ẕikri körüldi hīç yėrde körmedük Yaçiniŋ

(11) nesli bolġan ala[r] bu Ḳaydu bar kim Ḳaydunı birāder-zādesi Celayirdin

(12) saḳladı anıŋ birle yėrge çıḳıp ėvin rūd-ḫānesin maḳām ėtdi

(13) bu sebebdin rivāyet dürüst boldı bu Taycut ḳavmı köp ėrdi

[37a]

(1) şāyed tācıŋġa nisbet bolġay ve Çaraḳa Liŋümniŋ atı Ḫıṭāyī turur

(2) ya‘nī Liŋüm uluġ bėg dėmek bolur ol maḥalda ḳarındaşı Suŋḳur ėkende

(3) ḫatunını aldı biriniŋ atı Kendü Çine biri Ölekçin Çine özge ḫatunlarıdın

(4) bir oġlı bar ėrdi munuŋ özin ol öldi anıŋ atı

(5) Sorḳadu Kücene turur munuŋ ḳā’im maḳāmı Memneḳay Ḳaan ėrdi ol

(6) maḥalda aġa ėyyi birige muvāfıḳ ėrdi Tatar ḳavmı Ḫıtāy pādşāhıġa tābi‘ ėrdi

(7) Memneḳay tutup Altan Ḫanġa yiberdi alarnı ėşekge mindürüp

(8) helāk ḳıldı taḳı Ḳabul Ḫannıŋ oġlanlarıdın Ḳubilay Ḳaannıŋ mükāfātını

(9) Ḫıṭāyġa barıp uruşup köp kişisin öltürdi andın soŋ

(10) Yesügey Bahadır ḳaşıda bu Taycut ḳavmı mu‘teber boldı āḫırı Çiŋiz Ḫan

(11) zamānıda münāza‘at ve ḫuṣūmet peydā boldı velī Kendü Çineniŋ oġlanları

(12) Çiŋiz Ḫan ṭarafıda ėrdi munuŋ zamānıda Memneḳay Ḳaannıŋ oġlanları

(13) Ḳadan Tayşi evvelce meşhūr turur muḳaddem ve pīşvā-yı Baycut ėrdi bu tafṣīl birle turur

[37b]

(1) basa ve bu Ḳadan Tayşiniŋ oġlı ėrdi munuŋ oġlı bar ėrdi

(2) Coçi Ḫan ol Coçi Ḫandın başḳa ḳutulġannıŋ oġlı ėrdi Çiŋiz Ḫan birle

(3) müttefiḳ ėrdi Sudun Bayannıŋ atası ėrdi Suldusġa ta‘alluḳ ėrdi

(4) munuŋ ḥikāyetleri öz yėrinde kėlür andın ḳaçıp Çiŋiz Ḫanġa kėldi

(5) Adal Ḫan Memneḳay Ḳaan neslidin ėrdi Yesügey Bahadır zamānıda muḫālefet boldılar

(6) āḫır Çiŋiz Ḫan zamānıda mu‘teber boldılar atları Ḳubutay ėrdi

(7) bularnıŋ ma‘nāsı baḫīl ḥasūd dėmek bolur āḫır Yesügey Bahadır birle

(8) fitneler ḳılıp Çiŋiz Ḫan birle taḳı ceng ve ḫuṣūmet ḳıldılar Ḳurıl Bahadır

(9) Ta[r]ḳutay Ḳarıltuḳnıŋ ‘amm-zādeleri ėrdi anıŋ birle müttefiḳ ėrdi

(10) xxx hem anıŋ ‘amm-zādesi ėrdi bularnıŋ şu‘be ve atları

(11) Ḳaydu Ḫan ḥikāyetiġa dāḫil turur müṭāla‘a ḳılsa ma‘lūm bolur taḳı

(12) ba‘żı ḳavmlar Taycut ḳavmıġa müttefiḳ ėrdiler Urut Maŋḳut

(13) ve Çuryat ḳavmlarıdın müttefiḳ ėrdi bularnıŋ başlıḳı Ölüg Bahadır

[38a]

(1) Taġay ve Alu ve Maġuy Madaḳa ėrdi Camuḳa taḳı gāh gāh müttefiḳ bolur ėrdi yene

(2) berṭaraf ḳılur ėrdi taḳı Angras ḳavmı Noyaḳın Ḳorulas Barın Ḳağın ve

(3) Saycut ḳavmı bularġa ḳoşuldılar andın yene ayrıldılar Çüle ve Ḳaçıyun hem

(4) bularnıŋ bėgleridin ėrdi Çayiktü bularġa müttefiḳ boldı ol maḥalda Öŋ

(5) Ḫan Çiŋiz Ḫan birle münāza‘at ḳıldı ėrse aŋa muvāfıḳ oldı Mergen ve Saycut

(6) ḳavmı bular ėkki ḳavm tururlar alar bular Çavçındın vücūdġa kėldi Ḳaydu Ḫannıŋ

(7) kiçig oġlı ėrdi Kerçekin ve Baysuŋḳur Çarḳum dėrler ėrdi bularnıŋ

(8) ba‘zı sözleri Taycut ḳavmıda şerḥ ḳıldı Mergen bu ḳavm

(9) Īrān-zemīnde i‘tibār boġanı ma’lūm ėmes velī Moġulistānda bar turur

(10) Saycut ḳavmı bu ḳavmdın köp uluġ kişiler boldı ve bardurlar velī

(11) mu‘teber ve meşhūr bolmış bolġay ma’lūm ėmes ol maḥalda Çiŋiz Ḫan bėgler

(12) ve leşker oġullarıġa ta‘ayyün ḳılur ėrdi Müŋdü Noyan dėgenni

(13) bu ḳavmdın Yuçi Ḫanġa bėrdi Batu Ḫan zamānıda leşkerni ol başladı ḥālā

[38b]

(1) Tuḳyar ḳaşıda turur Ḥabaş ḳavmı ḳavmı bular Baycut ḳavmıdın ėrdi

(2) ve līkin Çiŋiz Ḫan bular birle uruş ḳıldı Çiŋiz Ḫanġa bular müttefiḳ ėrdiler

(3) bu şu‘be Çaraḳa Liŋümniŋ ėkki oġlıdın turur anıŋ şerḥide

(4) aytıldı kim ḳarındaşınıŋ ḫatunın aldı anıŋ andın ėkki oġlı boldı

(5) biri Ölekçin Çine bu cins munuŋ cem‘i turur bu ėkki at kėrek ner kėrek

(6) māde dėmek bolur bu ėkki oġlanlarıdın bolġanlarnı cins dėrler

(7) ba‘żılar Tėgür taḳı dėrler bir ḳavm taḳı Dürlükin Moġuldın bar turur Tėgür dėrler ol

(8) ḳavm bu şu‘bedin turur kim Ergene Ḳondın çıḳıp ėrdi ḥālā bu mülkde

(9) bu cinsdin mu‘teber bolġan yoḳ turur Noyaḳın ve Urut ve Maŋḳut ḳavmı Tümene Ḫatunnıŋ

(10) toḳḳuz oġlıdın biri Çaḳsu ėrdi anıŋ ferzendleridin üç

(11) şu‘be bolur birini Noyaḳın dėrler birini Urut dėrler birini Maŋḳut

(12) dėrler Çiŋiz Ḫan zamānıda bu üç ḳavm Taycut birle boldı Çiŋiz Ḫan birle

(13) köp ḫuṣūmetler ḳıldı ḥālā bu ḳavmdın ḳalmay turur bularnıŋ arasında

[39a]

(1) Ḳuyuldar Seçen kişi ḳarası birle Çiŋiz Ḫanġa muvāfıḳ bolup köp köçler

(2) bėrdi munuŋ şerḥi ‘aleyhide kėlgüsi turur Çiŋiz Ḫan munı anda dėr ėrdi

(3) Maŋḳut ḳavmıdın ol zamān üç ḳarındaş bar ėrdi ėkkisi Taycut

(4) ḳavmıġa birisi Çiŋiz Ḫanġa ḳoşuldı ėrse özgeleri ḳahr ḳılıp

(5) munı çatıp öltürdiler māl ve tavarın alıp kişi ḳarasın turur dėrler

(6) munuŋ baş oġlı bar ėrdi Berġut ḳavmıdın alġan ḫatundın

(7) ol ḳavm ol ḥālda yavuḳ ėrdi bu oġlannı alıp kėtdiler ėrse

(8) ėşitip bardılar kim anı helāk ḳılġaylar alar yüŋ içinde saḳladı

(9) bir nėçe istep tapmadı nėçe maḥaldın soŋ gümān ḳılıp yene barıp aḳtardılar

(10) ol oġulnı ḳırān üstiġa saldılar tapa almadılar andın

(11) soŋ Çiŋiz Ḫanġa Ḫudāy Te‘ālā ḳuvvet ve nuṣret bėrdi ol ḳavmını ‘āciz ḳıldı

(12) taḳı bu oġulnı Berġut ḳavmı saḳlap Cedi at ḳoyup ėrdiler

(13) anı Çiŋiz Ḫan tapuġında kėltürdiler ėrse anı saḳlap özlerige

[39b]

(1) ‘ināyet sözin sözledi ve siledi ol oġul uluġ bolġaç bėg boldı

(2) Cedi Noyan dėrler ėrdi andın soŋ Baycut ḳavmını Çiŋiz Ḫan

(3) helāk ḳıldı ve Urut ve Maŋḳut ḳavmı ḳorḳınçdın ėl boldılar ekşerlerni

(4) öltürüp ḳalġanın Cedi Noyanġa bėrdiler egerçe anıŋ ḳarındaşı ėrdi

(5) bendesi boldı bu Cedi Noyan öŋ ḳol bėgleridin turur

(6) dā’im ḫan ḫidmetide bolur ėrdi Ḳubilay Ḳaan zamānıda anıŋ oġlınıŋ

(7) oġlı Yaŋḳuday anıŋ öznіŋ aldı taḳı Ḳuyuldar Seçenniŋ

(8) ḥikāyeti andaġ ėrdi kim köp vaḳt Çiŋiz Ḫanġa muvāfıḳ boldı köp köç

(9) bėrip ėrdi andın biri ol vaḳtda Öŋ Ḫannıŋ uruşıdın

(10) yandı Salcutġa bardı andın çıḳtı anıŋ tört miŋ leşkeri bar ėrdi

(11) bölük bölük kėlür ėrdi ol cümledin ėkki miŋ yüz kişi Urut

(12) ve Maŋḳut ḳavmıdın ėrdi ėkki miŋ üç yüz kişi Çiŋiz Ḫan bėrdi

(13) bular taḳı bu ḳavmdın ėrdiler bularnıŋ bėgi Keti Noyan ėrdi Ḳuyuldar Seçenniŋ

[40a]

(1) köç bėrgen ėşleridin biri Çiŋiz Ḫan Öŋ Ḫan birle xxx

(2) xxx muṣāḥib ḳılġanda Çiŋiz Ḫannıŋ nökeri az ėrdi Öŋ Ḫan

(3) köp ėrdi Çiŋiz Ḫan bėgleridin sordı nėçük dėdi Keti Noyan

(4) Urut ḳavmınıŋ uluġı ėrdi tururda bolup ḳamçısın

(5) aṭınıŋ yalıġa urdı ve sözledi ve bu ḳolda bu Seçen dėdi kim mėn

(6) bu kişige cihānın özümni toġa yėtküreyin andın taḳı ötüp

(7) özge işlerġa meşġūl bolayım Ḫudāy ‘ināyeti bolsa bir yarlıḳ ḳılayın

(8) eger mėn ölsem ferzendlerimni nėçük saḳlamaḳnı ḫan ‘ināyeti bilür dėdi taḳı

(9) andaġ Çabı leşkeri yolını açdı Kerayit çerigin ḳuçurdı bu ḥikāyet

(10) meşrūḥ üzerine kėlür andın soŋ anıŋ oġlı Möŋe Ḳalça anıŋ ėrini

(11) tutdı ve Mulḳu Ḳaraca Çarmaġun birle kėlip ėrdi munuŋ neslidin ėrdi

(12) anıŋ uruġıdın ḳaan ḫidmetide köp tururlar Urut ḳavmıdın

(13) ḫan vaḳtıda uluġ bėg Keti Noyan ėrdi anıŋ ḳarındaşı Boncuḳu taḳı

[40b]

(1) bėg ėrdi bu Keti Noyannıŋ ḥikāyeti andaġ turur Çiŋiz Ḫan ordusında

(2) küzniŋ başlap ėrdi Çiŋiz Ḫan kėçe tüş körüp hevl-nāk uyġatıp

(3) şem‘ tiledi orduda bir ḫatun bar ėrdim Ayḳa Beki atlıġ Çaḳsunıŋ ḳızı

(4) ol ḫatunġa dėdi kim dā’im mėn sėniŋ birle yaḫşı ėrdi ve sėndin yamanlıḳ

(5) ve ḫıyānet körmedim ve bu dem tüş kördüm Ḫudāy Te‘ālā dėdi kim bağışlar-mėn

(6) sėni köŋlüŋ yaman ḳılmaġıl dėp āvāz kėldi dėdi taḳı taşḳarıda

(7) kim bar durur dėp çaḳırdı ėrse Keti Noyan kizekde ėrdi cevāb

(8) bėrdi mėndür-mėn dėp anı içkeri çarlap dėdi kim bu ḫatunı saŋa

(9) bėrdim alġıl dėdi ėrse Keti Noyan ol ḳıṣṣadın ḳoruḳtı Çiŋiz Ḫan aŋa tesellī

(10) bėrdi dėdi kim ḳoruḳmaġıl bu sözni rāst aytur-mėn dėdi ve ḫatunġa dėdi

(11) fulān bāverçisini fulān altun ayaḳnı kim birle ḳımız içer-mėn maŋa yādgār ḳotup

(12) özge ḫayl ve ḫaşm ve ḫazāyin ve kelle ve reh-nümāsını Keti Noyan alıp barġıl

(13) dėp bağışladı **Durman ḳavmı** bu ḳavm taḳı Nirundın tururlar Barın ḳavmıġa

[41a]

(1) yavuḳ bolurlar bir aṣlıdın bolup turur **Çiŋiz Ḫan** zamānıda Baycut ḳavmı

(2) birle bir boldılar bularnıŋ bėgleridin meşhūr bularġa turur Ḳubilay Ḳaan

(3) ḫidmetide bāverçi ėrdi anıŋ atası taḳı Çiŋiz Ḫan bāverçisi ėrdi Börte Ḳocin

(4) ordusıġa ta‘alluḳ uluġ bėg ėrdi ḫāṣṣa Hezāreni bu bėgledi

(5) Ḳubilay Ḳaan bu ḳavmdın ḫatun alıp ėrdi Dörçin atlıġ mu Künçiniŋ

(6) atası ol ėrdi **Barın ḳavmı** bu ḳavm Durmanġa yaḳın turur Suḳanut bu Barındın

(7) şu‘be ėrdi Noyaḳın dėgen bu Barındın ėrdi Çiŋiz Ḫan zamānıda

(8) mu‘aẓẓam ėrdi sol ḳol bėgleri ėrdi ve Barın ḳavmıġa bu ‘ādet turur kim ol

(9) tünni ḳay’ oynarlar şerm ḳılmaslar bu Noḳan Noyan ‘aẓīm bir bolup ėrdi

(10) yüzdin ötüp Ögetay Ḳaan ‘ahdıda bar ėrdi taḳı Çiŋiz Ḫan

(11) ol ḫatun alġanda ol ṭoy ėşitip ėrdi ol maḥalda Çiŋiz Ḫan

(12) Baycut ėli birle münāza‘at ḳılġanda munuŋ atası Sirkeşir Evgen

(13) Baycut ḳavmı birle ėrdiler furṣat saḳlap alarnıŋ

[41b]

(1) uluġı Maḳuçu ve Marḳumay Ḳarıltuḳnı ḳotup Çiŋiz Ḫan ḳolluġına kėldi

(2) taḳı bu Barın ḳavmıdın bir uluġ bėg Çiŋiz Ḫan ḳaşıda bar ėrdiler

(3) Siŋkil Töregen dėgen uluġ bėg ėrdi **Suḳanut** ḳavmı üç ḳarındaş

(4) Barındın bar ėrdi Barın aşlı ėrdi kiçiginiŋ ėvinde kenīzek bar ėrdi

(5) nāgāh aŋa ḳol uzatıp ol ḥāmile bolġanda ḫatunı ḫaber-dār bolup kenīzekni

(6) uruptur kim oġlın başlaġay velī tüşmegey turur toġurur vaḳtı bolġanda

(7) ḫālī yėrge barıp tanıp ol oġlını her nėmege çulġap körsetende

(8) taşlamış ittifāḳa atası körsetendin öter ėrdi bu oġulnıŋ

(9) āvāzı ėşitip anı almış çün ana atası anıŋ tonıġa çörkep ėrdi yanıp

(10) bu oġul andın toġmış dėp kėltürüp anasıġa tapşurup turur

(11) bu Barın ḳavmı mundın turur velī Suḳanut dėrler ḥālā ‘aleyhide bėgler

(12) bu ḳavmdın bar turur Barındın bir kişiniŋ aṭın Çiŋiz Ḫan Oŋḳun dėdi

(13) aṭıġa Utḳun dėrler ya‘nī kişi anı ta‘alluḳ ḳılmaġay āzād bolġay ordada

[42a]

(1) barçadın yuḳararaḳ olturur ėrdi ol oġlanları birle öŋ yandın

(2) kėlür ėrdi atını Çiŋiz Ḫan aṭı birle yėrge baġlar ėrdi beġāyet bir bolup ėrdi

(3) bir kün Çiŋiz Ḫan dėdi kim Suḳanut ḳavmıdın bir kişini tört ayaḳlap

(4) durup bir av üstige minip yörüsün dėdi ol ḳavmġa bu cihetdin

(5) Aḫtaçı Beki dėrler Çiŋiz Ḫan zamānıda ėkki ḳarındaş bu ḳavmdın ėrdi

(6) Üker Ḳalça Ḳutun Ḳalça bular ėrdi ve bu ḳavmdın Ṭamuḳa bu Bayan Ḳırayuman

(7) ėkki ḳarındaş ėrdi Ṭamuḳanıŋ üç oġlı bar ėrdi biri Çekiḳun

(8) Hülagü Ḫan zamānıda Totġavul Beki ėrdi özgeleri Ḳutuḳumay biri

(9) Yigit ėrdi Birlesin ḳavmı Ḳubilay Noyan bu ḳavmdın ėrdi anıŋ oġlanları

(10) ḥālā bar durur Sayġan Ṭarıġı munuŋ neslidin turur Cebe birle uluġ çerig

(11) ḳoşup Tayaŋ Ḫanġa ötrü yiberdi āḫır uruşda ėkki kişi bu ḳavmdın

(12) bu mülkge kėldi Kökçe Bahadır dėr ėrdiler ‘āḳil ferāsetlig kişi ėrdi

(13) Biderkin ḳavmı Çiŋiz Ḫan zamānıda bu ḳavmnıŋ uluġı Muḳuḳuran ėrdi

[42b]

(1) Ḳuran dürüşt-ḫū deşt-ḫū dėmek bolur çün fi‘lide bar ėrdi bu atnı aŋa ḳoydı

(2) öŋ ḳol bėgidin ėrdi Yürküri munuŋ oġlı ėrdi leşkeri birle

(3) Deşt-i Ḳıpçaḳda bolur ėrdi Noġay oġlanlarıġa yaman endīşe ḳıldı

(4) ėrse ġāret ḳıldılar Çuryat bu ḳavm Tümeneniŋ yėttinç oġlı Tayaŋdın erdi

(5) bularnı Cacirat taḳı dėrler Çiŋiz Ḫan birle köp münāza‘at ḳıldılar

(6) taḳı nėçe nevbet ėl bolup yene yaġı boldılar uluġınıŋ atı Camuḳa Seçen

(7) dėgen ėrdi kim ‘āḳil kişi ėrdi Çiŋiz Ḫan anda dėr ėrdi

(8) velī mekr ve ḥīle ḳılur ėrdi pādşāh bolġay taḳı Toḳta Beki dėgen Merkit

(9) pādşāhı ėrdi Camuḳa Seçenni ġāret ėtip ḫan başın tiledi özi

(10) ottuz kişi birle yörür ėrdi andın soŋ ‘āciz bolup yiberdi kim Toḳta

(11) Bekige muṭī‘ bolayım ve köç bėreyim bu Toḳta Beki ḳabūl ḳıldı ḳıldı[7] ol ḫidmetiġa

(12) kėldi nėçe müddet mülāzemetde ėrdi çün beġāyet ḫidmet-kār ve ḥīle-ger ėrdi

(13) dā’im Toḳta Bekiniŋ bėgleri birle bu müştāḳ söz sözleşür ėrdi

[43a]

(1) bir kün körer kim bir nėçe ot töpide çıḳa alıp ėrdi ol bizni nişāne ḳılıp

(2) yene her küni barça bėgler birle yėtdiler ve ol dėdi kim

[7] Eserde mükerrer yazılmıştır.

(3) biltür bu yėrge yetīm kördüm serçe nūr çıḳa alıp ėrdi ḥālā taḳı şāyed

(4) çıḳa alıp bolġay dėp bardı ėrse ol bu yene neŋ boynıdın ol ḳuş

(5) uçı alar ol Çiŋiz Ḫannı mundın ınandı ve ta‘accübde ḳalıpdırlar ėrdi

(6) köp ve ‘āḳil ve zīrek kişi turur biltür çıḳġan otnı bu yėl

(7) nişāne ḳılıp tapdı dėdi bu ḥīleler birle Toḳta Beki özini yėtkürdi

(8) bir kün ḥīle ḳıldı kim ėrte birle henūz Toḳta Beki turmaydur ėrdi ẕikriŋdekiler

(9) ġāfil ėrdiler ve ‘ādet yoḳ ėrdi kim mundaḳ ėrte anıŋ ḳaşıġa

(10) kişi kėlgey bu ottuz kişi birle kirip bardı ėrse çün Toḳta ḳaşıda

(11) kişi yoḳ ėdi ḳoruḳtı bu dėdi kim Camuḳa kizekide bar mu yėtü ḳamtu köreyim

(12) dėp ėrte kėldi dėdi Toḳta Beki ḳorḳup ‘öẕr ḳılıp şefḳat-engīz ḳıla başladı

(13) derḥāl ant içti altun ayaḳdın ve ḳımızını her gāh tökti

[43b]

(1) dėdi kim sėniŋ ol ėliŋni saŋa bėreyim bu kündin soŋ saŋa

(2) yaman saġınmayın dėdi bu ḳorḳınçda ėrdi kim nāgāh öltürmegey

(3) andın soŋ her nė dėp ėrdi aŋa bėrdi ol öz yurtıġa bardı

(4) andın soŋ Çiŋiz Ḫandın çıḳıp yöridi Öŋ Ḫan Tayaŋ Ḫan

(5) ḳaşıġa bardı her kerrāt barça ḳavmlar cem‘ boldılar anı pādşāh köterip

(6) Kür Ḫan laḳab aŋa ḳoydılar taḳı Çiŋiz Ḫan birle uruş ḳıldılar Çiŋiz Ḫan

(7) uruşda ġālib boldı Camuḳa kördi kim yek-cihetleri uruş ḳıldılar

(8) ṭāḳat kėltürmey turur ol ėllerni talap Çiŋiz Ḫan ḳaşıda bardı

(9) taḳı Çiŋiz Ḫan birle yaġı bolup Öŋ Ḫan birle ḫan arasında ḫuṣūmetler

(10) peydā ėtti عاقبت الامر öz nökeri tutup Çiŋiz Ḫannıŋ nökerige tapşurdı

(11) anı alıp Çiŋiz Ḫanġa kėldi sordı kim Camuḳanı tutḳanda nė dėdi

(12) anıŋ aytılġan sözlerini ayttı Çiŋiz Ḫan bildi kim ol ayḳan sözniŋ

(13) ma‘nāsı bu ėrdi kim mėniŋ nökerim ėrdi maŋa nė vefā ḳıldı kim saŋa vefā

[44a]

(1) vefā ḳılġay dėgenidür tėp yarlıġ ḳılıp ol tutḳan nökeriniŋ ottuzun

(2) cüdā ḳılıp yasaḳḳa yėtkürdi ottuz kişini nöker ḳıldı uluġı Ölüg Bahadır ėrdi

(3) mu‘teber boldı ve köçler bėrdi ve Camuḳanı anda dėr ėrdi

(4) tiledi kim öltürgey birāder-zāde Ėlçiday Noyanġa bėrdi kim anı sorar ėrdi

(5) nėçe maḥaldın soŋ anı nökerleri birle ḫānümānı birle Ėlçiday helāk ḳıldı

(6) taḳrīr ḳılurlar kim anı beyān-ı sān ḳıldılar ol dėr ėrdi kim Ḫudāynıŋ

(7) birle turur-mėn sėni mundaḳ ḳıldım dėr ėrdim sėn mėni ḳıldıŋ

(8) ėmdi ceht ėylegil dėp ta‘cīl ḳılur ėrdi ve hīç ḳoruḳmas ėrdi bu ḳavmdın

(9) Çiŋiz Ḫan ḳaşıda bolġanlar Ḳalıḳudur Ölüg Bahadır ve Ġuġay

(10) Yadaġama Taġan Dalu bular ėrdiler çün muḫālefetin köp ḳıldılar Çiŋiz Ḫan

(11) öltürdi bulardın az ḳaldı ve ḥālā Īrān-zemīnde Tėmür Bāverçi Hezāre Beki turur

(12) Çiŋiz Ḫan zamānıda uluġ bėg ėrdi bu ḳavmdın ėrdi taḳı birāderi

(13) bar ėrdi Çusuḳ at[l]ıġ ol maḥalda Ḫıṭāy ve Çurçe vilāyetin

[44b]

(1) aldı tiledi kim ol ser-ḥadda leşker ḳopġay bu ėkki ḳarındaş merdāne turur

(2) dėp bir dėmedin ėkki kişi çıḳarıp üç miŋ kişi bėrdi

(3) ol ser-ḥadnı aŋa tapşurdı ve ol maḥalda Çiŋiz Ḫan Salcunada ėrdi

(4) bir biridin leşker cem‘ ḳılur ėrdi andın burun Coçi ḳarandı andın

(5) cüdā bolup ėrdi Öŋ Ḫan leşkeri ḫānümānın ṭalap ėrdi

(6) ol ḳaçıp mīrdār-ı nār salar tėp Çiŋiz Ḫanġa ḳoşuldı ėrse

(7) Çiŋiz Ḫan tiler ėrdi kim Öŋ Ḫannı ġāfil işge buyurġay

(8) yol uçı Ḳasar tilidin peyġām yiberdi Çuryat ḳavmıdın Ḳayuldarnı

(9) Ur Maŋḳıt ḳavmıdın Çadorġanı yiberdi kim köp ḥamd ḳıldım öz pādşāhımġa

(10) yėteyim dėp ol yıraḳ kėtmiş ėmdi ėvim cengālde turur ve Yastu ḳavm

(11) taş turur eger soyurġap ol ḳol ḳızımnı ve ėlkünümni bėrse ėl bolur

(12) alarġa kireyim dėdi Öŋ Ḫan bu sözni ėşitti ėrse şādmān boldı andaġ

(13) i‘timād ḳıldı rāst aytmış dėy bildi taḳı yėsün dėp ‘ahd üçün

[45a]

(1) bir pāre ḳannı şāḫ uçıda ḳoyup ėlçi birle taḳı kişi ḳoşup yiberdi

(2) yavuḳ kėldiler ėrse yıraḳdın ḳara[na] körüştiler taḳı Çiŋiz Ḫannıŋ

(3) ėlçisi alarnıŋ ḳarasın körüp ḳaçmasun dėp atdın tüşüp

(4) cellādın anıŋ ėligine bėrip özi atım ayaġıġa çūb bėrdi dėp

(5) meşġūl ḳılmış bu ḥālda Çiŋiz Ḫan bularnıŋ ḳarasın körüp alġan

(6) tėp Öŋ Ḫannıŋ ėlçisin tutup öz ėlçisin başlatıp barıp

(7) Öŋ Ḫannı bastılar Budavat bu ḳavm Tümeneniŋ bėşinçi oġlıdın turur

(8) Çiŋiz Ḫan zamānıda bularnıŋ uluġı ordası ėrdi ol maḥalda Baycut

(9) ėli birle Çiŋiz Ḫan uruşur ėrdi anda bu ėl ḫan birle müttefiḳ ėrdi

(10) bulardın köp bėgler bar ėrdi Duḳlab ḳavmı bular Tümeneniŋ

(11) sėkkizinçi oġlıdın turur bular taḳı uruşlar müttefiḳ ėrdi velī bėgler bolġan

(12) meşhūr yoḳ turur Besut ḳavmı bu ḳavm Tümene Ḫannıŋ kiçig

(13) oġlıdın şu‘be Çaġatay at[l]ıġ oġuldın peydā bolup turur bulardın

[45b]

(1) uluġ bėgler köp ėrdi Çiŋiz Ḫan birle köp münāza‘at ḳıldılar andın

(2) soŋ muṭī‘ bolup köç bėrdiler ol maḥaldın Çiŋiz Ḫannıŋ leşkerin

(3) bular yasar ėrdi kim yasal andın ḳaldı bu ḳavmdın meşhūr daki Çiŋiz Ḫan

(4) zamānıda Cebe bar ėrdi munuŋ ḥikāyeti andaġ turur kim ol maḥalda ḳavmlar Çiŋiz Ḫan

(5) birle muḫālefetlıḳ ḳıldılar ḫan bularġa ġālib kėldi taḳı ḫānümānların

(6) taladı özlerin mütevāzī boldılar ol cümledin Cebe bar ėrdi her kün şikār ḳılur ėrdi

(7) ol yėrge içge kirdi Çiŋiz Ḫannı tiledi kim tutġay Yurçi Noyan

(8) dėdi kim anıŋ uruşıġa barayım anı tutayım dėdi taḳı ḫandın at

(9) tiledi aġrı oḳnı aŋa bėrdi minip uruşġa bardı bir nėçe

(10) oḳ atıp ḫaṭā ḳıldı Cebe atıp ayttı yıḳıldı Cebe ḳaçtı nėçe müddetdin soŋ

(11) yene ḫan kėlip ėl boldı çün bahadır kişi ėrdi ḫan aŋa ol bėgliki bėrdi

(12) andın yüz bėgi boldı yaḫşı köçler bėrdi çün Küçlük Ḫan Çiŋiz Ḫan birle

(13) uruşḳanda ol ḳaçıp Kür Ḫanġa bardı Kür Ḫan Ḫıṭāy pādşāhı ėrdi

[46a]

(1) andın taḳı Nayman vilāyetiġa barıp leşker cem‘ ḳılıp Kür Ḫan birle Mekrler

(2) taḳı leşker çekip anıŋ üstige bardı anı öltürüp anıŋ yėr[i]ge

(3) olturdı taḳı yėtti yıl bu ḥikāyetdin öti tārīḫde meşhūr turur taḳı

(4) Çiŋiz Ḫan Cebeni kėltürüp leşker birlen Küçlük Ḫanġa yiberip ḳavladı

(5) taḳı Bedeḫşān ḥaddıda barıp anı öltürdi taḳı özi yaġı bolup bu ḥāl

(6) Çiŋiz Ḫanġa yėtti ėrse naṣīḥat ḳılıp yiberdi kim mundaġ uluġ

(7) fetḥġa maġrūr bolmasun dėdi ėrse Cebe ol ḳola ayttı kim oḳ birle

(8) urup ėrdi ol tabda ‘öẕr ḳıldı kim günāhım bağışlasun barım dėdi

(9) bular taḳı günāhın bağışladı ol mėniŋ aġzını aḳ at alıp Çiŋiz Ḫanġa

(10) kėldi taḳı Çiŋiz Ḫan Belḫ vilāyetiġa Subutay ve Börke Celayir birle leşker

(11) sardı Börke yolda ėrdi kim öldi bular ‘Irāḳ ve ‘Acem şehrlerin alıp

(12) kūşiş ve ġāret ḳıldılar taḳı Çiŋiz Ḫan birle ḳarār ḳılıp ėrdiler

(13) kim üç yılda ol işni tamām ḳılġaylar ėkki yılda tamām ḳıldılar andın

[46b]

(1) Gürcistān vilāyetiġa bardı ėrse alar köp kişi cem‘ bolup uruşġalı

(2) kėldi Cebe Subutay rūy-be-rūy bėrdi ḳoyup özi bėş miŋ bahadır birle

(3) yaşundı taḳı uruşup Subutay ḳaçıp Gürcistān ėli sünjidin

(4) tökülgende Cebe yandın çıḳıp uruşup barını ḳırdılar andın Tėmür Ḳamḳa

(5) yolı birle Derbend ėlige kėldi alarnı ėl ḳılıp andın uruş

(6) vilāyetiġa bardı kūşiş ve ġāret ḳıldılar taḳı Cebe kiçig ėvini

(7) muŋad dursa ve Tuluy ḫidmeti ėrdi anıŋ yėtti oġlı bar ėrdi kiçigreki

(8) uruş Hülagü Ḫan ḳaşıda ėrdi andın Abaḳa Ḫannı Ḫorāsānġa nāmzed ḳılġanda

(9) urısını tört bėg birle kizekige buyurdı çün Abaḳa Ḫan pādşāh boldı

(10) urısını xxx hemrāhġa muḥāfaẓat üçün yiberdi ol ser-ḥadnıŋ leşkeri alar

(11) birle bolsun dėdi andın ėkki yıldın soŋ yolınnı ol ṭarafġa yiberdi

(12) anda köp sa‘ylar ḳıldı Niküdir ḳavmını ḳatl ėtti köp esīr ḳıldı barçanı

(13) Aba Ḳaan ḥükmi birle yolda öltürdi ol vaḳtda Ḳutuy Ḫatun sudın kėçti

[47a]

(1) urusı ol işlerde ḫidmet ḳıldı yıraḳ uruşıdın soŋ öldi Cebe

(2) alarnıŋ oġlanları Soŋḳu[t] miŋ bėgi [bar] ėrdi anıŋ oġulları bu turur

(3) Ebu Aḳlanan Ebülce Ḫatun ve Taycu Noyan bu ḳavmdın ėrdi Ögetay Ḳaan

(4) anı Çarmaġun birle yiberip ėrdi Tuman bėgi boldı ve Taycu Rūmnı ėl ḳıldı

(5) ol cihetdin Rūmnı mėn aldım dėp mübāhāt ḳıldı ėrse Hülagü Ḫan

(6) anı tilep yasaḳḳa yėtkürdi anıŋ mālın alıp leşkerin Çarmaġun oġlı Şiramunġa

(7) yiberdi Taycunıŋ oġlı ök ėrdi miŋ bėgi boldı munuŋ oġlı

(8) sülemiş Rūmda ėrdi pādşāh-ı İslām anı soyurġap bėş miŋ kişi bėrip

(9) Tuman bėgi ḳıldı ol köŋül özge ḳılıp Bayançar Bocurkunı öltürdi ėrse

(10) anı güneh-kār ḳılıp yasaḳḳa yėtkürdi keyfiyyetleri meşrūḥ kėlgüsidür

(11) āḫır maḥalda Atayaŋ Ḫan Çiŋiz Ḫan birle uruşup bu Rulasdın

(12) Ḳubilay ve Cebeni ilgeri yiberdi ėkkinçi nevbetde Cebe Noyannı leşkeri

(13) birle Ḫıṭāyġa ve Çurçeġa yiberdi ėrse anı Ḳabamay Kėley uruġını

[47b]

(1) ḳoyup yene yandı çün ol şehrler ġāfil boldılar yandılar tėp

(2) bular ta‘cīl birle ġāfil tėp ol şehrni aldılar bu ḳavmdın ėkki mu‘teber bėg

(3) bar ėrdi Deġay ve Küçügür bularnıŋ ḳıṣṣası andaḳ turur kim ol maḥalda

(4) bular Besut ḳavmı birle ėrdiler ata ana ve aġa itleri öltürdiler

(5) anası Baydur Ḫatun oġlanlarıdın ḳorḳup ḳaçıp Çiŋiz Ḫan ḳaşıġa kėlip turur

(6) taḳı ėkki oġlını alıp kėldi ḫan soyurġap köçür körgeniŋ

(7) bėglik bėrdi ve Baydur Ḫatunnı tarḫan ḳıldı ve dėgeni ve oḫtaçı ḳıldı

(8) taḳı anası Baydurġa ḥükm boldı ḫāṣṣa ḳısraḳlarnı tutup ḳımızçı bolġay

(9) ḥālā Çin Tėmür mülāzemetide turur Tuman bėgi bolġan oġlanları köp turur

(10) birisi Yorçin Ḳorçı Tüni Ḫannıŋ kizek bėgi ėrdi birisi Ḳubilay

(11) Ḳorçı Mėniŋ bėgi ėrdi [a]nıŋ oġlı Cabuġa Ḳubilay Ḳaanġa ta‘alluḳ turur

(12) ḳavmı Ḳoŋḳat bular hem Nirundın turur ol maḥalda Çiŋiz Ḫan Baycut

(13) ḳavmı birle uruş ḳıldılar alarġa müttefiḳ boldılar bularnıŋ mīrdārı

[48a]

(1) daḳı bahadır ėrdi özge aḥvālları üzeride kėltür çün şu‘beleriniŋ

(2) tafṣīli ve Moġul ḳavmlarnı ḫāṣ ve sā‘ir ḳavmlar ve alar kim Moġulġa oḫşar

(3) velī ėrmes ve Ḫıtāy ḳavmınıŋ aḥvālı barça meşrūḥ bitildi hem ol ḳavmlarnıŋ

(4) pādşāhınıŋ ibtidāsı taḳı Ḥaḳḳ Te‘ālā Çiŋiz Ḫanġa nuṣret bėrgeni

(5) ẕikr ḳılındı ve taḳı nėçe ḳavm nėçe şu‘be dėrler ve her birisini vechde münşe‘ib boldılar

(6) ve her ḳavmnıŋ ṭabī‘atı nėçük ėrdi ve yurt maḳāmların bilmek tilese āsān bolsun

(7) dėp bir nėçe faẓl beyān ḳıldı

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. DİZİN-SÖZLÜK

3.1 GENEL DİZİN

-A, Ā-

āb < *Far.* Su

ā. 17a/5, 23a/10

(a)bil- Muktedir olmak

oltur(a.)- memişler 8a/7

abuşḳa < ET *abuçka* (EDPT,16b) abuşka

a.+ sı 18b/5, 22a/8

‘acā’ib < *Ar.* Şaşılacak şey

‘a. 15a/10, 20a/1

‘a. bol- 30a/8

‘aceb < *Ar.* Acaba

‘a. 3b/4

‘āciz < *Ar.* Güçsüz

‘ā. bol- 42b/10

‘ā. ḳıl- 39a/11

aç < ET *aç* (EDPT,17a) aç olan kimse

a. 10a/8

a. bol- 22b/9

a.+ ġa yada- 10a/6

aç- < ET *aç-* (EDPT,18b) Açmak

a.- dı 40a/9

açıġ < ET *açığ* (EDPT,22a) Gazaplanma

a.+ ı kėl- 35b/5

açıġlan- Öfkelenmek

a.- ıp 30a/5

‘adālet < *Ar.* Adalet

‘a. 2b/9

‘adāvet < *Ar.* Düşmanlık

‘a.+ leri 36a/9

ādem < *Ar.* İnsan

ā. 1b/6

‘ādet < *Ar.* Görenek

‘ā. 31a/4, 43a/9

‘ā. tur- 41a/8

‘ā.+ leri 35b/13

ʻādil < *Ar.* Adaletli

ʻā. bolġuları tur- 5a/6

āfāḳ < *Ar.* Ufuklar

ā. (şāhenşāh-ı ā. ḳıl-) 3a/2

āfitāb < *Far.* Güneş

ā.+ nıŋ 5b/11

ā.+ ı 4a/2

aġa Ağabey

a. 10a/10, 29b/6, 37a/6, 47b/4

a.+ sı 10a/1, 10b/13, 30b/1

aġaç < ET *ıġaç* (EDPT,79b) Ağaç

a. 23a/2

aġala- İhtiram göstermek

a.- p 15b/1

a.- masaŋız 15b/2

āġāz < *Far.* İşe koyulma

ā.- ı dāstān-ı neseb-i Çiŋiz Ḫan 9a/13

aġır < ET *ağır* (EDPT,88b) İhtişamlı

a. 14b/13

aġırla- < ET *ağırla-* (EDPT,94a) Ağırlamak

a.- dı 23b/6

aġ(ı)z < ET *ağız* (EDPT,98a) Ağız

a.+ ını 46a/9

aġızla < ET *ağızla-* (EDPT,98b) Söylemek

a.- ġıl 13a/2

aġrı < ET *eğri* (EDPT,115a) Eğri

a. 45b/9

aġrıġ < ET *ağrığ* (EDPT,90a) Ağrı

a. 15a/3

ʻahd < *Ar.* Yemin

ʻa. 44b/13

ʻa.- i baʻīd 4a/3

ʻa.+ da 35a/11

ʻa.+ ıda 21b/5, 25a/11, 25b/13, 41a/10

āḫır < *Ar.* Son

ā. 25a/7, 37b/6, 37b/7, 42a/11, 47a/11

ā.+ ı 37a/10

ā.+ da 36a/12

aḥvāl < *Ar.* Haller

a.+ ı 18a/2, 48a/3

a.+ ını 21a/10

a.+ ları 48a/1, 6a/5

a.+ nı 32b/2

aḳ < ET *a:k* (EDPT,75a) Beyaz

a. 26b/1, 46a/9, 8b/11, 8b/9

‘āḳıbet < *Ar.* Sonunda

‘ā. 21b/1, 26b/3, 28b/10, 29a/9, 34a/13, 34b/1

aḳız- Yaş akıtmak

a.- ıp 8a/12

‘āḳil < *Ar.* Akıllı

‘ā. 34a/7, 42a/12, 42b/7, 43a/6

‘ā. ėr- 24a/3

aḳtar- Aktarmak

a.- dılar 39a/9

aḳvām < *Ar.* Kavimler

a.- ı Bozoḳ 24a/10

a.- ı Üçoḳ 24b/1

al- < ET *al-* (EDPT,124b) I. Almak, II. Gücü yetmek

a.- ur-mėn 20b/8

a.- ur-siz (toḳtata a.) 15b/2

a.- mış 41b/9

a.- dım 20b/5, 30a/7, 47a/5

a.- dı 20a/13, 21b/2, 23b/3, 29a/2, 33b/7, 37a/3, 38b/4, 39b/7, 44b/1, 5a/1

a.- dılar 29a/1, 31a/11, 35b/2, 35b/3, 47b/2

a.- a 15b/10

a.- ı 30a/2

a.- ıp 10a/7, 11a/7, 15b/9, 20b/10, 22a/9, 22b/10, 22b/7, 23b/8, 27b/7, 29b/2, 31a/5, 32a/13, 35b/1, 39a/5, 39a/7, 40b/12, 43b/11, 46a/11, 46a/9, 47a/6, 47b/6, 4a/8, 5b/2, 7b/6, 8b/5

a.- ıp (yurt a.) 12b/12

a.- ıp (satḳun a.) 10a/9

a.- ġan 32a/6, 39a/6, 45a/5

a.- ġanda 23b/7, 41a/11

a.- gendür 30b/3

a.- gendürler 19b/6

a.- gan (satḳun a.) 10a/12

a.- urda 27a/12

a.- mak bol- (bère a. bol-) 33b/2

a.- dı èrse 30a/13

a.- a bèrdi 20b/1

a.- a olturdı 15b/10

a.- ıp èrdi 12a/11, 22a/4, 24a/4, 31b/12, 31b/9, 41a/5, 43a/1, 43a/3

a.- ıp turur 11b/2, 11b/3, 30b/9

a.- ıp tururlar 34a/2

a.- ġan èrmiş 11b/1

a.- mas (iş ète a.) 15a/8

a.- mas turur (ḳaça a.) 30a/2

a.- mas èrürler (yètküre a.) 27b/8

a.- madı (yıḳa a.) 33b/3

a.- madılar (tapa a.) 39a/10

a.- man 14a/6

a.- may 11b/8

a.- may (kète a.) 32a/13

a.- may tururlar (sındura a.) 15a/6

a.- mayın (dèy a.) 8b/2

a.- mayıŋız 36b/2

alaçı < ET *alaçu* (EDPT,129b) Cellat

a. 28b/13

alar < ET *a* (EDPT,1a) Onlar

a. 15a/6, 20a/9, 21b/12, 22a/2, 28b/11, 31b/4, 32a/6, 34b/11, 36a/2, 36a/6, 36b/11, 36b/2, 38a/6, 39a/8, 46b/1, 46b/10, 48a/2, 8a/5

a. èr- 9b/12

a.+ nıŋ 18a/8, 19a/4, 21b/4, 23a/10, 24b/9, 25a/2, 25a/6, 26a/10, 26b/4, 27b/3, 31a/11, 34b/3, 35b/13, 41a/13, 45a/3, 47a/2, 5a/4, 5a/5, 6a/1, 6a/10, 6b/11

a.+ nı 23a/11, 25a/2, 27b/9, 28a/6, 31b/2, 37a/7, 46b/5, 8a/2

a.+ ġa 11a/1, 18a/6, 23a/4, 28a/2, 31a/4, 44b/12, 47b/13

a.+ dın 18a/8, 19b/11, 23a/4, 26a/4, 29a/10, 4a/5, 5a/2

a.+ dın bol- 34b/13

‘alef-zār < *Ar + Far.* Hayvan yeminin çok olduğu yer

‘a. 16a/11

‘ālem < *Ar.* Âlem

‘ā. 1b/6, 3a/9, 3b/5

‘ā. kıl- (ḳīl-i ‘ā. ḳıldılar) 36a/11

‘ā.+ ni 5a/1

‘ā.+ ġa 3a/6

‘ā.+ de 23a/6, 5a/3, 5a/5, 5a/6

‘aleyh < *Ar.* Yer, karşı

‘a.+ de 28a/8, 31a/2

‘a.+ de ėr- 16a/10

‘a.+ ide 17a/4, 24b/5, 39a/2, 41b/11

‘aleyhi’sselām < *Ar.* Ona selam olsun

‘a.+ nıŋ 17a/10, 19a/5, 19a/8, 5b/4

‘a.+ ġa 11a/12

‘ālī < *Ar.* Yüce, ulu

‘ā. 4a/8

‘ā (şeh-i. ‘ā) 3a/8

‘Ālī Künbed < *Ar. + Far.* Üstü yuvarlak biçimde olan bina veya çıkıntı; ancak metindeki daha ālī olarak daha büyük anlamında izah edilmiştir.

‘Ā. 15b/12

‘ālimān < *Ar.* Alimler

‘ā.+ ġa 5b/12

al(l) < ET *al* (EDPT,121a) Huzur

a.+ da 12b/6

a.+ ıda 31b/4

Allāh < *Ar.* Tanrı, Allah → Allāh Te‘ālā

A. 20b/11

‘allām < *Ar.* En iyi bilen

‘a. 1b/5

alt < ET *alt* (EDPT,130a) Alt

a.+ ıda 27b/10

altı < ET *altı* (EDPT,130b) Altı

a. 17b/2, 18b/8, 23b/2, 23b/6, 26b/7, 28a/8, 6a/10

altı miŋ Altı bin

a. 12a/5

altınç < ET *altınç* (EDPT,131b) Altıncı

a. 35a/2

a.+ ı 6b/7

altun < ET *altun* (EDPT,131a) Altın

a. 13a/13, 15b/7, 21b/6, 23b/8, 40b/11, 43a/13

a. bolur 5b/9

a. bolsa 5b/10

a. bolġan bolur 5b/10

ammā < *Ar.* Ama, fakat

a. 11b/3, 17a/5, 17a/8, 20b/12, 27a/3, 27a/4, 4a/1, 6b/12

‘amm-zāde < *Ar. + Far.* Amcaoğlu

‘a.+ lerdin (birāder-i ‘a.) 21a/6

‘a.+ si 22a/3

‘a.+ si ėrdi 37b/10

‘a.+ leri 19a/2, 24b/13

‘a.+ leri ėrdi 28b/2, 37b/9

an < ET *a* (EDPT,1a) Bu

a. 12b/12, 1b/6

ana < ET *ana* (EDPT,169b) Anne

a. 41b/9, 47b/4

a.+ dın 20a/3

a.+ sı 19b/8, 20a/1, 22b/10, 47b/5, 47b/8

a.+ sı turur 11b/6

a.+ sını 7b/6

a.+ sıġa 19b/10, 41b/10

anbār < *Ar.* Ambar

a.+ ın 10b/4

ança < ET *ança* (EDPT,172b) Bu kadar

a.+ sı 5a/5

anda ET *anta* (EDPT,176b) Orada

a. 16a/11, 19b/3, 20a/2, 21a/13, 22a/4, 22a/7, 22a/8, 25a/13, 26b/3, 27a/9, 28a/3, 2b/2, 32a/12, 39a/2, 3b/4, 42b/7, 44a/3, 45a/9, 46b/12, 7b/5, 9a/2, 9a/4

a. ėrdi 35b/3,19a/12

a. bolurlar ėrdi 33b/12

a. bolġan 20a/6

andaġ O şekilde; oradaki → andaḳ

a. 13b/5, 16a/12, 16a/13,

21b/4, 24b/8, 25a/12, 25b/5, 27b/10, 27b/6, 28a/6, 29a/7, 29b/8, 29b/9, 30b/12, 32b/10, 33a/7, 40a/9, 44b/12

a. ėr- 39b/8

a. ḳıl- 20b/9, 28b/12

a. tur- 29a/12, 40b/1, 45b/4

a. bol- 12b/9, 33b/8

andaḳ O şekilde; oradaki → andağ

a. 4a/11, 5b/10

a. tur- 12a/4, 36b/4, 47b/3

a. bol- 5a/7

andın < ET *andan/andın* (EDPT,177b) Ondan; oradan sonra; oradan

a. 10b/11, 10b/7, 11a/5, 12a/11, 12a/2, 12a/8, 13b/13, 13b/7, 14a/10, 15a/10, 15a/2, 15a/5, 15b/4, 15b/6, 18a/13, 18b/1, 18b/6, 20b/6, 21a/13, 22b/13, 24a/1, 24a/8, 25a/13, 27a/5, 28b/13, 28b/7,30b/10, 30b/6, 31a/11, 32b/6, 35b/1, 35b/7, 37a/9, 37b/4, 38a/3, 38b/4, 39a/10, 39b/10, 39b/2, 39b/9, 40a/10, 40a/6, 41b/10, 42b/10, 43b/3, 43b/4, 44b/4, 45b/1, 45b/12, 45b/3, 46a/1, 46a/13, 46b/11, 46b/4, 46b/5, 46b/8, 5b/11, 5b/6, 8a/12, 9a/11

a.+ dur 3a/9

a. ėr- 36b/5, 36b/6

a. tur- 22a/5

andız Çalılık

a. 14a/3

anı < ET *a* (EDPT,1a) Onu

a. 11a/8, 17a/11, 21a/2, 21a/8, 21a/9, 22b/10, 22b/5, 23b/1, 25b/1, 25b/11, 26a/1, 26a/3, 29b/11, 29b/2, 29b/4, 29b/6, 2a/3, 31a/9, 32b/6, 33b/13, 34a/3, 35b/6, 39a/13, 39a/8, 3b/12, 40b/8, 41b/13, 41b/9, 43b/11, 43b/5, 44a/4, 44a/5, 44a/6, 45b/8, 46a/2, 46a/5, 47a/10, 47a/13, 47a/4, 47a/6, 47a/8, 5b/12, 7b/11

anıŋ ET *anın* (EDPT,187a) Onun

a. 10b/2, 10b/7, 11a/10, 11a/11, 11a/9, 12a/12, 12a/4, 12a/5, 12b/6, 16a/13, 17a/13, 17a/7, 18b/6, 19a/11, 19a/2, 20a/2, 20b/5, 21a/3, 21a/4, 21b/4, 24a/1, 24a/4, 25b/10, 25b/12, 25b/2, 26a/5, 26a/6, 26b/3, 27a/1, 27a/11, 28b/1, 2a/11, 31b/11, 31b/8, 32a/11, 32a/12, 32a/13, 32a/5,

32b/3, 33b/1, 33b/7, 34a/4, 34b/1, 34b/2, 34b/3, 34b/6, 35b/9, 36b/12, 37a/4, 37b/10, 37b/9, 38b/10, 38b/3, 38b/4, 39b/10, 39b/4, 39b/6, 39b/7, 3b/1, 3b/10, 40a/10, 40a/12, 40a/13, 41a/3, 41b/9, 42a/9, 43a/9, 43b/12, 45a/4, 45b/8, 46a/2, 46b/7, 47a/2, 47a/6, 47b/11, 5a/10, 5a/11, 5b/5, 6a/8, 7a/12, 7b/8, 9a/2, 9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/4, 9b/5, 9b/6, 9b/7

anlar < ET *a* (EDPT,1a) anlar

a.+ dın 6a/6

ant < ET *and/ant* (EDPT,176a) Ant → *ant iç-* Yemin etmek

a. iç- 43a/13

aŋa < ET a (EDPT,1a) Ona

a. 10a/13, 10b/1, 11b/10, 11b/9, 12a/5, 12a/6, 15b/8, 17b/7, 20a/11, 20a/13, 20a/9, 20b/10, 20b/3, 21b/2, 21b/3, 22a/10, 22a/5, 22b/1, 24a/9, 25b/13, 27a/11, 27a/13, 27b/4, 28a/7, 28b/5, 29a/10, 2a/4, 2a/7, 2b/10, 31a/9, 34a/13, 34b/1, 35a/11, 35a/13, 38a/5, 3a/5, 3b/11, 3b/13, 40b/9, 41b/5, 42b/1, 43b/3, 43b/6, 44b/3, 45b/11, 45b/9, 7b/1, 8b/13

a. ḳıl- 36a/8

aŋdı- < ET *aŋdı-* (EDPT,180a) Pusuda beklemek

a.- ŋız 11a/6

a.- salar 11a/6

ʻār < *Ar.* Utanma

ʻā. 27b/13

ara < ET *ara* (EDPT,196a) Ara; arasında

a.+ nı 22a/4

a.+ da 36a/2

a.+ mızda 32b/3

a.+ sıda 22a/7, 28b/8, 31a/13

a.+ sında 26a/7, 26b/4, 36a/10, 38b/13, 43b/9

ārāst < *Far.* Süslenmiş

ā. ḳıl- 3a/10

arḳa < ET *arka* (EDPT,215b) Arka

a. 35a/2

‘arş < *Ar.* Gök

‘a.- ı Muḥammed 2a/7

‘a.+ġa (serīr-i ‘a.) 2a/9

artuḳ < ET *artuk* (EDPT,204b) Çok fazla

a. 8b/13

‘arż < *Ar.* Sunmak

‘a. ḳıl- 14a/9

‘a. ḳıl- 32b/2

‘arża < *Ar.* Sunma; gösterme

‘a. ḳıldı 26b/2

ārzū < *Far.* Arzu

ā.+ sı ėr- 29b/1

aṭ < ET *at* (EDPT,33a) At

a.+ dın 33a/7, 33b/3

a.+ ınnı 20a/5

a.+ ı 42a/2

a.+ ınıŋ 31a/6, 40a/5

a.+ ın 41b/12

a.+ ıġa 41b/13

a.+ ıdın 31a/7

āsān < *Far.* Kolay

ā. bol- 48a/6

ā. bol- 4b/5

aṣḥāb < *Ar.* Sohbet edenler; dostlar

a.+ larġa 5b/12

aṣl < *Ar.* Asıl

a. 17b/9, 36b/4

a.+ ı 16b/12, 18a/12, 22a/11, 36b/5, 6b/11, 7a/5

a.+ ı ėrdi 41b/4

a.+ ı turur 18b/7

a.+ ın 23b/1

a.+ ıda 16a/9

a.+ ıdın bolup turur 41a/1

aş- < ET *aş-* (EDPT,255b) Aşmak

a.- a yėtiŋiz 12b/8

a.- ıp 34a/8

‘āşıḳ < *Ar.* Âşık

‘ā.+ ınıŋ 5b/5

aşur- < ET *aşur-* (EDPT,265a)

a.- up 35b/7

at < ET *at* (EDPT,32b) Ad

a. 12b/8, 14a/10, 16a/9, 17b/10, 17b/9, 18a/13, 20a/4, 20a/7, 21b/13, 21b/8, 22a/10, 22b/13, 22b/6, 23a/12, 23a/2, 23a/5, 25a/8, 26a/12, 30a/13, 30b/7, 38b/5, 39a/12, 45b/8, 46a/9, 6b/12, 7a/12, 7a/4, 8a/6

a. bėril- 4b/7

a. bėrip tur- 11b/10

a.+ nı 42b/1

a.+ dın 33a/9, 45a/3

a.+ ım 45a/4

a.+ ı 10b/1, 11b/8, 12a/5, 13b/3, 19b/4, 27a/1, 27a/2, 27b/1, 29b/3, 34a/8, 35a/9, 37a/1, 37a/3, 37a/4, 3b/10, 42b/6, 8a/3

a.+ ın 20b/11, 9a/4

a.+ ın tur- 35a/5

a.+ ınız 42a/2

a.+ ıġa 10a/9, 4b/4

a.+ ları 11b/10, 13a/3, 13b/8, 14a/12, 14b/4, 15b/11, 17a/11, 17a/7, 17b/5, 17b/9, 18a/2, 18b/12, 19b/5, 25a/2, 26a/8, 26b/6, 26b/7, 31b/12, 37b/10, 37b/6, 6a/12, 6a/8, 6b/9, 7a/6, 9b/10

a.+ lar 17a/9

a.+ larnıŋ 6a/5

at- < ET *at-* (EDPT,36a) Atmak; fırlatmak

a.- ıp 45b/10

a.- alı 11a/7

ata < ET *ata* (EDPT,40a) Baba; ced

a. 29b/4, 47b/4

a.+ m 32b/12

a.+ mġa 20a/11

a.+ ŋ 24a/3

a.+ sı 10b/11, 10b/5, 11a/10, 11a/11, 11a/9, 12a/5, 19b/7, 20a/12, 20a/2, 20a/8, 20b/1, 21b/11, 22a/3, 22b/9, 23b/7, 23b/8, 25b/13, 32b/11, 32b/12, 34b/7, 41a/12, 41a/3, 41a/6, 41b/8, 41b/9, 9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/4, 9b/5, 9b/6, 9b/7

a.+ sı ėr- 37b/3, 8b/3

a.+ sı tur- 9b/10

a.+ sınıŋ 12a/10, 12a/6, 31b/6, 9a/13

a.+ sıġa 11b/7

a.+ sıdın 35b/10

a.+ mız 10a/11

ata- < ET *ata-* (EDPT,42a) İsim vermek,

a.- mışlar 11a/8

atasız < ET *atasız* (EDPT,72a) Babasız; yetim

a. 10b/13

atlan- < ET *atlan-* (EDPT,58a) Ata binmek → **aṭlan-**

a.- ıp 30a/11, 5a/9, 9a/10

atlıġ < ET *atlığ* (EDPT,55a) Ün sahibi, meşhur → **atlıḳ**

a. 10a/2, 12a/12, 12a/3, 12a/7, 12a/8, 19a/6, 24a/2, 26b/10, 28b/5, 30a/11, 31b/8, 32a/9, 33b/9, 34a/7, 35a/11, 40b/3, 41a/5, 44a/13, 45a/13, 26b/4

a. ėr- 12b/1

atlıḳ < ET *atlığ* (EDPT,55a) Adlı → **atlıġ**

a. 7b/8, 8b/13

av < ET *av* (EDPT,3b) Av

a. 42a/4

āvāz < *Far.* Ses

ā. 40b/6

ā.+ ı 41b/9

āvāze < *Far.* Ün

ā. 12b/8

ā.- yi cevr yoḳ ėt- 3a/8

ay < ET *a:y* (EDPT,265a) Bir aylık zaman

a. 8b/12

a.+ ı ėr- 4b/7

ay- < ET *ay-* (EDPT,265b) Söylemek

a.- urlar 3b/11

a.- mış 7b/13

a.- dı 15a/2, 20b/8, 20b/9, 36a/3

a.- ġan 29b/8

a.- ḳan 43b/12

ayaġ < ET *aya:ğ/aya:k* (EDPT,270a) Ayak → **ayaḳ**

a.+ ıġa 12b/12, 45a/4

ayaḳ < ET *ayağ/ayak* (EDPT,270)

Ayak → **ayaġ**

a.+ nı 40b/11

a.+ dın 43a/13

a.+ larġa 13a/1

ayaḳla- Ayak basmak

a.- p dur- 42a/3

aytıl- < ET *aytıl-* (EDPT,269) Söylenmek

a.- ġan 43b/12

āyine < *Far. Ayna*

ā. 35b/5

ayrıl- < ET *ayrıl-* (EDPT,276a) Ayrılmak

a.- dılar 31b/1, 38a/3

a.- ġandın 13b/11

ayt- < ET *ayıt-* (EDPT,268b) Söylemek

a.- ur-mėn 40b/10

a.- ur 2b/3, 3b/6, 4b/10

a.- ur-siz 11a/2

a.- urlar 16b/2, 34a/5

a.- mış 44b/13, 7b/9

a.- dı 20a/13

a.- tı 31a/10, 43b/12, 45b/10, 46a/7, 4b/13, 5b/6

a.- tılar 5b/2

a.- a-mėn 20a/11

a.- alım 25a/10

a.- ayın 2b/12

a.- ıp 21a/10

a.- ġan 11a/6, 7b/11

a.- ur ėrdi 33a/2

a.- ar ėrdi 33a/2

a.- tılar ėrse 22a/9

a.- ıp turur 5a/4

a.- ıp tururlar 10b/5

aytıl- < ET *aytıl-* (EDPT,269b) Söylenmel, anlatılmak

a.- dı 38b/4

az < ET *az* (EDPT,277a) Az

a. 44a/11

a. ėrdi 27a/3, 27a/4, 40a/2

ʻaẕāb < *Ar.* İşkence

ʻa.+ lar 36a/8

āzād < *Far.* Hür

ā. bolġay 41b/13

a‘ẓam < *Ar.* En büyük

a. (pādşāh-ı a.) 2b/4

azar < Bir tür kumaş

a. 14b/1

‘azīm < *Ar.* Büyük

‘a. 19a/11, 31a/1, 41a/9

‘azīmetlıġ < *Ar. + Tr.* Büyüklük, yücelik, fazlalık

‘a.+ ıdın 12a/11

‘azīzrek < *Ar. + Tr.* Daha değerli, daha muhterem

‘a. ėrdi 11b/13

āzürde < *Far.* İncinmiş

ā. bolma- 11b/8

ā. bolma- 32b/5

-B-

bāb < *Ar.* Konu

b.+ ıda 3a/12, 3b/8

ba‘de < *Ar.* Sonra

b. 4a/1

baġ(ı)r < ET *bağır* (EDPT,317a) Yürek

b.+ dın 12b/7

b.+ ım 12b/9

baġışla- < ET *bağışla-* (EDPT,321b) Bağışlamak

b.- r-mėn 40b/5

b.- dı 40b/13, 46a/9

b.- sun 46a/8

baġla- < ET *bağla-* (EDPT,314b) Bağlamak

b.- r ėr- 7a/12

b.- r ėr- 42a/2

baġlan- < ET *bağlan-* (EDPT,315a) Bağlanmak

b. 13b/11

bahadır < *Moğ.* (Bagatur) Yiğit

b. 33a/11, 33b/1, 33b/9, 45b/11, 46b/2, 7b/2, 7b/8

b. bol- 15a/1

b. ėr- 48a/1

b.+ larnı 13a/1

baḫīl < *Ar.* Cimri

b. 37b/7

bāhire < *Ar.* Açık

b.+ sin 2b/2

baḫş < *Far.* Bağış

b. ḳıldı 17b/2

b. ḳılalıŋ 23b/9

b. ḳılġanda 34b/9

baḫşı < *Moğ.* Katip

b.+ ları 4b/4

baḫt < *Far.* Talih

b. 3b/13

ba'īd < *Ar.* Uzak

b. ('ahd-i b.) 4a/3

baḳ < ET *bak-* (EDPT,311a) Bakmak

b.- ġan ėr- 29b/12

baḳır < ET *bakır* (EDPT,317) Bakır

b.+ ı 5b/10

bākī < *Ar.* Sonsuz

b. 24b/8

baḳtur - Baktırmak

b.- up 10b/2

b.- up tur- 7b/2

bal < ET *bal* (EDPT,330a) Bal

b.+ ı 12b/13

b.+ larını 12b/13

bāliġ < *Ar.* Ergin

b. bol- 20a/7

bān < *Far.* Dam

b.+ larını 14a/3

baŋa < ET *menge* (EDPT,766b) Bana

b. 34a/5

bar < ET *bar* (EDPT,353a) Var

b. 15a/12, 19b/3, 1b/8, 21a/3, 36b/11, 40b/7, 43a/11, 5a/5, 8b/12

b.+ dur 36b/3

b. dur- 42a/10

b.+ durlar 38a/10

b. tur- 19a/12, 23a/7, 25a/12, 28a/1, 28b/9, 29a/11, 29a/12, 35a/7, 38a/9, 38b/7, 41b/12, 6b/4, 6b/7

b. ėr- 12a/4, 23a/8, 7b/8, 8a/4

b. ėr- 40b/3

b. ėr- 11b/1, 12a/12, 12a/2, 12a/7, 15a/9, 17b/2, 18a/8, 19a/3, 19b/4, 23a/10, 24a/11, 24a/3, 26a/8, 26b/4, 26b/7, 26b/9, 28a/11, 28b/10, 28b/3, 31a/10, 31b/6, 31b/8, 32a/8, 32a/9, 33b/9, 34b/3, 34b/5, 35a/11, 36a/2, 36b/5, 37a/4, 37b/1, 39a/3, 39a/6, 39b/10, 41a/10, 41b/4, 42a/7, 42b/1, 44a/13, 45a/10, 45b/4, 45b/6, 46b/7, 47a/2, 47b/3, 6a/11, 6a/13, 6b/2, 6b/5

b. ėr- 41b/2

b. ė.- 25a/11, 28a/8

b. ėrken tur- 7a/12

b.+ da tur- 27a/4

b.+ ım 46a/8

b.+ ın 7b/13

b.+ ını 46b/4

b.+ ısı 33a/4

bar- < ET *bar-* (EDPT,354a) Varmak, ulaşmak, erişmek

b.- ur-sėn 8b/6

b.- ur 13b/3

b.- dı 18a/4, 27a/1, 32a/12, 39b/10, 43b/3, 43b/5, 43b/8, 45b/13, 45b/9, 46a/2, 46b/6

b.- dılar 32a/13, 39a/8

b.- sam 31a/8

b.- salar 8a/5

b.- ġıl 14a/1, 40b/12

b.- ayım 45b/8

b.- ayın 14a/4

b.- ıp 11a/1, 30a/9, 31a/12, 35b/1, 35b/2, 37a/9, 39a/9, 41b/7, 45a/6, 46a/1, 46a/5, 7b/11, 8a/2

b.- ġan 9a/3

b.- ġanda 23b/8

b.- urda 22b/10, 31a/6

b.- ur ėrmişler 9a/12

b.- ur ėrdi 20b/10

b.- ur ėrdiler 30a/12

b.- ur-sėn (ḳavla b.) 8b/7

b.- dı ėrse 14a/2, 43a/10, 43a/4, 46b/1

b.- a turġanda 8b/5

b.- ıp ėrdik 5a/13, 5b/2

b.- mayınız 36b/2

barça < ET *barça* (EDPT,356b) Bütün

b. 11b/5, 12b/1, 16a/5, 1b/6, 1b/8, 21a/8, 21b/4, 21b/5, 22a/10, 22a/2, 22a/5, 22b/6, 23b/5, 24a/4, 24b/5, 27b/11, 28a/5, 28b/2, 33a/3, 36b/6, 3a/5, 3b/10, 3b/11, 3b/5, 43a/2, 43b/5, 48a/3, 5b/10, 7b/13

b.+ nı 18a/11, 46b/12

b.+ ġa 16a/4

b.+ dın 31b/10, 31b/9, 42a/1

b.+ sı 36a/13

b.+ sın 15b/6, 28b/12, 6a/4

b.+ sıdın 20a/4, 6a/7

bār-gāhī < *Far.* Padişah otoağı ile ilgili

b. 2a/1

barı Tamamı

b. 6a/3

barış- < ET *barış-* (EDPT,369b) Barışmak

b.- alım 36a/6

barķi < *Moğ.* Haykırma

b. 9b/5

bars < ET *bars* (EDPT,368a) Pars

b. 7b/1

bas- < Et *bas-* (EDPT,370b) Basmak

b.- tılar 45a/7

b.- ıp 4a/8

b.- ay 11b/8

basa < ET *basa* (EDPT,371b) Sonra

b. 10b/3, 10b/5, 12b/13, 12b/7, 14b/7, 15b/10, 37b/1, 7a/11, 7b/3, 8b/9, 9a/13, 9b/12, 9b/8, 9b/9

basut < ET *basut* (EDPT,372a) Yardımcı

b. 33b/2

baş < ET *baş* (EDPT,375a) Baş; yönetici

b. 15b/2, 39a/6, 5a/13, 5b/1, 5b/4, 5b/6

b. bolma- 5b/6

b.+ nı 5b/2

b.+ da 5b/3

b.+ ı ėr- 5b/4

b.+ ı tur- 5b/5

b.+ ın 32a/13, 42b/9, 5b/1

b.+ ıġa 2a/4

b.+ ında 11a/4, 14b/13, 15a/3, 29b/2

b.+ ıŋızġa 15b/2

başḳa Başka

b. 13a/5, 37b/2

b. bol- 24a/6

başla- < ET *başla-* (EDPT,381b) Başlamak

b. 8a/3

b.- dı 38a/13

b.- dılar 18a/10

b.- dı (şefḳat-engīz ḳıla b.) 43a/12

b.- dılar (ḳıla b.) 34a/10

b.- ġay 41b/6

b.- p 27a/1

b.- r ėr- 29b/13

b.- dı ėr- (ėme b.) 20a/1

b.- dı ėr- (fehm ḳıla b.) 33a/5

başlat- < ET *başlat-* (EDPT,382a) Başlatmak

b.- ıp 14b/4, 45a/6

başlıġ < ET *başlığ* (EDPT,381b) Başta olma

b. 15a/11

b.+ lar 7b/2

başlıḳ < ET *başlık* (EDPT,381b) Başta olma

b. 15a/12

b.+ ı 37b/13

bāverçi Aşçı

b. ėrdi 41a/3

b.+ si 12a/12

b.+ si ėr- 41a/3

b.+ sini 40b/11

bā-vücūd < *Far. + Ar.* Özellikle

b. 28a/3, 29a/7

b.- ı ḳadīmde 27b/13

bayla- Zengin kılmak; yedirmek; içirmek

b.- p 9a/3

bayri < *Moğ.* Mevki

b.+ sin 13b/4

b.+ sinde 12b/7

ba'żı < *Ar.* Bazı

b. 17a/13, 17a/8, 21b/3, 25a/9, 29a/1, 29a/3, 29a/8, 29b/9, 2b/1, 30b/11, 34a/9, 36b/7, 37b/12, 38a/8, 6a/8

b.+ nı 2b/1

b.+ ġa 2a/12

b.+ lar 11a/11, 11a/12, 21b/1, 38b/7, 4b/12

b.+ ları 25b/3, 26a/10, 36a/13

b.+ larnı 11b/1, 11b/2

b.+ larını 25b/2

bedraḳa < *Far.* Kılavuz

b.- ı ṭarīḳ ol- 2b/4

bėg < ET *beg* (EDPT,322b) Bey

b. 27a/10, 34b/9, 35a/11, 35a/13, 37a/2, 40a/13, 41b/2, 46b/9, 47b/2

b. bol- 29a/11, 34b/11, 39b/1

b. ėr- 35a/7, 40b/1, 41a/4, 41b/3, 44a/12

b. ḳıl- 30b/10

b.+ ni 13a/5, 13b/10, 34b/10

b.+ i 25a/11, 31a/7, 39b/13, 47a/2

b.+ i bol- 45b/12, 47a/4, 47a/7

b.+ i ėr- 26a/4, 34a/3, 47b/10, 47b/11

b.+ i ḳıl- 47a/9

b.+ i tur- 44a/11

b.+ i bol- 47b/9

b.+ idin ėr- 42b/2

b.+ ler 12b/2, 13a/1, 13a/7, 27a/9, 29a/2, 35a/10, 35b/2, 38a/11, 41b/11, 43a/2, 45a/10, 45b/1

b.+ ler bol- 45a/11

b.+ ler ol- 34b/7

b.+ lerniŋ 13a/2, 14a/12, 14b/4

b.+ leri 42b/13

b.+ leri ėr- 41a/8

b.+ leriniŋ 13b/7, 35b/3

b.+ lerin 13b/3

b.+ leridin 25a/11, 40a/3, 41a/2

b.+ leridin ėr- 33b/5, 38a/4

b.+ leridin tur- 39b/5

beġāyet < *Ar.* Son derece

b. 12/13, 20a/8, 24a/3, 34a/3, 42a/2, 42b/12

bėgle- < ET *begle-* (EDPT,326b) Bey

seçmek

b.- di 41a/4

bėglik < Beylik

b. 47b/7

b.+ i 27a/13, 45b/11

bėlgü < ET *belgü* (EDPT,340a) İşaret

b. 9a/4

bende < *Far.* K

b. bol- 36a/13

b. bol- 25b/4

b. ḳıl- 3b/13

b.+ ge 31a/12

b.+ si 3a/6

b.+ si bol- 39b/5

bėr- < ET *be:r-* (EDPT,354b) Vermek

b. 35b/6

b.- ür-mėn 13a/10

b.- ür-sėn 13a/9

b.- miş 13b/7, 14a/9, 14b/3

b.- mişler 10a/13

b.- ip-sėn 1b/9, 2a/1

b.- ipdür-sėn 1b/9

b.- dim 40b/9

b.- diŋ 2a/4

b.- diŋ 2a/4

b.- di 12a/6, 21a/1, 22a/10, 22b/11, 23b/10, 23b/12, 27a/11, 32b/7, 35a/12, 38a/13, 39a/11, 39a/2, 39b/12, 40b/8, 43b/3, 44a/3, 44a/4, 44b/2, 45a/4, 45b/11, 45b/12, 45b/9, 46b/2, 47b/7

b.- di (ala b.) 20b/1

b.- di 2a/13

b.- di (tesellī b.) 40b/9

b.- diler 12a/6, 16a/6, 16a/7, 20a/7, 24a/9, 29a/10, 39b/4, 45b/2

b.- iŋ 10a/7

b.- se 44b/11

b.- eyim 42b/11, 43b/1

b.- eliŋ 10a/13

b.- e 33a/8

b.- e almaḳ bol- 33b/2

b.- ip 3a/6

b.- ip (revāc b.) 6a/9

b.- ip (va'de b.) 6a/2

b.- ip 10a/8, 15a/5, 32b/6, 34a/2, 45a/4, 47a/8, 9a/1

b.- ip tururlar (at b.) 11b/10

b.- ip ėrdi 39b/9

b.- ip turur 13a/5, 13a/6, 14b/2,

14b/6, 15a/6

b.- iben 2a/3

b.- gen 13a/2, 13b/7, 14a/12, 14b/4, 40a/1

b.- geni 13a/7, 48a/4

b.- gende 27a/1

b.- gende bolsa 32b/9

b.- ür ėrmişler 27b/4

b.- ür ėrdi 32b/5

b.- di ėrse 20a/9, 27a/12

b.- medi 32b/7

b.- mey 30b/2

b.- megenniŋ 32b/8

ber-güzīde < *Far.* Seçkin

b. 4a/11

ber-ḫōrdār < *Far.* Mutlu mesut olan

b. 2b/10

bėri Beri

b. 27a/13

bėril- < ET *bėril-* (EDPT,365b) Verilmak

b.- di (at b.) 4b/6

b.- di (tertīb b.) 4b/6

berkit- < ET *berkit-* (EDPT, 363a) Sağlamlaştırmak

b.- ip 13b/11

berre Kara; toprak

b. 2b/7

ber-ṭaraf *Far. + Ar.* Bir yana atılan

b. ḳılur ėr- 38a/2

bes < *Far.* Çok fazla

b. 3a/12, 5b/6, 5b/7

besī < *Far.* Pek çok

b. 3a/13

bėş < ET *bė:ş* (EDPT,376a) Beş

b. 11a/13, 11b/10, 11b/6, 12b/1, 26a/8, 29a/6, 30a/12, 8a/10

b. ėrken tur- 11b/3

bėşinç < ET *bėşinç* (EDPT,383a) Beşinci

b.+ i 6b/5, 11b/12, 12/13

bėşinçi < ET *bėşinç* (EDPT,383a)

Beşinci

b. 45a/7

bėş miŋ < Beş bin

b. 46b/2, 47a/8

bėş yüz < Beş yüz

b.+ ni 29a/5

beyān < *Ar.* Açıklama

b. 29b/8

b. ḳıldı 48a/7

b.- ı sān ḳıldılar 44a/6

b.- ı te'vīli 6a/2

b.+ ı 4b/11

beyt < *Ar.* Beyit

b. 33a/10

Beytü'l-Ḳānūn < *Ar.* Arazi tahrirlerinin yer aldığı defter. Devlet arşivi görevi gören bir birimin adıdır

B. 16a/1

Beytü'l-Kütüb < *Ar.* Kütüphane

B. 16a/1

Beytü'l-Müstevlī < Savaş ganimetlerinin toplandığı birim.

B. 16a/2

biçek < ET *biçek* (EDPT,295a) Bıçak

b. 27b/7

bigin < ET *bigi* (EDPT,324b) Gibi

b. 32b/13

bī-himmetlig < *Far. + Ar. + Tr.* Yardım etmeme durumu

b. ḳılma- 14a/7

bil- < ET *bil-* (EDPT,330b) Bilmek

b.- ür-mėn 36a/3

b.- ür 40a/8

b.- ürler 23b/1

b.- di 20a/12, 43b/12, 44b/13

b.- dimgey 4a/13

b.- geyler 23b/13

b.- gil 4a/1

b.- sem 8b/11

b.- ip 13b/5, 29a/6

b.- geç 21a/6

b.- gen 7a/13

b.- ür ėrdi 25b/10, 34a/8

b.- mes-mėn 20b/8

b.- mesler 19a/8

b.- mes ėrdi 20b/12

b.- mek 16a/10, 48a/6

bile İle; birlikte → **bilen, bile, ile**

b. 3a/10, 5b/11

bile- < ET *bile-* (EDPT,332b) Bilemek

b.- ġıl 13a/2

bilig < ET *bilig* (EDPT,339a) Bilgi

b.+ im 13b/2

biltür- < ET *biltür-* (EDPT,334b) Bildirmek

b. 16a/4, 43a/3, 43a/6

bin < *Ar.* Oğlu

b. 12b/2

bir < ET *bi:r* (EDPT,353b) Bir

b. 10a/12, 10a/4, 10a/7, 10a/8, 10a/9, 11b/1, 11b/9, 12a/12, 12a/2, 12a/6, 12a/8, 12b/7, 14b/10, 15a/6, 15a/8, 15b/1, 16a/13, 16a/9, 16b/11, 17b/10, 17b/7, 17b/8, 18a/13, 18a/7, 18b/12, 18b/13, 19b/2, 19b/7, 20a/12, 20a/5, 20b/1, 20b/13, 21a/11, 22a/7, 22a/8, 22b/8, 22b/9, 23a/1, 23a/5, 23a/6, 23b/1, 23b/13, 23b/7, 23b/8, 24a/3, 24a/5, 24b/7, 25a/10, 25a/2, 25a/3, 25b/5, 26b/1, 26b/11, 27b/12, 28a/11, 28a/2, 28b/11, 28b/12, 2a/7, 2a/8, 30a/1, 30a/3, 30b/1, 30b/2, 31a/10, 31a/6, 32a/11, 32a/9, 32b/6, 32b/7, 33a/8, 33b/10, 34b/9, 35a/11, 35a/13, 35a/6, 35b/6, 36a/2, 37a/4, 38b/7, 39a/9, 3a/2, 3b/9, 40a/7, 40b/3, 41a/1, 41b/12, 41b/2, 42a/3, 42a/4, 43a/1, 43a/8, 44b/2, 44b/4, 45a/1, 45b/9, 48a/7, 5a/2, 6b/12, 7b/3, 7b/4, 7b/7, 8a/1, 9a/7, 9b/9

b. bol- 41a/2

b. bol- 15a/8

b. tur- 30b/12

b. bol- 22b/5

b. boldı ėr- 34a/4

b. bolup ėr- 41a/9, 42a/2

b.+ i 17a/4, 18a/13, 21b/7, 24a/6, 25a/2, 26b/7, 28a/13, 30b/7, 31b/1, 32a/8, 33b/10, 33b/11, 34a/12, 34b/10, 34b/3, 37a/3, 38b/10, 38b/5, 39b/9, 40a/1, 42a/7, 42a/8, 6a/4

b.+ isi 16b/11, 18b/13, 25a/3, 29a/12, 39a/4, 47b/10

b.+ iniŋ 30b/6, 37a/3

b.+ in 28a/13, 9a/12

b.+ ini 11b/1, 16a/6, 16a/7, 2a/2, 38b/11

b.+ isini 30a/10, 48a/5

b.+ ini ḳıl- 2a/2

b.+ ige 17a/4, 21b/7, 23a/1, 37a/6

b.+ inge 7b/4

b.+ idin 31b/1, 44b/4

birāder < *Far.* Birader, kardeş

b. 19a/2

b.- i ʻamm-zādelerdin 21a/6

b.+ i 44a/12

b.+ iniŋ 20b/1

b.+ leri 21b/3, 26a/6

birāder-zāde < *Far.* Amca oğlu

b. 44a/4

b.+ si 36b/11

birer Birer

b.+ ge 1b/9, 2a/1

birere Birer adet

b. 15a/5, 15a/8

birge Birlikte

b. 24a/10, 26b/11

birle < ET *birle* (EDPT,364b) İle; birlikte → **bile, birlen**

b. 11a/4, 11b/2, 13a/1, 13b/8, 14b/2, 14b/7, 14b/8, 15a/12, 15b/6, 17a/6, 17b/1, 17b/10, 17b/2, 18a/13, 19a/4, 19b/13, 20b/11, 20b/3, 21a/4, 21a/5, 21a/9, 21b/10, 21b/11, 22a/3, 22a/6, 23a/12, 23a/3, 23a/5, 23b/7, 24a/1, 24b/13, 25a/2, 25a/5, 25a/8, 25b/10, 25b/5, 26a/10, 26a/13, 26a/2, 26a/5, 26a/6, 26b/1, 26b/5, 27a/7, 27b/11, 27b/12, 28a/5, 28a/9, 28b/11, 28b/2, 29b/7, 2a/10, 2b/1, 2b/8, 30a/1, 30a/9, 31a/13, 31a/2, 31b/2, 31b/5, 32a/1, 32a/11, 32a/3, 32a/9, 32b/10, 33a/11, 33a/5, 33a/8, 33b/1, 33b/10, 33b/13, 33b/2, 33b/3, 33b/4, 34a/2, 34a/5, 34b/9, 35a/5, 35a/8, 35b/1, 35b/12, 35b/2, 35b/7, 36a/1, 36a/5, 36a/6, 36b/12, 37b/2, 37b/7, 37b/8, 37b/9, 38a/5, 38b/12, 38b/2, 39a/1,

3a/2, 40a/1, 40a/11, 40b/11, 40b/4, 41a/12, 41a/2, 42a/1, 42a/10, 42a/2, 42b/10, 42b/13, 42b/2, 42b/5, 43a/10, 43a/2, 43a/7, 43a/8, 43b/6, 43b/9, 44a/5, 45a/1, 45a/9, 45b/1, 45b/12, 45b/5, 46a/1, 46a/10, 46a/12, 46a/7, 46b/13, 46b/2, 46b/5, 46b/9, 47a/11, 47a/13, 47a/4, 47b/13, 47b/2, 4a/10, 4a/9, 4b/4, 4b/5, 5a/1, 5a/8, 6a/11, 6a/8, 6b/13, 6b/4, 7b/2, 7b/9, 8a/10, 8a/11, 8a/6, 8a/8, 9a/2, 9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/4, 9b/5, 9b/7

b. bol- 38b/12

b. bol- 46b/11

b. tur- 44a/7

b. tur- 17a/5, 37a/13, 6a/12, 6b/1, 6b/2, 6b/6, 6b/8

b. ėr- 41a/13, 47b/4

b. ḳıl- 32a/10 7a/10

b. ė- 25a/7

b. bolur ėr- 21b/13

b. ḳıldı ėr- 32a/5

birlen < İle; birlikte → **bile, birle**

b. 16a/9, 24a/6, 46a/4

birlik Birlik

b.+ iŋge 1b/6

b.+ ige 20b/7

bişür- < ET *bışur-* (EDPT,383b) Pişirmek

b.- üp ėrdi 36a/7

bī-tereddüd *Far. + Ar.* Tereddütsüz bir şekilde

b. 16a/4

biti- < ET *biti-* (EDPT,299a) Yazmak

b.- p 16a/5

bitil- Yazılmak

b.- di 17a/9, 29b/11, 48a/3, 4b/8

b.- di (yaza b.) 16a/8

b.- gen 4b/4

b.- genlerni 4b/5

biz < ET *biz* (EDPT,388a) Biz (Çokluk birinci şahıs zamiri)

b. 10a/8

b.+ niŋ 10a/11, 20a/3, 21a/4, 21a/7, 36a/5, 8b/13

b.+ ni 43a/1

b.+ ler 21a/4

bol- < ET *bol-* (EDPT,331a) Olmak

b.- ur-mėn (ḳoda b.) 9a/2

b.- ur-mėn (yatġannıŋ b.) 11a/4

b.- ur (köp b.) 12b/13

b.- ur (altun b.) 5b/9

b.- ur (altun bolġan b.) 5b/10

b.- ur (bahadır b.) 15a/1

b.- ur (dėmek b.) 19b/5, 37a/2, 37b/7, 38b/6, 42b/1, 9b/5, 9b/8

b.- ur (dėse b.) 5a/7

b.- ur (ėl b.) 44b/11

b.- ur (fānī b.) 6a/3

b.- ur (ḳalmaġan b.) 5b/10, 5b/8

b.- ur (ḳarı b.) 34a/13

b.- ur (ḳoşulmaḳ b.) 21b/8

b.- ur (köp b.) 16a/11

b.- ur (körklüg b.) 15a/2

b.- ur (la'l b.) 5b/11

b.- ur (ma'lūm b.) 37b/11

b.- ur (mu'aṭṭar b.) 3a/9

b.- ur (muḳarrer b.) 21b/4, 34a/13

b.- ur (Nirun b.) 18b/8

b.- ur (oġ[ı]lı b.) 14b/9

b.- ur (ser-be-ser b.) 6a/6

b.- ur (şu'be b.) 38b/11

b.- ur (taġlar b.) 19a/12

b.- ur (tėmek b.) 22a/10, 9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/4, 9b/5

b.- ur (yavuḳ b.) 27b/2

b.- ur (ẓafer b.) 33a/10

b.- urlar (maḳbūl b.) 6a/2

b.- urlar (muḳīm b.) 27a/9

b.- urlar (yavuḳ b.) 41a/1

b.- mış (tüş b.) 7b/5

b.- mış (laḳab b.) 28a/2

b.- mış (peydā b.) 30a/1

b.- mış (ulam b.) 8b/1

b.- mış (yarlıġ b.) 14a/2

b.- mış (yarlıġı b.) 13b/13

b.- mış (yarlıḳ b.) 14b/3

b.- dı 26a/7, 28b/9

b.- dı (oġul b.) 17a/11

b.- dı (ism-i cins b.) 18a/5

b.- dı (andaġ b) 33b/8

b.- dı (bėg b.) 34b/11

b.- dı ('acā'ib b.) 30a/8

b.- dı (bėg b.) 29a/11, 39b/1

b.- dı (bėgi b.) 45b/12, 47a/4, 47a/7

b.- dı (bende b.) 36a/13

b.- dı (bendesi b.) 39b/5

b.- dı (birle b.) 38b/12
b.- dı (Çırḳıl b.) 28b/5
b.- dı (dürüst b.) 36b/13
b.- dı (ėl b.) 45b/11
b.- dı (fermān b.) 4b/2
b.- dı (fermānları b.) 24b/11
b.- dı (fitneler b.) 36a/9
b.- dı (ġālib b.) 43b/7, 4b/13
b.- dı (ḥükm b.) 47b/8
b.- dı (ḫāṣ b.) 23a/5
b.- dı (ḫōş b.- dı) 21a/5
b.- dı (Ḫudā-şinās b.) 20b/11
b.- dı (ḫuṣūmetler b.) 32b/3
b.- dı (irşād b.) 20a/7
b.- dı (ḳā'im b.) 36a/10
b.- dı (ḳabīleler b.) 18b/13
b.- dı (ḳavī b.) 24b/6
b.- dı (kişiler b.) 38a/10
b.- dı (köp b.) 18a/5, 22b/11
b.- dı (ma'rūf b.) 23a/13
b.- dı (maḥbūb b.) 30a/10
b.- dı (meşġūl b.) 24a/8
b.- dı (meşḥūr b.) 29b/8
b.- dı (mu'teber b.) 30b/11, 35a/6, 37a/10, 44a/3
b.- dı (muḥkem b.) 32a/11
b.- dı (muḳarrer b.) 27a/13
b.- dı (mundaġ b.) 28b/3
b.- dı (musaḫḫar b.) 35b/12
b.- dı (muvāfıḳ b.) 39b/8
b.- dı (mülāzımīde b.) 27a/6
b.- dı (müselmān b.) 17a/13, 5a/11
b.- dı (müteferriḳ b.) 17a/13
b.- dı (müttefiḳ b.) 21b/12, 38a/4
b.- dı (oġlı b.) 19b/7, 34b/13, 38b/4
b.- dı (oġul b.) 12a/8, 19b/5
b.- dı (ol b.) 34b/2, 4a/2
b.- dı (pādşāh b.) 21b/6, 34a/9, 46b/9
b.- dı (peydā b.) 18a/9, 27b/1, 37a/11
b.- dı (rencūr b.- dı) 28b/5
b.- dı (selāmet-revān b.) 32b/8
b.- dı (soŋ b.) 17b/9
b.- dı (şādmān b.) 44b/12
b.- dı (şekl b.) 23a/11
b.- dı (ta'accübde b.) 20a/6
b.- dı (tapmas b.) 33b/8
b.- dı (yaġı b.) 22a/13
b.- dı (yaḫşı b.) 31b/9
b.- dı (yaman b.) 21a/4

b.- dı (yarlıḳ b.) 14b/10

b.- dı (yarlıḳı b.) 14b/8

b.- dı (yek-cihet b.) 35a/8

b.- dı (yérige b.) 34a/4

b.- dı (ẓāhir b.) 20a/2, 5b/13

b.- dı (ziyāde b.) 36a/9

b.- dılar (bende b.) 25b/4

b.- dılar (bir b.) 41a/2

b.- dılar (cem‘ b.) 43b/5

b.- dılar (él b.) 39b/3

b.- dılar (esīri b.) 25b/3

b.- dılar (ġāfil b.) 47b/1

b.- dılar (ḥāl b.) 24b/8

b.- dılar (ḫāṣ b.) 18a/13, 25a/8

b.- dılar (ḳoda b.) 9a/4

b.- dılar (maḫṣūṣ b.) 25a/3

b.- dılar (mu‘teber b.) 37b/6

b.- dılar (muḥterem b.) 25b/5

b.- dılar (muḫālefet b.) 37b/5

b.- dılar (muṭī‘ b.) 36a/13

b.- dılar (münşe‘ib b.) 48a/5

b.- dılar (müselmān b.) 21b/5

b.- dılar (mütevāzī b.) 45b/6

b.- dılar (müttefiḳ b.) 36a/5, 47b/13

b.- dılar (oymaḳ b.) 16b/11

b.- dılar (yaġı b.) 42b/6

b.- dılar (yek-cihet b.) 31b/3

b.- ġay 28a/4, 31a/8

b.- ġay (alıp b.) 43a/4

b.- ġay (āzād b.) 41b/13

b.- ġay (başḳa b.) 24a/6

b.- ġay (ḳımızçı b.) 47b/8

b.- ġay (meşhūr bolmış b.) 38a/11

b.- ġay (nisbet b.) 37a/1

b.- ġay (pādşāh b.) 42b/8

b.- ġay (yaḫşıraḳ b.) 24a/5

b.- ġay-siz (siz b.) 8b/11

b.- ġay-siz (meşhūr b.)16a/5

b.- ġaylar (meşhūr b.) 27b/11

b.- ġusı (ṣafā b.) 6a/3

b.- ġuları (‘ādil b. turur) 5a/6

b.- ġusı (maġlūb b. turur) 5a/2

b.- ġusıdur (mu‘aẓẓam b.) 20a/4

b.- ġıl (dėk b.)12b/5, 13b/3

b.- ġıl (Ḫudāy-perest) 20b/6

b.- ġıl (kiçig b.) 12b/7

b.- sun (āsān b.) 48a/6

b.- sun (birle b.) 46b/11

b.- sun (Bozoḳ b.) 24a/1

b.- sun (ḫaber-dār b.) 22b/2

b.- uŋ (ḫaber-dār b.) 9a/6

b.- saŋ (müselmān b.) 20b/7

b.- sa 11a/3

b.- sa (‘ināyeti b.) 40a/7

b.- sa (altun b.) 5b/10

b.- sa (bėrgende b.) 32b/9

b.- sa (müselmān b.) 5b/8

b.- sa (tebdīl b.) 6a/5

b.- sa (yaylaġ b.) 16a/11

b.- sa (Sikender b. ėdi) 3a/7

b.- sa (çıḳar b. tursa) 11a/4

b.- saŋız 15a/7

b.- saŋız (bir b.) 15a/8

b.- saŋız (yek-cihet b.) 15b/1

b.- ayım (meşġūl b.) 40a/7

b.- ayım (muṭī‘ b.) 42b/11

b.- up 33a/4, 7b/5

b.- up (‘āciz b.) 42b/10

b.- up (bėre almaḳ b.) 33b/2

b.- up (bir b.) 22b/5

b.- up (böri b.) 11a/5

b.- up (cem‘ b.) 46b/1

b.- up (ėl b.) 42b/6

b.- up (ġālib b.) 31a/9, 36a/11

b.- up (ḫaber-dār b.) 41b/5

b.- up (ḳabīle b.) 25a/3

b.- up (köp b.) 8a/9

b.- up (maḫṣūṣ b.) 29a/9

b.- up (meşhūr b.) 7b/7

b.- up (mīrāṣ b.) 25b/4

b.- up (muṭī‘ b.) 45b/2

b.- up (muvāfıḳ b.) 39a/1

b.- up (münāza‘at b.) 28b/8

b.- up (müsellem b.) 21b/2

b.- up (müste‘id b.) 21a/11

b.- up (müttefiḳ b.) 6a/9

b.- up (nūr b.) 5a/11

b.- up (nuṣret b.) 28b/10

b.- up (pādşāh b.) 15b/1

b.- up (rencīde b.) 21a/8, 22b/12

b.- up (rūşen b.) 3b/10

b.- up (şuŋḳar b.) 15b/4

b.- up (ta‘accübde b.) 31a/7

b.- up (tururda b.) 40a/4

b.- up (uluġ b.) 29a/10

b.- up (yaġı b.) 43b/9, 46a/5

b.- up (yarlıġı b.) 14a/3

b.- up (yaruġluḳ b.) 11a/3

b.- up (yėtürüçi b.) 8a/11

b.- up (yüklük b.) 34b/13

b.- up (zaḫm-dār b.) 21a/13

b.- up (zaḫmlıḳ b.) 29a/8

b.- up (bir b. ėrdi) 41a/9, 42a/2

b.- up (cüdā b. ėrdi) 44b/5

b.- up (peydā b. ėrdi) 19a/3

b.- up (aṣlıdın b. turur) 41a/1

b.- up (cem‘ b. turur) 28a/3

b.- up (ėli b. turur) 8a/10

b.- up (laḳab-ı mu‘ayyen b. turur) 18b/13

b.- up (meşhūr b. turur)16a/9, 28a/5

b.- up (peydā b. turur) 45a/13

b.- up (musaḫḫar b.) 3a/5

b.- uptur (böri-cūyān b.) 3b/9

b.- uban yoḳ b.- uban 6a/5

b.- ġalı (ḳul b.) 3b/11

b.- ġaç 12b/6, 39b/1

b.- ġaç (andaġ b.) 12b/9

b.- ġaç (bāliġ b.) 20a/7

b.- uy 28b/9

b.- urın (üstün b.) 13b/4

b.- urdın (nėçük b.) 21a/2

b.- ġan 16b/2, 25a/7, 36b/11

b.- ġan (anda b.) 20a/6

b.- ġan (bėgi b.) 47b/9

b.- ġan (bėgler b.) 45a/11

b.- ġan (mu‘teber b.) 38b/9

b.- ġan (muġarrik b.) 16b/10

b.- ġan (müttefiḳ b.) 21b/7

b.- ġan (tüzü b.) 12b/7

b.- ġan (altun b. bolur) 5b/10

b.- ġan (b. ėrmiş) 9a/7

b.- ġan ėrmiş (cüdā b.) 25a/3

b.- ġan turur (tolu b.) 16b/9

b.- ġandur 26b/6

b.- ġandur (ėller b.) 31a/2

b.- ġandur (pādşāhı b.) 17a/1

b.- ġanı (i‘tibār b.) 38a/9

b.- ġanda (aç b.) 22b/9

b.- ġanda (ḥāmile b.) 41b/5

b.- ġanda (gerdiş b.) 12b/5

b.- ġanda (Ḫudāperest b.) 21b/11

b.- ġanda (vaḳtı b.) 41b/6

b.- ġanda (vefāt b.) 29b/4

b.- ġandın (andaḳ b.) 5a/7

b.- ġandın (ḫaber-dār b.) 21a/10

b.- ġandın (Ḫudāy-perest b.) 19b/13

b.- ġandın (musaḫḫar b.) 23b/3

b.- ġandın (uluġ b.) 29b/3

b.- ġanlar (ḳaşıda b.) 44a/9

b.- ġanlarnıŋ (tābi‘ b) 17b/4

b.- ġanlarnı (alardın b.) 34b/13

b.- ġanlarnı (oġlanlarıdın b) 38b/6

b.- ġançılıḳ 26b/1

b.- ur ėrdi (Berke b.) 32a/9

b.- ur ėrdi (birle b.) 21b/13

b.- ur ėrdi (Deşt-i Ḳıpçaḳda b.) 42b/3

b.- ur ėrdi (ḫidmetide b.) 39b/6

b.- ur ėrdi (müttefiḳ b.) 38a/1

b.- ur ėrdi (ordusıda b.) 30b/9

b.- ur ėrdi (uruşları b.) 27b/6

b.- ur ėrdi (yaḳın b.) 18a/6

b.- urlar ėrdi (anda b.) 33b/12

b.- dı ėrse (bir b.) 34a/4

b.- mış bolġay (meşhūr b.) 38a/11

b.- mas 21a/8

b.- maġay 5a/5

b.- maġay (baş b.) 5b/6

b.- maġay (yoḳ b.) 5b/9

b.- masun (āzürde b.) 11b/8

b.- masun (maġrūr b.) 46a/7

b.- may (b. ėrdise) 20b/6

b.- may 28b/6

b.- may (āzürde b.) 32b/5

b.- may (müttefiḳ b.) 21b/1

b.- may turur (dürüst b.) 17a/7

b.- may turur (ma'lūm b.) 34b/8

b.- maydur ėrdi (taḥḳīḳ b.) 4a/6

b.- maḳ (sān b.) 4b/5

b.- maġun 31b/9

bos Boy; endam

b.+ ı 22a/10

bovadi < *Moğ.* Dini aydınlanma

b. 9b/4

boy < ET *boy* (EDPT,384b) Boy

b.+ ında 31b/6

b.+ unda 12b/11

boyluġ Boylu

b. 33b/1

boy(u)n < ET *boyın* (EDPT,386b) Boyun

b.+ ıdın 43a/4

boz – Bozmak

b.- up 23b/11

bozul - Bozulmak

b.- a turur 12b/9

bölek Bölük, bir alay → **bölük**

b.+ i 17b/7

bölek bölek Bölük bölük (Aynı sözcüğün tekrarıyla kurulan ikileme)

b. 16b/11

b. ėr- 27b/2

bölük bölük < ET *bölük* (EDPT,340) Bölük bölük (Aynı sözcüğün tekrarıyla kurulan ikileme)

b. 39b/11

böri < ET *böri* (EDPT,356a) Kurt

b. 8b/2

b. bol- 11a/5

böri-cūyān *Tr. + Far.* Kurt arayan

b. bol- 3b/9

bu < ET *bu* (EDPT,291b) Bu anlamında işaret zamiri, işaret sıfatı

b. 10a/12, 10a/7, 10b/10, 10b/12, 10b/6, 10b/7, 11a/2, 11b/12, 11b/5, 12a/10, 12a/11, 12a/4, 12b/1, 12b/4, 13a/5, 13b/10, 15b/10, 16b/13, 16b/6, 16b/9, 17a/6, 17a/9, 17b/10, 17b/2, 17b/7, 17b/9, 18a/11, 18a/7, 18a/8, 18b/12, 18b/8, 19a/2, 19a/4, 20a/13, 20a/4, 20a/5, 20a/6, 20b/1, 20b/13, 20b/2, 21a/1, 21a/10, 21b/13, 21b/8, 22a/1, 22a/4, 22b/1, 22b/13, 23a/1, 23a/10, 23a/12, 23a/13, 23a/6, 23a/7, 23a/9, 23b/11, 24b/8, 25a/10, 25a/8, 25b/12, 25b/13, 25b/6, 25b/8, 26a/2, 26a/4, 27a/10, 27a/13, 27a/3, 27b/1, 27b/10, 27b/13, 27b/4, 27b/6, 28a/1, 28a/11, 28a/12, 28a/9, 29a/13, 29b/1, 29b/9, 2b/3, 30a/1, 30a/2, 30a/7, 30a/8, 30a/9, 30b/1, 30b/13, 30b/3, 30b/5, 31a/1, 31a/12, 31a/2, 31a/8, 31b/1, 31b/7, 32a/1, 32a/4, 32b/6, 33a/11, 33a/7, 33b/9, 34a/1, 34a/10, 34a/13, 34a/2, 34a/4, 34a/5, 34a/6, 34b/1, 34b/10, 34b/2, 34b/3, 34b/6, 34b/7, 35a/3, 35a/7, 35a/8, 35b/10, 35b/3, 35b/4, 35b/6, 35b/8, 36a/3, 36b/1, 36b/11, 36b/13, 36b/3, 37a/10, 37a/13, 37b/1, 38a/10, 38a/13, 38a/8, 38b/12, 38b/13, 38b/3, 38b/5, 38b/6, 38b/8, 38b/9, 39a/12, 39a/7, 39b/13, 39b/5, 40a/5, 40a/6, 40a/9, 40b/1, 40b/10, 40b/13, 40b/5, 40b/8, 41a/4, 41a/5, 41a/6, 41a/7, 41a/8, 41a/9, 41b/10, 41b/11, 41b/12, 41b/2, 41b/8, 42a/11, 42a/12, 42a/13, 42a/4, 42a/5, 42a/6, 42a/9, 42b/1, 42b/11,

42b/13, 42b/4, 43a/10, 43a/11, 43a/3, 43a/4, 43a/6, 43a/7, 43b/1, 43b/2, 44a/12, 44a/8, 44b/1, 44b/12, 45a/12, 45a/5, 45a/7, 45a/9, 45b/3, 46a/3, 46a/5, 47a/11, 47a/3, 47b/2, 4a/1, 4a/4, 4a/7, 4b/1, 4b/10, 4b/11, 4b/7, 5a/3, 5a/4, 5a/5, 5a/6, 5b/13, 5b/2, 5b/4, 5b/6, 5b/9, 6a/11, 6a/12, 6a/13, 6b/13, 6b/2, 6b/4, 6b/6, 6b/7, 7b/2, 7b/7, 8a/13, 8a/2, 8a/3, 8b/1, 8b/8, 8b/9, 9a/5, 9b/8

b. ėr- 24b/6, 43b/13

b. tur- 11b/10, 13a/3, 15b/11, 17a/11, 17b/6, 17b/8, 19b/6, 26b/6, 26b/8, 31b/13, 47a/2, 6b/9, 7a/4, 7a/6

budaḳlıḳ Semizlik

b. 30b/13

budın mudın < Budun mudun m ile kurulan ikileme

b. 30a/8

buḳa < Buğa

b.+ nıŋ 10a/7, 10a/8

bular Bunlar

b. 18a/3, 18a/4, 18a/9, 19a/3, 19a/4, 19b/6, 22a/7, 24b/11, 24b/5, 34a/2, 34b/11, 36a/10, 38a/6, 38b/1, 38b/2, 39b/13, 45a/10, 45a/11, 45b/3, 46a/11, 46a/9, 47b/12, 47b/2, 47b/4, 7b/4, 8a/7, 9b/9

b. ėr- 42a/6

b. ėr-44a/10

b. tur- 32a/7, 7a/10

b.+ nıŋ 16b/12, 17a/1, 17a/4, 18a/5, 24b/12, 24b/4, 25a/8, 26a/10, 27b/8, 28a/8, 36b/4, 37b/10, 37b/13, 37b/7, 38a/4, 38a/7, 38b/13, 39b/13, 41a/2, 45a/5, 45a/8, 47b/13, 47b/3

b.+ nı 10a/4, 14b/6, 17a/3, 31a/4, 42b/5

b.+ ġa 27b/8, 27b/9, 30b/8, 38a/3, 38a/4, 45b/5

b.+ ġa tur- 41a/2

b.+ da 28a/11

b.+ dın 17a/12, 27b/1, 44a/11, 45a/10, 45a/13

b.+ dın tur- 24b/12

bulaş - Sirayet etmek

b.- tılar 21a/13

bulġaş- < ET *buğaş-* (EDPT,336b) Bulaşmak, karışmak

b.- sa 12b/6

burc < *Ar.* Kale

b.+ ınıŋ 4a/2

burun < ET *burun* (EDPT,366b) Önce

b. 10a/1, 18a/10, 20b/5, 34a/3, 44b/4

but < ET *but* (EDPT,297b) But

b.+ ın 10a/7

b.+ un 10a/8

b.+ ḳa 10a/12

buyruḳ < ET *buyruk* (EDPT,387a) Buyruk

b.+ ı 8a/6

b.+ ıdın 8a/8

buyur < ET *buyur-* (EDPT,387b) Buyurmak, emretmek

b.- dı 36b/2, 46b/9

b.- ġay 44b/7

bütker- Yerine getirmek

b.- miş 10a/1, 9a/10

b.- di 15b/4

b.- ip 13b/6

büzürg < *Far.* Büyük

b. (emīr-i b.) 26a/1

-C-

cāhī < *Ar.* İtibar ile alakalı

c. 2a/1

cāmi‘ < *Ar.* I. Toplayan, bir araya getiren II. Cami

c. 4b/3

c. 15b/12

Cārūb-Keş < *Far.* Yerleri süpüren kişi

C. 15b/13

cāvidānī < *Far.* Sonsuzluk

c. (vilāyetgīr-i mülk-i c.) 2b/11

cehd < *Ar.* Çabalama

c.- i sa‘y ḳıl- 28a/5

c. ḳıl- 27b/13

ceht < *Ar.* Yön

c. ėylegil 44a/8

celāl < *Ar.* Büyüklük

c.+in (menşūr-ı cemāl-i c.) 2a/13

celālet < *Ar.* Büyüklük

c. 4a/2

cellād < *Ar.* Cellat

c.+ ın 45a/4

cem‘ < *Ar.* Toplama

c. bol- 43b/5

c. bol- 46b/1

c. bolup tur- 28a/3

c. ėt- 4a/12, 4b/8

c. ḳıl- 23b/6, 46a/1

c. ḳılur ėr- 34a/1, 44b/4

c.+i tur- 38b/5

cemā‘a < *Ar.* Cemaat

c.- ı kāfirler 5a/9

cemā‘at < *Ar.* Cemaat

c. 21b/13, 22a/4

c.+ dın tur- 21b/9

cemādiü’l-evvel < *Ar.* Kameri ayların beşincisi

C. 4b/7

cemāl < *Ar.* Yüz güzelliği

c. (menşūr-ı c.- i celālin) 2a/13

ceng < *Far.* Savaş

c. 36a/9, 37b/8

c.+ i 31a/1

cengāl < *Far.* Orman → **cengel**

c. 23a/2

c.+ ge 11a/7

c.+ de tur- 44b/10

cengel < *Far.* Orman → **cengāl**

c.+ ge 31a/6

c.+ idin 10a/4

cerāḥat < *Ar.* Yara

c.+ ım 32b/13

cevāb < *Ar.* Cevap

c. 40b/7

cevr < *Ar.* Haksızlık

c. 11b/9, 3b/8

c. (āvāze-yi c. yoḳ ėt-) 3a/8

cezīre < *Ar.* Ada

c. 22a/7

Cibrīl < *Ar.* Hz. Cebrail

C. 2a/7

cihān < *Far.* Dünya

c.+ ın 40a/6

c.+ dın 3b/8

cihān-baḫt < *Far.* Dünya talihlisi

c. (şāh-ı c.) 2b/10

cihān-bān < *Far.* Dünyanın bekçisi

c.+nı (kevkeb-i c.) 2b/6

cihān-gīr < *Far.* Dünyayı zapteden

c. (ṣāḥib-ḳırān-ı c.) 11a/8

c. ol- 3a/6

cihān-güşā < *Far.* Fatih

c. (tevārīḫ-i c.- yı Meŋü Ḫan) 4b/2

cihān-tāb < *Far.* Dünyayı aydınlatan

c.+ı (māh-ı c.) 4a/3

cihet < *Ar.* Yön

c. 35b/6

c.+ din 17a/7, 17b/8, 19b/8, 22a/5, 23a/12, 23a/2, 27b/8, 30a/9, 35a/6, 36a/9, 42a/4, 47a/5

c.+ din tur- 18a/6

c.+ idin 16b/2, 20b/13, 23a/10, 27b/9

cilve < *Ar.* Görünme

c. ḳıl- 2b/12

cimā‘ < *Ar.* Cinsel ilişki

c. ḳıl- 8a/8

cins < *Ar.* Soy

c. 38b/5, 38b/6

c. (ism-i c. bol-) 18a/5

c.+ din 38b/9

civān < *Far.* Genç

c. ėr- 12a/8

cūd < *Ar.* Cömertlik

c. (deryā-yı c.+ dur) 2b/13

c.+ ın 3b/2

cüdā < *Far.* Ayrı

c. 17a/1, 25a/3

c. bolup ėr- 44b/5

c. bolġan ėr- 25a/3

c. ḳıl- 44a/2

cüft < *Far.* Çift

c. 3a/2

cümle < *Ar.* Bütün

c. 1b/6, 1b/8

c. ḳıl- 30b/3

c.+ din 39b/11, 45b/6

cünūn < *Ar.* Delirme

c. 30b/13

-Ç-

çaġ < ET *çağ/çak* (EDPT,403b) Çağ → **çaḳ**

ç.+ da 23a/1, 7a/13

ç.+ ıda 7b/4

çaġça Çağa göre

ç. 29b/9

çaġır < ET *çağır* (EDPT,409b) Şarap

ç. 7b/7, 7b/9, 8a/3

ç.+ ġa 9a/9

ç.+ ların 13a/13

çaḳ < ET *çağ/çak* (EDPT,403b) Çağ → **çaġ**

ç.+ın ėr- 30a/5

çaḳır - Çağırmak

ç.- dı ėrse 40b/7

çaḳmaḳ Yakma aracı

ç. 32b/7, 32b/8

çap- < ET *çap–* (EDPT,394a) Vurmak

ç.- tılar 23b/7

çaptur- < ET *çaptur-* (EDPT,395b) Vurdurmak, koşturmak, akın yaptırmak

ç.- up 13a/9

çarḳ < *Far.* Gökyüzü → çarḫ

ç.+ ın 7b/1

çarla- < ET *çarla-* (EDPT,429b) Çağırmak, davet etmek

ç.- p 40b/8

çat- < ET *çat-* (EDPT,402a) Birleşmek; değdirmek

ç.- ıp 39a/5

çehre-güşāy < *Far.* Yüzünü açan

ç. tur- 2a/11

çek- < ET *çek-* (EDPT,413b) Çekmek

ç.- i turur 12b/10

ç.- ip 46a/2

çe kesī < *Far.* Kim

ç. 5a/2

çenār < *Far.* Çınar ağacı

ç. 3b/3

çep < *Far.* Sol

ç. (dest-i ç.) 17b/3

çerāġ < *Far.* Işık

ç.+ ı 2a/5

çerge < *Moğ.* Hürmet

ç.+ si 13a/1

çergelik < *Moğ + Tr.* İhtiram göstermeye değer

ç. 13a/1

çerig < ET *çerig* (EDPT,428b) Asker

ç. 23b/6

ç. ḳoş- 42a/10

ç.+ de 27a/9

ç.+ din 22b/12

ç.+ i 25a/12

ç.+ in 40a/9

çerikle- Asker göndermek

ç.- p 27b/5, 8a/2

çıḳ- < ET *çık-* (EDPT,405b) Çıkma

ç.- ar 11a/5, 5a/13

ç.- mışlar (ḳoya ç.) 10a/2

ç.- tı 39b/10

ç.- tılar 18b/1, 23a/5

ç.- a 43a/1, 43a/3, 43a/4

ç.- ıp 10a/4, 15a/12, 21a/7, 30a/13, 36b/12, 43b/4, 46b/4, 7b/10, 7b/6

ç.- ıp ėrdi 38b/8

ç.- ıp turur 8a/12

ç.- ġan 43a/6

ç.- ḳan 7a/5

ç.- ġanda 18a/13

ç.- tı ėrse 5a/13

ç.- ar bolsa tursa 11a/4

ç.- mas-mėn 20b/8

çıḳar- < ET *çıkar-* (EDPT,410b) Çıkarmak, → **çıġar**

ç.- sa 3b/7

ç.- ıp 13b/9, 27a/8, 36a/7, 44b/2

çırma - Sarmak, kuşatmak

ç.- p 15a/6

çöm- < ET *çöm-/çom-* (EDPT,422a) Çömmek, suya batmak

ç.- er ėrmiş 7b/6

ç.- üp 7b/5

çörke - Ateşle alazlamak, yakmak

ç.- p ėrdi 41b/9

çūb < *Far.* Sopa

ç. 45a/4, 8b/13, 9a/11

çulġa- < ET *çulğa-* (EDPT,420a) Kaplamak, örtünmek

ç.- p 41b/7

çüke buḳu Bir geyik türü

ç. 10a/3

çün < *Far.* Çünkü → **çü**

ç. 18a/6, 18a/7, 18b/12, 19b/11, 19b/13, 20a/12, 20a/2, 20a/7, 20b/10, 21a/2, 21a/5, 21b/6, 22b/12, 23a/11, 24b/5, 25a/7, 26a/12, 31b/5, 35b/11, 41b/9, 42b/1, 42b/12, 43a/10, 44a/10, 45b/11, 45b/12, 46b/9, 47b/1, 48a/1, 5a/10, 5a/13, 5a/6, 5b/9

-D-

da Da, de bağlacı

d. 11b/7, 16b/6, 22a/10, 26b/11, 33a/4, 7b/6

dā'im < *Ar.* Her zaman

d. 20b/10, 20b/11, 21b/13, 28a/13, 28b/8, 33a/1, 39b/6, 40b/4, 42b/13

dā'ire < *Ar.* Daire

d.+ siġa 4a/12

dāḫil < *Ar.* Dahil

d. turur 37b/11

daḳı < ET *tağı:/takı/dakı* (EDPT,466a) Dahi, ve → **daki**

d. 48a/1

daki < ET *tağı:/takı/dakı* (EDPT,466a) Dahi, ve → **daḳı**

d. 45b/3

dānā < *Far.* Bilen kişi

d. 1b/5, 2a/10

d.- yı ekber 3a/5

d. (şerḥ-i d. ėrür) 2b/10

dāne < *Far.* Tane

d. 15a/10

Dārā < *Far.* Fars hükümdarlarından dokuzuncusu

d. 3a/7

dārū-kār < *Far.* İlaç verme

d. 9a/10

dārü'l-ḳużāt < *Ar.* Kadılar evi

d.- ı Bagėdādġa 16a/7

d.- ı Tebrīzġa 16a/6

Darü's-Siyāde < *Ar.* Seyitler evi

D. 15b/12

Dārü'ş-şifā < *Ar.* Şifa yurdu

D. 16a/1

dāstān < *Far.* Destan

d. 31a/3

d.- ı Çaġatay Ḫan 13a/6

d.- ı Kerayit 7a/11

d.- ı (āġāz-ı d. neseb-i Çiŋiz Ḫan) 9a/13

d.- ı Oġuz Ḫan 6a/7

d.- ı Ögetay Ḫan 14a/11

d.- ı Tuluy Ḫan 14b/6

d.- ı Yesügey Bahadır 8b/2

d.- ı Yuçi Ḫan 12b/2

d.+ ı 11b/13, 6a/10

d.+ ıda 31b/7

d.+ larıdın 4a/5

da‘vā < *Ar.* Dava

d. ḳılḳanlar 34a/11

dāver < *Far.* Adil hükümdar

d.- i devr 3a/8

de Da, de bağlacı

d. 42b/1

dė – Demek

d.- rler 12b/3, 16b/12, 16b/13, 16b/2, 17a/3, 17b/9, 18a/11, 18a/4, 18b/5, 19a/7, 22b/7, 23a/12, 23a/3, 23a/4, 23b/11, 25a/2, 25b/12, 28a/11, 28a/12, 28a/4, 29b/11, 30b/11, 30b/12, 33b/11, 33b/13, 34a/2, 34a/5, 35a/1, 35a/3, 35a/5, 38b/11, 38b/12, 38b/6, 38b/7, 39a/5, 41b/11, 41b/13, 42a/5, 42b/5, 48a/5, 5b/12

d.- y-mėn 7b/11

d.- mişler 8b/2

d.- dim 20b/6

d.- di 11a/5, 13a/2, 14b/8, 15a/13, 15a/9, 15b/4, 19b/11, 20a/10, 20a/11, 20a/3, 20a/4, 20a/6, 20a/9, 20b/4, 20b/8, 20b/9, 21a/1, 21a/5, 21a/6, 21a/8, 21b/7, 21b/9, 22b/13, 22b/2, 24a/1, 24a/3, 26b/1, 26b/2, 30a/2, 30a/4, 30a/6, 30a/7, 31a/8, 32b/12, 32b/13, 32b/3, 33a/1, 33a/10, 33a/3, 33a/9, 34a/10, 34a/13, 34b/1, 36a/3, 36b/3, 40a/3, 40a/5, 40a/8, 40b/10, 40b/4, 40b/5, 40b/6, 40b/8, 41b/12, 42a/3, 42a/4, 43a/11, 43a/12, 43a/2, 43a/7, 43b/1, 43b/11, 43b/2, 44b/12, 45b/8, 46a/8, 46b/11, 5b/3, 6a/4, 8b/13, 8b/6

d.- diler 21a/3, 22a/5, 28a/6, 28a/7

d.- geyler 27b/13, 35b/6

d.- seŋ 20b/9

d.- se 8a/2

d.- p 10b/5, 11b/9, 13a/6, 13b/13, 14a/2, 14a/4, 14a/5, 14a/6, 14a/7, 14a/9, 14b/10, 14b/3, 15a/10, 15a/2, 19b/12, 20a/7, 20b/11, 22b/6, 27a/8, 28a/2, 29a/1, 29b/5, 29b/8, 30a/8, 30b/1, 31a/9, 32b/10, 40b/13, 40b/6, 40b/7, 40b/8, 41b/10, 43a/12,

43a/4, 44a/8, 44b/10, 44b/13, 44b/2, 45a/3, 45a/4, 47a/5, 48a/7, 5a/13, 5a/3, 5b/6, 7b/6, 8a/2, 8a/3, 8b/4, 9a/6

d.- p durur 15a/11

d.- p ėrdi 43b/3

d.- p turur 15a/6

d.- medin 44b/2

d.- y 11a/7, 44b/13

d.- y almayın 8b/2

d.- gen 10a/4, 10b/4, 14b/1, 14b/2, 19a/13, 19b/4, 23b/4, 25b/11, 28b/3, 29b/1, 41a/7, 41b/3, 42b/8, 9b/9

d.- gen ėrdi 42b/7

d.- gen ėrmiş 11a/6, 9b/12

d.- gen turur 9b/13

d.- gendür 33b/11

d.- genni 32b/1, 38a/12

d.- gende 10a/8, 11a/7, 23b/9, 30a/5, 32b/12, 33a/3, 33b/3, 8b/6

d.- gendin ėrmiş 36b/8

d.- genim 8b/12

d.- geni 47b/7

d.- genidür 44a/1

d.- r ėrmişler 10b/3, 11a/9

d.- r ėrdim 44a/7

d.- r ėrdi 19b/10, 29b/4, 29b/6, 39a/2, 42b/7, 44a/3, 44a/6

d.- rler ėrdi 29b/4

d.- rler ėrdi 20b/13, 27b/10, 28a/7, 38a/7, 39b/2

d.- r ėrdiler 18a/11, 42a/12

d.- di ėrse 15a/13, 21a/2, 24a/7, 30a/7, 36a/6, 40b/9, 46a/7, 8b/8, 9a/2

d.- diler ėrse 5b/1

d.- se bolur 5a/7

d.- mesler 5b/12

d.- mey 14a/5

d.- mek 18a/6, 2b/8

d.- mek bolur 19b/5, 37a/2, 37b/7, 38b/6, 42b/1, 9b/5, 9b/8

defter < *Ar.* Defter

d.+ idin 36b/8

dėk < Kadar

d. 33a/11, 3b/11, 6a/1, 7b/11

d. bol- 12b/5

dem < *Far.* Devir

d. 40b/5

d.+ de 30b/4

der-ḥāl < *Far. + Ar.* Derhal

d. 43a/13

dervāze < *Far.* Kale kapısı

d.+ si 19b/2

deryā < *Far.* Deniz

d.- yı cūddur 2b/13

d.+ nıŋ 9b/11

d.+ ġa 7b/5

d.+ sıġa 16b/1

dest < *Far.* El

d.- i çep 17b/3

d.- i rāst 17b/2

destūr < *Far.* Kural

d. 28a/11

deşt-ḫū < *Far.* Çöl huylu

d. 42b/1

devlet < *Ar.* Devlet; baht

d. 25a/8, 3a/9, 4a/8, 4a/9

d. (ṣāḥib-i d.) 24b/7

d. (sipihr-i d.) 2b/13

d.+ in 3b/13

devr < *Ar.* Dönem

d. dāver-i d. 3a/8

d.+ de 24b/7

dıraḫt < *Far.* Ağaç

d. 22a/10, 22a/8

dil Dil

d.+ ni 34a/5

dīn < *Ar.* Din

d. 3a/9, 6a/3

d.- i Muḥammedī 24b/6

d.+ ge 21a/7

d.+ din 21a/7

d.+ i 21a/3

d.+ iġa 24b/6, 6a/10

d.+ ige 21a/4, 6a/9

d.+ ide 6a/7

dīvāne < *Far.* Deli

d.+ ler 32b/13

dōst < *Far.* Dost

d.+ ınıŋ 5b/5

d.+ ların 21a/12

dōstluḳ < *Far. + Tr.* Dostluk

d.+ ları 28b/3

dudaġa Tutacak yer

d.+ sındın 11a/3

dur- < ET *tur-* (EDPT,529b) Durmak

d.- ur 40b/7

d.- ur (bar d.) 42a/10

d.- ur (dėp d.) 15a/11

d.- ur (ta'alluḳ d.) 19b/3

d.- urlar 19a/7

d.- sa (muŋad d.) 46b/7

d.- up (ayaḳlap d.) 42a/3

dūr < *Far.* Uzak

d. ėrdi 34a/9

dutaḳun < *Mog.* Yedinci ced

d. 9b/5

dünyā < *Ar.* Dünya, yer yüzü

d.+ dın 3a/8, 6a/4

dürr < *Ar.* İnci

d.- i sīrābı 2b/7

dürüst < *Far.* Dürüst

d. bol- 36b/13

d. bolmay tur- 17a/7

dürüşt-ḫū < *Far.* Kaba mizaçlı

d. 42b/1

düşmen < *Far.* Düşman

d.+ i tur- 5b/6

d.+ iniŋ 5b/4, 5b/7

d.+ leriniŋ 5b/6

-E, Ė-

ė- < ET *er-* (EDPT,193) İmek; olmak

ė.- di (Sikender bolsa ė.) 3a/7

ė.- di (yoḳ ė.) 43a/11

ė.- ken (mu'ayyen ė. turur) 25a/5

ė.- ken (yaman ė. turur) 26a/6

ė.- kendür 25b/9, 26a/10

ė.- kendür (bar ė.) 25a/11, 28a/8

ė.- kendür (birle ė.) 25a/7

ė.- kendür (ėvlük ė.) 27b/2

ė.- kendür (ḫaylī ė.) 30b/8

ė.- kendür (ḳarındaşları ė.) 30b/6

ė.- kendür (ḳavmıdın ė.) 30b/7

ė.- kendür (köp ė.) 25a/10

ė.- kendür (körmey ė.) 12a/3

ė.- kendür (ma'lūm ėrmes ė.) 6b/12

ė.- kendür (saḫlar ė.) 10b/4

ė.- kendürler 23a/4

ė.- keniŋtür (ögelin ė.) 8b/4, 8b/7

ė.- kende (Suŋḳur ė.) 37a/2

ė.- mes (ma'lūm ė.) 38a/11, 38a/9

ė.- mes (müttefiḳ ė. ėrdi) 17b/7

ḍarb < *Ar.* Darp etme

ḍ.- ı tīġ 7b/2

-E, Ė-

ebüge < *Moğ.* Ata; büyük baba, dede

e. 9b/2

e.+ si 10b/1, 10b/10, 9b/12

e.+ si turur 10b/12, 10b/9

ecdād < *Ar.* cedler

e.+ ları 24b/9

ef'āl < *Ar.* Fiiler

e.+ ları 6a/6

efkār < *Ar.* Fikirler

e. ḳılur-sėn 33a/1

eflāk < *Ar.* Gökler

e. (şāh-ı e. ḳılıpdur-sėn) 2a/3

eger < *Far.* Eğer

e. 11a/5, 15a/8, 15b/2, 19b/10, 20a/9, 3a/7, 40a/8, 44b/11

egerçe < *Far.* Gerçi

e. 39b/4

egerçi < *Far.* Gerçi

e. 17a/4, 17a/6, 30b/11, 4b/13

ehl < *Ar.* Sahip

e.- i nişīnniŋ 2a/5

ėk- < ET *ek-* (EDPT,100a) Ekmek,

ė.- ip 10b/3

ekber < *Ar.* Büyükler

e. (dānā-yı e.) 3a/5

eke ET *eke:* (EDPT,100b) Büyük birader

e. 29b/5

ėkkegü İkisi

ė. 14b/8

ėkkev İkisi

ė. 10a/2

ė.+ leri 10a/10

ėkki < ET *eki/ėki* (EDPT,100b) İki

ė. 10a/1, 10b/10, 10b/13, 17b/7, 18a/12, 20b/5, 21a/1, 21b/1, 22a/7, 26b/9, 29b/11, 29b/6, 30a/10, 30b/6, 32a/7, 33b/10, 35b/10, 35b/6, 38a/6, 38b/3, 38b/4, 38b/5, 38b/6, 42a/11, 42a/5, 42a/7, 44b/1, 44b/2, 46a/13, 46b/11, 47b/2, 47b/6

ė.+ n 9a/12

ė.+ si 21a/2, 29a/7, 30b/12, 39a/3

ėkki miŋ üç yüz İki bin üç yüz

ė. 39b/12

ėkki miŋ yüz İki bin yüz

ė. 39b/11

ėkkinç İkinci

ė. 11b/11, 12a/1, 18a/1

ė.+ i 6a/13

ėkkinçi İkinci

ė. 18b/4, 25a/1, 36b/7, 47a/12

ekşer < *Ar.* Çoğunluk

e. 28b/1

e.+ lerni 39b/3

ėl < ET *ė:l* (EDPT,121b) Memeleket

ė. 13b/4, 14b/4, 22a/1, 24a/10, 27b/4, 34b/8, 3b/11, 45a/9, 7b/13, 9a/8

ė. bol- 44b/11

ė. bol- 45b/11

ė. bol- 39b/3

ė. bol- 42b/6

ė. ėr- 36a/12

ė. ḳıl- 47a/4

ė. ḳıl- 46b/5

ė.+ ni 11a/1, 8a/1, 8a/4

ė.+ ge 21b/6, 22b/6, 4a/13

ė.+ ge ėr- 26a/9

ė.+ de 16a/5, 7b/7, 9a/7

ė.+ imde 13b/2

ė.+ iŋni 43b/1

ė.+ i 18a/10, 22a/13, 23a/12, 28a/1, 31b/1, 33a/11, 33a/5, 41a/12, 45a/9, 46b/3

ė.+ iniŋ 14b/11, 14b/13, 29a/9, 8a/4

ė.+ in 22a/12

ė.+ ige 23a/12, 23a/3, 25b/12, 46b/5, 9a/12

ė.+ inde 9a/7

ė.+ idin 10a/5, 22a/4

ė.+ ler 16b/10, 27b/10, 28b/11, 34b/8, 6a/8

ė.+ ler bol- 31a/2

ė.+ leriŋ 7a/5

ė.+ lerni 43b/8, 7b/2

ė.+ lerge 21b/7

ė.+ leri 21b/3

ė.+ leriniŋ 28b/2

ė.+ lerini 16a/13, 6b/11

ė.+ i bolup tur- 8a/10

ėlçi < ET *ėlçi*. (EDPT,129a) Elçi

ė. 31b/4, 36a/1, 45a/1

ė.+ ler 26a/11

ė.+ lerin 35b/13

ė.+ lerni 15b/7

ė.+ ni 32b/2

ė.+ niŋ 36a/8

ė.+ si 45a/3

ė.+ sin 45a/6

ė.+ sini 32b/3

ė.+ siniŋ 26a/12

elif < *Ar.* Arap alfabesinin ilk harfi

e. 12b/5

ėlig < ET *elig* (EDPT,140b) El

ė.+ im 13b/1

ė.+ imde 8b/10

ė.+ ine 45a/4

ė.+ iŋdin 1b/8

ė.+ ide 31a/10, 31a/12

ė.+ idin ėr- 30b/4

elḳāb < *Ar.* Lakaplar

e.+ ı 4a/10

e.+ ıdın 3a/9

ėlkün Alem, insan, güruh (Yakın anlamlı sözcüklerin kalıplaşmasıyla kurulan ikileme)

ė.+ ümni 44b/11

ė.+ i 24a/6, 9a/11

ėm < ET *em-* (EDPT,255b) Emmek

ė.- er-mėn 19b/11

ė.- erde 7b/10

ė.- e başladı ėr- 20a/1

ėmçek < ET *emçek* (EDPT,156b) Meme

ė. ėyleme- 19b/8

ėmdi < Şimdi

ė. 10a/6, 13a/8, 15a/13, 16b/1, 20b/7, 21a/8, 24a/4, 25a/9, 2b/12, 44a/8, 44b/10

ėmdür- Emzirmek

ė.- üp 22b/11

emīr < *Ar.* Emir; bey

e.- i büzürg 26a/1

emr < *Ar.* Buyruk

e.+ i 24b/6

ėn- İnmek

ė.- dürge 10a/2

enbiyā < *Ar.* Peygamberler

e. 5a/10

e.+ dur (sipehsālār-ı ḫayl-ı e.) 2a/6

endek < *Far.* Az

e. 27b/7, 32a/6, 32b/9, 36a/12

endīşe < *Far.* Merak

e. ḳıldı ėr- 42b/3

engīz < *Far.* Koparan

e. ḳılma- 24a/7

ėr- < ET *er-* (EDPT,193b) İmek; olmak

ė.- ür (ḳāṭi'-i küffār ü füccār ė.) 3b/3

ė.- ür (nūr ė.) 3b/4

ė.- ür (pādşāhı ė.) 11b/5

ė.- ür (ser-firāzı ė.) 3a/11

ė.- ür (şerḥ-i dānā ė.) 2b/10

ė.- ür (yektā ė.) 3a/13

ė.- ür (zībā ė.) 3a/13

ė.- ürler (yėtküre almas ė.) 27b/8

ė.- miş-sėn (yėrge ė.) 26b/1

ė.- miş (‘aleyhde ė.) 16a/10

ė.- miş (alar ė.) 9b/12

ė.- miş (bar ė.) 12a/4, 23a/8, 7b/8, 8a/4

ė.- miş (ḥāl ė.) 31a/1

ė.- miş (kānı ė.) 8a/13

ė.- miş (ol ė.) 10b/1

ė.- miş (ṣaḥrā-nişīn ė.) 19a/11

ė.- miş (törtev ė.) 9b/10

ė.- miş (Yalın ė.) 10b/1

ė.- miş (toġġan ė.) 9b/9

ė.- miş (alġan ė.) 11b/1

ė.- miş (bağlar ė.) 7a/12

ė.- miş (baḳġan ė.) 29b/12

ė.- miş (başlar ė.) 29b/13

ė.- miş (bolġan ė.) 9a/7

ė.- miş (cüdā bolġan ė.) 25a/3

ė.- miş (çömer ė.) 7b/6

ė.- miş (dėgen ė.) 11a/6, 9b/12

ė.- miş (dėgendin ė.) 36b/8

ė.- miş (kirgüzür ė.) 27b/5

ė.- miş (serkeşlik ḳılur ė.) 27b/4

ė.- miş (tutturġan ė.) 10b/2

ė.- miş (tüzgirür ė.) 7b/4

ė.- miş (uruşur ė.) 27b/7

ė.- miş (yėter ė.) 10a/10

ė.- mişler (barur ė.) 9a/12

ė.- mişler (bėrür ė.) 27b/4

ė.- mişler (dėr ė.) 10b/3, 11a/9

ė.- mişler (bölek bölek ė.) 27b/2

ė.- mişler (ėligidin ė.) 30b/4

ė.- mişler (yoḳ ė.) 23a/8

ė.- dim (bar ė.) 40b/3

ė.- dim (dėr ė.) 44a/7

ė.- di (anda ė.) 19a/12

ė.- di (‘āḳil ė.) 24a/3

ė.- di (‘amm-zādeleri ė.) 28b/2, 37b/9

ė.- di (‘ammzādesi ė.) 37b/10

ė.- di (‘azīzrek ė.) 11b/13

ė.- di (anda ė.) 35b/3

ė.- di (andaġ ė.) 39b/8

ė.- di (andın ė.) 36b/5, 36b/6

ė.- di (ārzusı ė.) 29b/1

ė.- di (aṣlı ė.) 41b/4

ė.- di (atası ė.) 37b/3, 8b/3

ė.- di (atlıġ e.) 12b/1

ė.- di (ayı ė.) 4b/7

ė.- di (az ė.) 27a/3, 27a/4, 40a/2

ė.- di (bahadır ė.) 48a/1

ė.- di (bar ė.) 11b/1, 12a/12, 12a/2, 12a/7, 15a/9, 17b/2, 18a/8, 19a/3, 19b/4, 23a/10, 24a/11, 24a/3,

26a/8, 26b/4, 26b/7, 26b/9, 28a/11, 28b/10, 28b/3, 31a/10, 31b/6, 31b/8, 32a/8, 32a/9, 33b/9, 34b/3, 34b/5, 35a/11, 36a/2, 36b/5, 37a/4, 37b/1, 39a/3, 39a/6, 39b/10, 41a/10, 41b/4, 42a/7, 42b/1, 44a/13, 45a/10, 45b/4, 45b/6, 46b/7, 47a/2, 47b/3, 6a/11, 6a/13, 6b/2, 6b/5

ė.- di (Barındın ė.) 41a/7

ė.- di (başı ė.) 5b/4

ė.- di (bāverçi ė.) 41a/3

ė.- di (bāverçisi ė.) 41a/3

ė.- di (bėg ė.) 35a/7, 40b/1, 41a/4, 41b/3, 44a/12

ė.- di (bėgi ė.) 26a/4, 34a/3, 47b/10, 47b/11

ė.- di (bėgidin ė.) 42b/2

ė.- di (bėgleri ė.) 41a/8

ė.- di (bėgleridin ė.) 33b/5, 38a/4

ė.- di (birle ė.) 26a/1

ė.- di (bu ė.) 24b/6, 43b/13

ė.- di (Buġaçı Salçı ė.) 35a/9

ė.- di (bular ė.) 42a/6

ė.- di (çaḳın ė.) 30a/5

ė.- di (Çaḳsu ė.) 38b/10

ė.- di (dūr ė.) 34a/9

ė.- di (ėl ė.) 36a/12

ė.- di (Emüge ė.) 27a/1

ė.- di (ėr ė.) 33a/7

ė.- di (ḥākimi ė.) 26b/10

ė.- di (ḥayāt ė.) 33b/6

ė.- di (ḥīle-ger ė.) 42b/12

ė.- di (ḫālī ė.) 30a/11

ė.- di (ḫatunı ė.) 18b/5, 25b/1, 28b/4, 32a/7, 32a/8

ė.- di (ḫidmeti ė.) 46b/7

ė.- di (ḫōş-ṣūret ė.) 20a/8

ė.- di (içinde ė.) 23a/2

ė.- di (ḳabīle ė.) 36b/4

ė.- di (kāfir ė.) 19b/11

ė.- di (ḳarındaş ė.) 36a/12, 42a/7

ė.- di (ḳarındaşı ė.) 28b/4, 31b/12, 39b/4

ė.- di (ḳaşıda ė.) 46b/8

ė.- di (ḳavm ė.) 18a/7, 28a/2, 32a/4

ė.- di (ḳavmdın ė.) 34b/10, 34b/6, 34b/7, 35a/8, 42a/5, 42a/9, 44a/12, 47a/3

ė.- di (ḳavmıdın ė.) 12a/8, 18b/8, 25b/9, 27a/10, 29b/13, 34a/12, 34a/6, 38b/1, 39b/12

ė.- di (Keti Noyan ė.) 39b/13, 40a/13

ė.- di (ḳızı ė.) 12a/1, 12a/9

ė.- di (kiçig ė.) 32b/12

ė.- di (kişi ė.) 33b/1, 33b/2, 33b/9, 34a/7, 42a/12, 42b/7, 45b/11

ė.- di (kizekde ė.) 40b/7

ė.- di (Ḳoca ė.) 12a/5

ė.- di (ḳorçı ė.) 27a/5

ė.- di (ḳorḳınçda ė.) 43b/2

ė.- di (köp ė.) 24b/7, 27a/10, 27a/5, 28a/12, 31b/11, 35b/9, 36b/13, 40a/3, 45b/1

ė.- di (Ḳubutay ė.) 37b/6

ė.- di (ḳutlıḳ ė.) 18a/10

ė.- di (leşkeri ė.) 4b/12

ė.- di (Maġuy Madaḳa ė.) 38a/1

ė.- di (Memneḳay Ḳaan ė.) 37a/5

ė.- di (meşġūl ė.) 28a/13

ė.- di (meşhūr ė.) 12/13

ė.- di (ėşitgeç bolur ė.) 26a/13

ė.- di (ėrmes ė.) 31a/4

ė.- di (alıp ė.) 12a/11, 22a/4, 24a/4, 31b/12, 31b/9, 41a/5, 43a/1, 43a/3

ė.- di (anda bolurlar ė.) 33b/12

ė.- di (aytar ė.) 33a/2

ė.- di (aytur ė.) 33a/2

ė.- di (baġlar ė.) 42a/2

ė.- di (barur ė.) 20b/10

ė.- di (başlap ė.) 40b/2

ė.- di (bėrip ė.) 39b/9

ė.- di (berṭaraf ḳılur ė.) 38a/2

ė.- di (bėrür ė.) 32b/5

ė.- di (bilmes ė.) 20b/12

ė.- di (bilür ė.) 25b/10, 34a/8

ė.- di (bir bolup ė.) 41a/9, 42a/2

ė.- di (birle bolur ė.) 21b/13

ė.- di (bişürüp ė.) 36a/7

ė.- di (bolur ė.) 32a/9

ė.- di (cem‘ ḳılur ė.) 34a/1, 44b/4

ė.- di (cüdā bolup ė.) 44b/5

ė.- di (çıḳıp ė.) 38b/8

ė.- di (çörkep ė.) 41b/9

ė.- di (dėgen ė.) 42b/7

ė.- di (dėp ė.) 43b/3

ė.- di (dėr ė.) 19b/10, 29b/4, 29b/6, 39a/2, 42b/7, 44a/3, 44a/6

ė.- di (dėrler ė.) 20b/13, 27b/10, 29b/4, 28a/7, 38a/7, 39b/2

ė.- di (Deşt-i Ḳıpçaḳda bolur ė.) 42b/3

ė.- di (ėşitip ė.) 41a/11

ė.- di (ḫīle ḳılur ė.) 42b/8

ė.- di (günāh ḳılıp ė.) 29a/6

ė.- di (ḫidmet ḳılur ė.) 35b/11

ė.- di (ḫidmetide bolur ė.) 39b/6

ė.- di (ḫidmetin ḳılur ė.) 33b/7

ė.- di (ḳalıp ė.) 22a/7, 35b/10

ė.- di (ḳalıpdırlar ė.) 43a/5

ė.- di (kėlip ė.) 26b/5, 40a/11

ė.- di (kėlür ė.) 35a/13, 35b/5, 39b/11, 42a/2

ė.- di (kirip ė.) 27b/9, 32b/4

ė.- di (ḳorḳar ė.) 19b/12

ė.- di (ḳoruḳmas ė.) 44a/8

ė.- di (ḳoyar ė.) 31a/5

ė.- di (köp ḳılur ė.) 29b/8

ė.- di (körer ė.) 19b/9

ė.- di (maḳām tutup ė.) 22a/7

ė.- di (Moġul ėrmes ė.) 17b/9

ė.- di (mu‘ayyen ė.) 27b/12

ė.- di (mu‘aẓẓam ė.) 28a/4, 33b/5, 41a/8

ė.- di (mu‘teber ė.) 11b/5, 34a/3

ė.- di (mu‘teber ḳılıp ė.) 34a/8

ė.- di (MuḳuḲuran ė.) 42a/13

ė.- di (munlar ė.) 21b/10

ė.- di (muvāfıḳ ė.) 37a/6

ė.- di (mübālaġalar ḳılur ė.) 29b/7

ė.- di (mülāzemetde ė.) 42b/12

ė.- di (mülāzımı ė.) 26/13

ė.- di (müttefiḳ bolur ė.) 38a/1

ė.- di (müttefiḳ ė.) 21a/9, 37b/13, 37b/3, 37b/9, 45a/11, 45a/9

ė.- di (müttefiḳ ėmes ė.) 17b/7

ė.- di (nė ė.) 20b/12

ė.- di (nėçük ė.) 48a/6

ė.- di (neslidin ė.) 37b/5, 40a/11

ė.- di (nökerim ė.) 43b/13

ė.- di (nūr ḳılur ė.) 19b/9

ė.- di (oġlı ė.) 17a/10, 33b/5, 35a/9, 37b/1, 37b/2, 38a/7, 42b/2

ė.- di (ol ė.) 12/13, 2a/5, 32b/9, 34a/3, 36a/1, 41a/6

ė.- di (olturur ė.) 42a/1

ė.- di (oltururlar ė.) 33b/12

ė.- di (ordası ė.) 45a/8

ė.- di (ordusıda bolur ė.) 30b/9

ė.- di (oynar ė.) 30a/13

ė.- di (ök ė.) 47a/7

ė.- di (Ölüg Bahadır ė.) 44a/2

ė.- di (öter ė.) 41b/8

ė.- di (özinde ė.) 25b/13

ė.- di (pādşāh ė.) 24a/4, 24b/10

ė.- di (pādşāhı ė.) 12a/10, 33a/13, 42b/9, 45b/13

ė.- di (perver ḳılurlar ė.) 3a/7

ė.- di (peydā bolup ė.) 19a/3

ė.- di (pīşvā-yı Baycut ė.) 37a/13

ė.- di (Rūmda ė.) 47a/8

ė.- di (sa‘y ḳılurlar ė.) 27b/10

ė.- di (ṭalap ė.) 44b/5

ė.- di (Salcunada ė.) 44b/3

ė.- di (saldılar ė.) 31b/1

ė.- di (Salurda ė.) 24b/9

ė.- di (ṭarafıda ė.) 37a/12

ė.- di (sorar ė.) 29b/7, 44a/4

ė.- di (sözleşür ė.) 42b/13

ė.- di (Ṭuman Beki ė.) 34a/4

ė.- di (şikār ḳılur ė.) 45b/6

ė.- di (şikārda ė.) 20b/2, 21a/5

ė.- di (şikār-gāhda ė.) 21a/12

ė.- di (şu‘be ė.) 41a/7

ė.- di (şu‘besidin ė.) 24b/11

ė.- di (ta‘alluḳ ė.) 37b/3

ė.- di (ta‘alluḳ ėrmes ė.) 36a/4

ė.- di (ta‘ayyün ḳılur ė.) 38a/12

ė.- di (ta‘cīl ḳılur ė.) 44a/8

ė.- di (tābi‘ ė.) 37a/6

ė.- di (Tācik ėrmes ė.) 23a/11

ė.- di (taḥḳīḳ bolmaydur ė.) 4a/6

ė.- di (Tatar ė.) 29a/2

ė.- di (Tayaŋdın ė.) 42b/4

ė.- di (tiler ė.) 44b/7

ė.- di (Totġavul Beki ė.) 42a/8

ė.- di (turmaydur ė.) 43a/8

ė.- di (tutar ė.) 34a/8

ė.- di (tutup ė.) 31a/4

ė.- di (uluġı ė.) 12a/2, 27a/2, 28a/10, 28b/1, 40a/4

ė.- di (uruġı ė.) 28b/1

ė.- di (urup ė.) 46a/8

ė.- di (uruşları bolur ė.) 27b/6

ė.- di (uruşur ė.) 45a/9

ė.- di (uruşurlar ė.) 21b/1

ė.- di (Üçoḳ ė.) 24a/9

ė.- di (ümīd kesip ė.) 32b/11

ė.- di (va‘de bėrip ė.) 6a/2

ė.- di (yaḫşı ė.) 21a/6, 40b/4

ė.- di (yaḳın bolur ė.) 18a/6

ė.- di (Yaltunçı ė.) 35b/9

ė.- di (yarġuçı ė.) 34b/5

ė.- di (yasar ė.) 45b/3

ė.- di (yaşar ė.) 26b/11

ė.- di (yaşıda ė.) 30a/12

ė.- di (yaşında ė.) 29b/11

ė.- di (yavuḳ ė.) 39a/7

ė.- di (yek-cihet ė.) 28b/11

ė.- di (yiberip ė.) 47a/4

ė.- di (yigit ė.) 33b/13

ė.- di (Yigit ė.) 42a/9

ė.- di (yoḳ ė.) 12a/10, 22b/12, 22b/8, 23a/1, 26b/2, 29a/13, 33a/11, 43a/9

ė.- di (yolda ė.) 46a/11

ė.- di (yörür ė.) 42b/10

ė.- di (yuvar ė.) 20b/3

ė.- di (ẕevḳ ḳılur ė.) 20b/13

ė.- di (ẕikr ḳılur ė.) 20b/11

ė.- dik (barıp ė.) 5a/13, 5b/2

ė.- dük (kėlip ė.) 10a/6

ė.- diler (bar ė.) 41b/2

ė.- diler (barur ė.) 30a/12

ė.- diler (birle ė.) 41a/13, 47b/4

ė.- diler (bular ė.) 44a/10

ė.- diler (dėr ė.) 18a/11, 42a/12

ė.- diler (Ergenede ė.) 18a/12

ė.- diler (ġāfil ė.) 43a/9

ė.- diler (ḫōşnūd ė.) 21a/2

ė.- diler (kāfir ė.) 21b/5

ė.- diler (ḳarār ḳılıp ė.) 46a/12

ė.- diler (ḳavm ė.) 28a/8

ė.- diler (ḳavmdın ė.) 39b/13

ė.- diler (kėltürüp ė.) 27a/4

ė.- diler (ḳoyup ė.) 39a/12

ė.- diler (körer ė.) 27b/13

ė.- diler (muntaẓır ė.) 5a/12

ė.- diler (müttefiḳ ė.) 19a/4, 34a/1, 37b/12, 38b/2

ė.- diler (müttefiḳ ėrmes ė.) 21b/3

ė.- diler (sözler ė.) 36a/1

ė.- diler (uluġ ė.) 12b/1

ė.- diler (uruşur ė.) 31b/2

ė.- dise (bolmay ė.) 20b/6

ė.- se (aldı ė.) 30a/13

ė.- se (ayttılar ė.) 22a/9

ė.- se (bardı ė.) 14a/2, 43a/10, 43a/4, 46b/1

ė.- se (bėrdi ė.) 20a/9, 27a/12

ė.- se (bir boldı ė.) 34a/4

ė.- se (birle ḳıldı ė.) 32a/5

ė.- se (çaḳırdı ė.) 40b/7

ė.- se (çıḳtı ė.) 5a/13

ė.- se (Çiŋiz Ḫanġa yėtti ė.) 46a/6

ė.- se (dėdi ė.) 15a/13, 21a/2, 24a/7, 30a/7, 36a/6, 40b/9, 46a/7, 8b/8, 9a/2

ė.- se (dėdiler ė.) 5b/1

ė.- se (ėme başladı ė.) 20a/1

ė.- se (endīşe ḳıldı ė.) 42b/3

ė.- se (ėşitti ė.) 44b/12

ė.- se (fehm ḳıla başladı ė.) 33a/5

ė.- se (ġāret ḳıldı ė.) 31b/3

ė.- se (istedi ė.) 20a/5

ė.- se (kėldi ė.) 22a/13

ė.- se (kėldiler ė.) 45a/2

ė.- se (kėltürdiler ė.) 28b/6, 39a/13

ė.- se (kėlür ė.) 32a/5

ė.- se (kėtdiler ė.) 39a/7

ė.- se (kim ė.) 17a/6

ė.- se (kirdi ė.) 5a/9

ė.- se (kirdiler ė.) 24b/6

ė.- se (kirmedük ė.) 21a/4

ė.- se (ḳoşuldı ė.) 39a/4, 44b/6

ė.- se (meyl ḳılmadı ė.) 20b/1

ė.- se (mübāhāt ḳıldı ė.) 47a/5

ė.- se (münāza'at ḳıldı ė.) 38a/5

ė.- se (öltürdi ė.) 47a/9

ė.- se (saḳladı ė.) 29a/6

ė.- se (sardılar ė.) 32b/1

ė.- se (sözledi ė.) 14a/7

ė.- se (takladı ė.) 5a/11

ė.- se (tiledi ė.) 31b/5

ė.- se (tüşti ė.) 30a/3

ė.- se (yandı ė.) 22b/3

ė.- se (yiberdi ė.)29b/2, 47a/13

ė.- gen (mūmın ė.) 23a/3

ė.- ken (civān ė.) 12a/8

ė.- ken (ėlge ė.) 26a/9

ė.- ken (kiçig ė.) 35b/5

ė.- ken turur (bėş ė.) 11b/3

ė.- ken turur (bar ė.) 7a/12

ė.- mes (lāzım ė.) 6a/4

ė.- mes (ma'lūm ė.) 17b/8

ė.- mes (velī ė.) 48a/3

ė.- mes ėrdi (ol ė.) 31a/4

ė.- mes ėkendür (ma'lūm ė.) 6b/11

ė.- mes ėrdi (Moġul ė.) 17b/9

ė.- mes ėrdi (ta'alluḳ ė.) 36a/4

ė.- mes ėrdi (Tācik ė.) 23a/11

ė.- mes ėrdi (müttefiḳ ė.) 21b/3

ėr < ET *ė:r* (EDPT,192a) Erkek

ė. 11a/4

ė. ėr- 33a/7

ė.+ ni 8a/3

ė.+ ge 14b/10

ė.+ ini 40a/10

ėren < ET *eren* (EDPT,232b) Yiğit

ė.+ lerniŋ 6a/1

ėrsiz Kocasız

ė. 34b/13

ėrte Yarın

ė. 43a/12, 43a/8, 43a/9, 9a/6

ėrtegi Evvelki

ė.+ ler 8b/1

eşer < *Ar.* İz

e. 6a/7

esīr < *Ar.* Esir

e. ḳıl- 46b/12

e.+ i bol- 25b/3

ėş Koca

ė.+ leridin 40a/1

ėşek Eşek

ė.+ ge 37a/7

ėşik < ET *eşgek* (EDPT,260a) Eşik

ė.+ iŋde 2a/1, 2a/8

ė.+ ide 5a/12

ėşit- < ET *ėşid-* (EDPT,257b) İşitmek

ė.- iŋiz 15a/13

ė.- se 3b/6

ė.- eyin 13b/13

ė.- ip 11a/1, 14a/7, 22b/5, 39a/8, 41b/9, 8a/13

ė.- ip ėr- 41a/11

ė.- geç 21a/11

ė.- geç bol- 26a/13

ė.- ti ėr- 44b/12

ėşitil- < Et *ėşidil-* (EDPT,258b) İşitilmek

ė.- gen 4a/4

eşkāl < *Ar.* Şekiller

e.- i lehçesi 17a/4

e.+ ları 25a/6

ėt- < ET *ėt-/ėd-* (EDPT,36b) Etmek,

ė.- erler (faḫr ė.) 28a/2

ė.- din (āvāze-yi cevr yoḳ ė.) 3a/8

ė.- di (fikr ė.) 31a/9

ė.- di (ḳul ė.) 28b/12

ė.- di (maḳām ė.) 36b/12

ė.- di (mübtedā ė.) 2b/3

ė.- ti (ḳatl ė.) 46b/12

ė.- ti (peydā ė.) 43b/10

ė.- e almas (iş ė.) 15a/8

ė.- ip (cem‘ ė.) 4a/12, 4b/8

ė.- ip (ġāret ė.) 42b/9

ė.- ip (iẓhār ė.) 2b/2

ė.- ip (uruşlar ė.) 28b/8

ė.- ip tururlar (mānend ė.) 6a/10

ė.- meġaylar 35b/8

ė.- meġıl 14a/4

ė.- mek (köç ė.) 3b/9

ėt Et

ė. 32b/7

ėv Ev

ė.+ niŋ 11a/3

ė.+ ge 11a/1, 9a/1

ė.+ din 11a/4

ė.+ im 44b/10

ė.+ imde 8b/12

ė.+ i 26a/1, 33a/5

ė.+ in 36b/12

ė.+ ini 46b/6

ė.+ ige 20b/3, 28b/7, 9a/10, 9a/2

ė.+ inde 41b/4

ė.+ idin 30a/13

evālī < *Ar.* Âli

e. ḳılġay-sėn 13b/6

evc < *Ar.* Yüce

e.+ iniŋ 4a/2

evlād < *Ar.* Çocuklar

e.- ı kirāmnıŋ 4a/13

e.+ ların 6a/9

ėvlük Evlik

ė. 10a/4

ė. ėkendür 27b/2

ė.+ im 35b/5

ė.+ ler 22b/4

evvel < *Ar.* Önce

e. 11b/11, 16a/10, 35a/2

evvelce < *Ar. + Tr.* Önce olarak

e. 17a/10, 22a/4, 37a/13

evvelġı < *Ar. + Tr.* Birinci; önceki →

evvelki

e. 19a/1

evvelki < *Ar. + Tr.* Birinci; önceki→ **evvelġı**

e. 18a/12

ey Ey Seslenme edatı

e. 1b/7, 5b/13

ėyle – Eylemek

ė.- gey 26b/5

ė.- gil (ceht ė.) 44a/8

ė.- (ü)ben (luṭf ė.) 2a/4

ė.- medi (ėmçek ė.) 19b/8

eyyām < *Ar.* Günler

e. 33a/2

ėyyi İyi

ė. 37a/6

ezelī < *Ar.* Evveli olmama

e. (‘ināyet-i e.) 18a/7, 2b/3

-F-

faġfūr Çin imparatorunun lakabı

f. (ḫāḳān-ı f.) 3a/6

faḫr < *Ar.* Övünme

f. ėt- 28a/2

faḳīr < *Ar.* Fakir

f. 2b/3

f.+ ni 26b/2

fānī < *Ar.* Ölümlü

f. bolur 6a/3

faṣl < *Ar.* Bölüm

f. 19a/1, 25a/1

f.- ı Türkler 34b/11

faẓl < *Ar.* Fazlalık

f. 48a/7

fehm < *Ar.* Anlama

f. ḳıla başladı ėr- 33a/5

f. ḳılma- 36a/2

f. ḳılmay tur- 5a/4

fenn < *Ar.* Fen

f.+ iniŋ 3b/1

ferāsetlig < *Ar. + Tr.* Anlayışlı

f. 29b/10, 42a/12

fermān < *Far.* Buyruk

8a/10

f. bol- 4b/2

f. (islām-ı f. ḳıl-) 3a/3

f.+ ı 8a/11

f.+ ları bol- 24b/11

ferzend < *Far.* Evlat

f. 22b/8

f.+ leridin 38b/10

f.+ lerimni 40a/8

feṯḥ *Ar.* Fetih

f. tarttı 5b/7

f.+ ġa 46a/7

fevr < *Ar.* Yol

f. 29b/7

fi'l-ḥāl < *Ar.* Şu anda

f. 5a/11

fikr < *Ar.* Fikir

f. ėt- 31a/9

f.+ idin 22a/4

fi'l < *Ar.* Fiil

f.+ i 42b/1

f.+ ler 5a/5

f.+ leri 5a/6

fitne < *Ar.* Fitne

f.+ ler bol- 36a/9

f.+ ler ḳıl- 37b/8

fulān < *Ar.* Falan

f. 40b/11

furṣat < *Ar.* Fırsat

f. 33b/3, 41a/13

f. tap- 21a/3

füccār < *Ar.* Ahlaka aykırı durumlar

d. ėr- (ḳāṭi'-i küffār ü f.) 3b/3

-G, Ġ-

ġāfil < *Ar.* Gaflette olan

ġ. 44b/7, 47b/2

ġ. bol- 47b/1

ġ. ėr- 43a/9

gāh < *Far.* Bazen

g. 43a/13

gāh gāh < *Far.* Ara sıra

g. 38a/1

ġālib < *Ar.* Üstün gelen

ġ. 45b/5

ġ. bol- 43b/7, 4b/13

ġ. bol- 31a/9, 36a/11

ġ. kėl- 4b/12

ġ. kėl- 21b/2

ġālibā < *Ar.* Belki

ġ. 31a/6

ġanem < *Ar.* Koyun

ġ.+ niŋ 33a/7

ġ.+ in 33a/8

ġanim < *Ar.* Düşman

ġ. 15a/7

ġ.+ ge 32a/2

ġaraż < *Ar.* Maksat

ġ.+ lar (ṣāḥib-i ġ.) 31a/13

ġāret < *Ar.* Yağma

ġ. ėt- 42b/9

ġ. ḳıl- 31b/11

ġ. ḳıl- 42b/4, 46a/12, 46b/6

ġ. ḳıldı ėr- 31b/3

ġāyet < *Ar.* Nihayet

ġ. 20b/13

ġażab < *Ar.* Kızgınlık

ġ. ḳıla tururġaç 29a/8

gehī < *Far.* Ara sıra

g. 3b/2

genc < *Far.* Hazine

g.- i ḥikmet 1b/9

g.- i pervāzı 2b/6

gerdiş < *Far.* Dolaşma

g. bolġanda 12b/5

Germābe < *Far.* Sıcak su hamamı

G. 16a/2

gūyā < *Far.* Güya

g. 2b/7

gümān < *Far.* Zan

g. ḳıl- 39a/9

günāh < *Far.* Günah

g.+ ım 46a/8

g.+ ın 46a/9

g. ḳılıp ėr- 29a/6

güneh-kār < *Far.* Günahkar

g. ḳıl- 29a/6

g. ḳıl- 47a/10

güren < *Moğ.* Topluluk

g. 32b/6, 33a/2

g.+ niŋ 13b/10

g.+ ni 13a/5, 13b/7

g.+ lerin 13b/11

gürūh < *Far.* Topluluk

g.+ ıdın tururlar 31a/1

Güzīde < *Far.* Seçkin

g. 4a/11

G.- i İslām (Tevārīḫ-i G.- i İslām) 4b/2

G. (Tevārīḫ-i G. Nuṣret-nāme) 4b/6

-Ḫ, Ḥ, H-

ḥabīb < *Ar.* Dost

ḥ.+ imdin 2a/4

ḥabību'llāh < *Ar.* Allahın dostu

ḥ. 2a/9

ḫaber < *Ar.* Haber

ḫ.+ i 26a/12

ḫaber-dār *Ar. + Far.* Haberdar

ḫ. bol- 22b/2

ḫ. bol- 9a/6

ḫ. bol- 41b/5

ḫ. bol- 21a/10

ḥadd < *Ar.* Sınır

ḥ.+ i 16b/4

ḥ.+ ige 32b/1

ḥ.+ ıda 46a/5

ḥ.+ larnı 22a/1

ḫāḳān Hükümdar

ḫ. (serīrefrūz-ı ṣāḥibtāc-ı ḫ.) 2b/9

ḫ.- ı faġfūr 3a/6

ḥaḳīḳat < *Ar.* Gerçek

ḫ.+ ın 4a/13

ḥakīm < *Ar.* Her şeyi bilen kimse

ḫ. 15a/11, 15a/9

ḥākim < *Ar.* Her şeye hükmeden tanrı

ḫ.+ i ėrdi 26b/10

Ḥaḳḳ < *Ar.* Yüce Allah

Ḫ. 3a/10

Ḫ.- ı ẕāt-ı şerī'atın 3b/7

ḥaḳḳ < *Ar.* İlgili

ḫ.+ ıda 18a/8, 3b/1

Ḥaḳḳ Te'ālā < *Ar.* Yüce Allah

Ḫ. 31a/8, 32b/4, 48a/4

Ḫ.+ dın 20a/6

ḥaḳlıḳ < *Ar. + Tr.* Haklık

ḫ. 3b/6

ḫāl < *Ar.* Hal

ḫ. 29a/11, 30a/10, 46a/5

ḫ. bol- 24b/8

ḫ. ėr- 31a/1

ḫ.+ da 31a/11, 32b/11, 35a/12, 39a/7, 45a/5

ḫ.+ dın 20a/6, 21a/10, 31a/7

ḫ.+ lar 32b/9

ḫālā < *Ar.* Hala

ḫ. 16b/12, 17b/8, 21a/7, 22a/2, 22b/2, 23a/4, 23b/10, 25a/1, 25a/11, 26b/4, 27a/4, 28a/1, 28a/5, 36a/4, 38a/13, 38b/13, 38b/8, 41b/11, 42a/10, 43a/3, 44a/11, 47b/9

ḫalāyıḳ < *Ar.* Hizmetçi

ḫ. 20b/12

ḫ.+ nı 5a/1

ḫ.+ dın (rüsūm-ı ḫ.) 2b/2

ḫ.+ lar (ẓıll-ı ḫ.) 3a/1

ḫālī < *Ar.* Boş

ḫ. 41b/7

ḫ. ėr- 30a/11

ḫalḳ < *Ar.* Yoktan var etme

ḫ. 3a/5, 3b/5

ḫ.+ ġa 3a/3

ḫ. tur- 33b/11

ḫam < *Far.* Olgunlaşmamış

ḫ. 32b/7

ḫamīr < *Ar.* Hamur

ḫ. ḳıl- 11b/9

ḥamd < *Ar.* Hamd

ḥ. ḳıldım 44b/9

ḥāmile < *Ar.* Hamile

ḥ. 22a/7

ḥ. bolġanda 41b/5

ḫan Hükümdar

ḫ. 21b/13, 28a/13, 2b/13, 30a/5, 30b/5, 31a/10, 33a/3, 35b/1, 39b/6, 40a/13, 40a/8, 42b/9, 43b/9, 45a/9, 45b/11, 45b/5, 47b/6

ḫ.+ nıŋ 30b/7, 32b/5

ḫ.+ ġa 24a/3

ḫ.+ dın 30b/8, 45b/8

ḫ.+ ım 2b/12

ḫ.+ ı 7a/11

ḫ.+ ları 29a/11

ḫāne < *Far.* Ev

ḫānedān < *Far.* Aile

ḫ.+ ġa 24b/8

Ḥanefiyye < *Ar.* Sorfiyenin büyüklerinden Ebü'l-Hasan Ali yüş-Şazeli tarafından kurulan Şazeli tarikatının kurucularından

Ḥ. 15b/13

Ḫānġāh < *Ar.* Tekke

Ḫ. 15b/12

ḫānümān < *Far.* Ev bark

ḫ.+ ı 44a/5

ḫ.+ ın 44b/5

ḫ.+ ların 45b/5

ḫarāb < *Ar.* Viran

ḫ. ḳıl- 5a/1

ḫarc < *Ar.* Harcama

ḫ. 27b/4

ḫar-gāh < *Far.* Büyük çadır

ḫ. ur- 21b/6

ḫ.+ ı 4b/4

ḫarm < *Ar.* Yamaç

ḫ.+ ın 31b/5

ḫāṣṣa < *Ar.* Bilhassa

ḫ. 41a/4, 47b/8

ḫāṣ < *Ar.* Özel

ḫ. 48a/2, 14b/13

ḫ. tur- 17a/3

ḫ. bol- 23a/5

ḫ. bol- 18a/13, 25a/8

ḫātem < *Ar.* En son; üstü mühürlü yüzük

ḫ.- i mülk-i me'ānī (nigīn-i ḫ.) 2b/11

ḫ.- i sücūdın ḳıl- 3b/2

ḫasūd < *Ar.* Kıskanç

ḫ. 37b/7

ḫatun Kadın

ḫ. 11a/13, 11b/5, 12b/1, 21a/9, 22a/8, 22b/8, 32a/7, 40b/3, 41a/11, 41a/5, 4a/6

ḫ.+ nıŋ 12a/11, 19b/11, 22b/8, 29a/5

ḫ.+ ġa 29b/1, 40b/10, 40b/4

ḫ.+ dın 11b/5, 39a/6

ḫ.+ ı 10a/11, 11b/3, 12/13, 12a/1, 12a/7, 22a/9, 30b/8, 32b/11, 34b/5, 40b/8, 41b/5, 7a/12, 9b/13

ḫ.+ ı ėr- 18b/5, 25b/1, 28b/4, 32a/7, 32a/8

ḫ.+ ınıŋ 30b/7, 33b/6

ḫ.+ ın 33b/8, 38b/4

ḫ.+ ını 37a/3

ḫaşet < *Ar.* Kıskançlık

ḫ.+ i 32b/9

ḫaşm < *Ar.* Büyüklük, yücelik

ḫ. 40b/12

ḫaṭā < *Ar.* Yanlış

ḫ. ḳıl- 45b/10

ḫāṭr < *Ar.* Hatır

ḫ.+ ı 29a/5

ḫ.+ ıġa 4a/11

ḫaṭṭ < *Ar.* Çizgi

ḫ.+ ıdın 12b/1

ḫ.+ ları 27b/7, 31b/11

ḫ.+ larınıŋ 28b/13

ḫ.+ larıdın 37a/3

ḫavākīn Padişahlar

ḫ. 2b/5

ḫavf < *Ar.* Korku

ḫ.+ ıdın (vehm-i ḫ.)11b/8

Havż-ḫāne < *Ar. + Far.* Havuzun bulunduğu yer

H. 16a/2

ḫayl < *Ar.* Zümre

ḫ. 3a/2, 40b/12

ḫ.- ı enbiyādur (sipehsālār-ı ḫ.) 2a/6

ḫ.+ ınıŋ 2b/5

ḫaylī < *Far.* Epeyce

ḫ. ėkendür 30b/8

ḫayrāt < *Ar.* Hayır için yapılan iş ya da mimari eser

ḫ. 15b/11

ḥayā < *Ar.* Utanma

ḥ.+ dın 3b/4

ḥayāt < *Ar.* Hayat

ḥ. ėrdi 33b/6

ḥ.+ ıda 34b/5

ḥayy < *Ar.* Tanrının adlarında; diri canlı

ḥ. 1b/5

ḫaz < *Ar.* Hoşlanma

ḫ. 20b/3

ḫazāyin < *Ar.* Hazineler

ḫ. 40b/12

ḫazīne < *Ar.* hazine

ḫ.+ si 24a/5

ḥāżır < *Ar.* Hazır; evcut

ḥ. 30b/3

ḥ.+ lar 20a/6

ḥażret < *Ar.* Saygı için büyüklere verilen unvan

Ḥ.- i Mevlānā-ı Rūmī 5a/3

Ḥ.- i Resūl 5a/7

ḥ.+ ni 6a/1

ḥ.+ din 5b/13

ḥ.+ ide 4b/13

ḥelāk < *Ar.* Mahvolma

ḥ. ḳıl- 19b/12

ḥ. ḳıl- 20a/11

helāk < *Ar.* Öldürmeye kast kılma

h. ḳıl- 37a/8, 39b/3, 44a/5

h. ḳıl- 39a/8

h.+ ige 5b/7

hem *Far.* Bağlama edatı

h. 10a/8, 12a/6, 1b/5, 20a/13, 20b/1, 21b/9, 25a/1, 27b/12, 2b/10, 30b/11, 31b/12, 34a/5, 37b/10, 38a/3, 3a/2, 3b/3, 47b/12, 48a/3, 6a/5

hem-devr < *Far. + Ar.* Aynı dönemde olma

h.+ ler 11b/4

hemīşe < *Far.* Her zaman

h. 3b/13

hem-rāh < *Far.* yoldaş

h.+ ġa 46b/10

hemsāye < *Far.* Komşu

h.+ sidin 21a/10

henūz < *Far.* Henüz

h. 43a/8

her < *Far.* Hep; bütün

h. 11a/8, 11b/1, 12b/11, 16a/10, 16a/3, 16a/9, 16b/11, 17b/10, 18a/13, 18b/13, 19b/9, 20b/9, 23a/4, 23a/5, 23a/8, 24a/10, 24a/5, 25a/2, 25a/3, 25b/5, 27b/12, 27b/4, 29a/11, 29a/12, 29a/8, 2a/2, 31a/13, 31a/3, 31b/10, 31b/2, 32a/5, 32b/12, 32b/13, 33a/3, 33a/7, 35b/11, 35b/5, 36b/6, 3b/6, 41b/7, 43a/13, 43a/2, 43b/3, 43b/5, 45b/6, 48a/5, 48a/6, 5a/2, 6b/12,

hergiz < *Far.* Asla

h. 36a/4

hevā < *Ar.* Heva; eves

h. 23a/10

h.+ sı 17a/5

heves < *Ar.* Arzu; istek

h. 34a/10

hevl-nāk < *Ar. + Far.* Korkunç

h. 40b/2

ḫıred < *Far.* Akıl

ḫ. 2a/8

ḪıṭāyÏ Çin ile alakalı

Ḫ. 27b/3

ḫıyānet < *Ar.* İhanet etme

ḫ. 40b/5

ḥikāyet < *Ar.* Hikaye

ḥ. 31a/12, 40a/9

ḥ.+ din 25a/10, 46a/3

ḥ.+ i 12a/4, 29a/12, 32a/3, 39b/8, 40b/1, 45b/4

ḥ.+ iġa 37b/11

ḥ.+ leri 19a/2, 24b/4, 25a/9, 25b/1, 37b/4

ḥ.+ leridin 4a/4

ḥikmet < *Ar.* Bilgelik

ḥ. 2a/2

ḥ. (genc-i ḥ.) 1b/9

ḥ.+ i 2a/11

ḥÏle < *Ar.* Hile

ḥ. 26a/13, 26b/4

ḥ. ḳıl- 43a/8

ḥ. ḳılur ėr- 42b/8

ḥ.+ ler 43a/7

ḥÏle-ger < *Ar. + Far.* Hilekar

ḥ. ėrdi 42b/12

ḥilm < *Ar.* Sakin tabiatlılık

ḥ. 3b/4

hicret < *Ar.* Göç etme

h. 4b/7

hÏç < *Far.* Hiç

h. 12a/11, 15b/3, 17a/6, 24a/6, 26b/12, 29a/13, 32b/5, 36b/1, 36b/10, 44a/8

hidāyet < *Ar.* Doğru yolu gösterme

ḫ. 20a/2

ḫidmet < Ar. Hizmet

ḫ. ḳıl- 47a/1

ḫ. ḳılur ėr- 35b/11

ḫ.+ i ėr- 46b/7

ḫ.+ in ḳılur ėr- 33b/7

ḫ.+ iġa 35b/1, 42b/11

ḫ.+ ide 40a/12, 41a/3

ḫ.+ ide bolur ėr- 39b/6

ḫ.+ ler ḳıl- 9a/9

ḫidmet-kār < *Ar. + Far.* Hizmetkar

ḫ. 42b/12

ḫilāf < *Ar.* Zıt

ḫ. ḳıl- 26a/2

himmet < *Ar.* Gayret; çalışma

h.+ din 28b/7

h.+ in 4a/8

ḫōd-bīnlik < *Far. + Tr.* Bencillik

ḫ. 3b/4

ḫōş < *Far.* hoş

ḫ. 5b/13

ḫ. bol- 21a/5

ḫōşla- Hoş karşılamak

ḫ.- ġaç 13a/10

ḫ.- madı 22b/5

ḫōşnūd < *Far.* Memnun

ḫ. ėrdiler 21a/2

ḫōş-ṣūret < *Far. Ar.* Güzel yüzlü

ḫ. 20a/1, 20a/3

ḫ. ėr- 20a/8

Ḫ.+ nıŋ 20b/7, 24b/5, 44a/6

Ḫudā < *Far.* Tanrı

Ḫ. 3b/3

Ḫ.+ nıŋ 20b/11

Ḫ.+ nı 20b/8

Ḫudā-perest < *Far.* Allaha tapan

Ḫ. bol- 21b/11

Ḫudā-şinās < *Far.* Allahı tanıyan

Ḫ. bol- 20b/11

Ḫudāvend < *Far.* Pek yüce Allah

Ḫ. 1b/7

Ḫ.+ ler bol- 32b/3

Ḫ.+ ler ḳıl- 38b/13

Ḫ.+ leri 28a/12

Ḫudāy < *Far.* Allah

Ḫ. 40a/7

Ḫ.+ ġa 20b/5

Ḫ.+ nıŋ 20b/7, 24b/5, 44a/6

Ḫudāy-perest < *Far.* Allah tapan

Ḫ. bol- 19b/13

Ḫ. bol- 20b/6

Ḫudāy Te'ālā < *Far. + Ar.* Yüce Tanrı

Ḫ. 39a/11, 40b/5

Ḫurūc < *Ar.* Çıkış

Ḫ. ḳıl- 4b/11

Ḫuṭbe < *Ar.* Hutbe

Ḫ. 4a/9

Ḫusrev ū Şīrin Aşk hikayesi

Ḫ. 3a/4

Ḫuṣūmet < *Ar.* Düşmanlık

Ḫ. 37a/11

Ḫ. ḳıl- 37b/8

Ḫ. ḳıl- 31b/1

Ḫ.+ ler 43b/9

Ḫużūr < *Ar.* Hazır bulunma

Ḥ. 20b/13

Ḥ. ḳıla tur- 15a/12

Ḥükm < *Ar.* Emir

Ḥ. 22b/12

Ḥ. bol- 47b/8

Ḥ. ḳıl- 16a/4, 28b/12, 29a/4, 32a/5

Ḥ.+ i 46b/13

Ḥ.+ in 10a/1, 15b/4, 9a/10

Ḥürmet < *Ar.* Saygı

Ḥ.+ ler 33a/6

Ḥüsn < *Ar.* Güzellik

Ḥ. 3a/13

Ḥ.+ i 12a/10

Ḥüsrānlıġ < *Ar.+Tr.* Hüsranlı,

Ḥ. 8b/8

-I-

ınan- < ET *ınan-* (EDPT,188a) İnanmak, iman etmek

ı.- dı 43a/5

ı.- masaŋız 11a/5

ırga- < ET *ırğa-* (EDPT,217b) İlgilenmek, meşgul olmak

ı.- ġıl 13b/1

ıssı Sıcak

ı. kėl- 8b/10

-İ-

ibdā' < *Ar.* Yoktan ortaya koyma

i.- ı mükevvenāt 2a/12

ibn < *Ar.* Oğlu

i.- i Tulu Ḫan 4b/2

ibtidā < *Ar.* Başlama

i.+ sı 48a/4

iç < ET *iç* (EDPT,17) Bir şeyin içi

i.+ ge 45b/7

i.+ ige 22a/8

i.+ ide 28a/1

i.+ inde 39a/8, 4b/11, 6b/12, 8a/9

i.+ inde ėr- 23a/2

iç- < ET *iç-* (EDPT,19a) İçmek

i.- er-mėn 40b/11

i.- ti (ant i.) 43a/13

i.- ip 13b/1, 8a/3

i.- güçi 7b/7

içege < *Moğ.* Oyuk; mağara

i. 9b/1

içken ivgen < *Moğ.* içen, dönen

i. 9b/7

içkeri < ET *içgerü* (EDPT,25b) İç taraf

i. 40b/8

içre < ET *içre* (EDPT,30a) İç kısım, derun

i. 3b/1

içür- < ET *içür-* (EDPT,30a) İçirmek**i.- mişler** 9a/9

iḥsān < *Ar.* Bağış

i.+ nıŋ 2b/7

iġlāṣ < *Ar.* Aldatma

i. 19b/13

iġtilāf < *Ar.* Uyuşmazlık

i.- ı mizāc 17a/5

iġtirā‘ < *Ar.* Benzeri görülmemiş bir şey meydana getirme

i.- ı mevcūdāt ḳıl- 2a/12

iḳlīm < *Ar.* Diyar; ülke

i.+ de 16a/10

ikrām < *Ar.* Saygı gösterme

i. 31b/5

iḳtidār < *Ar.* Bir şeyi yapabilme gücü

i. 2b/2

ilāhī < *Ar.* Tanrı ile ilgili

i. 3b/12

i. (ẓıll-ı i.) 3a/1

i‘lām < *Ar.* Bildirme

i. ḳıl- 21a/11

ilgeri < ET *ilgeri* (EDPT,144a) İleri

i. 47a/12

i. tut- 21a/7

i.+ mde 13b/1

īmān < *Ar.* İnanma

ī. 21a/7

ī. kėltür- 19b/13, 20b/10, 20b/9

ī. kėltür-20b/5

ī. kėltür- 20b/7

‘imāret < *Ar.* Bayındırlık

‘i.+ niŋ 15b/11, 16a/3

imkān < *Ar.* Olanak

i. 3b/9

in Hayvaların yaşadığı yer

i.+ ige 15a/11, 15a/12

‘ināyet < *Ar.* Allahın yardımı

‘i. 39b/1

‘i. ḳıl- 12b/3

‘i.- i ezelī 18a/7, 2b/3

‘i.+ i 40a/8

‘i.+ i bol- 40a/7

ini < ET *ini* (EDPT,170a) Küçük kardeş

i. 10a/10

i.+ si 35b/9, 9b/12

i.+ si turur 19a/9

insān < *Ar.* İnsan

i. 2b/6

i.+ dın 2b/1

intiḫāb < *Ar.* Seçme

i. ḳıl- 4a/11

irşād < *Ar.* Doğru yolu gösterme

i. bol- 20a/7

İslām < *Ar.* İslam dini

i. 6a/9

İ. 4b/12, 6a/9

İ. (pādşāh-ı İ.) 47a/8

İ. (pādşāh-ı İ.) 16a/3

İ. (Tevārīḫ-i Güzīde-i İ.) 4b/2

i.- ı fermān ḳılıp-sėn 3a/3

İ.+ ġa 5b/8

islāmiyān < *Ar.* İslam alemi

tevārīḫ-i i.+ da 19a/5

ism *Ar.* Ad

i.- i cins bol- 18a/5

i.+ i 3b/8

iste- < ET *iste-* (EDPT,243a) İstemek

i.- p 39a/9

i.- di ėrse 20a/5

isti'dād < *Ar.* Kabiliyet

i.+ ı 34b/1

iş < ET *iş* (EDPT,254a) İş

i. 21a/7, 25b/5, 27b/7, 30a/8

i. ḳıl- 30a/6

i. ḳıl- 25b/2,

i. ėte al- 15a/8

i.+ ni 46a/13

i.+ ge 12b/9, 34b/1, 44b/7

i.+ im 31a/8

i.+ i 33a/5, 3a/3

i.+ ige 33a/4

i.+ iŋiz 15b/3

i.+ ler 35b/7

i.+ lerin 30b/5

i.+ lerġa 40a/7

i.+ lerge 35b/4

i.+ lerde 47a/1

i.+ lerdin 29b/10

işāret < *Ar.* İşaret

i. ḳıl- 5b/2

işkenbe < *Ar.* İşkenbe

i.+ din 36a/7

it Köpek

i. 10a/2, 30b/2, 8a/8, 8a/9, 8b/1

i.+ tin 9a/5

i.+ ler 30b/3

i.+ leri 47b/4, 8a/4

i‘tibār < *Ar.* Saygı gösterme

i. bol- 38a/9

i. ḳıl- 12a/11, 30b/10

i‘tibārlıḳ < *Ar. + Tr.* Saygı gösterilen

i. 11b/3, 11b/6

i‘timād < *Ar.* İtimad

i. ḳıl- 44b/13

ittifāḳ < *Ar.* Anlaşma

i. 28b/3

i. ḳıl- 21a/9

i. ḳıl- 36a/6

i.+ ları 28b/2

ittifāḳa < *Ar.* Tesadüfen

i. 41b/8

iz < ET *iz* (EDPT,277a) İşaret

i.+ i 3b/6

i‘zāz < *Ar.* Saygı gösterme

i. 31b/5

iẓhār < *Ar.* Zahir olma

i. ėt- 2b/2

i. ḳıl- 2a/13

‘izz < *Ar.* Yücelik

‘i. 2a/1

‘izzet < *Ar.* Yücelik

‘i. 33a/6

-K, Ḳ-

ḳaan < Hükümdar

ḳ. 27a/11, 27a/3, 34b/5, 40a/12

ḳā'im < *Ar.* Ayakta duran

ḳ. 37a/5

ḳ. bol- 36a/10

ka'be < Ar. Kabe

k.+ de 16a/6

ḳabīle < *Ar.* Kabile

ḳ. bol- 25a/3

ḳ. ėr-36b/4

ḳ.+ niŋ 23a/8

ḳ.+ sindin tur- 10b/13

ḳ.+ ler bol- 18b/13

ḳabr < *Ar.* Kabir

ḳ.+ iġa 29b/5

ḳabūl < *Ar.* Makbul olma

ḳ. ḳıl- 42b/11

ḳ. ḳılma- 20a/13

ḳ. ḳılma- 20a/10, 36a/6

ḳaç- < ET *kaç-* (EDPT,589) Uzaklaşmak

ḳ.- tı 45b/10

ḳ.- a almas turur 30a/2

ḳ.- ıp 10a/5, 32a/11, 32a/2, 33a/6, 35a/13, 37b/4, 44b/6, 45b/13, 46b/3, 47b/5, 8a/5

ḳ.- masun 45a/3

ḳaçan Ne zaman, vakta ki

ḳ. 14a/4

ḳaçur- < ET *kaçur-* (EDPT,592b) Kaçırmak

ḳ.- up 33a/8

ḳadīm < *Ar.* Eski

ḳ. 23a/7, 25a/2, 28a/2

ḳ.+ de 22b/13, 25a/12, 28a/2

ḳ.+ de (bā-vücūd-ı ḳ.) 27b/13

ḳ.+ din 27a/13, 28a/10

ḳadīmī < *Ar.* Eski

ḳ. turur 17b/7

ḳ. (ḳudret-i ḳ.) 2a/10

ḳādir < *Ar.* Kuvvetli

ḳ. 1b/5, 2a/10

kāfir < *Ar.* Allaha inanmayan

k. 19b/6

k. ėr- 19b/11

k. ėr- 21b/5

k.+ ler 5a/12, 5a/13

k.+ ler (cemā'a-ı k.) 5a/9

ḳaġan Hükümdar

ḳ.+ larnıŋ 10b/9

ḳahr < *Ar.* Kahır

ḳ. ḳıl- 39a/4

ḳal- < ET *kal-* (EDPT,615b) Kalmak

ḳ.- ur 22b/6

ḳ.- ur-siz 15b/4

ḳ.- mış 25a/13

ḳ.- dı 22b/13, 23a/12, 24b/8, 26b/3, 29b/10, 36b/1, 44a/11, 45b/3

ḳ.- dılar 29a/9, 36a/12, 36a/2

ḳ.- ıp 22b/9, 8a/9

ḳ.- ıp ėrdi 22a/7, 35b/10

ḳ.- ıp turur 10a/11

ḳ.- ıpdırlar ėrdi 43a/5

ḳ.- ġan 22b/12, 22b/6

ḳ.- ġanın 39b/4

ḳ.- may 6a/4, 6a/7

ḳ.- may turur 38b/13

ḳ.- maydur 5a/7

ḳ.- mas turur 5a/3

ḳ.- madı 3b/8

ḳ.- maġan bolur 5b/10, 5b/8

ḳ.- maġanı 5b/9

ḳ.- maġusı turur 5a/6

ḳalem < *Ar.* Kalem

ḳ.- i ṣun'ı 2a/11

ḳam Din adamı

ḳ. 28b/6

ḳ.+ nı 28b/7

ḳ.+ ını 28b/5

ḳamçı Kamçı

ḳ.+ sın 40a/4

kāmil < *Ar.* Eksiksiz

ş. 3b/1

kām-rān < *Far.* İsteğine ulaşmış

k.+ dur 3a/12

ḳamtu İle, beraber

ḳ. 14b/7, 43a/11

kān < *Ar.* Asıl, ham madde

k.+ ı ėr- 8a/13

ḳan Kan

ḳ.+ nı 45a/1

ḳ.+ ın 25b/2

ḳ.+ lar 28b/8

ḳana-engīz < *Tr. + Far.* Kan dökücü

ḳ. 32a/4

ḳanat Kanat

ḳ.+ ım 13b/3

ḳanı Hani

ḳ. 5b/1

ḳar Kar

ḳ. 30a/1

ḳ.+ dın 30a/2

ḳara < ET *kara* (EDPT,643b) Halktan olan

ḳ.+ dın 36a/7

ḳ.+ sı 39a/1

ḳ.+ sın 45a/3, 45a/5

ḳ.+ sın turur 39a/5

ḳaran- Bakınmak

ḳ.- dı 44b/4

ḳ.- (a) 45a/2

ḳarār < *Ar.* Karar

ḳ. ḳılıp ėr- 46a/12

ḳarġış Beddua

ḳ.+ ıġ 29b/12

ḳ.+ ıġa 15b/3

ḳarı I. Yaşlı II. Eski

ḳ. 19b/1

ḳ. bolur 34a/13

ḳarıḳ- Yaşlanmak

ḳ.- dı 22b/4

ḳarınçḳa Karınca

ḳ. 8a/4

ḳarındaş < ET *karındaş* (EDPT,662a) Kardeş

ḳ. 39a/3, 41b/3, 42a/5, 44b/1

ḳ. ėr- 36a/12, 42a/7

ḳ.+ ı 20a/8, 26a/5, 31b/8, 32a/12, 33b/9, 37a/2, 40a/13

ḳ.+ ı ėr- 28b/4, 31b/12, 39b/4

ḳ.+ ınıŋ 20a/12, 38b/4

ḳ.+ lar turur-siz 36a/5

ḳ.+ ları 17a/13, 17b/6, 34a/6

ḳ.+ ları ėkendür 30b/6

ḳ.+ larıdın 35b/10

ḳarındaşlıḳ < ET *karındaş* (EDPT,662) Kardeşlik

ḳ. 36b/3

ḳ.+ ıdın 36b/1

ḳarşu < ET *karşı* (EDPT,663b) Karşı

ḳ. 35a/13

ḳaṣd < *Ar.* Nihayet

ḳ. 5a/8

ḳāṭi‘ < *Ar.* Kesin

ḳ.- i küffār ü füccār ėr- 3b/3

ḳaṣīde < Nazım biçiminin adı

ḳ. 2b/8

ḳaş < ET *kaş* (EDPT,669b) Karşı taraf

ḳ.+ ı 3a/2

ḳ.+ ıġa 14a/8, 23b/8, 43a/9, 43b/5, 47b/5

ḳ.+ ıda 35b/4, 37a/10, 41b/2, 43a/10, 43b/8

ḳ.+ ıda bol- 44a/9

ḳ.+ ıda ėr- 46b/8

ḳ.+ ıda tur- 26b/4, 38b/1

ḳat < ET *kat* (EDPT,593b) Huzur

ḳ.+ ına 5a/8

ḳ.+ ıda 21b/4

ḳat- < ET *kat-* (EDPT,594b) Katmak

ḳ.- ıp 9a/9

ḳatıḳlan – Katılaşmak

ḳ.- ıp 7b/11

ḳatl < *Ar.* Öldürme

ḳ. ėt- 46b/12

ḳ. ḳıl- 25a/13

ḳav- < ET *kav-* (EDPT,580a) Kovmak

ḳ.- up 30a/3

ḳav < Kuru ağaç tozu

ḳ. 32b/8

kavā‘id < *Ar.* Kurallar

k.+ ler 29b/10

ḳavala- Kovalamak

ḳ.- dı 33a/8

ḳ.- p 30a/4

ḳavī < *Ar.* Güçlü

ḳ. 24b/8, 30b/2, 31a/1

ḳ. bol- 24b/6

ḳavl < *Ar.* Söz

ḳ. 30a/2

ḳ.+ ı 14b/2

ḳavla – Kovmak

ḳ.- dım 30a/6

ḳ.- dı 46a/4

ḳ.- yın 8b/4

ḳ. barur-sėn 8b/7

ḳavluḳ Kovalama işi

ḳ.+ u 30a/2, 30a/9

ḳavm < *Ar.* Kavim

ḳ. 17b/7, 26a/4, 27b/1, 28b/11, 29a/13, 30b/13, 35a/3, 35a/8, 36b/3, 38a/8, 38b/12, 38b/7, 38b/8, 39a/7, 40b/13, 41a/6, 42b/4, 44b/10, 45a/12, 45a/7, 48a/5

ḳ. ėr- 18a/7, 28a/2, 32a/4

ḳ. ėr- 28a/8

ḳ. tur- 18b/8

ḳ. tur- 38a/6

ḳ.+ nıŋ 25a/10, 27a/13, 27b/6, 28a/12, 31a/1, 42a/13, 48a/6

ḳ.+ ġa 17b/10, 34a/2, 36b/1, 42a/4

ḳ.+ da 20a/3

ḳ.+ dın 11b/1, 25a/10, 27a/3, 29a/11, 32a/6, 34b/7, 38a/10, 38a/13, 38b/13, 41a/5, 41b/12, 42a/11, 42a/6, 44a/8, 45b/3, 47b/2

ḳ.+ dın ėr- 34b/10, 34b/6, 34b/7, 35a/8, 42a/5, 42a/9, 44a/12, 47a/3

ḳ.+ dın ėr- 39b/13

ḳ.+ ı 16b/9, 19b/11, 21b/10, 22a/2, 22a/3, 22a/6, 22b/13, 23a/11, 25a/7, 25a/8, 25b/6, 27a/13, 28a/4, 28a/5, 28b/1, 28b/8, 32a/4, 32b/4, 33b/10, 33b/13, 34a/1, 34b/7, 35a/3, 35a/8, 36b/13, 36b/3, 36b/6, 36b/7, 36b/9, 37a/10, 37a/6, 38a/10, 38a/2, 38a/3, 38a/6, 38b/1, 38b/9, 39a/12,

39b/3, 40b/13, 41a/1, 41a/13, 41a/6, 41b/11, 41b/3, 42a/13, 42a/9, 45a/10, 45a/12, 47b/12, 47b/13, 47b/4

ḳ.+ ınıŋ 12a/2, 28a/10, 40a/4, 48a/3

ḳ.+ ınnıŋ 25b/4

ḳ.+ ını 39a/11, 39b/2, 46b/12

ḳ.+ ıġa 25a/9, 35b/13, 37b/12, 39a/4, 40b/13, 41a/8

ḳ.+ ıda 38a/8

ḳ.+ ıdın 18a/7, 22b/4, 28b/4, 28b/5, 30a/12, 31a/10, 34a/11, 34a/12, 34b/11, 35a/10, 35b/9, 39a/3, 39a/6, 40a/12, 41b/2, 42a/3, 44b/8, 44b/9

ḳ.+ ıdın ėkendür 30b/7

ḳ.+ ıdın ėr- 12a/8, 18b/8, 25b/9, 27a/10, 29b/13, 34a/12, 34a/6, 38b/1, 39b/12

ḳ.+ lar 16b/13, 17a/3, 18a/12, 21b/10, 25a/4, 37b/12, 43b/5, 45b/4, 48a/2

ḳ.+ larnıŋ 18b/12, 48a/3

ḳ.+ larnı 17a/6, 48a/2

ḳ.+ largȧ 16b/12, 16b/2, 36a/13

ḳ.+ lardın 34a/9

ḳ.+ ları 16b/6, 19a/2, 23a/1, 25b/1

ḳ.+ larınıŋ 25a/1

ḳ.+ larını 18a/9

ḳ.+ larıdın 37b/13

ḳay' < *Ar.* Kusma

ḳ. 41a/9

ḳaya Kaya

ḳ. 8a/13, 8a/9

ḳ.+ ġa 8a/5, 8a/7

ḳayan ṭarafa Eş anlamlı kelimelerle kurulan ikileme

ḳ. 23b/13

ḳayda Nerede

ḳ. 8b/6

ḳaynat - Kaynatmak

ḳ.- ıp 12b/13

ḳaysı Hangi; hangisi

ḳ. 16a/9, 23b/13, 24a/6, 6b/12

ḳ.+ nıŋ 24a/10

ḳ.+ sı 23a/4

ḳ.+ sıŋ 24a/5

ḳ.+ sını 25b/5

kėç- < ET *keç-* (EDPT,694a) Geçmek

k.- er 5a/2

k.- ti 35b/7, 46b/13

k.- e 12b/8

k.- ip 4a/4

k.- gen 4a/5, 4a/6

k.- erde 14a/3

kėçe < ET *keçe* (EDPT,694b) Gece

k. 11a/3, 14a/6, 19b/8, 19b/9, 30a/3, 3a/3, 40b/2, 8b/9, 9a/6

kėl- < ET kel- (EDPT,715b) Gelmek

k.- ür 25a/5, 26b/2, 36b/7, 37b/4, 40a/10

k.- di 22a/12, 23a/1, 23b/4, 30a/5, 31b/6, 33a/3, 33a/6, 35b/1, 37b/440b/6, 41b/1, 42a/12, 42b/12, 43a/12, 43b/11, 45b/5, 46a/10, 46b/2, 46b/5, 47b/6, 4a/11, 5a/8

k.- di (vücūdġa k.) 18b/6, 35a/1, 38a/6

k.- diler 23b/9, 27a/6, 5a/10

k.- diler (ġālib k.) 4b/12

k.- gey 15b/7, 43a/10

k.- se 13b/13, 32b/9

k.- seler 5b/8

k.- edür 32b/12

k.- ip 10a/4, 14a/8, 23b/4, 45b/11, 7b/13, 8b/9, 9b/11

k.- ip (ġālib k.) 21b/2

k.- ip (ıssı k.) 8b/10

k.- ip ėrdi 26b/5, 40a/11

k.- ip ėrdük 10a/6

k.- ip turur 26a/13, 47b/5

k.- ip-sėn 26b/1

k.- gen 15a/9, 35b/2

k.- genin 9a/8

k.- gendin (vücūdġa k.) 19b/7

k.- ürde 10a/3, 20b/2, 31b/6, 9a/10, 9a/7

k.- güsi turur 11b/13, 21b/11, 23b/2, 24b/12, 25a/1, 25b/1, 25b/6, 26a/4, 26a/7, 26a/8, 27a/8, 29a/7, 31a/12, 31a/3, 32a/3, 39a/2

k.- güsidür 24b/5, 47a/10

k.- güsü turur 17a/4, 17b/1

k.- ür ėrdi 35a/13 , 39b/11, 42a/2

k.- ür ėrdi (açıġı k.) 35b/5

k.- ür ėrse 32a/5

k.- di ėrse 22a/13

k.- diler ėrse 45a/2

k.- medi (vücūdġa k.) 20a/3

kėlin < ET *kelin* (EDPT,719a)

Gelin

k.+ im 21a/1

k.+ lerin 21a/1

kelle Kelle, baş

k. 40b/12

kėltür- < ET *keltür-* (EDPT,716b)

Getirmek

k.- ür 33a/10, 5b/3

k.- di 22b/8

k.- di (īmān k.) 19b/13, 20b/10, 20b/9

k.- diler 30a/9

k.- gey-sėn 5b/1

k.- gey 4a/12

k. 48a/1

k.- gil (īmān k.) 20b/5

k.- seŋ (īmān k.) 20b/7

k.- üp 22b/10, 31a/11, 41b/10, 46a/4

k.- üp ėrdiler 27a/4

k.- mey turur 43b/8

k.- diler ėrse 28b/6, 39a/13

kelür- Getirmek

k.- ü 16b/6

kem < *Far.* Az

k. 25a/13

kemāl < *Ar.* Erişkin

k.- i ḳudret 2b/2

k.- i ma'rifetin bėrdi 2a/13

kemter-berīd < *Far.* Daha az götüren

k. 2a/7

kendi Kendi

k.+ si 30a/4

kenīzek < *Far.* Cariye

k. 41b/4

k.+ ni 41b/5

kent < *Soğ.* Kent

k.+ niŋ 10b/4

kėŋeş İstişare toplantısı

k. ḳıl- 35b/12

k.+ din 15b/7

kerāmet < *Ar.* Keramet

k. 5b/12

kėrek- < ET *kergek-* (EDPT,743b) Gerekmek

k. 16a/10, 38b/5

kėrek < ET *kergek* (EDPT,742a) Gerek, lazım

k. 38b/5

kerīm < *Ar.* Cömert

k. 1b/5

kerrāt < *Ar.* Kereler

k. 31a/3, 31b/2, 43b/5

k.+ lar 32a/3

kes- < ET *kes-* (EDPT,748b) Kesmek

k.- di 30a/3

k.- ip 32a/13, 5a/13

k.- ip ėrdi (ümīd k.) 32b/11

kėt- < ET *kėt-* (EDPT,700b) Gitmek

k.- er 5b/11

k.- miş 44b/10

k.- di 28b/7, 32b/5

k.- ti 15b/7, 3b/8

k.- se 6a/6

k.- e almay 32a/13

k.- geni 6a/6

k.- diler ėrse 39a/7

k.- mekin 6a/5

kevkeb < *Ar.* Yıldız

k.- i cihān-bānı 2b/6

kėydür- Giydirmek

k.- üp 14a/10

keyfiyyet < *Ar.* Nitelik

k.+ leri 47a/10, 4a/6

kėyik < ET *kėyık* (EDPT,755a) Geyik

k. 30a/4, 30a/6

k.+ ni 10a/3

k.+ i 10b/9

k.+ ler 30a/1

k.+ lerni 30a/2, 30a/3, 30a/9

ḳıbāb < *Ar.* Gökyüzü

ḳ. 35b/2

ḳıl- < ET *kıl-* (EDPT,616a) Kılmak

ḳ.- ur-mėn (andaġ ḳ.) 20b/9

ḳ.- ur-mėn (yavuḳluḳ ḳ.) 20a/10

ḳ.- ur-sėn (efkār ḳ.) 33a/1

ḳ.- ur-sėn (sėn ḳ.) 1b/7

ḳ.- ur-sėn (tāze ḳ.) 33a/1

ḳ.- ur (ḫātem-i sücūdın ḳ.) 3b/2

ḳ.- urlar (naḳl ḳ.) 25a/12

ḳ.- urlar (taḳrīr ḳ.) 44a/6

ḳ.- mış (‘arż ḳ.) 14a/9

ḳ.- mış (ḳatl ḳ.) 25a/13

ḳ.- mış (meşġūl ḳ.) 45a/5

ḳ.- dım (ḥamd ḳ.) 44b/9

ḳ.- dım (mundaḳ ḳ.) 44a/7

ḳ.- dıŋ (iş ḳ.) 30a/6

ḳ.- dıŋ (mėni ḳ.) 44a/7

ḳ.- dı (birle ḳ.)7a/10

ḳ.- dı (‘āciz ḳ.) 39a/11

ḳ.- dı (‘arża ḳ.) 26b/2

ḳ.- dı (‘özr ḳ.) 46a/8

ḳ.- dı (baḫş ḳ.) 17b/2

ḳ.- dı (bėg ḳ.) 30b/10

ḳ.- dı (bėgi ḳ.) 47a/9

ḳ.- dı (beyān ḳ.) 48a/7

ḳ.- dı (birle ḳ.) 32a/10

ḳ.- dı (ėl ḳ.) 47a/4

ḳ.- dı (esīr ḳ.) 46b/12

ḳ.- dı (ġāret ḳ.) 31b/11

ḳ.- dı (ḥīle ḳ.) 43a/8

ḳ.- dı (ḥükm ḳ.) 16a/4, 28b/12, 29a/4, 32a/5

ḳ.- dı (güneh-kār ḳ.) 29a/6

ḳ.- dı (ḫarāb ḳ.) 5a/1

ḳ.- dı (ḫaṭā ḳ.) 45b/10

ḳ.- dı (helāk ḳ.) 37a/8, 39b/3, 44a/5

ḳ.- dı (ḫidmet ḳ.) 47a/1

ḳ.- dı (ḫurūc ḳ.) 4b/11

ḳ.- dı (ḫuṣūmetler ḳ.) 38b/13

ḳ.- dı (i‘timād ḳ.) 44b/13

ḳ.- dı (iẓhār ḳ.) 2a/13

ḳ.- dı (ḳabūl ḳıldı ḳ.) 42b/11

ḳ.- dı (mu‘ayyen ḳ.) 16a/4

ḳ.- dı (nöker ḳ.) 44a/2

ḳ.- dı (oḫtaçı ḳ.) 47b/7

ḳ.- dı (pādşāhlıḳ ḳ.) 24a/2

ḳ.- dı (sa‘ylar ḳ.) 27a/12, 46b/12

ḳ.- dı (şerḥ ḳ.) 38a/8

ḳ.- dı (ta‘accübler ḳ.) 33a/9

ḳ.- dı (tarḫan ḳ.) 47b/7

ḳ.- dı (terk ḳ.) 33a/1

ḳ.- dı (tile ḳ.) 30a/5

ḳ.- dı (uruş ḳ.) 22a/6, 38b/2

ḳ.- dı (uruşlar ḳ.) 32a/3, 33a/11

ḳ.- dı (vaṣiyyet ḳ.) 23b/13

ḳ.- dı (vefā ḳ.) 43b/13

ḳ.- dı (yād ḳ.) 23a/6

ḳ.- dı (yaġılıḳlar ḳ.) 35a/6

ḳ.- dı (yıġın ḳ.) 15a/4

ḳ.- dı (zārī ḳ.) 29b/5

ḳ.- dıŋız (iş ḳ.) 25b/2

ḳ.- dılar (andaġ ḳ.) 28b/12

ḳ.- dılar (beyān-ı sān ḳ.) 44a/6

ḳ.- dılar (cehd ḳ.) 27b/13

ḳ.- dılar (cehd-i sa‘y ḳ.) 28a/5

ḳ.- dılar (cimā‘ ḳ.) 8a/8

ḳ.- dılar (ġāret ḳ.) 42b/4, 46a/12, 46b/6

ḳ.- dılar (ḫuṣūmet ḳ.) 37b/8

ḳ.- dılar (ittifāḳ ḳ.) 21a/9

ḳ.- dılar (ḳīl-i ‘ālem ḳ.) 36a/11

ḳ.- dılar (köp ḳ.) 44a/10

ḳ.- dılar (muḫālefetlıḳ ḳ.) 45b/5

ḳ.- dılar (muḫālefetlıḳlar ḳ.) 35a/10

ḳ.- dılar (münāza‘at ḳ.) 42b/5, 45b/1

ḳ.- dılar (pādşāhlıḳ ḳ.) 24b/10

ḳ.- dılar (peydā ḳ.) 16b/12

ḳ.- dılar (ta‘accüb ḳ.) 33a/4

ḳ.- dılar (tamām ḳ.) 46a/13

ḳ.- dılar (uruş ḳ.) 43b/6, 43b/7, 47b/13

ḳ.- ġay-sėn (evālī ḳ.) 13b/6

ḳ.- ġay (vefā ḳ.) 44a/1

ḳ.- ġay (ḥelāk ḳ.) 19b/12

ḳ.- ġaylar (helāk ḳ.) 39a/8

ḳ.- ġaylar (tamām ḳ.) 46a/13

ḳ.- ġıl (pāyende ḳ.) 3b/13

ḳ.- ġıl (bende ḳ.) 3b/13

ḳ.- ıŋ (ittifāḳ ḳ.) 36a/6

ḳ.- sam (tüzütmek ḳ.) 9a/1

ḳ.- sam (ẓāhir ḳ.) 19b/12

ḳ.- san (ārāst ḳ.- san) 3a/10

ḳ.- saŋ (muḳarrer ḳ.) 24a/5

ḳ.- saŋ (nė ḳ.) 1b/7

ḳ.- saŋ (ḥelāk ḳ.) 20a/11

ḳ.- sa (ḫıdmetler ḳ.) 9a/9

ḳ.- sa (mütāla‘a ḳ.) 37b/11

ḳ.- ayın (cilve ḳ.) 2b/12

ḳ.- ayın (şāhenşāh-ı āfāḳ ḳ.) 3a/2

ḳ.- ayın (yarlıḳ ḳ.) 40a/7

ḳ.- alıŋ (baḫş ḳ.) 23b/9

ḳ.- a başladı (şefḳat-engīz ḳ.) 43a/12

ḳ.- a başladı ėrse (fehm ḳ.)

33a/5

ḳ.- a başladılar 34a/10

ḳ.- a turur (ḫużūr k.) 15a/12

ḳ.- a tururġaç (ġażab ḳ.) 29a/8

ḳ.- ıp (ḫürmetler ḳ.) 33a/6

ḳ.- ıp (dārūkār ḳ.) 9a/10

ḳ.- ıp (ʻarż ḳ.) 32b/2

ḳ.- ıp (ʻöẕr ḳ.) 43a/12

ḳ.- ıp (aŋa ḳ.) 36a/8

ḳ.- ıp (cemʻ ḳ.) 23b/6, 46a/1

ḳ.- ıp (cüdā ḳ.) 44a/2

ḳ.- ıp (ėl ḳ.) 46b/5

ḳ.- ıp (fitneler ḳ.) 37b/8

ḳ.- ıp (gümān ḳ.) 39a/9

ḳ.- ıp (günehkār ḳ.) 47a/10

ḳ.- ıp (ḫamīr ḳ.) 11b/9

ḳ.- ıp (ḫilāf ḳ.) 26a/2

ḳ.- ıp (ḫuṣūmet ḳ.) 31b/1

ḳ.- ıp (iʻlām ḳ.) 21a/11

ḳ.- ıp (iʻtibār ḳ.) 12a/11, 30b/10

ḳ.- ıp (iḫtirāʻ-ı mevcūdāt ḳ.)

2a/12

ḳ.- ıp (intiḫāb ḳ.) 4a/11

ḳ.- ıp (işāret ḳ.) 5b/2

ḳ.- ıp (ḳahr ḳ.) 39a/4

ḳ.- ıp (kėŋeş ḳ.) 35b/12

ḳ.- ıp (köç ḳ.) 29b/12

ḳ.- ıp (maḫṣūṣ ḳ.) 2b/2

ḳ.- ıp (muḫālefetlik ḳ.) 21b/12

ḳ.- ıp (musaḫḫar ḳ.) 22a/12

ḳ.- ıp (naṣīḥat ḳ.) 46a/6

ḳ.- ıp (nişāne ḳ.) 43a/1, 43a/7

ḳ.- ıp (özge ḳ.) 47a/9

ḳ.- ıp (pāyitaḫt ḳ.) 14b/3

ḳ.- ıp (rāst ḳ.) 3a/10

ḳ.- ıp (ser-ḫōş ḳ.) 7b/11, 7b/9

ḳ.- ıp (taṣnīf ḳ.) 22a/4

ḳ.- ıp (tefaḫḫuṣ ḳ.) 7b/13

ḳ.- ıp (toylar ḳ.) 23b/4

ḳ.- ıp (uruşlar ḳ.) 28b/11,

36a/10

ḳ.- ıp (yalanġaç ḳ.) 5a/9

ḳ.- ıp (yarlıġ ḳ.) 44a/1

ḳ.- ıp ėrdi (günāh ḳ.) 29a/6

ḳ.- ıp ėrdi (muʻteber ḳ.) 34a/8

ḳ.- ıp ėrdiler (ḳarār ḳ.) 46a/12

ḳ.- ıp turur (şefḳatlar ḳ.) 30b/8

ḳ.- ıp tururlar (nikāḥ ḳ.) 20b/4

ḳ.- ıpdur-sėn (birini ḳ.) 2a/2

ḳ.- ıpdur-sėn (şāh-ı eflāk ḳ.)

2a/3

ḳ.- ıp-sėn (islām-ı fermān ḳ.)

3a/3

ḳ.- ġaç (cümle ḳ.) 30b/3

ḳ.- may (fehm ḳ.) 36a/2

ḳ.- may turur (żabṭ ḳ.) 17a/6

ḳ.- may tururlar (fehm ḳ.) 5a/4

ḳ.- ġanda (rücū‘ ḳ.) 22a/1

ḳ.- ġanda (baḫş ḳ.) 34b/9

ḳ.- ġanda (muṣāḥib ḳ.) 40a/2

ḳ.- ġanda (musaḫḫar ḳ.) 11b/3

ḳ.- ġanda (mükerrem ḳ.) 4a/10

ḳ.- ġanda (münāza‘at ḳ.) 41a/12

ḳ.- ġanda (nāmzed ḳ.) 46b/8

ḳ.- ġanı (‘ināyet k.) 12b/3

ḳ.- ġanı (naṣīḥat ḳ.) 13a/6

ḳ.- ġanlardın (tertīb ḳ.) 29a/12

ḳ.- ḳanlar (da‘vā k.) 34a/11

ḳ.- ur ėrmiş (ser-keşlik ḳ.) 27b/4

ḳ.- ur ėrdi (berṭaraf ḳ.) 38a/2

ḳ.- ur ėrdi (cem‘ ḳ.) 34a/1, 44b/4

ḳ.- ur ėrdi (ḥīle ḳ.) 42b/8

ḳ.- ur ėrdi (ḫidmet ḳ.) 35b/11

ḳ.- ur ėrdi (ḫidmetin ḳ.) 33b/7

ḳ.- ur ėrdi (köp ḳ.) 29b/8

ḳ.- ur ėrdi (mübālaġalar ḳ.) 29b/7

ḳ.- ur ėrdi (nūr ḳ.) 19b/9

ḳ.- ur ėrdi (şikār ḳ.) 45b/6

ḳ.- ur ėrdi (ta‘ayyün ḳ.) 38a/12

ḳ.- ur ėrdi (ta‘cīl ḳ.) 44a/8

ḳ.- ur ėrdi (ẕevḳ ḳ.) 20b/13

ḳ.- ur ėrdi (ẕikr ḳ.) 20b/11

ḳ.- urlar ėrdi (perver ḳ.) 3a/7

ḳ.- urlar ėrdi (sa‘y ḳ.) 27b/10

ḳ.- dı ėrse (birle ḳ.) 32a/5

ḳ.- dı ėrse (endīşe ḳ.) 42b/3

ḳ.- dı ėrse (ġāret ḳ.) 31b/3

ḳ.- dı ėrse (mübāhāt ḳ.) 47a/5

ḳ.- dı ėrse (münāza‘at ḳ.) 38a/5

ḳ.- dı ėrse (ḳabūl ḳ.) 42b/11

ḳ.- maslar (şerm ḳ.) 41a/9

ḳ.- madım (meyl ḳ.) 20b/5

ḳ.- madı (ḳabūl ḳ.) 20a/13

ḳ.- madı (ḳabūl ḳ.) 20a/10, 36a/6

ḳ.- madı (meyl ḳ.) 20a/11

ḳ.- maġay-sėn (bī-himmetlig ḳ.) 14a/7

ḳ.- maġay (ta‘alluḳ ḳ.) 41b/13

ḳ.- maġaylar (engīz ḳ.) 24a/7

ḳ.- maġıl (yaman ḳ.) 40b/6

ḳ.- madı ėrse (meyl ḳ.) 20b/1

ḳ.- maḳ (mu‘ālecet ḳ.) 28b/5

ḳılıç < ET *kılınç* (EDPT, 623a) Kılıç

→ **kılınç**

ḳ. 23b/7, 5a/1, 5a/8

ḳılıḳlıḳ Kılıklı

ḳ. 7b/1

ḳılın < ET *kılın-* (EDPT,623a) Kılınmak

ḳ.- dı (mu'ayyen ḳ.) 17b/10

ḳ.- dı (ẕikr ḳ.) 21b/10, 24b/5, 48a/5

ḳ.- dı (naḳl ḳ.) 17a/9

ḳılınç < ET *kılınç* (EDPT, 623a) Kılıç → **kılıç**

ḳ.ın 3b/7

ḳımız < ET *kımız* (EDPT,629b) At sütü

ḳ. 40b/11,

ḳ.+ nı 43a/13

ḳ.+ ın 10b/2

ḳımızçı Kımızcı

ḳ. bolġay 47b/8

ḳın Kılıcın konulduğu yer

ḳ.+ dın 3b/7

ḳır- < ET *kır-* (EDPT,643a) Kırmak

ḳ.- dı 29a/13

ḳ.- dılar 15b/6, 46b/4

ḳ.- a 35b/8

ḳ.- ıp turur 8a/4

ḳıraġ Kenar

ḳ.+ ıdın 9b/11

ḳırān < *Ar.* İki şeyin birleşmek

ḳ. 39a/10

ḳırġavul Yaban tavuğu

ḳ.+ nı 22b/9

ḳırıḳ < ET *kırk* (EDPT,651a) Kırk → **ḳırḳ**

ḳ.+ ların 14b/3

ḳırḳ < ET *kırk* (EDPT,651a) Kırk → **ḳırıḳ**

ḳ. 19b/2

ḳ.+ nı 7b/13

ḳıṭ'a < *Ar.* Kıta

ḳ. 4b/8

ḳısm < *Ar.* Kısım

ḳ. 18a/2

ḳ. turur 18a/12, 35a/1

ḳ.+ ı 18a/12, 18b/4, 23b/1

ḳısraḳ Dişi at

ḳ. 8a/6

ḳ.+ larnı 47b/8

ḳıṣṣa < *Ar.* Kıssa

ḳ.+ dın 40b/9

ḳ.+ sı 47b/3

ḳışlaḳ Kışın geçirildiği yer

ḳ.+ lar 16b/5

ḳ.+ ları 22b/2

ḳıyat Cellat

ḳ.+ larıġa 7b/9

ḳız < ET *kız* (EDPT,679b) Kız çocuğu

ḳ. 11b/12, 12a/12, 15a/2, 20b/8, 21a/3, 28a/11, 29a/10, 29a/2, 34a/2, 8b/4, 8b/7

ḳ.+ nıŋ 11b/10, 11b/6, 12a/10

ḳ.+ nı 20a/12, 20b/2, 20b/5

ḳ.+ ım 8b/12

ḳ.+ ımnı 44b/11, 9a/1

ḳ.+ ı 11b/4, 40b/3, 4b/3

ḳ.+ ı ėr 12a/1, 12a/9

ḳ.+ ın 20a/13, 20b/1, 9b/13

ḳ.+ ını 20a/8, 31b/8, 9a/3

ḳ.+ ların 29a/1

ḳ.+ larını 36b/2

ḳız - Kızmak

ḳ.- man 30a/13

ki < *Far.* Bağlama edatı

k. 2b/10, 3a/9

kiçig < ET *kiçig* (EDPT,696a) Küçük çocuk

k. 14b/7, 14b/9, 23b/10, 23b/12, 24a/9, 30a/12, 30a/7, 35b/10, 38a/7, 45a/12, 46b/6, 9a/12, 9b/12

k. bolġıl 12b/7

k. ėrdi 32b/12

k. ėrken 35b/5

k.+ i 10b/9

k.+ iniŋ 41b/4

kiçigrek Daha küçük

k.+ i 46b/7

kiçiklik Küçüklük

k.+ de 21a/6

ḳīl <*Ar.* Dedikodu

ḳ.- i ʿālem ḳıldılar 36a/11

kim < ET *kim* (EDPT,720b) Ki, bağlama edatı

k. 10a/8, 11a/2, 12a/4, 13a/7, 14a/1, 14a/3, 14b/8, 15a/10, 15a/11, 15a/7, 16a/10, 16a/11, 16a/12, 16a/4, 16a/5, 16a/9, 16b/13, 16b/6, 16b/8, 17a/1, 17a/10, 17a/3, 17a/9, 17b/2, 17b/7, 17b/8, 18a/12, 19a/10, 19a/11, 19a/4, 19a/5, 19a/8, 20a/11, 20a/3, 20a/5, 20a/9, 20b/12, 20b/13, 20b/4, 20b/8, 21a/1, 21a/3, 21a/6, 21a/9, 21b/10, 21b/12, 21b/4, 21b/7, 22a/1, 22b/7, 23a/1, 23a/3, 23a/6, 23a/8, 23b/11, 23b/12, 23b/13, 24a/10, 24a/3, 24b/1, 24b/11, 24b/5, 24b/8, 25a/10, 25a/12, 25a/13, 25a/4, 25b/2, 25b/6, 26a/1, 26a/12, 26a/13, 26b/2, 27a/10, 27b/11, 27b/13, 28a/3, 28a/4, 28a/6, 28b/11, 28b/12, 28b/13, 29a/13, 29a/4, 29b/7, 29b/8, 2a/10, 2a/13, 2b/13, 2b/3, 2b/7, 2b/8, 30a/10, 30a/2, 30a/4, 30a/6, 30b/12, 31a/8, 32a/5, 32b/12, 32b/13, 32b/3, 32b/9, 33a/2, 33a/7, 33a/9, 33b/8, 34a/11, 34a/9, 34b/10, 34b/11, 35a/2, 35a/4, 35b/6, 35b/8, 36a/1, 36a/3, 36a/5, 36a/7, 36b/11, 36b/2, 36b/3, 36b/7, 38b/4, 38b/8, 39a/8, 39b/8, 3a/1, 3a/8, 40a/5, 40b/10, 40b/11, 40b/4, 40b/5, 40b/7, 40b/8, 41a/8, 41b/6, 42a/3, 42b/10, 42b/7, 43a/1, 43a/11, 43a/2, 43a/8, 43a/9, 43b/1, 43b/11, 43b/12, 43b/13, 43b/2, 43b/7, 44a/4, 44a/6, 44b/1, 44b/7, 44b/9, 45b/3, 45b/4, 45b/7, 45b/8, 46a/11, 46a/13, 46a/6, 46a/7, 46a/8, 47b/3, 48a/2, 4a/1, 4a/11, 4a/2, 4b/10, 4b/11, 4b/13, 4b/2, 4b/3, 5a/12, 5a/13, 5a/2, 5a/4, 5a/5, 5a/7, 5b/10, 5b/2, 5b/3, 5b/9, 6a/1, 6a/3, 7a/10, 8b/6, 8b/7, 8b/8, 9a/5

k. ėr- 17a/6

kime Kimseye

k. 20a/3

kimesne Hiç kimseye

k. 2a/7, 3a/6

kimyā < *Ar.* Kimya

k.+ dın 5b/9

kir- < ET *kir-* (EDPT, 735b) Girmek

k.- miş 21a/8

k.- mişler 8a/7

k.- di 21a/4, 23a/9, 45b/7, 8b/10

k.- eyim 44b/12

k.- e almay turur 15a/11

k.- ip 11a/3, 15a/12, 22a/8, 43a/10

k.- ip ėrdi 27b/9, 32b/4

k.- geç 5a/10

k.- di ėrse 5a/9

k.- diler ėrse 24b/6

k.- medük ėrse 21a/4

kirām < *Ar.* Kerem sahibi olma cömertlük

k.+ nıŋ (evlād-ı k.)4a/13

kirgüz- < ET *kigür-* (EDPT,712b)

k.- ür ėrmiş 27b/5

kişi < ET *kisi* (EDPT,735a) Kişi

k. 10a/4, 12a/6, 20b/12, 21a/11, 22b/12, 25a/13, 26b/5, 27b/8, 29a/10, 29a/4, 30a/8, 33a/9, 35b/10, 35b/4, 39a/1, 39a/5, 39b/11, 39b/12, 3b/9, 41b/13, 42a/11,42b/10, 43a/10, 43a/11, 44b/2, 45a/1, 46b/1, 47a/8, 4b/11, 5a/3, 7b/8, 8a/6, 8a/8

k. ėr- 33b/1, 33b/2, 33b/9, 34a/7, 42a/12, 42b/7, 45b/11

k. tur- 43a/6

k.+ niŋ 41b/12

k.+ ni 26b/3, 28b/12, 31a/5, 34b/9, 42a/3, 44a/2

k.+ ge 40a/6

k.+ din 22b/12

k.+ si 10a/12

k.+ sin 37a/9

k.+ ler 6a/1

k.+ ler bol- 38a/10

k.+ leri 31a/11

kişver-istān < *Far.* Ülke, memleket

k.+ ıŋ 4a/13

kitāb < *Ar.* Kitap

k.+ ġa 4b/6

k.+ nıŋ 4a/1

kizek Akran

k. 47b/10

k.+ de ėrdi 40b/7

k.+ ige 46b/9

k.+ ide 43a/11

k.+ leri 20b/3

ḳod Koymak; bırakmak → **ḳot**

ḳ.- a boldılar 9a/4

ḳ.- a bolur-mėn 9a/2

ḳol < ET *kol* (EDPT,614b) Kol

ḳ. 23b/1, 24a/9, 39b/5, 41a/8, 42b/2, 44b/11

ḳ. tur- 24a/10, 24b/1

ḳ. uzatıp 41b/5

ḳ.+ nı 23b/11, 23b/12

ḳ.+ ġa 23b/1

ḳ.+ da 11a/8, 40a/5

ḳ.+ ını 25b/10, 29b/5

ḳ.+ unı 24a/9

ḳ.+ ıġa 30b/1, 30b/2

ḳ.+ ları 27a/5

ḳ.+ larıġa 27b/7

ḳ.+ larıdın 27a/3

ḳol- < ET *kol-* (EDPT,616b) Kollamak

ḳ.- a 46a/7

ḳolluġ Güvenlik, asayişten sorumlu olan kimse veya kimseler

ḳ.+ ına 41b/1

ḳon- < ET *ko:n-* (EDPT,632a) Konmak

ḳ.- dı 8b/10

ḳoŋar – Yerinden kımıldatmak, hareket ettirmek

ḳ. 12b/13

ḳop- < ET *kop-* (EDPT,580a) Kopmak

ḳ.- ġay 44b/1

ḳopluḳ < ET *köp* (EDPT,686b) Çokluk

ḳ. 15a/1

ḳor Ateş

ḳ. 9a/9

ḳorçı Silahşör

ḳ. ėrdi 27a/5

ḳorḳ- < ET *kork-* (EDPT,651b)

Korkmak → **ḳoruḳ-**

ḳ.- ar 9a/6

ḳ.- up 43a/12, 47b/5

ḳ.- ar ėrdi 19b/12

ḳorḳınç < ET *korkınç* (EDPT,654b)

Korkunç

ḳ.+ da ėr- 43b/2

ḳ.+ dın 39b/3

ḳoruḳ- < ET *kork-* (EDPT,651b)

Korkmak → **ḳorḳ-**

ḳ.- tı 40b/9, 43a/11

ḳ.- maġıl 40b/10

ḳ.- mas ėrdi 44a/8

ḳoş- < ET *koş-* (EDPT,670b) Koşmak

ḳ.- up 27a/8, 28a/5, 45a/1

ḳ.- up (çerig ḳ.) 42a/11

ḳoşla- Katılmak

ḳ.- dıŋ 13a/8

ḳoşul- < ET *koşul-* (EDPT,673a)

Katılmak; şart koşmak

ḳ.- dılar 38a/3

ḳ.- ġandur 35b/5

ḳ.- ġanlar 21b/9

ḳ.- dı ėrse 39a/4, 44b/6

ḳ.- maḳ bolur 21b/8

ḳot Koymak; bırakmak → **ḳod**

ḳ.- dum (örü ḳ.) 26b/12

ḳ.- up 40b/11, 41b/1

ḳoy < ET *ko:ny* (EDPT,631a) Koyun

ḳ. 23b/5

ḳ.+ lar 3b/9

ḳoy- < ET *koy-* (EDPT,674b)

Koymak; salmak

ḳ.- dı 21b/13, 22b/6, 26a/1, 42b/1

ḳ.- dılar 16a/6, 23a/2, 25b/12, 43b/6

ḳ.- ġaylar 16a/5

ḳ.- uŋ 20a/6

ḳ.- uŋız 7b/10

ḳ.- sa (tirig ḳ.) 21a/8

ḳ.- salar 7b/12

ḳ.- a çıḳmışlar 10a/2

ḳ.- up 15b/7, 45a/1, 46b/2, 47b/1, 9a/5

ḳ.- up ėrdiler 39a/12

ḳ.- ar ėrdi 31a/5

ḳ.- maġaylar 32a/5

ḳ.- mayıŋız 28b/12

ḳ.- maḳ 20a/4

ḳoydur- Koydurmak

ḳ.- up 13a/1

ḳoy(u)n Göğüs

ḳ.+ umġa 8b/10

ḳoyul- < ET *koyul-/kodul-* (EDPT,677a) Koyulmak

ḳ.- dı 32a/6

köç Göç

k. 39b/8, 40a/1, 42b/11, 45b/2

k. ėt- 3b/9

k. ḳıl- 29b/12

k.+ ler 39a/1, 44a/3, 45b/12

köç- < ET *köç-* (EDPT, 694a) Göçmek

k.- üp 9a/12

k.- erde 13b/4

köçür- < ET *köçür-* (EDPT,699a) Göç ettirmek

k. 47b/6

kök Kök

k. 10a/2, 11a/5, 14b/1, 1b/6

kök(ü)s Göğüs

k.+ ümde 13b/2

köl Göl

k. 33a/2

k.+ lerini 13a/9

kölük Binme hayvanı

k. 12b/3

köŋ(ü)l Gönül

k. 47a/9

k. savut- 20b/6

k.+ ümni 13b/5, 33a/1

k.+ üŋ 40b/6

k.+ i 31a/9, 5a/11

k.+ ige 5a/11

k.+ ide 30a/10

köp < ET *köp* (EDPT,686b) Çok fazla; pek çok → **ḳop**

k. 12b/13, 15b/10, 17a/8, 17b/7, 18a/8, 27b/1, 27b/5, 27b/8, 28b/9, 29a/10, 29b/7, 30a/8, 32a/2, 32a/4, 33a/11, 33a/6, 34a/7, 35a/10, 36a/10, 36a/12, 36a/8, 36b/4, 37a/9, 38a/10, 38b/13, 39a/1, 39b/8, 42b/5, 43a/6, 44b/9, 45a/10, 45b/1, 46b/1, 46b/12, 5b/13, 7b/1

k. aldı 18a/9

k. bolur 16a/11

k. boldı 18a/5, 22b/11

k. bolup 8a/9

k. ėkendür 25a/10

k. ėrdi 24b/7, 27a/10, 27a/5, 28a/12, 31b/11, 35b/9, 36b/13, 40a/3, 45b/1

k. ḳıldılar 44a/10

k. ḳılur ėrdi 29b/8

k. turur 11b/9, 47b/9

k. tururlar 40a/12

kör Kör

k. 3b/2

kör- < ET *kör-* (EDPT,736a) Görmek

k.- er-mėn 8b/9

k.- er 29b/13, 43a/1

k.- miş 11a/6

k.- düm 15a/11, 40b/5, 43a/3, 8a/1

k.- düŋ 15a/10

k.- di 20a/3, 20b/2, 21a/1, 31b/10, 43b/7

k.- dük 36b/9

k.- üŋüz 9a/6

k.- seŋ 8b/13

k.- se 3b/2

k.- eyim 43a/11

k.- üp 10a/5, 13a/8, 22a/9, 40b/2, 45a/3, 45a/5, 9a/12, 9a/8

k.- üp turur 5b/13

k.- ipdiler 30a/1

k.- geç 29b/2

k.- mey ėkendür 12a/3

k.- geniŋ 47b/6

k.- er ėrdi 19b/9

k.- er ėrdiler 27b/13

k.- medim 40b/5

k.- medük 36b/10

körgüz- < ET *körgüz-* (EDPT,744a)

Göstermek

k.- di 5b/2

k.- di (pesendīde k.) 24a/7

körk Güzellik

k. 8a/11

körklü Güzel

k. 14b/13

körklüg Güzellik

k. bol- 15a/2

k. tur- 21a/1

körset - Göstermek

k.- ende 41b/7

k.- endin 41b/8

körüklüg Güzellik

k. turur 8b/13

körül- < ET *körül-* (EDPT,745a)

Görülmek

k.- di 36b/10

k.- gen 4a/4

körün- < ET *körün-* (EDPT,746a)

Görünmek

k.- ür 8b/9

körüş- < ET *körüş-* (EDPT,748a)

örüşmek

k.- tiler 45a/2

kötelle – Yedek at almak

k.- p 9a/3

köter- Götürmek

k.- ip 43b/5

köz < ET *köz* (EDPT,756b) Göz

k.+ ge 3b/6

k.+ i 8b/8

ḳuçur - Kuçaklamak

ḳ.- dı 40a/9

ḳudret < *Ar.* Gücü yetme

ḳ. 2a/2

ḳ. (kemāl-i ḳ.) 2b/2

ḳ.- i ḳadīmī 2a/10

kūh < *Far.* Dağ

k.+ larda 16b/3

ḳul Köle

ḳ. bol- 3b/11

ḳ. ėt- 28b/12

ḳ.+ unı 30b/9

ḳulun Bir yaşa kadar olan tay

ḳ.+ nı 7b/10, 7b/12

ḳ.+ ı 7b/5

ḳulunla – Atın yavrulaması; yavrulamak

ḳ.- p 7b/5

ḳuma Bir erkeğin, nikahlısı ve bulunan kadınlardan her birinin ötekine göre adı

ḳ.+ sı 11b/1

ḳ.+ larınıŋ 11a/13

ḳur- < ET *kur-* (EDPT,643a) Kurmak

ḳ.- up 29b/7

Ḳur'ān < *Ar.* Kuran, kitab-ı mukaddesi

Ḳ. (tekrār-ı Ḳ.) 3a/3

ḳurġan Kurgan, oda biçimindeki mezar

ḳ.+ larını 13a/8

ḳuş Kuş

ḳ. 43a/4

ḳ.+ larını 13a/10

kūşe < *Far.* Köşe

k.+ de 29a/8

kūşiş < *Far.* Öldürme

k. 46a/12, 46b/6

ḳutlıḳ Kutlu

ḳ. ėrdi 18a/10

ḳutul- < ET *kutul-* (EDPT,602a) Kurtulmak

ḳ.- dı 30a/7

ḳ.- ġannıŋ 37b/2

ḳuvvet < *Ar.* Kuvvet

ḳ. 39a/11

ḳ.+ ġa 32b/1

ḳuyruġ Kuyruk

ḳ.+ ı 15a/12

k.+ leridin 8b/4, 8b/7

küç < ET *kü:ç* (EDPT,693a) Kuvvet

k. 27a/12

küçlen- < ET *küçlen-* (EDPT,697b) Güçlenmek

k.- gendin 28b/10

küçlüg < ET *küçlüg* (EDPT,697a) Güçlü, kuvvetli

k. 7b/7

küffār < *Ar.* Kafirler

k. ü füccār ėrür (ḳāṭi'-i k.) 3b/3

küfr < *Ar.* Kafirlik

k.+ din 5b/8

kümüş Gümüş

k. 13a/13

kün Gün; güneş

k. 20b/13, 23b/7, 24a/3, 32b/12, 33a/7, 42a/3, 43a/1, 43a/8, 45b/6, 7b/5, 8b/10, 8b/11

k.+ din 15b/5, 43b/1

k.+ i 43a/2

kündüz < ET *küntüz* (EDPT,729b) Gündüz

k. 19b/8, 3a/3

künlük < ET *künlük* (EDPT,732a) Günlük

k. 19b/2, 7b/3

kütüb < *Ar.* Kitaplar

k.+ lerdin 17a/9

küyevlet- Evlendirmek

k.- ip 9a/5

küz < ET *küz* (EDPT,757a) Sonbahar

k.+ niŋ 15a/2, 40b/2

-L-

lafẓ < *Ar.* Lafız

l.- ı Moġul 18a/5

l.+ nıŋ 20b/12

l.+ ı 23a/7

l.+ ını 35b/8

l.+ ları 25a/6

laḳab < *Ar.* Lakap

l. 16b/11, 18a/13, 21b/7, 23a/12, 25a/2, 27b/12, 43b/6

l. bol- 28a/2

l.- ı mu‘ayyen bolup tur- 18b/13

l.+ nı 25b/12, 25b/13

l.+ ı 23a/8, 24a/9, 27b/11

la‘l < *Ar.* Lal taşı

l. 5b/12

l. bolur 5b/11

lāl < *Ar.* Dilsiz

l. turur 2b/8

lāzım < *Ar.* Lazım, gerekli olan

l. ėrmes 6a/4

lehçe Lehçe, söyleyiş

l.+ si (eşkāl-i l.) 17a/4

lemyezelī < *Ar.* Bakilik

l. (sa‘ādet-i l.) 2b/3

leṭāfet < *Ar.* Latiflik

l. 3b/1

leşker < *Far.* Asker

l. 26a/2, 27a/1, 27a/7, 32a/11, 34a/1, 35a/11, 35b/1, 38a/12, 44b/1, 44b/4, 46a/1, 46a/10, 46a/2, 46a/4

l.+ ni 38a/13

l.+ ge 22b/11

l.+ de 27a/10

l.+ i 31a/1, 39b/10, 40a/9, 42b/2, 44b/5, 46b/10, 47a/12

l.+ i ėr- 4b/12

l.+ iniŋ 27a/2

l.+ in 21b/6, 45b/2, 47a/6

levlāk < *Ar.* Gökyüzü

l. bėriben (tāc-ı l.) 2a/3

libās < *Ar.* Giysi

l.+ ı 14b/1

līkin < *Ar.* Lakin

l. 38b/2

lisān < *Ar.* Dil

l.+ ı 3a/4

luṭf < *Ar.* İyilik

l. ėyleben 2a/4

lüġat < *Ar.* Sözlük

l. 25a/6

-M-

ma'lūm < *Ar.* Bilinen

m. ėme- 38a/11, 38a/9

Ma'a-Meṣāliḥ < **Ar.** İmece usülü işler yapma

M. 15b/13

māde < *Far.* Dişi

m. 38b/6

mādiyān < *Far.* Kısrak

m. 23b/5, 32b/6, 33a/3

maḥal < *Ar.* Yer

m.+ da 20b/2, 21a/5, 21b/11, 21b/5, 22a/3, 22a/6, 25a/7, 26/13, 27b/4, 29a/13, 31a/13, 31a/3, 31a/6, 32a/2, 32b/4, 33b/13, 37a/2, 37a/6, 38a/11, 38a/4, 41a/11, 44a/13, 44b/3, 45a/8, 45b/4, 47a/11, 47b/12, 47b/3, 7b/7

m.+ dın 26a/3, 39a/9, 44a/5, 45b/2

maḥbūb < *Ar.* Sevgili

m. bol- 30a/10

maġlūb < *Ar.* Yenilmiş

m. bolġusı tur- 5a/2

maġrūr < *Ar.* Gururlu

m. bolmasun 46a/7

māh < *Far.* Ay

m.- ı cihān-tābı 4a/3

māhiyet < *Ar.* Bir şeyin aslı

m.+ in 4a/13

maḫlūḳāt < *Ar.* Yaratılmışlar, canlılar

m. 2a/10

maḫṣūṣ < *Ar.* Hususi

m. bol- 25a/3

m. bol- 29a/9

m. ḳıl- 2b/2

maḳām < *Ar.* Makam

m. ėt- 36b/12

m. tut- 21b/3

m. tutup ėr- 22a/7

m. tutup tur- 16b/1

m.+ ı 37a/5

m.+ ları 25a/5

m.+ ların 48a/6

maḳbūl < *Ar.* Kabul edilmiş

m. bolurlar 6a/2

maḳṣad < *Ar.* Kasıt

m.+ ıġa 3b/12

maḳṣūd < *Ar.* İstek

m. 1b/8

māl < *Ar.* Mal; mülk

m. 13a/13, 1b/9, 39a/5

m.+ ı 35b/3

m.+ ın 47a/6

ma‘lūm < *Ar.* Bilinen

m. bolmay turur 34b/8

m. bolur 37b/11

m. ėrmes 17b/8

m. ėrmes ėkendür 6b/11

ma‘nā *Ar.* Anlam

m.+ nı 20a/2

m.+ sı 19b/5, 20b/12, 21b/7, 37b/7, 43b/13

m.+ sın 36a/3

mānend < *Far.* Gibi

m. 1b/7

m. ėtip tururlar 6a/10

maŋa < Bana 1. Teklik şahıs zamirinin datif hali

m. 14a/8, 40b/11, 43b/13, 6a/2

ma‘rifet < *Ar.* Beceri

m.+ in bėrdi (kemāl-i m.) 2a/13

ma‘rūf < *Ar.* Belli

m. bol- 23a/13

m. tur- 16b/6

maṣnū‘āt < *Ar.* Sanatla yapılmış şeyler

m.- ı taḥrīrge 2a/11

maşrıḳ < *Ar.* Doğu

m. 19a/6, 21b/3

māye < *Far.* Maya

m.+ si 2a/7

me‘ānī < *Ar.* Manalar

m. (nigīn-i ḫātem-i mülk-i m.) 2b/11

meclis < *Ar.* Meclis

m.+ de 15a/9

Medāris < *Ar.* Medresler; Kuran eğitiminin verildiği yer

M. 15b/12

medḥ < *Ar.* Övgü

m.+ i 2b/7

m.+ ide 2b/8

m.+ idin 2b/12

medīd < *Ar.* Çekilmiş; uzatılmış

m. (müddet-i m.) 4a/3

meger < *Far.* Meğer

m. 31a/8

mekr *Ar.* Hile

m. 42b/8

melāḥat < *Ar.* Yüz güzelliği

m.+ da 3a/13

memleket < *Ar.* Memleket

m.+ ni 11b/2, 24a/4

m.+ lerni 22a/12

m.+ lerġa 22a/1

mėn < ET *mėn* (EDPT,766b) Ben

m. 13b/6, 20a/10, 20b/6, 20b/8, 26b/2, 2b/12, 32b/13, 36a/3, 40a/5, 40a/8, 40b/4, 47a/5, 7b/10, 8b/11

m.+ dür-mėn 40b/8

m.+ iŋ 10a/7, 11a/2, 12b/9, 13b/1, 13b/2, 13b/3, 13b/6, 20a/5, 20b/4, 20b/8, 43b/13, 46a/9, 32b/13

m.+ i 7b/9

m.+ din 23b/13

m.+ i ḳıldıŋ 44a/7

menşūr < *Ar.* Ferman; rütbe

m.- ı cemāl-i celālin 2a/13

menü Mani

m. 29b/5

merdāne < *Far.* Cesur

m. tur- 44b/1

mertebe < *Ar.* Derece

m. 36b/1

m.+ sinde 12a/3

Meṣāliḥ < *Ar.* Maslahatlar; işler

M. 15b/13, 16a/2

mescid < *Ar.* Mescit

M. 15b/12

m.+ din 5a/12

meşġūl < *Ar.* Meşgul

m. bolayım 40a/7

m. boldı 24a/8

m. ėrdi 28a/13

m. ḳılmış 45a/5

meşhūr < *Ar.* Şöhretli

m. 16b/6, 41a/2, 45a/12, 45b/3

m. boldı 29b/8

m. bolġaylar 27b/11

m. bolġay-siz 16a/5

m. bolmış bolġay 38a/11

m. bolup 7b/7

m. bolup turur 16a/9, 28a/5

m. ėr- 12/13

m. tur- 27b/1, 27b/6, 37a/13, 33b/10, 46a/3

meşrūḥ < *Ar.* Şerhli

m. 23b/2, 25a/5, 25b/6, 26a/7, 26a/8, 29a/7, 31a/12, 40a/10, 47a/10, 48a/3

m. tur- 31b/7

mevcūd < *Ar.* Var olan

m. 1b/8

mevcūdāt < *Ar.* Var olan şeyler

m. ḳılıp (iḫtirā‘-ı m.) 2a/12

mevḳūfāt < *Ar.* Vakıflar

m.- Ebu’l Ber 15b/11

mevlā < *Ar.* Efendi

m. 6a/4

mevte < *Ar.* Ölüm

m. 33a/2

meydān < *Ar.* Meydan

m.- ı vefādur (serheng-i m.) 2a/6

m.+ ıda 3a/13

meyl < *Ar.* Yönelme

m. ḳılma- 20b/5

m. ḳılma- 20a/11

m. ḳılmadı ėrse 20b/1

mihr < *Far.* Güneş; sevgi

m.+ din 20a/11

m.+ i 3b/1

mihr-efzā < *Far.* Sevgi gösteren

m. turur 2a/12

milket < *Ar.* Mal; mülk

m. 1b/9

min- < ET *min-* (EDPT,767a) Binmek

m.- ip 42a/4, 45b/9, 7b/12, 9b/11

m.- gen 8a/3

min-ba‘d < *Ar.* Bundan böyle

m. 35b/8

mindür- < ET *mindür-/mündür-* (EDPT,768a) Bindirmek

m.- üp 14a/10, 37a/7, 9a/4

miŋ < ET *miŋ/mıŋ* (EDPT,766b) Bin

m. 15a/11, 15a/12, 29a/4, 47a/2, 47a/7

m.+ din 27a/8

miŋgeştür- Birlikte bindirmek

m.- üp 10a/9

mi‘rāc < *Ar.* Göğe çıkma

m. (ṣāḥib-i ser-i m.) 2a/9

m. bėrdiŋ 2a/4

mīrāṣ < *Ar.* miras

m. bolup 25b/4

mīrdār < *Far.* Baş komutan

m.- ı nār 44b/6

m.+ ı 47b/13

miṣl < *Ar.* Gibi

m. 1b/7

m.- i Ḳoŋrat 36a/4

mizāc < *Ar.* Huy

m. (iḫtilāf-ı m.) 17a/5

mu Soru edatı

m. 41a/5, 43a/11

mu‘ālecet < *Ar.* İlaç verme

m. ḳıl- 28b/5

mu‘ammā < *Ar.* Bilmece

m. 36a/1

mu‘aṭṭal < *Ar.* Boş bırakılmış

m. 36a/2

mu‘aṭṭar < *Ar.* Itırlı; kokulu

m. bolur 3a/9

mu‘ayyen < *Ar.* Ayan; açık

m. 23a/8, 23b/1, 27b/3, 6b/12

m. bolup tur- (laḳab-ı m.) 18b/13

m.+ dür 3a/1

m. ėken tur- 25a/5

m. ėr- 27b/12

m. ḳıl- 16a/4

m. ḳılın- 17b/10

m. tur- 36b/9

mu‘aẓẓam < *Ar.* Ulu

m. 24b/10, 30b/11

m. (pādşāh-ı m.) 4a/7

m. (şehinşāh-ı m.) 2b/4

m. bolġusıdur 20a/4

m. ėrdi 28a/4, 33b/5, 41a/8

m.+ nıŋ (pādşāh-ı m.) 4a/5

mudan Bundan

m. 30b/13

mufaṣṣal < *Ar.* Uzun uzadıya anlatan

m. 21b/10, 25a/5, 28a/9

muḥāfaẓat < *Ar.* Koruma hıfz etme

m. 46b/10

muḥaḳḳaḳ < *Ar.* Tahkik olunmuş

m. 19a/8

muḥāl < *Ar.* Olmayacak; olmaz

m.+ dur 5a/4

m. turur 2b/8

muġarrik < *Ar.* Suya batmış

m. bolġan 16b/10

muḥkem < *Ar.* Sağlam

m. boldı 32a/11

muḥterem < *Ar.* Hürmetli

m. boldılar 25b/5

muḫālefet < *Ar.* Karşı çıkma

m. boldılar 37b/5

m.+ in 44a/10

muḫālefetlıḳ < *Ar.* Muhalefetlik

m. ḳıldılar 45b/5

m.+ lar ḳıldılar 35a/10

muḫālefetlik < *Ar.* Muhalefetlik

m. ḳılıp 21b/12

muḳaddem < *Ar.* Adım atma

m. 37a/13

muḳarrer < *Ar.* Kararlaşmış; tayin edilmiş

m. boldı 27a/13

m. bolur 21b/4, 34a/13

m. ḳılsaŋ 24a/5

muḳīm < *Ar.* İkamet eden

m. bolurlar 27a/9

mūm Mum

m.+ ın èrken 23a/3

munça Bunça

m. 10b/7, 12b/1, 15b/11, 16a/3, 9b/8

munda Bunda

m. 26b/5

mundaġ Böyle

m. 19a/1, 19a/7, 20a/3, 20a/7, 28a/10, 46a/6

m. boldı 28b/3

m.+ durlar 19a/10

m. turur 18a/2

mundaḳ Böyle

m. 11a/2, 14a/8, 26a/9, 43a/9

m. ḳıldım 44a/7

m. turur 19a/5

mundın Bundan

m. 13a/5, 17a/11, 18a/10, 19b/5, 23b/12, 43a/5, 5b/2, 6b/11, 8a/1

m. tur- 22a/2, 41b/11

m. tur- 22b/7

munı Bunu

m. 10b/13, 12b/3, 15a/13, 35a/13, 39a/2, 39a/5

munlar Bunlar

m.+ dın 7a/3

m. ėr- 21b/10

m.+ nıŋ 24b/11

muntaẓır < *Ar.* Bekleyen

m. ėrdiler 5a/12

munuŋ Bunun Bu işaret zamirinin genitif hali

m. 17b/6, 19b/4, 19b/7, 21b/5, 21b/7, 25a/11, 26a/12, 26b/12, 26b/6, 26b/7, 26b/9, 27a/1, 29a/12, 33a/11, 33b/8, 35a/10, 35a/2, 35a/5, 37a/12, 37a/4, 37a/5, 37b/1, 37b/4, 38b/5, 39a/2, 39a/6, 3b/11, 40a/11, 41a/12, 42a/10, 42b/2, 45b/4, 47a/7, 6a/1, 6a/11, 6a/13, 6b/1, 6b/3, 6b/5, 6b/7, 9b/13

muŋa Buna Bu işaret zamirinin datif hali

m. 19a/9

muṣāḥib < *Ar.* Sohbette bulunan

m. ḳılġanda 40a/2

musaḫḫar < *Ar.* Fethedilmiş; ele geçirilmiş

m. bol- 35b/12

m. bolġandın 23b/3

m. boluptur 3a/5

m. ḳılġanda 11b/3

m. ḳıl- 22a/12

muṭī‘ < *Ar.* Boyun eğenler

m. bol- 42b/11

m. bol- 36a/13

m. bol- 45b/2

muṭlaḳā < *Ar.* Mutlaka

m. 6a/5

m.+ lar ḳılur ėrdi 29b/7

muşār < *Ar.* Bir çeşit testere

m.+ ġa 10a/12

mu'teber < *Ar.* Hatırı sayılır

m. 18b/13, 25b/5, 28a/4, 33b/5, 38a/11, 47b/2

m. boldı 30b/11, 35a/6, 37a/10, 44a/3

m. boldılar 37b/6

m. bolġan 38b/9

m. ėrdi 11b/5, 34a/3

m. ḳılıp ėrdi 34a/8

muvāfıḳ < *Ar.* Uygun

m. bol- 39b/8

m. bol- 39a/1

m. ėr- 37a/6

m. ol- 38a/5

muẓaffer < *Ar.* Zafer kazanmış

m. 3a/9

mübāhāt < *Ar.* Övünme

m. ḳıldı ėrse 47a/5

mübālaġa < *Ar.* Bir işi büyütme

mübārek < *Ar.* Bereketli, feyizli

m. 4a/10

mübtedā' < *Ar.* Başlangıç

m. ėtdi 2b/3

mücessem < *Ar.* Tecessüm etmiş

m. 3b/4

müddet < *Ar.* Zaman

m. 42b/12

m.- i medīd 4a/3

m.+ din 16a/8, 22a/13, 45b/10

m.+ ler 17a/8

mühim(m) < *Ar.* Ehemmiyetli

m. 31a/6

m.+ lerġa 35a/12

mükāfāt < *Ar.* Bir işin karşılığı

m.+ ını 37a/8

mükerrem < *Ar.* Saygın

m. ḳılġanda 4a/10

mükevvenāt < *Ar.* Yaratılmışların hepsi

m. (ibdā‘-ı m.) 2a/12

mülāḥaẓa < *Ar.* Dikkatle bakma

m. 29b/8

mülāzım < *Ar.* Yardımcı

m.+ ı ėrdi 26/13

mülāzemet < *Ar.* Bir yere veya bir kimseye sıksıkı bağlanma

m.+ de ėrdi 42b/12

m.+ ide turur 47b/9

mülāzımī < *Ar.* Mülazımlık; stajyerlik

m.+ de boldı 27a/6

mülk < *Ar.* Ülke, memleket

m.- i cāvidānī (vilāyetgīr-i m.) 2b/11

m.- i me‘ānī (nigīn-i ḫātem-i m.) 2b/11

m.+ ge 42a/12

m.+ de 27a/3, 38b/8

m.+ iniŋ 2b/6

m.+ ini 21b/2

m.+ ide 3a/12

m.+ lerni 23b/6

münāsib < *Ar.* Uygun, yerinde

m. turur 16a/13

münāza‘at < *Ar.* Çekişme

m. 37a/11

m. bolup 28b/8

m. ḳıldı ėrse 38a/5

m. ḳıldılar 42b/5, 45b/1

m. ḳılġanda 41a/12

m.+ larıda 28b/9

müŋdür-

m. se 46b/7

münşe‘ib < *Ar.* Şubelere ayrılma

m. boldılar 48a/5

münteḫab < *Ar.* İntihab edilmiş

m. 4b/3

müsellem < *Ar.* Teslim edilmiş

m. bolup 21b/2

müselmān < *Ar.* Müslüman

m. 5a/6

m. boldı 17a/13, 5a/11

m. boldılar 21b/5

m. bolsa 5b/8

m. bolsaŋ 20b/7

m. tururlar 24b/5

müstecem‘ < *Ar.* Derlenmiş; toplanmış

m. 36a/1

müsta‘id(d) < *Ar.* Yeterince güçlü olan

m. bolup 21a/11

müştāḳ < *Ar.* İştiyaklı

m. 42b/13

müṭāla‘a < *Ar.* Tetkik etme

m. ḳılsa 37b/11

müteferriḳ < *Ar.* Tefrikaya uğramış

m. boldı 17a/13

mütevāzī < *Ar.* Birbirine muvazi olan

m. boldılar 45b/6

Mütevaẓẓā < *Ar.* alçalma

M. 16a/2

mütevellī < *Ar.* Birinin yerine geçen

m.+ ġa 16a/6

müttefiḳ < *Ar.* Birleşen; anlaşan

m. boldı 21b/12, 38a/4

m. boldılar 36a/5, 47b/13

m. bolup 6a/9

m. bolur ėrdi 38a/1

m. ėrdi 21a/9, 37b/13, 37b/3, 37b/9, 45a/11, 45a/9

m. ėrdiler 19a/4, 34a/1, 37b/12, 38b/2

m. tururlar 19a/9

m. bolmay 21b/1

m. bolġan 21b/7

m. ėmes ėrdi 17b/7

m. ėrmes ėrdiler 21b/3

müzeyyen < *Ar.* Süslenmiş

m. 4a/10

-N-

nāgāh < *Far.* Ansızın

n. 11a/6, 22b/9, 28b/3, 29b/13, 29b/7, 31a/6, 31a/9, 41b/5, 43b/2

nāḳil < *Ar.* Nakleden

n.+ ler 17a/8

naḳl < *Ar.* Anlatma

n.+ ı 19a/5

n. ḳılınur 17a/9

n. ḳılurlar 25a/12

na'leyn < *Ar.* Ayakkabı

n.+ idür 2a/9

nāme < *Far.* Mektup

n.+ lerni 16a/5

nāmzed < *Far.* Münasib olan

n. ḳılġanda 46b/8

nār < *Ar.* Ateş

n. (mīrdār-ı n.) 44b/6

nāṣır < *Ar.* Yardım eden

n.- ı tüvānā 2a/10

naṣīḥat < *Ar.* Öğüt

n. 12b/4, 15a/4

n. ḳılġanı 13a/6

n. ḳılıp 46a/6

naẓar < *Ar.* Bakma

n.+ ıda 6a/1

nė Ne

n. 11a/2, 16a/5, 20b/9, 22a/1, 25b/2, 30a/6, 30b/4, 3b/9, 43b/11, 43b/13, 43b/3

n. ėrdi 20b/12

n. ḳılsaŋ 1b/7

nebīre < *Ar.* Torun

n. 31b/11

nėçe < ET *neçe* (EDPT,775a) Nice

n. 16a/8, 22a/12, 22b/4, 24b/9, 26a/3, 30a/1, 30a/11, 31a/10, 33b/10, 34b/9, 35b/11, 35b/4, 39a/9, 42b/12, 42b/6, 43a/1, 44a/5, 45b/10, 45b/9, 48a/5, 48a/7, 5a/2

nėçük < ET *neçük* (EDPT,775b) Niçin; nasıl

n. 14a/4, 21a/2, 22b/5, 23b/9,

25a/4, 27b/11, 31a/8, 33a/10, 33a/9, 40a/3, 40a/8

n. ėrdi 48a/6

nėme Her ne kadar

n. 31a/11, 31a/5

n.+ ge 41b/7

neŋ < *Far.* Şöhret

n. 33a/4, 43a/4

ner < *Far.* Erkek

n. 38b/5

neseb < *Ar.* Nesil

n. 3a/8

n.-i Çiŋiz Ḫan (āġāz-ı dāstān-ı n.) 9a/13

n.+ i 36b/4

nesl < *Ar.* Kuşak

n.+ i 36b/11

n.+ i turur 19a/10, 19a/9

n.+ idin 10b/6, 23a/10, 35a/2

n.+ idin ėrdi 37b/5, 40a/11

n.+ idin turur 21b/5, 21b/8, 42a/10

nėtek < ET *neteg* (EDPT,776a) Nasıl

n. 2b/3, 5a/7, 5b/9

nev‘ < *Ar.* Tür

n. 5b/13

n.+ i 17b/8, 29b/11

n. turur 17b/7

nevbet < *Ar.* Nöbet

n. 31b/10, 35b/4, 42b/6

n.+ de 47a/12

nidā < *Ar.* Seslenme

n. 14b/1

nigīn < *Far.* Mühür; yüzük

n.- i ḫātem-i mülk-i me‘ānī 2b/11

nikāḥ < *Ar.* Nikah

n. 11b/2

n. ḳılıp tururlar 20b/4

ni‘met < *Ar.* Bağış, bolluk

n.+ lerin 13b/1

nisbet < *Ar.* Bağlılık

n. bolġay 37a/1

nişān < *Far.* Ferman

n.+ ıŋdın 1b/8

nişāne < *Far.* İz

n. ḳılıp 43a/1, 43a/7

n.+ si 20a/2

nişīn < *Far.* Oturan

n.+ niŋ (ehl-i n.) 2a/5

nöker < *Moğ.* Birinin mahiyetinde veya hizmetinde olan kimse

n. ḳıldı 44a/2

n.+ im ėrdi 43b/13

n.+ i 40a/2, 43b/10

n.+ iniŋ 44a/1

n.+ ige 43b/10

n.+ leri 44a/5

n.+ lerin 21a/12

nūr < *Ar.* Manevi aydınlık

n. 43a/3

n. bėrip 3b/6

n. bolup 5a/11

n. ėrür 3b/4

n. ḳılur ėrdi 19b/9

n.+ ġa 35b/5

n.+ dın 35a/1

n.+ ı 5a/10

n.+ ıdın 3b/3

nuṣret < *Ar.* Tanrı'nın yardımı

n. 32b/5, 39a/11, 48a/4

n. bolup 28b/10

-O-

oġ(u)l < ET *oğul* (EDPT,83) Evlat

o. 14b/9, 15a/1, 18b/6, 19b/10, 20a/1, 20a/4, 20a/5, 22a/9, 24a/8, 25b/12, 29b/1, 29b/3, 34a/4, 35a/3, 39b/1, 41b/10, 6a/8, 9a/5

o. boldı 12a/8, 17a/11, 19b/5

o. turur 15a/3

o.+ nıŋ 12a/3, 41b/8

o.+ nı 39a/10, 39a/12

o.+ ġa 23b/10

o.+ dın 45a/13

o.+ um 11a/2, 13a/6, 21a/6

o.+ umnı 10a/7, 19b/12

o.+ uŋ 8b/11, 8b/8

o.+ ı 10b/3, 10b/4, 10b/7,

12a/2, 12a/4, 12a/6, 12b/4, 14b/7, 17a/13, 17b/2, 19b/4, 23b/6, 23b/9, 24a/9, 26/13, 26a/2, 26a/8, 26b/10, 26b/6, 26b/7, 26b/9, 27a/2, 29a/13, 30a/12, 31b/9, 32a/11, 32a/7, 32a/9, 33b/7, 34b/2, 34b/6, 36b/5, 36b/6, 36b/8, 37a/4, 37b/1, 39a/6, 39b/7, 40a/10, 42a/7, 42b/4, 46b/7, 47a/6, 47a/7, 47b/11, 6a/11, 6a/13, 6b/2, 6b/3, 6b/5, 6b/7, 9b/8

o.+ ıdur 19a/8

o.+ ı boldı 19b/7, 34b/13, 38b/4

o.+ ı bolur 14b/9

o.+ ı ėrdi 17a/10, 33b/5, 35a/9, 37b/1, 37b/2, 38a/7, 42b/2

o.+ ınıŋ 23b/2, 36b/10, 39b/6

o.+ ın 10a/9, 22b/11, 25b/10, 25b/12, 41b/6

o.+ ını 12a/3, 15a/4, 19a/6, 41b/7, 47b/6

o.+ ıġa 12b/2, 23b/10, 23b/11, 24a/5

o.+ unġa 9a/1

o.+ ıdın 35a/4, 38b/10, 45a/13

o.+ ıdın turur 38b/3, 45a/11, 45a/7

o.+ lar 22a/9

o.+ ları 47a/2

o.+ ların 23b/5, 28b/13

o.+ larıġa 38a/12

oġlan < ET *oğlan* (EDPT,85a) Erkek evlat

o. 10b/10, 22b/9, 30a/7, 30b/6

o.+ nıŋ 10a/13, 11b/6

o.+ nı 10a/12, 29b/1, 30b/3, 39a/7

o.+ lar 33a/1

o.+ larnıŋ 11b/7

o.+ larnı 15a/13

o.+ ları 18b/6, 24a/11, 28a/1, 29a/9, 32a/12, 34b/2, 34b/3, 34b/4, 37a/11, 37a/12, 42a/1, 42a/9, 47a/2, 47b/9, 6a/8

o.+ larınıŋ 10b/8, 11b/13, 4a/6, 6a/8

o.+ larıġa 15a/4, 23b/12, 25b/4, 26/13, 34b/8, 42b/3

o.+ larıdın 23a/13, 23a/6, 24b/7, 26a/11, 26b/3, 37a/8, 47b/5

o.+ larıdın bolġanlarnı 38b/6

oġlanġına Oğlancık

o.+ ların 29a/3

oġrı < ET *oğrı* (EDPT,90a) Hırsız

o. 30b/4

o.+ lar 30a/11, 30a/13

o.+ larnı 30b/4

oḫşa- < ET *oxşa:-* (EDPT,97a) Benzemek

o.- r 48a/2

oḫtaçı Tabip

o. ḳıldı 47b/7

oḳ < ET *ok* (EDPT,76b) I. Zaman II. Ok

o. 15a/5, 15a/7, 15a/8, 23b/8, 45b/10, 46a/7

o.+ nı 15a/5, 23b/10, 45b/9

o.+ ların 11a/7

oḳun- < ET *okın-* (EDPT,87) Okunmak

o.- dı 29b/3

ol < ET *ol* (EDPT,123b) O (İşaret zamiri), O (İşaret sıfatı)

o. 10a/13, 10b/4, 11a/7, 11b/4, 11b/9, 12a/3, 12b/13, 12b/5, 12b/9, 13a/9, 13b/10, 13b/7, 14b/3, 15a/1, 15a/10, 15a/9, 16a/10, 16b/1, 16b/12, 16b/2, 17a/4, 17a/7, 17b/8, 18a/12, 18a/6, 18a/9, 19a/12, 19b/1, 19b/10, 19b/11, 19b/8, 20a/1, 20a/10, 20a/11, 20a/12, 20a/13, 20a/2, 20b/10, 20b/12, 21a/1, 21a/12, 21a/2, 21a/3, 21a/4, 21a/5, 21a/9, 21b/10, 21b/11, 21b/2, 21b/5, 21b/6, 21b/7, 21b/9, 22a/1, 22a/3, 22a/5, 22a/6, 22a/9, 22b/10, 22b/2, 22b/6, 22b/8, 22b/9, 23a/1, 23a/12, 23a/2, 23a/3, 23a/8, 23b/10, 23b/4, 23b/5, 23b/6, 23b/9, 24a/1, 24a/8, 25a/7, 25a/9, 25b/10, 25b/6, 26/13, 26a/6, 26b/1, 26b/3, 27a/9, 27b/6, 27b/8, 28b/11, 28b/6, 28b/7, 29a/11, 29a/13, 29a/2, 29a/5, 29a/6, 29a/9, 29b/10, 29b/11, 29b/2, 29b/4, 29b/8, 2a/10, 2a/7, 2b/4, 30a/10, 30a/13, 30a/3, 30a/4, 30a/6, 30a/9, 30b/3, 30b/4, 30b/7, 31a/11, 31a/12, 31a/4, 31a/6, 31a/7, 32a/6, 32b/10, 32b/11, 32b/2, 32b/4, 32b/9, 33a/1, 33a/2, 33a/4, 33a/5, 33a/8, 33b/1, 33b/13, 33b/2, 33b/3, 33b/4, 34a/11, 34a/9, 34b/10, 35a/1, 35a/10,

35a/12, 35a/2, 35a/6, 35b/2, 36a/1, 36a/12, 36a/2, 36a/3, 36a/9, 37a/2, 37a/4, 37a/5, 37b/2, 38a/11, 38a/13, 38a/4, 38b/7, 39a/10, 39a/11, 39a/3, 39a/7, 39b/1, 39b/11, 39b/9, 3a/1, 3a/13, 3b/3, 3b/7, 40b/4, 40b/9, 41a/11, 41a/8, 41b/5, 41b/7, 42a/1, 42a/4, 42b/11, 43a/1, 43a/2, 43a/4, 43a/5, 43b/1, 43b/12, 43b/3, 43b/8, 44a/1, 44a/13, 44a/6, 44b/1, 44b/10, 44b/11, 44b/3, 44b/6, 45a/8, 45b/11, 45b/13, 45b/2, 45b/4, 45b/6, 45b/7, 46a/13, 46a/7, 46a/8, 46a/9, 46b/10, 46b/11, 46b/13, 47a/1, 47a/5, 47a/9, 47b/1, 47b/12, 47b/2, 47b/3, 48a/3, 4a/12, 4b/1, 4b/11, 5a/5, 5a/6, 5b/1, 5b/12, 5b/13, 5b/3, 5b/6, 6a/11, 7b/10, 7b/12, 7b/7, 7b/8, 8a/10, 8a/12, 8a/3, 8a/4, 8a/6, 8a/8, 8a/9, 9a/8

o. boldı 34b/2, 4a/2

o. ėrdi 12/13, 2a/5, 32b/9, 34a/3, 36a/1, 41a/6

o. ėrmiş 10b/1

o. turur 22a/11, 23b/13, 9b/13

ol < ET *ol-* (EDPT,125b) Olmak

o.- urlar (yoḳ o.) 6a/4

o.- dı (cihān-gīr o.) 3a/6

o.- dı (muvāfıḳ o.) 38a/5

o.- up (bedraḳa-ı ṭarīḳ o.) 2b/4

o.- up (bėgler o.) 34b/7

o.- up (refīḳ o.) 2b/3

olar Onlar

o.+ da 5a/5

olcaylıḳ Saadet ve ikbal sahihi olma

o. 15a/1

oltur- < ET *oltur-* (EDPT,133b) Oturmak

o. 14b/3

o.- dı 19b/7, 24a/2, 46a/3

o.- dı (ala o.) 15b/10

o.- ġıl 12b/12

o.- a bilmemişler 8a/7

o.- up 14a/12, 4a/9, Ḳıpçaḳ/nı

o.- ur ėrdi 42a/1

o.- urlar ėrdi 33b/12

olturġuz - Oturtmak

o.- up 13a/2

on < ET *on* (EDPT,166b) On

o. 18b/8, 22a/11, 26b/11, 26b/6

o.+ ġa 8b/12

o.+ ın 12a/6, 27a/11

o.+ ıġa 19b/7

on altınç On altıncı

o. 9b/10

ortancı Ortanca

o. 35a/9

on bėş On beş

o. 29b/11

ot < ET *ot* (EDPT,34b) Ateş

o. 43a/1

o.+ nı 43a/6

orda Ordu → **ordu**

o.+ da 41b/13

o.+ sı ėrdi 45a/8

otluġ Ateşli olan, ateşin çok olduğu yer → **otluḳ**

o. 14a/6

ordu Şehir, saray, ordu → **orda**

o. 29b/13, 30a/3

o.+ da 40b/3

o.+ sı 29b/12, 30a/11

o.+ sın 15b/9, 31b/3

o.+ sıġa 41a/4

o.+ sıda 30b/10, 32a/1

o.+ sında 12a/12, 29a/10, 40b/1

o.+ sıda bolur ėrdi 30b/9

o.+ larda 29a/8

otluḳ Ateşli olan, ateşin çok olduğu yer → **otluġ**

o. 8b/8

otsız Ateşin olmadığı yer

o. 16a/12

or(ı)n < ET *orun/oron* (EDPT,233a) Rütbe sahibi kimse için döşenmiş yer

ottuz < ET *ottuz* (EDPT,74a) Otuz

o. 42b/10, 43a/10, 44a/2

o.+ un 44a/1

oymaḳ < Oymak, kabile

o. 23a/5, 28a/5

o. boldılar 16b/11

o.+ nıŋ 28a/1

o.+ lar 16a/9

oyna- < ET *oyna-* (EDPT,275a) Hareket etmek

o.- rlar 41a/9

o.- r ėrdi 30a/13

-Ö-

ög- < ET *ög-* (EDPT,100a) Övmek

ö.- er 7b/1

ögel Hediye

ö.+ in ėkeniŋtür 8b/4, 8b/7

ögele- Hediye vermek

ö.- p 35a/13

ögüt < ET *öğüt* (EDPT,102a) Öğüt

ö. 14a/2

ö.+ ler 14a/1, 14a/9

ök < ET *ög* (EDPT,99a) Anne

ö. ėrdi 47a/7

öl- < ET *öl-* (EDPT,125b) Ölmek

ö.- miş 10b/11

ö.- di 12a/9, 21a/13, 26b/11, 26b/12, 28b/6, 32a/10, 32a/12, 37a/4, 46a/11, 47a/1, 33b/4

ö.- sem 40a/8

ö.- e turur-miz 10a/6

ö.- üp 22a/8

ö.- üp turur 32a/1

ö.- geli 10a/11

ö.- mey 10a/8

ö.- gendin 12a/5, 18b/6, 27a/11

öltür- Öldürmek

ö.- düm 32b/3

ö.- di 23b/5, 25b/1, 25b/3, 37a/9, 44a/11, 46a/5, 46b/13, 5a/1

ö.- diler 28b/13, 28b/7, 32a/2, 32a/6, 39a/5, 47b/4

ö.- gey 31a/5, 44a/4

ö.- geyler 21a/9, 29a/5

ö.- üp 10a/3, 15b/6, 29a/5, 32b/2, 39b/4, 46a/2

ö.- üp turur 30b/5

ö.- di ėrse 47a/9

ö.- megey 43b/2

ö.- mekge 28a/13

ölüg < ET *ölüg* (EDPT,142a) Ölü

ö.+ im 29b/11

‘öm(ü)r < *Ar.* Ömür

‘ö. 33b/8

ön – Başarmak

ö.- üp 12b/7

öŋ < ET *öŋ* (EDPT,167b) Sağ taraf

ö. 23a/13, 23b/11, 24a/10, 24a/9, 39b/5, 42a/1, 42b/2

öp- < ET *öp-* (EDPT,5a) Öpmek

ö.- üp 3b/2

örü < ET *örü:* (EDPT,197b) Öylece

ö. ḳotdum 26b/12

öt- < ET *öt-* (EDPT,39a) Vazgeçmek

ö.- ey 14a/5

ö.- üp 30a/12, 40a/6, 41a/10

ö.- üp turur 17a/8

ö.- er ėrdi 41b/8

öti Sonra

ö. 46a/3

ötrü < ET *ötrü* (EDPT,64b) Yalan

ö. 42a/11

öz < ET *öz* (EDPT,278a) Kendi

ö. 14a/11, 20a/8, 22a/4, 22b/3, 23a/9, 23b/1, 23b/3, 26a/2, 2b/1, 37b/4, 3b/12, 43b/10, 43b/3, 44b/9, 45a/6, 5b/1, 6b/11

ö.+ niŋ 39b/7

ö.+ ümni 40a/6

ö.+ i 14b/7, 22a/8, 3a/2, 42b/9, 45a/4, 46a/5, 46b/2, 9a/7

ö.+ in 37a/4

ö.+ ini 27b/10, 43a/7

ö.+ ige 11b/2, 21a/12, 31a/7, 7b/2

ö.+ ide 25b/1

ö.+ inde 14a/11

ö.+ inde ėrdi 25b/13

ö.+ ümiz 14b/12

ö.+ lerin 45b/6

ö.+ lerige 39a/13, 3a/7

özge < ET *özge* (EDPT,285b) Başka

ö. 17a/5, 21a/3, 21a/7, 21b/13, 25a/4, 36a/13, 37a/3, 40a/7, 40b/12, 48a/1

ö. ḳılıp 47a/9

ö.+ din 18a/9

ö.+ sin 30a/7

ö.+ ler 16b/13, 28a/3

ö.+ lerge 18a/6

ö.+ lerdin 11b/12

ö.+ leri 39a/4, 42a/8

ö.+ lerige 21b/8

ö.+ çe 11a/2

ʻöz̲(ü)r < *Ar.* Özür, kusur

ʻö. ḳıldı 46a/8

ʻö. ḳılıp 43a/12

-P-

pādişeh < *Far.* Padişah → **pādşāh**

p.+ ni 3b/11

pādşāh < *Far.* Padişah → **pādişeh**

p. 24a/1, 24b/7, 43b/5, 4a/12

p. boldı 21b/6, 34a/9, 46b/9

p. bolġay 42b/8

p. bolup 15b/1

p. ėrdi 24a/4, 24b/10

p.- ı aʻẓam 2b/4

p.- ı İslām 47a/8

P.- ı İslām 16a/3

p.- ı muʻaẓẓam 4a/7

p.- ı muʻaẓẓamnıŋ 4a/5

p.+ ıġa 44b/9

p.+ ı 27b/5, 28a/8

p.+ ı bolġandur 17a/1

p.+ ı ėrdi 12a/10, 33a/13, 42b/9, 45b/13

p.+ ı ėrür 11b/5

p.+ ınıŋ 31b/7, 48a/4

p.+ ıġa 37a/6, 4b/12

p.+ lar 27b/3

p.+ lardın 4b/11

pādşāhlıḳ < *Far. + Tr.* Padişahlık

p. 15b/3, 24b/8, 34a/10, 34a/13

p. ḳıldı 24a/2

p. ḳıldılar 24b/10

p.+ ġa 34a/11

pāre < *Far.* Pare

p. 11b/9, 32b/7, 45a/1

pāyende < *Far.* Devamlı, sürekli

p. ḳılġıl 3b/13

pāyitaḫt < *Far.* Merkez, başkent

p. ḳılıp 14b/3

penāh < *Far.* Sığınılacak yer

p. 2a/8

p.+ ıŋda 3b/12

p.+ ı 3a/1

pervāz < *Far.* Uçma

p.+ ı (genc-i p.) 2b/6

perver < *Far.* Besleyen; büyüten

p.+ de 3b/3

p. ḳılurlar ėrdi 3a/7

pesendīde < *Far.* beğenilmiş

p. körgüzdi 24a/7

p. tutup 30b/5

peydā < *Far.* Açık

p. boldı 18a/9, 27b/1, 37a/11

p. bolmış 30a/1

p. ėtti 43b/10

p. ḳıldılar 16b/12

p. bolup ėrdi 19a/3

p. bolup turur 45a/13

peyġām < *Far.* Haber

p. 44b/8

peyġamber < *Far.* Elçi

p. 17a/10, 24b/6, 5b/4, 5b/7

p.+ lerġa 11a/11

peyvest < *Far.* Ulaşma

p. turur 16b/9

pinhān < *Far.* Gizli

p. 19b/12, 20a/9, 29a/3

pīşvā < *Far.* Önder

p.- yı Baycut ėrdi 37a/13

p.+ sı 25a/11

piyāde < *Far.* Yaya

p. 33a/10

pür-nūr < *Far.* Nurlu

p. 5a/11

-R-

Raṣad *Ar.* Gözlemevi

R. 16a/1

rāst < *Far.* I. Uygun II. Sağ taraf

r. 40b/10, 44b/13

r. ḳılıp 3a/10

r. (dest-i r.) 17b/2

rāstlıḳ < *Far. + Tr.* Uygunluk

r. 29b/6

rāvī < *Ar.* Rivayet eden aktaran kişi

r. 17a/8

rāy < *Ar.* Görüş

r.+ nıŋ 12b/4

refīḳ < *Ar.* Yol Arkadaşı

r. olup 2b/3

rehber < *Far.* Yol gösteren

r.+ idür 2a/8

reh-nümā < *Far.* Yol gösteren**r.+ sınıı**

40b/12

rencīde < *Far.* İncinmiş

r. bolup 21a/8, 22b/12

rencūr < *Far.* Dertli, sıkıntılı

r. boldı 28b/5

resm < *Ar.* Eser

r.+ i 3b/8

resūl < *Ar.* Peygamber

r. (ḥażret-i r.) 5a/7

revāc < *Ar.* Geçerlilik

r. bėrip 6a/9

rikāb < *Ar.* Huzur

r.+ ın 4a/8

rivāyet < *Ar.* Anlatılan şey

r. 36b/13

riyā < *Ar.* İki yüzlülük

r.+ dur 3b/6

r.+ dın 3b/4

rūd-ḫāne < *Far.* Nehir

r. 16b/4

r.+ sin 36b/12

rūşen < *Far.* Aydın

r. bolup 3b/10

rūy-be-rūy < *Far.* Yüzyüze

r. 46b/2

rücū‘ < *Ar.* Dönme

r. ḳılġanda 22a/1

rüsūm < *Ar.* Usüller

r.- ı ḫalāyıḳdın 2b/2

r.+ ın 16a/3

-S, Ṣ, Ş-

sa‘ādet < *Ar.* Mutluluk

s. 3b/13, 4a/2, 4a/9

s.- i lemyezelī 2b/3

sā‘at < *Ar.* Saat

s.+ dın 33a/3

sādıku’l-ḳavl < *Ar.* Sözüne sadık

s. 29b/11

ṣafā < *Ar.* Gönül rahatlığı

ṣ. bolġusu 6a/3

saġ- < ET *sağ-* (EDPT,804b) sağmak; çıkarmak

s.- ıp 29a/4

saġ < ET *sağ* (EDPT,803b) Sağ taraf

s. 33a/8

saġın- < ET *sağın-* (EDPT,812b) Sanmak→ **saḳın-**

s.- mayın 43b/2

ṣāḥib < *Ar.* Sahip

ṣ.- i devlet 24b/7

ṣ.- i ġarażlar 31a/13

ṣ.- i ser-i mi‘rāc 2a/9

ṣāḥib-ḳırān < *Ar. + Far.* Talihli

ṣ.+ dur 3a/12

ṣ.- ı cihān-gīr 11a/8

ṣ.- ı zamān 4a/3

ṣāḥib-tāc < *Ar.* Taç sahibi

ṣ.- ı ḫāḳān (serīr-efrūz-ı ṣ) 2b/9

ṣaḥrā < *Ar.* Çöl

ṣ.+ da 16b/1, 16b/2, 33b/12

ṣaḥrā-nişīn < *Ar. + Far.* Çölde oturan; çölü mesken edinmiş olan

ṣ. 16a/10, 16a/11

ṣ. ėrmiş 19a/11

ṣ.+ niŋ 19a/10

saġla- < ET *sakla-* (EDPT,810a) Korumak; gizlemek → **saḳla-**

s. 3b/7

s.- r ėkendür 10b/4

sā'ir < *Ar.* Diğer

s. 15b/11, 48a/2

saḳın- < ET *sağın-* (EDPT,812b) Sanmak → **saġın-**

s.- saŋ 14a/5

saḳınç < ET *sakınç* (EDPT,812a) Düşünce

s.+ ım 13b/2

s.+ ımnı 13b/6

saḳla- < ET *sakla-* (EDPT,810a) Korumak, gizlemek → **saġla-**

s.- rlar 22a/2

s.- dı 22a/10, 33a/6, 36b/12, 39a/8

s.- dılar 29a/3

s.- ġay 22a/2

s.- p 12b/4, 14b/7, 29b/2, 29b/3, 39a/12, 39a/13, 41a/13

s.- ġan 30b/3

s.- dı ėrse 29a/6

s.- maḳnı 40a/8

sal- < ET *sal-* (EDPT,824b) Salmak; bırakmak

s.- ar 44b/6

s.- dı 26b/3

s.- dılar 39a/10

s.- gen 15b/10

s.- dılar ėrdi 31b/1

salġa- < *Moğ.* Göndermek

s.- p 14b/6

san- < ET *san-* (EDPT,833a) Sanmak

s.- ıp 33a/3

sān < Ad; san

s. ḳıldılar (beyān-ı s.) 44a/6

sanaç Meşinden yapılan dağarcık

s.+ ıġa 9b/11

ṣānī̄ < *Ar.* İkinci

ṣ. (Cemşī̄d-i ṣ.) 3a/4

sansız < ET *sansız* (EDPT,842a) Sayısız

s. 5a/1

saŋa Sana (İkinci teklik şahıs zamirinin datif hali)

s. 13a/10, 14a/1, 14b/1, 1b/7, 20a/10, 40b/8, 43b/1, 43b/13

sar- < ET *sar-* (EDPT,843a) SArmak, ihata etmek

s.- dı 46a/11

s.- dılar ėrse 32b/1

sat- < ET *sat-* (EDPT,798b) Satmak

s.- ıp 14b/10

satḳun < ET *satğın* (EDPT,800a) Satın alma

s. alıp 10a/9

s. alġan 10a/12

savut- Soğutmak

s.- dum (köŋül s.) 20b/6

sa'y < *Ar.* Çaba

s. ḳıldılar (cehd-i s.) 28a/5

s. ḳılurlar ėrdi 27b/10

s.+ lar ḳıldı 27a/12, 46b/12

ṣayın Zengin

ṣ. 29b/5

sebeb < *Ar.* Neden

s. 4a/1

s.+ din 11a/8, 11b/9, 29a/3, 36b/13, 4b/1

seḫāvet < *Ar.* Cömertlik

s. 3a/12

s.+ de 3b/2

sėkkiz < ET *sekiz* (EDPT,823b) Sekiz

s. 7b/13, 7b/3

s.+ **de** 4b/7

sėkkizinçi < ET *sekkizinç* (EDPT,823b) Sekizinci

s. 45a/11

selāmet < *Ar.* Esenlik

s. 3b/7

selāmet-revān < *Ar. + Far.* Sağlıklı bir şekilde devam eden

s. **boldı** 32b/8

selāṭīn < *Ar.* Sultanlar

s. 2b/5

semā‘ < *Ar.* Gökyüzü

s. 20b/13

sėn II. tekil şahıs zamiri

s. 14b/8, 19b/10, 1b/9, 20a/9, 20b/7, 20b/9, 2a/1, 2a/3, 44a/7, 8b/11

s. **ḳılur-sėn** 1b/7

s.+ **iŋ** 19b/10, 1b/8, 40b/4, 43b/1, 9a/1, 9a/2

s.+ **iŋki** 1b/6

s.+ **de** 2a/8

s.+ **din** 13b/8, 20b/4, 40b/4

s.+ **i** 20a/10, 20a/11, 20b/4, 20b/7, 35b/5, 40b/6, 44a/7

ser < *Far.* Baş; başkan

s. 2a/6

s.- **i mi‘rāc (ṣāḥib-i s.)** 2a/9

ser-be-ser < *Far.* Başbaşa

s. **bolur** 6a/6

serçe < *Far.* Serçe

s. 43a/3

ser-firāz < *Far.* Başını yukarı kaldıran; önder

s.+ **ı** 2b/5, 3a/11

s.+ **ı ėrür** 3a/11

ser-ḥad(d) < *Far. + Ar.* Sınır

s.+ **nıŋ** 46b/10

s.+ **nı** 44b/3

s.+ **ġa** 27a/7

s.+ **da** 44b/1

s.+ **da tururlar** 22b/3

ser-heng < *Far.* Çavuş; amir

s.- **i meydān-ı vefādur** 2a/6

ser-ḫōş < *Far.* Sarhoş

s. ḳılıp 7b/11, 7b/9

serīr < *Ar.* Taht

s.- i ʻarşġa 2a/9

serīr-efrūz < *Ar. + Far.* Tahtı aydınlatan

s.- ı ṣāḥibtāc-ı ḫāḳān 2b/9

ser-keşlıḳ < *Far. + Tr.* Başkaldırma→ **ser-keşlik**

s. 34a/10

ser-keşlik < *Far. + Tr.* Başkaldırma →**ser-keşlıḳ**

s. ḳılur ėrmiş 27b/4

servī < *Far.* Bir servi

s.+ dür 2a/8

settār < *Ar.* Örten (Günahları bağışlayan Allah)

s. 1b/5

sev- < ET *sev-* (EDPT,784b) Sevmek

s.- er-mėn 20a/10

s.- er 21a/2

s.- seŋ 20a/9

s.- üp 20b/10

s.- mey turur 20a/12

ṣıdḳ < *Ar.* Doğruluk

ṣ.+ ın 3a/10

ṣıfāt < *Ar.* Nitelikler

ṣ.+ ı 2b/1, 3b/10

sıġal Talan

s. 22b/10

sın- < ET *sın-* (EDPT,833b) kırılmak; yenilmek

s.- ar-siz 15a/9

sındur- Kırmak

s.- a almay tururlar 15a/6

s.- up tururlar 15a/5

sınla- Kırmak

s.- p 7b/9

sīh < *Far.* Demir şiş

s. 32b/7

sikke < *Ar.* Sikke

s.+ ni 4a/9

sile- Temas etmek

s.- di 39b/1

sipehsālār < *Far.* Askerin ordunun başı

s.- ı ḫayl-ı enbiyādur 2a/6

sipihr < *Far.* Gökyüzü

s.- i devlet 2b/13

sīr-āb < *Far.* Taze

s.+ ı (dürr-i s.) 2b/7

siz Siz (II. çoğul şahıs zamiri)

s. 11a/2, 15a/9, 7b/9, 8b/11

s.+ ler 10a/6, 15a/7

s.+ lerni 12b/8

s.+ lerge 15a/7

sol < ET *sol* (EDPT,824a) Sol

s. 23b/1, 23b/12, 24a/9, 24b/1, 25b/10, 41a/8

soŋ < ET *soŋ* (EDPT,832b) Son

s. 10b/11, 10b/7, 12a/5, 13b/12, 13b/7, 14a/10, 15a/2, 15a/5, 15b/4, 15b/5, 15b/6, 16a/8, 18b/6, 19b/13, 19b/8, 21a/10, 21a/13, 22a/11, 22a/13, 23b/12, 23b/3, 24a/1, 24a/8, 26a/3, 27a/11, 27a/5, 28b/10, 28b/13, 28b/7, 29b/3, 30b/10, 30b/6, 31a/11, 32b/6, 33a/3, 35b/7, 37a/9, 39a/11, 39a/9, 39b/2, 40a/10, 42b/10, 43b/1, 43b/3, 43b/4, 44a/5, 45b/10, 45b/2, 46b/11, 47a/1, 4a/5, 5a/7, 5b/7, 6a/3, 7a/3, 8a/1, 8a/10, 9a/11

s. boldı 17b/9

s.+ unda 12b/6

s.+ a 15b/6

sor- < ET *sor-* (EDPT,843b) Sormak

s.- ar 32b/10

s.- dı 30a/6, 40a/3, 43b/11

s.- dılar 5a/13

s.- salar 15a/10

s.- up 30a/4

s.- updurlar 15a/10

s.- ar ėrdi 29b/7, 44a/4

s.- madı 29b/9

s.- maḳda 29b/10

soy Soy

s.+ ıdan 27a/6

soyurġa- Bahşiş vermek

s.- p 44b/11, 47a/8, 47b/6

söz < ET *söz* (EDPT,860b) Söz

s. 10b/7, 11a/2, 12b/1, 15b/10, 31b/1, 42b/13, 7b/7, 9b/8

s.+ niŋ 36a/3, 43b/12

s.+ ni 20a/13, 40b/10, 44b/12, 5a/4, 8a/13

s.+ din 8b/1

s.+ üŋdin 20b/8

s.+ i 24a/7, 26b/2

s.+ in 39b/1

s.+ ler 34a/8, 36a/1

s.+ ler ėrdiler 36a/1

s.+ lerniŋ 4b/11

s.+ leri 38a/8

s.+ lerin 13b/12

s.+ lerini 43b/12

s.+ lerni 4a/12, 5b/13

sözle- < ET *sözle-* (EDPT,863a) İfade etmek

s.- r-sėn 32b/13

s.- miş 11a/1, 14a/9

s.- di 10a/5, 11a/1, 12b/4, 13a/7, 14a/3, 14a/8, 15a/4, 20a/5, 39b/1, 40a/5, 8a/13, 8b/6, 8b/8, 9a/5

s.- di ėrse 14a/7

s.- p 14a/1

sözleş- < ET *sözleş-* (EDPT,864a) Söyleşmek; Anlaşmak

s.- miş 10a/10

s.- ür ėrdi 42b/13

su < ET *suv* (EDPT,863a) Su

s. 20b/2

s.+ dın 46b/13, 7b/10

ṣubḥ-gāh < *Ar. + Far.* Sabah vakti

ṣ.+ ı 2a/5

sūḫte < *Far.* Yanık, yanmış

s. 36a/7

suluġ Sulu

s. 14a/6

ṣun'ı < *Ar.* İş

ṣ. (ḳalem-i ṣ.) 2a/11

ṣūret < *Ar.* Surat

ṣ.+ i 25a/6, 5a/5

susız Susuz

s. turur 16a/12

sücūd < *Ar.* Secde etme

s.+ ın ḳılur (ḫātem-i s.) 3b/2

süle- Asker sevk etmek

s.- miş 47a/8

süŋ Süngü

s.+ idin 46b/3

s.+ üm 13b/2

süŋek < ET *süŋük* (EDPT,838b)

Süngü

s.+ idin 5a/9

s.+ in 32a/13

süt < ET *süt/süd* (EDPT,798b) Süt

s.+ üŋni 19b/11

s.+ i 22b/11, 22b/8

s.+ in 20a/1

süvār < *Far.* Binici

s.+ ġa 33a/10

-Ş-

şādmān < *Far.* Sevinçli

ş. 33a/4

ş. boldı 44b/12

Şāfi'iyye < *Ar.* Şifa yeri

Ş. 15b/13

şāh < *Far.* Padişah → **şeh**

ş.- ı cihān-baḫt 2b/10

ş.- ı eflāk ḳılıpdur-sėn 2a/3

şāḫ < *Far.* Dal

ş. 45a/1

şāḫçe < *Far.* Küçük dal

ş. turur 19a/2

ş.+ ler 18a/8

şāhenşāh < *Far.* Şahlar şahı

ş.- ı āfāḳ ḳılayın 3a/2

şāh-zāde < *Far.* Padişah oğullarından

erkek olanların her biri

ş.+ ler 26a/2

şāmil < *Ar.* İçine alan kapsayan

ş. 3b/1

şāyed < *Far.* Şayet

ş. 37a/1, 43a/3

şecā‘at < *Ar.* Yüreklilik

ş. 3a/12, 3a/4

şefḳat < *Ar.* Şefkat

ş.+ lar ḳılıp turur 30b/8

şefḳat-engīz < *Far.* Sevgi ve koruma içeren

ş. ḳıla başladı 43a/12

şeh < *Far.* Padişah, hükümdar → **şāh**

ş.- i ‘ālī 3a/8

şehinşāh < *Far.* Büyük padişah

ş.- ı mu‘aẓẓam 2b/4

şehr < *Far.* Şehir

ş. turur 19b/2

ş.+ ni 47b/2

ş.+ din 35b/2

ş.+ ler 47b/1

ş.+ lerin 46a/11

ş.+ lerni 5a/1

şehrī < *Far.* Şehirle ilgili; şehre mensup

ş. 19a/12

şekl < *Ar.* Şekil

ş. boldı 23a/11

ş.+ i 23a/10, 29b/3

şem‘ < *Ar.* Mum; sevgili

ş. 40b/3

şerḥ < *Ar.* Açıklama

ş. 17b/1, 24b/13

ş. ḳıldı 38a/8

ş.- i dānā ėrür 2b/10

ş.+ i 26a/3, 27a/7, 39a/2, 7a/10

ş.+ ide 38b/3

şerī‘at < *Ar.* Allah’ın emri olan dini kaideler

ş. 2a/8

ş.+ ın (Ḥaḳḳ-ı ẕāt-ı ş.) 3b/7

şerīk < *Ar.* Eşi benzeri olma

ş. 1b/7

şerm < *Far.* Utanma

ş. ḳılmaslar 41a/9

şeyḫ < *Ar.* Tekke lideri

ş. 35b/10

şeyṭān < *Ar.* Şeytan

ş. 31a/9

şikār < *Far.* Av

ş. ḳılur ėrdi 45b/6

ş.+ ġa 23b/7

ş.+ da ėrdi 20b/2, 21a/5

şikār-gāh < *Far.* Av yeri

ş.+ da ėrdi 21a/12

şikest < *Far.* Mağlubiyet

ş. 15a/8

şilān < *Moğ.* Ziyafet sofrası

ş.+ ıġa 7b/3

şimāl < *Ar.* Kuzey

ş. 17a/11

şöhret < *Ar.* Şöhret

ş.+ idin 3b/5

şu Şu

ş. 8a/3

şu'be < *Ar.* Şube, kol

ş. 23a/13, 23a/6, 23a/7, 33b/10, 34b/13, 37b/10, 38b/3, 45a/13, 48a/5

ş. bolur 38b/11

ş. ėrdi 41a/7

ş. turur 25b/6, 30b/13, 33b/10, 35a/4

ş.+ din turur 38b/8

ş.+ si 17b/1

ş.+ sidin ėrdi 24b/11

ş.+ ler 27b/1

ş.+ leri 25a/9

ş.+ leriniŋ 48a/1

şuŋḳar Şahin

ş. 8b/9

ş.+ sėn 8b/11

ş. bolup 15b/4

şük Hareketsiz

ş. 11b/8

şük(ü)r < *Ar.* Minnet ifadesi

ş. 17b/2

ş.+ ini 19b/10

-T, Ṭ-

tā < *Far.* A kadar, ıncaya kadar

t. 4a/11

ta‘accüb < *Ar.* Şaşırma

t. ḳıldılar 33a/4

t.+ de 43a/5

t.+ de boldı 20a/6

t.+ de bolup 31a/7

t.+ ler ḳıldı 33a/9

ta‘alluḳ < *Ar.* İlgisi olma

t. 41a/4

t. durur 19b/3

t. ėrdi 37b/3

t. turur 23b/1, 25a/9, 47b/11

t. tururlar 17a/1

t. ėrmes ėrdi 36a/4

t. ḳılmaġay 41b/13

ta‘ayyün < *Ar.* Aşikar olma

t. ḳılur ėrdi 38a/12

tab < *Far.* Parlaklık

t.+ da 46a/8

tābi‘ < *Ar.* Peşinden giden

t. bolġanlarnıŋ 17b/4

t. ėrdi 37a/6

ta‘bīr < *Ar.* Düş yorma

t.+ in 8b/10

tābiş < *Far.* Parlayış

t.+ in 5b/11

tāc < *Ar.* Taç

t. 2a/9, 2b/10

t. bėrdiŋ 2a/4

t.- ı levlāk bėriben 2a/3

t.+ ıŋa 37a/1

ta‘cīl < *Ar.* Acele etme

t. 47b/2

t. ḳılur ėrdi 44a/8

ṭā‘ife < *Ar.* Kavim

ṭ. 23a/5, 23a/6

ṭ.+ niŋ 23a/1

tafṣīl < *Ar.* Etraflı olarak bildirme

t. 37a/13

t.+ i 48a/2

taġ < ET *tağ* (EDPT,463a) Dağ

t. 12b/8

t.+ nı 8a/12

t.+ ġa 22b/4

t.+ lar bolur 19a/12

taġar < Hayvan sürüsü

t. 13a/13

taḥḳīḳ < *Ar.* Bir şeyin doğruluğunu araştırma

t. bolmaydur ėrdi 4a/6

taḥrīr < *Ar.* Yazma

t.+ ge (maṣnū‘āt-ı t.) 2a/11

taḫṣīṣ < *Ar.* tahsis etme

t. 2b/8

taḫt < *Far.* Hükümdarlık makamı

t. 19b/5, 2b/10

t.+ ı 2b/9

taḫt-gāh < *Far.* Başkent

t.+ ıda 4a/9

ṭāḳ Zirve

ṭ. 3a/2

ṭāḳat < *Ar.* Kuvvet

ṭ. 22b/5, 33a/10, 43b/8

ṭala- Yağmalamak

ṭ.- p ėrdi 44b/5

ṭal‘at < *Ar.* Parlaklık

ṭ.+ ıdın 3b/5

ṭabī‘at < *Ar.* Huy

ṭ. 17a/5

ṭ.+ ı 48a/6

ṭaraf < *Ar.* Taraf

ṭ.+ ġa 31a/12, 46b/11

ṭ.+ da 29a/11

ṭ.+ ıġa 19a/6

ṭ.+ ıda 21b/3, Ḳıpçaḳ/nı

ṭ.+ ıda ėrdi 37a/12

ṭ.+ ları 19b/2

ṭarīḳ < *Ar.* Yol

ṭ. olup (bedraḳa-ı ṭ.) 2b/4

ṭarīḳa < *Ar.* Yol

ṭ.+ sı 25a/6

taḳı < ET *takı* (EDPT,466a) Dahi

t. 10a/1, 10a/2, 10b/9, 11a/4, 11a/6, 11a/9, 11b/1, 11b/10, 11b/13, 11b/6, 11b/7, 12a/7, 12a/9, 12b/10, 12b/13, 12b/2, 12b/3, 12b/7, 12b/8, 13a/1, 13a/13, 13a/2, 13a/5, 13a/7, 13b/1, 13b/10, 13b/2, 13b/3, 13b/5, 13b/7, 13b/8, 14a/2, 14a/5, 14b/2, 14b/4, 15a/12, 15a/3, 15a/9, 15b/5, 15b/8, 16a/12, 16a/4, 16b/10, 17a/4, 17b/4, 17b/6, 18a/10, 18a/4, 18b/1, 19a/7, 19b/1, 1b/5, 20a/4, 21a/1, 22a/10, 22a/12, 22a/2, 23a/4, 23a/7, 23b/13, 23b/2, 23b/7, 24a/10, 24a/8, 24b/12, 25b/1, 25b/10, 25b/4, 26a/13, 26b/5, 26b/8, 27a/6, 27a/7, 27a/8, 27b/2, 27b/9, 28a/8, 28b/7, 29a/2, 29a/4, 29a/5, 29a/7, 29b/12, 29b/3, 2a/5, 2b/12, 30a/2, 30a/5, 30b/1, 30b/12, 30b/3, 30b/7, 30b/8, 30b/9, 31a/10, 31a/13, 31a/2, 31a/3, 31b/3, 31b/5, 31b/7, 31b/8, 32a/1, 32a/10, 32a/6, 32a/8, 32a/9, 32b/1, 32b/5, 32b/7, 32b/8, 33a/1, 33a/10, 33a/4, 33b/12, 33b/2, 33b/3, 34a/2, 34a/8, 34b/2, 34b/5, 35a/12, 35a/3, 35b/12, 35b/3, 36a/3, 36b/3, 36b/8, 36b/9, 37a/8, 37b/11, 37b/8, 38a/1, 38a/2, 38b/7, 39a/12, 39b/13, 39b/7, 3a/11, 3a/4, 40a/13, 40a/6, 40a/8, 40b/13, 40b/6, 41a/10, 41a/3, 41b/2, 42b/5, 42b/6, 42b/8, 43a/3, 43b/6, 43b/9, 44a/12, 44b/13, 45a/1, 45a/11, 45a/2, 45b/5, 45b/8, 46a/1, 46a/10, 46a/12, 46a/2, 46a/3, 46a/5, 46a/9, 46b/3, 46b/6, 47b/6, 47b/8, 48a/4, 48a/5, 4b/3, 4b/4, 4b/5, 4b/6, 5a/12, 5a/8, 5b/8, 6a/13, 6a/9, 6b/11, 6b/2, 6b/3, 6b/5, 6b/7, 8a/11, 8a/8, 8b/10, 9a/1, 9a/9, 9b/10, 9b/13

t.+ ġa 20b/4

takla- Temas etmek

t.- dı ėrse 5a/11

taḳrīr < *Ar.* Anlatma

t. ḳılurlar 44a/6

taḳṣīr < *Ar.* Bir işi eksik yapma

t. 32b/10, 32b/9

tala- Yağmalamak

t.- dı 45b/6

t.- p 31b/3, 43b/8

tamām < *Ar.* Bütün

t. 21a/11, 23b/3

t. ḳıldılar 46a/13

t. ḳılġaylar 46a/13

t.- ı Moġul 19a/10

t.- ı vilāyetlerde 16a/3

t.+ ı 21b/8, 6a/6

tamġa Damga

t. 24a/10

t.+ nı 14b/2

t.+ sı 24a/6

tanı- Tanımak

t.- sunlar 26a/13

t.- saŋ 19b/10

t.- p 41b/7

t.- pdur 3b/5

tanuḳ < ET *tanuk* (EDPT,518b) Tanık

t.+ dur 1b/6

taŋ < ET *taŋ* (EDPT,511a) Sabah

t. 11a/4

taŋla < ET *taŋ* (EDPT,511a) Sabahleyin

t.+ sı 14a/8

taŋ taŋsuḳ Şaşılacak şey (Eş anlamlı sözcüğün tekrarıyla kurulan ikileme)

t. 13a/13

tap- < ET *tap-* (EDPT,435b) Bulmak; kazanmak

t.- ar-siz 15a/8

t.- tı 10b/13, 19a/1, 22a/9, 31a/4, 33b/8

t.- dı 43a/7

t.- ġay-mėn 14a/4

t.- ḳay-sėn 14a/5

t.- a almadılar 39a/10

t.- ıp 14a/5, 20b/3, 23b/8, 25a/8, 33b/3, 8a/7

t.- ıp (furṣat t.) 21a/3

t.- ıp tururlar 6b/12

t.- ıpdur 1b/8

t.- ay 14a/4

t.- ḳanlar 7a/4

t.- may 14a/5, 32b/5

t.- annı 14a/4

t.- maz 30a/5

t.- madı 30a/4, 39a/9

t.- mas boldı 33b/8

t.- maḳ 5b/11

tapşur- < ET *tapşur-* (EDPT,447a) Ulaştırmak

t.- dı 26a/3, 43b/10, 44b/3

t.- dılar 16a/7

t.- up 9a/6

t.- up turur 41b/10

tapuġ Kat; huzur

t.+ ına 33a/6

t.+ ında 39a/13

taraf < *Ar.* Yön

t.+ ıġa 17a/11

tarḫan Devlet veya hükümdar ailesine karşı yararlılık göstermiş olmaları mukabili kendilerine maddi ve manevi ayrıcalık tanınan kişilere verilen unvan

t. ḳıldı 47b/7

tarıġ Ekin

t.+ ın 10b/3

tārīḫ < *Ar.* Tarih

t. 19a/2

t.+ de 25a/10, 46a/3

t.+ i 24b/12

t.+ idin 28a/3

t.+ lerdin 4a/11

t.+ leri 24b/4

tart- < ET *tart-* (EDPT,534b) Çekmek

t.- tı 2b/1

t.- tı (feṯḥ t.) 5b/7

taṣarruf < *Ar.* İdare ile kullanma

t.+ ıġa 27b/5

taṣnīf < *Ar.* Sınıflandırma

t. ḳılıp 22a/4

t.+ iġa 4a/1

taṣvīr < *Ar.* Tasvir etme

t.+ iġa 2a/10

taş < ET *taş* (EDPT,556a) Dış

t. 5b/11, 5b/12

t. turur 44b/11

taşḳarı < ET *taşğaru* (EDPT,563a) Dışarı

t.+ da 40b/6

taşla- Dışarı gitmek

t.- mış 41b/8

taşlıġ Taşlı

t.+ ı 5b/11

tavar Mal; hayvan

t.+ ın 39a/5

tāze < *Ar.* Taze

t. ḳılur-sėn 33a/1

tė- < ET *tė:-* (EDPT,433b) Demek

t.- yerler 6a/1

t.- miş 21b/1, 8a/11

t.- di 15b/8, 22b/11

t.- p 10a/13, 10b/13, 13b/3, 30b/1, 30b/4, 32b/12, 33a/3, 44a/1, 44b/6, 45a/6, 47b/1, 47b/2

t.- gen 10a/3, 28a/13, 8a/1, 8a/5, 8a/7

t.- geni 8b/1

t.- mek bolur 22a/10, 9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/4, 9b/5

te'līf < *Ar.* Yayınlama

t.+ iġa 4a/1

te'vīl < *Ar.* Sözü evirip çevirme

t.+i (beyān-ı t.) 6a/2

tebdīl < *Ar.* Değiştirme

t. bolsa 6a/5

teberrā < *Ar.* Uzaklaşma

t.+ sın 3a/10

tefaḥḥuṣ < *Ar.* İnceden inceye

araştırma

t. ḳılıp 7b/13

teferrüc < *Ar.* Açıklama

t.+ ge 5a/9

tėg- < ET *teg-* (EDPT,476a) Ulaşmak

t.- di 15a/3, 25b/5

tėg Gibi, benzetme edatı → **dėg, dėk, dey**

t. 15a/7, 15a/8, 21b/1, 24b/11

tėgrü E kadar

t. 12b/12, 21b/2, 28b/9

tekrār < *Ar.* Tekrar

t.- ı Ḳur'ān 3a/3

tėmür < ET *temir* (EDPT,508b) Demir

t. 8a/13

tėŋiz < ET *teŋiz* (EDPT,527a) Deniz

t. 14b/11, 7b/4, 7b/6

t.+ ni 12b/4

t.+ ge 7b/6

tėŋri < ET *teŋri* (EDPT,523b) Tanrı

T. 10a/1, 15b/4, 8a/11, 9a/10

T.+ niŋ 8a/5, 8a/8, 14b/2

T.+ ni 20a/9

teŋrilik İyilik

T. 10a/6

terāk < *Far.* Yarık

t. 9b/11

terk < *Ar.* Bırakma

t. ḳıldı 33a/1

tertīb < *Ar.* Düzene sokma

t. 17a/6, 17b/10, 19a/1, 4a/12, 6a/11, 6a/12, 6a/13, 6b/13, 6b/2, 6b/4, 6b/6, 6b/7

t. bėrildi 4b/6

t. ḳılġanlardın 29a/12

tesellī < *Ar.* Avutma

t. bėrdi 40b/9

tevārīḫ < *Ar.* Tarihler; Hadiselerin zuhur zamanını kaydeden kitaplar

t. 4b/7

T.- i Cihān-güşā-yı Meŋü Ḫan 4b/2

T.- i Güzīde-i İslām 4b/2

T.- i Güzīde Nuṣret-nāme 4b/6

T.- i İslāmiyānda 19a/5

T.- i Sāmī 4b/3

t.+ niŋ 4a/1

t.+ de 29b/10

t.+ lerniŋ 4a/4

t.+ lerde 36b/7

tėve < ET *teve* (EDPT,436a) Deve

t. 7b/3

tevellā < *Ar.* Birini dost tutma

t. 3a/10

tīġ < *Far.* Kılıç

t. (ḍarb-ı t.) 7b/2

til Dil

t. 2b/8

t.+ i 20b/11, 2b/8, 4b/5, 9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/4, 9b/5, 9b/7

t.+ idin 17a/8, 44b/8

til- < ET *til-* (EDPT,490b) Dilmek

t.- e ḳıldı 30a/5

tile- < ET *tile-* (EDPT,492a) Dilemek

t.- rler 3b/11

t.- di 22a/12, 25b/2, 40b/3, 42b/9, 44a/4, 44b/1, 45b/7, 45b/9

t.- gey 26a/12

t.- se 48a/6

t.- seŋiz 15b/3

t.- p 30b/9, 47a/6

t.- r ėrdi 44b/7

t.- di ėrse 31b/5

t.- meydür 31a/8

tindür- Dindirmek

t.- ür-siz 13b/5

tirig < ET *tirik* (EDPT,543b) Diri

t. 28b/12, 32a/5

t. ḳoysa 21a/8

tofraġ Toprak

t.+ ı 3b/6

toġ- < ET *tog-* (EDPT,465a) Doğmak

t.- mış 41b/10

t.- sa 15a/1, 15a/2

t.- a 40a/6

t.- up turur 11a/2

t.- ġan 10b/8, 14b/12, 14b/8

t.- ġan ėrmiş 9b/9

t.- ġandın 10b/10

t.- madı 12a/11

toġur- Doğurmak

t.- ur 41b/6

t.- mış 10b/12

t.- up turur 11b/7

tokḳuz < ET *tokuz* (EDPT,474b) Dokuz

t. 23b/5, 38b/10, 4b/7, 8b/3

tokṣan miŋ Doksan bin

t. 23b/5

toḳtat- < *Moğ.* Yönetmek

t.- a alur-siz 15b/2

toḳuş- İki şeyin birbirene değmesi; tokuşmak

t.- up tururgende 30b/2

toldur- Doldurmak

t.- up 9b/11

tolu Dolu

t. bolġan turur 16b/9

ton I. Şekil II. Kıyafet

t. 14a/10, 20b/3

t.+ ıġa 41b/9

toŋuz < ET *toŋuz* (EDPT,527b) Domuz

t. 15a/2

topuçaḳ Alaca at

t. 10a/2

ṭorça Balık ağı

ṭ. 11a/6

ṭoy < ET *toy* (EDPT,566b) Şölen → **toy**

ṭ. 41a/11, 9a/7

ṭoyla Düğün merasimi

ṭ.+ sıda 7a/12

ṭoyla- Düğün yapmak→ **toyla-**

ṭ.- dı 21b/6

ṭ.- p 21a/1

toy < ET *toy* (EDPT,567b) Şölen → **ṭoy**

t.+ da 23b/5, 9a/8

t.+ lar ḳılıp 23b/4

toyla- Düğün yapmak, ziyafet vermek → **ṭoyla-**

t.- p 13b/1, 9a/3

tök- < ET *tök-* (EDPT,477a) Dökmek

t.- ti 43a/13

t.- enler 14b/10

tökül- Dökülmek

t.- gende 46b/4

töp Tepe

t.+ ide 43a/1

töre İslam öncesi Türklerde görülen sözlü hukuk kuralları

t.+ mni 13b/6

töre- Artmak

t.- gen 14b/12

tört Dört sayısı

t. 11b/6, 12a/3, 12a/4, 12b/2, 12b/3, 13a/5, 13b/10, 13b/7, 14b/9, 15a/4, 15a/5, 15a/7, 17a/11, 18a/8, 19a/2, 19b/5, 23a/13, 23a/6, 23a/7, 24a/11, 25a/5, 26a/4, 27a/7, 30a/6, 30b/13, 42a/3, 46b/9, 6a/11, 6a/13, 6b/2, 6b/3, 6b/5, 6b/7, 7b/12

törtev Dördü birlikte

t. ėrmiş 9b/10

tört miŋ Dört bin

t. 34b/9, 39b/10

törtünç < ET *törtünç* (EDPT,535b) Dördüncü

11b/11, 12a/9

törtünçi < ET *törtünç* (EDPT,535b) Dördüncü

t. 26b/10, 6b/3

tört yüz Dört yüz

t. 24b/10

töşek Döşek

t. 9a/1

ṭuġrā Tuğra

ṭ.+ sın 2b/1

tul Dul

t. 10a/11

tuŋḳat- Donatmak

t.- ıp 7b/1

tur- < ET *tur-* (EDPT,529b) Durmak

t.- ur-mėn (birle t.) 44a/7

t.- ur-mėn (yibere t.) 12b/8

t.- ar (susız t.) 16a/12

t.- ur (bu t.) 31b/13

t.- ur (‘ādet t.) 41a/8

t.- ur (‘ādil bolġuları t.) 5a/6

t.- ur (alıp t.) 11b/2, 11b/3, 30b/9

t.- ur (anası t.) 11b/6

t.- ur (andaġ t.) 29a/12, 40b/1, 45b/4

t.- ur (andaḳ t.) 12a/4, 36b/4, 47b/3

t.- ur (andın t.) 22a/5

t.- ur (aṣlı t.) 18b/7

t.- ur (aṣlıdın bolup t.) 41a/1

t.- ur (atası t.) 9b/10

t.- ur (atın t.) 35a/5

t.- ur (aytıp t.) 5a/4

t.- ur (baḳturup t.) 7b/2

t.- ur (bar ėrken t.) 7a/12

t.- ur (bar t.) 19a/12, 23a/7, 25a/12, 28a/1, 28b/9, 29a/11, 29a/12, 35a/7, 38a/9, 38b/7, 41b/12, 6b/4, 6b/7

t.- ur (barda t.) 27a/4

t.- ur (başı t.) 5b/5

t.- ur (bėgi t.) 44a/11

bėgleridin t.- ur 39b/5

t.- ur (bėrip t.) 13a/5, 13a/6, 14b/2, 14b/6, 15a/6

t.- ur (bir t.) 30b/12

t.- ur (birle t.) 17a/5, 37a/13, 6a/12, 6b/1, 6b/2, 6b/6, 6b/8

t.- ur (bozula t.) 12b/9

t.- ur (Börte Ḳocin t.)11b/4

t.- ur (bu t.) 11b/10, 13a/3, 15b/11, 17a/11, 17b/6, 17b/8, 19b/6, 26b/6, 26b/8, 47a/2, 6b/9, 7a/4, 7a/6

t.- ur (bular t.) 32a/7, 7a/10

t.- ur (bulardın t.) 24b/12

t.- ur (bularġa t.) 41a/2

t.- ur (cem‘ bolup t.) 28a/3

t.- ur (cem‘i t.) 38b/5

t.- ur (cemā‘atdın t.) 21b/9

t.- ur (cengālde t.) 44b/10

t.- ur (cihetdin t.) 18a/6

t.- ur (Çaraḳa Liŋümdin t.) 36b/9

t.- ur (çehre-güşāy t.) 2a/11

t.- ur (çeki t.) 12b/10

t.- ur (çıḳıp t.) 8a/12

t.- ur (dāḫil t.) 37b/11

t.- ur (dėgen t.) 9b/13

t.- ur (dėp t.) 15a/6

t.- ur (dürüst bolmay t.) 17a/7

t.- ur (düşmeni t.) 5b/6

t.- ur (ebügesi t.) 10b/12, 10b/9

t.- ur (Ebülce Ḫan t.) 17a/9

t.- ur (ėli bolup t.) 8a/10

t.- ur (ėrken t.) 11b/4

t.- ur (ḥāṣ t.) 17a/3

t.- ur (ḥużūr ḳıla t.) 15a/12

t.- ur (ḫāne t.) 33b/11

t.- ur (Ḫıṭāyī t.) 37a/1

t.- ur (İḳbāl Könçe t.) 26/13

t.- ur (inisi t.) 19a/9

t.- ur (ḳabīlesindin t.) 10b/13

t.- ur (ḲabulḪan t.) 35a/2

t.- ur (ḳaça almas t.) 30a/2

t.- ur (ḳadīmī t.) 17b/7

t.- ur (ḳalıp t.) 10a/11

t.- ur (ḳalmaġusı t.) 5a/6

t.- ur (ḳalmas t.) 5a/3

t.- ur (ḳalmay t.) 38b/13

t.- ur (ḳarasın t.) 39a/5

t.- ur (ḳaşıda t.) 26b/4, 38b/1

t.- ur (ḳavm t.) 18b/8

t.- ur (kėlgüsi t.) 11b/13, 21b/11, 23b/2, 24b/12, 25a/1, 25b/1, 25b/6, 26a/4, 26a/7, 26a/8, 27a/8, 29a/7, 31a/12, 31a/3, 32a/3, 39a/2

t.- ur (kėlgüsü t.) 17a/4, 17b/1

t.- ur (kėlip t.) 26a/13, 47b/5

t.- ur (kėltürmey t.) 43b/8

t.- ur (ḳırıp t.) 8a/4

t.- ur (ḳısm t.) 18a/12, 35a/1

t.- ur (kire almay t.) 15a/11

t.- ur (kişi t.) 43a/6

t.- ur (ḳol t.) 24a/10, 24b/1

t.- ur (Ḳorulasdın t.) 34b/12

t.- ur (köp t.) 11b/9, 47b/9

t.- ur (körklüg t.) 21a/1

t.- ur (körüklüg t.) 8b/13

t.- ur (körüp t.) 5b/13

t.- ur (Ḳunlıdın t.) 34b/12

t.- ur (Küz Ḫandın t.) 18a/4

t.- ur (laḳab-ı mu‘ayyen bolup t.) 18b/13

t.- ur (lāl t.) 2b/8

t.- ur (ma‘lūm bolmay t.) 34b/8

t.- ur (ma‘rūf t.) 16b/6

t.- ur (maġlūb bolġusı t.) 5a/2

t.- ur (maḳām tutup t.) 16b/1

t.- ur (merdāne t.) 44b/1

t.- ur (meşḥūr t.) 33b/10

t.- ur (meşhūr bolup t.) 16a/9, 28a/5

t.- ur (meşhūr t.) 27b/1, 27b/6, 37a/13, 46a/3

t.- ur (meşrūḥ t.) 31b/7

t.- ur (mihrefzā t.) 2a/12

t.- ur (mu‘ayyen ėken t.) 25a/5

t.- ur (mu‘ayyen t.) 36b/9

t.- ur (muḥāl t.) 2b/8

t.- ur (Muḥammed Ṣāliḥ t.) 10b/7

t.- ur (mundaġ t.) 18a/2

t.- ur (mundaḳ t.) 19a/5

t.- ur (mundın t.) 22a/2, 41b/11

t.- ur (mülāzemetide t.) 47b/9

t.- ur (münāsib t.) 16a/13

t.- ur (nesli t.) 19a/10, 19a/9

t.- ur (neslidin t.) 21b/5, 21b/8, 42a/10

t.- ur (nev‘ t.) 17b/7

t.- ur (Nirundın t.) 34b/11, 35a/4, 47b/12

t.- ur (oġlıdın t.) 38b/3, 45a/11, 45a/7

t.- ur (oġul t.) 15a/3

t.- ur (Oġuzdın t.) 16b/13, 23a/7

t.- ur (ol t.) 22a/11, 23b/13, 9b/13

t.- ur (öltürüp t.) 30b/5

t.- ur (ölüp t.) 32a/1

t.- ur (ötüp t.) 17a/8

t.- ur (peydā bolup t.) 45a/13

t.- ur (peyvest t.) 16b/9

t.- ur (sevmey t.) 20a/12

t.- ur (Sorḳadu Kücene t.) 37a/5

t.- ur (şāḫçe t.) 19a/2

t.- ur (şefḳatlar ḳılıp t.) 30b/8

t.- ur (şehr t.) 19b/2

t.- ur (şu‘be t.) 25b/6, 30b/13, 33b/10, 35a/4

t.- ur (şu‘bedin t.) 38b/8

t.- ur (ta‘alluḳ t.) 23b/1, 25a/9, 47b/11

t.- ur (tapşurup t.) 41b/10
t.- ur (taş t.) 44b/11
t.- ur (Tėmuçin t.) 8b/12
t.- ur (toġup t.) 11a/2
t.- ur (toġurup t.) 11b/7
t.- ur (tolu bolġan t.) 16b/9
t.- ur (tutu vėrüp t.) 30b/6
t.- ur (tüşmegey t.) 41b/6
t.- ur (vech t.) 5b/9
t.- ur (yaẖşı t.) 34b/1, 8a/1
t.- ur (yaḳın t.) 19b/3, 24b/13, 41a/6
t.- ur (yaḳında t.) 19b/1
t.- ur (yaman ėken t.) 26a/6
t.- ur (yavuḳ t.) 17a/5
t.- ur (yėrler t.) 15a/1
t.- ur (Yesügey Bahadır t.) 9b/1
t.- ur (Yesür t.) 27a/2
t.- ur (yoḳ t.) 10a/12, 38b/9, 45a/12
t.- ur (yol t.) 19b/2
t.- ur (yoluḳup t.) 8b/5
t.- ur (Yurtavur t.) 27b/3
t.- ur (żabṭ ḳılmay t.) 17a/6
t.- ur (ẕikr t.) 19a/5
t.- ur-miz (öle t.) 10a/6
t.- ur-siz (ḳarındaşlar t.) 36a/5
t.- urlar (gürūhıdın t.) 31a/1
t.- urlar (alıp t.) 34a/2
t.- urlar (at bėrip t.) 11b/10
t.- urlar (aytıp t.) 10b/5
t.- urlar (fehm ḳılmay t.) 5a/4
t.- urlar (ḳavm t.) 38a/6
t.- urlar (köp t.) 40a/12
t.- urlar (mānend ėtip t.) 6a/10
t.- urlar (mundın t.) 22b/7
t.- urlar (müselmān t.) 24b/5
t.- urlar (müttefiḳ t.) 19a/9
t.- urlar (nikāḥ ḳılıp t.) 20b/4
t.- urlar (Nirundın t.) 40b/13
t.- urlar (serḥadda t.) 22b/3
t.- urlar (sındura almay t.) 15a/6
t.- urlar (sındurup t.) 15a/5
t.- urlar (ta‘alluḳ t.) 17a/1
t.- urlar (tapıp t.) 6b/12
t.- urlar (yėtkürüp t.) 11a/12
t.- sa (çıḳar bolsa t.) 11a/4
t.- up (Yesügey Bahadır t.) 9a/9
t.- maydur ėrdi (Toḳta Beki t.) 43a/8
t.- urda bolup 40a/4
t.- urġaç (ġażab ḳıla t.) 29a/8
t.- urġaç (urup t.) 33b/3
t.- urgende (toḳuşup t.) 30b/2

t.- ġanda (bara t.) 8b/5

tor Balık ağı

t. 32b/7

tut- < ET *tut-* (EDPT,554) Tutmak; hesap etmek

t. 3b/12

t.- ar ėrdi 34a/8

t.- dı 40a/11

t.- dılar (maḳām t.) 21b/3

t.- ġay 45b/7

t.- sa 31a/5

t.- ayım 45b/8

t.- ayın 7b/11

t.- u vėrüp turur 30b/6

t.- up 22b/10, 25b/3, 30b/5, 31b/4, 37a/7, 43b/10, 45a/6, 47b/8, 4a/8, 7b/12

t.- up (ilgeri t.) 21a/7

t.- up (pesendīde t.) 30b/5

t.- up ėrdi 31a/4

t.- up ėrdi (maḳām t.) 22a/7

t.- up turur (maḳām t.) 16b/1

t.- up-sėn 2a/2

t.- uptur 3b/10

t.- ḳan 44a/1

t.- ḳanda 43b/11

t.- mas 15b/3

tūtiyā < *Ar.* Göze çekilen sürme

t.+ dur 3b/6

tuttur - Tutturmak

t.- ġan ėrmiş 10b/2

tüket- < ET *tüket-* (EDPT,479b) Tüketmek

t.- meŋ 14a/6

tümen < ET *tümen* (EDPT,507) On bin, pek çok

t. 27a/7

tün < ET *tün* (EDPT,513a) Gece

t.+ ni 41a/9

t.+ iniŋ 2a/5

türlüg Türlü

t. 16a/9, 16b/11, 18b/12, 25a/3

tüş Düş

t. 40b/2, 40b/5, 7b/5

t.+ de 19b/9

t.+ ümniŋ 8b/10

t.+ ümde 11a/4, 8b/9

tüş- < ET *tüş-* (EDPT,560a) Düşmek

t.- miş 11a/7

t.- ti 31a/12

t.- üŋ 9a/3

t.- üp 45a/3

t.- genni 32a/6

t.- ti ėrse 30a/3

t.- megey turur 41b/6

tüşür- Düşürmek

t.- üp 9a/8

tüvānā < *Far.* Kuvvetli

t. 1b/5

t. (nāṣır-ı t.) 2a/10

tüz- < ET *tüz-* (EDPT,572b) Düzenlemek

t.- ü bolġan 12b/7

tüzgir- Düzeltmek

t.- ür ėrmiş 7b/4

tüzüt- Düz kaldırmak

t.- mek ḳılsam 9a/1

-U, Ū-

u Ve →ü

u. 17a/5, 2b/10, 3b/12, 3b/13, 3b/5

uç- < ET *uç-* (EDPT,19b) Uçmak

u.- tı 15b/5

u.- ı alar 43a/5

u.- up 8b/9

u.- urġa 31b/6

u.- arımda 13b/3

uç Nihayet

u.+ ı 12b/11, 44b/8

u.+ ıda 12b/4, 45a/1

uḳuş Akıl

u. 13b/3

ulaḳ At

u. 34a/11

ulam Vasıtasyla

u. bolmış 8b/1

ulaş- < ET *ulaş-* (EDPT,154) Ulaşmak

u.- tı 23b/11

uluġ < ET *uluğ* (EDPT,136b) Değerli

u. 11b/3, 12b/3, 12b/6, 12b/9, 13a/6, 15a/4, 19a/12, 19b/2, 22b/4, 23b/10, 23b/9, 24a/4, 24b/9, 26b/5, 27a/10, 29a/2, 30b/1, 32a/10, 35a/12, 35a/4, 35a/7, 35b/4, 35b/7, 37a/2, 38a/10, 39b/1, 40a/13, 41a/4, 41b/2, 41b/3, 42a/10, 44a/12, 45b/1, 46a/6, 7a/11

u. bolġandın 29b/3

u. bolup 29a/10

u. ėrdiler 12b/1

u.+ tur 12b/6

u.+ ı 10b/8, 11b/7, 36b/5, 41b/1, 42a/13, 44a/2, 45a/8

u.+ ı ėrdi 12a/2, 27a/2, 28a/10, 28b/1, 40a/4

u.+ ınıŋ 12a/5, 42b/6

uluġraḳ Daha büyük

u.+ ı 25b/8

ulus < ET *ulus* (EDPT,151b) Ulus

u.+ nıŋ 12b/6, 13b/4, 7a/11

u.+ nı 7a/13

u.+ ġa 12b/5

u.+ da 35a/6

u.+ ı 19b/3

u.+ ın 15b/10

u.+ ıġa 27a/4

u.+ ında 14b/11

umaḳlıḳ Nesil

u. 15b/5, 8b/5

u.+ dın 14b/5

un Un

u.+ nı 11b/9

ur- < ET *ur-* (EDPT,194b) Vurmak

u.- dı 32b/13, 40a/5

u.- dılar 36a/8

u.- uŋ 14b/1

u.- up 10a/3, 29b/5, 4b/6

u.- up (ḫargāh u.) 21b/6

u.- up ėrdi 46a/8

u.- up tururġaç 33b/3

u.- uptur 41b/6

u.- ġan 12b/5, 15b/9

urı Erkek kardeş → **uru**

u.+ sını 46b/10, 46b/9

uru Erkek kardeş → **urı**

u.+ sı 47a/1

uruġ < ET *uruğ* (EDPT,214b) Soy

u.+ um 29a/1

u.+ ı 15b/6, 8b/1, 8b/2

u.+ ı ėrdi 28b/1

u.+ ını 47a/13

u.+ ıdın 13b/12, 40a/12

u.+ ları 18a/4, 6a/9

u.+ larınıŋ 6b/9

uruġla- Çoğalmak

u.- p 8a/9

uruş- < ET *uruş-* (EDPT,239b) Vuruşmak

u.- tı 26b/11, 32a/2

u.- tılar 21b/12, 22a/3, 33b/1, 35b/7

u.- up 21a/13, 37a/9, 46b/3, 46b/4, 47a/11

u.- ġalı 46b/1

u.- ġanda 34a/1

u.- ḳanda 31a/2, 45b/13

u.- ur ėrmiş 27b/7

u.- ur ėrdi 45a/9

u.- ur ėrdiler 31b/2

u.- urlar ėrdi 21b/1

uruş < ET *uruş* (EDPT,239a) Savaş

u. 28a/12, 33b/2

u. ḳıldı 22a/6, 38b/2

u. ḳıldılar 43b/6, 43b/7, 47b/13

u.+ ġa 33a/10, 45b/9

u.+ da 22a/8, 33a/7, 42a/11, 43b/7

u.+ ıġa 45b/8

u.+ ında 26b/12

u.+ ıdın 39b/9, 47a/1

u.+ lar 26a/7, 32a/10, 32a/4, 45a/11

u.+ lar ėtip 28b/8

u.+ lar ḳıldı 32a/3, 33a/11

u.+ lar ḳılıp 28b/11, 36a/10

u.+ ları bolur ėrdi 27b/6

uşaḳ Küçük çocuk

u.+ larına 35a/3

uşbu İşte bu

u. 15a/7

uşol İşte o

u. 2b/13, 3a/5

uyġat - Uyandırmak

u.- ıp 40b/2

uzat- < ET *uzat-* (EDPT,282a) Uzatmak

u.- dı 32b/6

u.- ıp (ḳol ḳ.) 41b/5

uzun < ET *uzun* (EDPT,288b) Uzun

u. 33b/1

-Ü-

ü < Ve → **u**

ü. 1b/5, 1b/7, 1b/9, 23a/10, 2a/1, 2a/10, 2a/6, 2b/13, 3a/11, 3a/2, 3a/9, 3b/4, 3b/8, 6a/3

ü. füccār ėrür (ḳāṭi'-i küffār ü.) 3b/3

üç < ET *üç* (EDPT,18b) Üç sayısı

ü. 13a/5, 18b/6, 19b/8, 23b/10, 23b/11, 23b/8, 23b/9, 24a/8, 24a/9, 29a/6, 30a/6, 31b/9, 34b/13, 35a/1, 36b/5, 38b/10, 38b/12, 39a/3, 41b/3, 42a/7, 46a/13, 7b/4, 8a/2

üçegü Üçü

ü. 9b/9

üç miŋ < Üç bin

ü. 44b/2

üçün < ET *üçün* (EDPT,28b) İçin

ü. 10a/7, 10b/2, 11a/2, 12b/8, 16a/13, 17a/7, 20b/4, 20b/5, 25b/2, 27b/7, 28b/6, 29a/5, 31a/6, 31b/10, 3b/9, 44b/13, 46b/10, 4b/5

üçünç < ET *üçünç* (EDPT,29a) Üçüncü → **üçünçi**

ü.+ i 6b/1, 11b/11

üçünçi < ET *üçünç* (EDPT,29a) Üçüncü → **üçünç**

ü. 26b/8, 12a/7

üç yüz Üç yüz

ü. 28a/3

ümīd < *Far.* Ümit

ü. kesip ėrdi 32b/11

üŋgür <

ü. 34a/3

üst < ET *üst* (EDPT,242a) Yukarı

ü.+ iġa 39a/10

ü.+ ige 13b/10, 32a/12, 33a/8, 42a/4, 46a/2

ü.+ ide 30a/1

ü.+ idin 30a/13

üstün Üst taraf

ü. bolurın 13b/4

üzer Üst taraf

ü.+ ide 48a/1

ü.+ ine 40a/10

üzre < ET *üzre* (EDPT,289b) Üzerine

ü. 2b/9

üzül- < ET *üzül-* (EDPT,287a) Kırılmak, dağılmak

ü.- üp 31a/7

-V-

va'llāhua'lem < *Ar.* Allah bilir

v. 22a/5

va'de < *Ar.* Söz verme

v. bėrip ėrdi 6a/2

vaḳf < *Ar.* Durdurma; vakıf

v. 16a/4

v.+ ın 16a/4

vaḳt < *Ar.* Vakit

v. 24b/9, 39b/8, 4a/7

v.+ da 23a/8, 25b/11, 39b/9, 46b/13

v.+ ı bolġanda 41b/6

v.+ ıda 40a/13

v.+ lar 36a/10

v.+ lardın 6a/3

var- < ET *bar-* (EDPT,354a) Varmak

v.- ıp 9a/8

vāsaṭ < *Ar.* Orta

v.+ dın 26a/6

vaṣf < *Ar.* Nitelik
v.+ ıdın 2b/12

Vaẓīfe - i Mükemmel < *Ar.* Uşak
V. 15b/13

vaṣiyyet < *Ar.* Vasiyet
v. ḳıldı 23b/13
v.+ i 24a/1

vāżıḥ < *Ar.* Açık
v. 2b/7

vaẓīfe < *Ar.* Görev; ödev
v. 16a/3

Vaẓīfe - i Mükemmel < *Ar.* Görev veya ödevlerin tamama erdirilme yeri
V. 15b/13

ve Ve
v. 10b/4, 10b/6, 10b/7, 11a/12, 11a/13, 11b/2, 11b/6, 12b/12, 12b/5, 12b/6, 12b/8, 13a/1, 13a/11, 13a/12, 13a/6, 13a/7, 13b/2, 14a/12, 14a/13, 15a/13, 15b/11, 15b/13, 16a/10, 16a/11, 16a/2, 16a/3, 16a/7, 16a/8, 16b/1, 16b/10, 16b/12, 16b/13, 16b/2, 16b/3, 16b/4, 16b/5, 16b/6, 16b/7, 16b/8, 17a/12, 17a/13, 17a/2, 17a/3, 17a/5, 17a/8, 18a/11, 18a/13, 18a/2, 18a/3, 18a/4, 18a/5, 18a/6, 18a/9, 18b/13, 19a/1, 19a/10, 19a/13, 19a/2, 19a/3, 19a/6, 19a/7, 19a/8, 19b/1, 1b/6, 20a/2, 20b/12, 20b/13, 21a/12, 21a/4, 21b/1, 21b/3, 21b/4, 21b/9, 22a/3, 22a/7, 22b/2, 22b/4, 23a/8, 23a/9, 23b/3, 23b/6, 24a/10, 24a/2, 24a/5, 24a/6, 24a/9, 24b/10, 24b/11, 24b/4, 24b/8, 24b/9, 25a/11, 25a/12, 25a/2, 25a/4, 25a/6, 25b/4, 25b/5, 26a/1, 26a/11, 26a/3, 26a/4, 26b/7, 27a/9, 27b/1, 27b/12, 27b/4, 28a/12, 28a/4, 28a/6, 28a/7, 28b/1, 28b/12, 28b/4, 29a/11, 29a/8, 2a/11, 2a/12, 2a/13, 2b/4, 2b/5, 2b/6, 30a/10, 30b/11, 31a/1, 31b/10, 31b/12, 31b/5, 32a/12, 32b/11, 32b/7, 33a/13, 33a/6, 33b/12, 33b/5, 34a/10, 34a/6, 34a/7, 34b/4, 35b/13, 35b/8, 36a/1, 36a/4, 36a/7, 36a/9, 36b/2, 36b/4, 36b/7, 37a/1, 37a/11, 37a/13, 37b/1, 37b/10, 37b/13, 37b/8, 38a/1, 38a/10, 38a/11,

38a/12, 38a/2, 38a/3, 38a/5, 38a/7, 38b/2, 38b/9, 39a/11, 39a/5, 39b/1, 39b/12, 39b/3, 40a/11, 40a/5, 40b/10, 40b/12, 40b/4, 40b/5, 41a/8, 41b/1, 42a/6, 42b/11, 42b/12, 42b/8, 43a/13, 43a/2, 43a/5, 43a/6, 43a/9, 44a/11, 44a/13, 44a/3, 44a/8, 44a/9, 44b/10, 44b/11, 44b/3, 46a/10, 46a/11, 46a/12, 46b/6, 46b/7, 47a/12, 47a/13, 47a/3, 47a/4, 47b/3, 47b/4, 47b/7, 48a/2, 48a/3, 48a/5, 48a/6, 4a/1, 4a/10, 4a/12, 4a/13, 4a/2, 4a/3, 4a/4, 4a/5, 4a/6, 4a/8, 4a/9, 4b/12, 4b/2, 4b/3, 5a/1, 5a/2, 5a/6, 5b/5, 6a/1, 6a/8, 6a/9

vech < *Ar.* Sebep

v. turur 5b/9

v.+ de 48a/5

vefā < *Ar.* Sözünde durma

v. 43b/13

v. ḳıldı 43b/13

v. ḳılġay 44a/1

v.+ dur (serheng-i meydān-ı v.) 2a/6

vefāt < *Ar.* Ölüm

v. bolġanda 29b/4

vehm < *Ar.* Korku

v.- i ḫavfıdın 11b/8

velī < *Ar.* I. Ama, fakat II. Veli kimse

v. 19a/9, 20b/8, 28a/2, 31a/4, 32b/11, 32b/7, 33b/10, 34b/8, 37a/11, 38a/10, 38a/9, 41b/11, 41b/6, 42b/8, 45a/11

v. ėrmes 48a/3

vėr- < ET *bė:r-* (EDPT,354b) Vermek

v.- diler 35b/8

v.- üp turur (tutu v.) 30b/6

vezīr < *Ar.* Vezir

v.+ i 24a/2

vilāyet < *Ar.* Memleket

v. 14a/12

v.+ niŋ 15b/3

v.+ ni 15b/1

v.+ ġa 15b/1

v.+ de 16a/11, 23a/10

v.+ in 44a/13, 4a/8

v.+ iġa 22b/3, 27b/2, 46a/1, 46a/10, 46b/1, 46b/6

v.+ ide 16b/3

v.+ idin 23a/9

v.+ ler 12b/3, 13a/9, 26a/4

v.+ lerniŋ 13a/13

v.+ lerġa 27a/9

v.+ lerde (tamām-ı v.) 16a/3

v.+ leriġa 24b/13

vilāyet-gīr < *Ar. + Far.* Memleketleri alan fetheden

v.- i mülk-i cāvidānī 2b/11

vü < *Ar.* Ve → **ve, ü, u**

v. 2a/10, 3a/10

vücūd < *Ar.* Beden; varlık

v.+ dur (Süleymān-ı v.) 2b/13

v.+ ġa kėldi 18b/6, 35a/1, 38a/6

v.+ ġa kėlgendin 19b/7

v.+ ġa kėlmedi 20a/3

v.+ ınıŋ 2b/6

-Y-

ya < ET *ya* (EDPT,869a) Yahut, peki

y. 19a/9

ya – Yaymak

y.- ġanda 22b/8

yād < *Far.* Hatırlama

y. ḳıldı 23a/6

y.+ ıġa 32b/9

yada- Muzdarip olmak

y.- p (açġa y.) 10a/6

yādgār < *Far.* Yadigar

y. 40b/11

yaġı < ET *yağı* (EDPT,898a) Düşman

y. boldı 22a/13

y. boldılar 42b/6

y. bolup 43b/9, 46a/5

y.+ ġa 32b/4

y.+ dın 22b/2

yaġılıḳ Düşmanlık

y.+ lar ḳıldı 35a/6

yaḫşı < ET *yaxşı* (EDPT,908a) Güzel

y. 13b/12, 14a/6, 14a/9, 21a/2, 27a/12, 28b/6, 29b/3, 30b/5, 34a/8, 36a/6, 3b/10, 45b/12, 7b/9, 9a/6

y. boldı 31b/9

y. ėrdi 21a/6, 40b/4

y. turur 34b/1, 8a/1

y.+ ŋızını 15b/1, 15b/2

y.+ ları 10b/5

yaḫşıraḳ Daha güzel

y. bolġay 24a/5

yaḳa < ET *yaka* (EDPT,898a) Yaka

y.+ sıda 7b/4

y.+ sında 20b/2

yaḳın < ET *yakın* (EDPT,904a) Uzak olmayan

y. bolur ėrdi 18a/6

y. turur 19b/3, 24b/13, 41a/6

y.+ da 19a/12

y.+ ıda turur 19b/1

yal Parlak

y.+ ıġa 40a/5

yalanġaç Çıplak; yalın

y. ḳılıp 5a/9

yalġuz < ET *yalğuz* (EDPT,926b) Sade

y. 8a/1

yaman < ET *yaman* (EDPT,937a) Kötü

y. 31b/10, 42b/3, 43b/2, 6a/6, 8a/1, 8b/1

y. boldı 21a/4

y. ėken turur 26a/6

y. ḳılmaġıl 40b/6

y.+ ı 27a/8

yamanlıḳ < ET *yaman* (EDPT,937a) Fenalık

y. 24a/6, 3b/8, 40b/4

yan- < ET *yan-* (EDPT,942a) Dönmek

y.- dı 39b/10, 47b/1

y.- dılar 22b/5, 47b/1

y.- ıp 13b/12, 20b/2, 41b/9, 9a/7

y.- ġaç 15b/8

y.- dı ėrse 22b/3

yan < ET *yan* (EDPT,940a) Yan

y.+ dın 42a/1, 46b/4

y.+ ı 23b/11

y.+ ıda 30a/1

yandur- < ET *yantur-* (EDPT,947b) Döndürmek

y.- dı 22a/1

y.- dılar 15b/7, 36a/8

yangı < ET *yangı* (EDPT,949a) Yeni**y.** 14b/12

ya'nī < *Ar.* Yani

y. 22a/10, 35a/1, 37a/2, 41b/13

yapuş- < ET *yapış-* (EDPT,880b) Yapışmak

y.- tı 30b/1

yar- < ET *yar-* (EDPT,954b) Vahşice öldürmek

y.- ıp 28b/13

yār < *Far.* Sevgili

y. 3b/10

yara- < ET *yara-* (EDPT,956a) Uygun gelmek

y.- mas 25b/2

yara Yara

y. 32b/5

yargu Adalet

y. 29b/9

y.+ nı 29b/6

yarguçı Hükmedici

y. erdi 34b/5

yarı Yarı

y.+ sın 12b/12

yarım < ET *yarım* (EDPT,968b) Yarım

y.+ ı 23a/13, 23b/1

yarıştur- Yarıştımak

y.- up 13a/10

yarlıg < ET *yarlığ* (EDPT,967a) Buyruk → **yarlık**

y. bolmış 14a/2

y. ḳılıp 44a/1

y.+ ı 13b/13

y.+ ı bolup 14a/3

yarlıḳ < ET *yarlığ* (EDPT,967a)

Buyruk → **yarlıġ**

y. boldı 14b/10

y. bolmış 14b/3

y. ḳılayın 40a/7

y.+ ı boldı 14b/8

yarlıḳḳa- < ET *yarlıka-* (EDPT,968a)

Emretmek, buyurmak

y.- ya 35b/6

yaru- < ET *yaru:-* (EDPT,956b)

Parlamak, aydınlanmak

y.- r 13b/4

yaruġluḳ Parlaklık

y. bolup 11a/3

yasa- < ET *yasa-* (EDPT,974a)

Yapmak

y.- p 8a/11

y.- r ėrdi 45b/3

yasaḳ < ET *yasak* (EDPT,974b) Kanun

y.+ ḳa 44a/2, 47a/10, 47a/6

yasal Nizama uygun

y. 45b/3

yaş < ET *yaş* (EDPT,975b) Ömür

y.+ ı 8b/12

y.+ ıda 31b/9

y.+ ıda ėrdi 30a/12

y.+ ında ėrdi 29b/11

yaşa- < ET *yaşa-* (EDPT,976b)

Yaşamak

y.- r 20a/5

y.- dı 29b/6

y.- rda 30a/10

y.- rında 8b/3

y.- r ėrdi 26b/11

yaşun- Saklamak

y.- dı 46b/3

yat- < ET *yat-* (EDPT,884a) Yatmak

y.- ġannıŋ bolur-mėn 11a/4

yavuḳ Yakın

y. 13b/4, 45a/2

y. bolur 27b/2

y. bolurlar 41a/1

y. ėrdi 39a/7

y. turur 17a/5

yavuḳluḳ Yakınlık

y. ḳılur-mėn 20a/10

yay < ET *yay/ya* (EDPT,980a) Yay

y. 23b/8

y.+ ı 23b/9

yayaġ Yaya

y. 10a/4

yayıl- < ET *yayıl-* (EDPT,981b) Yayılmak, dağılmak

y.- dı 18b/7

yayla- < ET *yayla-* (EDPT,981a) Yaylaya çıkmak

y.- p 14b/12

yaylaġ Yaylak → **yaylaḳ**

y. bolsa 16a/11

y.+ ı 19a/11

yaylaḳ Yaylak → **yaylaġ**

y. 16b/5, 22b/2

yaylalı Yaylası olan

y. 14b/13

yaz- < ET *yaz-* (EDPT,983b) Yazmak

y.- a bitildi 16a/8

yazġur- Suçlamak

y.- up 8a/12

yazıġ < ET *yazığ* (EDPT,985a) Günah

y.+ ı 14b/11

yė- < ET *yė-* (EDPT,869b) Yemek

y.- yip 13b/1

yėgirmi < ET *yėgirmi* (EDPT,915b) Yirmi

y. 19a/2, 23a/13, 23a/6, 23a/7

yek-cihet < *Far.+ Ar.* Tümüyle

y. 15a/7

y. boldı 35a/8

y. boldılar 31b/3

y. bolsaŋız 15b/1

y. ėrdi 28b/11

y.+ leri 43b/7

yeke < *Moğ.* Büyük at türü

y. 34a/3

yeksān < *Far.* Eşit

y.+ dur 2a/1

yektā < *Far.* Tek

y. ėrür 3a/13

yėl < ET *yel* (EDPT,916b) Rüzgar

y. 43a/6

yėn - Yenmek

y.- di 32b/1

yene Tekrar

y. 11a/8, 13b/9, 16a/7, 20a/12, 20b/1, 22a/13, 22b/10, 27b/5, 29a/4, 2b/1, 30a/10, 30b/1, 31a/13, 32b/4, 33a/10, 34b/4, 36b/6, 38a/1, 38a/3, 39a/9, 42b/6, 43a/2, 43a/4, 45b/11, 47b/1

yėr < ET *yėr* (EDPT,954a) Yer

y. 1b/6, 24a/5, 33a/8, 35b/6, 35b/7

y.+ niŋ 12b/12

y.+ ni 3b/2

y.+ ge 13b/3, 14b/1, 23a/4, 23b/4, 23b/7, 25b/11, 36a/4, 36b/12, 41b/7, 42a/2, 43a/3, 45b/7

y.+ ge ėrmiş-sėn 26b/1

y.+ de 15a/1, 16a/12, 16a/5, 29a/8, 30a/3, 32a/11, 36b/10

y.+ imde 14b/8

y.+ i 19b/5, 23a/2

y.+ in 33b/7

y.+ ige 46a/2

y.+ ige boldı 34a/4

y.+ inde 37b/4

y.+ imizniŋ 14b/12

y.+ ler 16b/6

y.+ ler turur 15a/1

y.+ lerniŋ 12b/13, 13a/9, 19b/1

y.+ lerni 12b/12, 14b/3

y.+ lerge 14a/6

y.+ lerde 13a/9, 16b/9

yėsün < *Moğ.* Tertip

y. 44b/13

yėt- < ET *yėt-* (EDPT,884b) Erişmek

y.- er 34a/8

y.- ti 22b/4

y.- diler 43a/2

y.- gey-sėn 14a/6

y.- gey 31a/9

y.- iŋiz (aşa y.) 12b/8

y.- eyim 44b/10

y.- ü 43a/11

y.- ip 32b/1

y.- ginçe 12b/11

y.- geç 8a/3

y.- gen 8b/12

y.- gende 31a/6, 33a/8

y.- er ėrmiş 10a/10

y.- ti ėrse 46a/6

yėtdür- Ulaştırmak

y.- meġay 8a/2

yetīm < *Ar.* Yetim

y. 43a/3

yėtkür- Ulaştırmak

y.- 3b/12

y.- di 43a/7, 44a/2, 47a/10, 47a/6

y.- eyin 40a/6

y.- e almas ėrürler 27b/8

y.- ü 16b/1

y.- üp tururlar 11a/12

yėtmiş ET *yėtmiş* (EDPT,891b) Yetmiş

y. 24a/2

yėtmiş biŋ Yetmiş bin

y. 27b/1

yėtti < ET *yėtti* (EDPT,886) Yedi sayısı

y. 15b/5, 16a/5, 22a/11, 46a/3, 46b/7, 8a/6, 8a/8, 8a/9

y.+ din 8a/10

yėttinç Yedinci

y. 42b/4

yėtürüçi Ulaştırıcı

y.- bolup 8a/11

yıġ- < ET *yıġ-* (EDPT,897a) Bir araya getirmek

y.- dı 21a/12

y.- ıp 11a/1, 15a/4, 21a/6

yıġaç < ET *yığaç* (EDPT,899a) Bir günlük yol mesafesi

y. 33a/8

yıġıl- < ET *yığıl-* (EDPT,901b) Toplanmak

y.- ıp 16b/11

yıġın Topluluk

y. ḳıldı 15a/4

yıġla- Ağlamak

y.- dı 29b/5

y.- p 19b/9

yıḳ- < ET *yık-* (EDPT,897b) Yıkmak

y.- ayım 33b/3

y.- a almadı 33b/3

yıḳıl- < ET *yıkıl-* (EDPT,902a) Yıkılmak

y.- mış 31a/7

y.- dı 45b/10

y.- sın 10b/1

y.- sa 33a/9

y.- ıp 33a/7

y.- ġanġa 12b/7

yıl < ET *yıl* (EDPT,917a) Sene

y. 24a/2, 24b/10, 28a/4, 28b/9, 33b/8, 46a/3, 5a/2

y.+ ġa 21b/1

y.+ da 18a/8, 46a/13

y.+ dın 22a/11, 46b/11, 8a/10

y.+ ı 15a/2

y.+ ıġ 8b/8

y.+ lar 27b/5

yılan < ET *yılan* (EDPT,930a) Yılan

y. 15a/11, 15a/12

yıraġ < ET *yırak* (EDPT,963a) Uzak → **yıraḳ**

y.+ ġa 24a/8

yıraḳ< ET *yırak* (EDPT,963a) Uzak → **yıraġ**

y. 30b/2, 44b/10, 47a/1

y.+ dın 45a/2, 8b/9

yiber- Göndermek

y.- miş 13b/10, 14a/11

y.- di 17a/11, 21a/11, 25b/11, 26a/11, 26a/2, 26a/3, 27a/7, 27a/8, 30a/9, 31b/5, 34b/10, 35a/12, 35b/1, 35b/13, 37a/7, 42a/11, 42b/10, 44b/8, 44b/9, 45a/1, 46a/6, 46b/10, 46b/11, 47a/12, 47a/7

y.- diler 19a/6, 27a/9, 32b/2, 35b/4, 36a/2

y.- sün 14a/1

y.- e turur-mėn 12b/8

y.- ip 31b/4, 33a/2, 46a/4

y.- ip ėrdi 47a/4

y.- gende 13b/11, 26b/2

y.- di ėrse 29b/2, 47a/13

y.- de 9a/5

yigit < ET *yigit* (EDPT,911b) Kahraman

y. 36a/2

y. ėrdi 33b/13

yigitlik Kahramanlık

y. 31a/3

y.+ i 27b/9

yime Ve

y. 27a/8

yodurtu < *Moğ.* Dalgalanan bayrak

y. 9b/3

yoḳ < ET *yok* (EDPT,896a) Yok

y. 15b/2, 3b/4

y. bolmaġay 5b/9

y. boluban 6a/5

y. ėdi 43a/11

y. ėrdi 12a/10, 22b/12, 22b/8, 23a/1, 26b/2, 29a/13, 33a/11, 43a/9

y. ėrmişler 23a/8

y. ėtdin (āvāze-yi cevr y.) 3a/8

y. olurlar 6a/4

y. turur 10a/12, 38b/9, 45a/12

y.+ tur 1b/7

yol < ET *yol* (EDPT,917a) Tarz

y. 29b/2, 30a/1, 44b/8

y. turur 19b/2

y.+ nıŋ 11b/8

y.+ ġa 31a/8, 3b/9

y.+ da 10a/10, 13a/7, 22b/4, 22b/8, 22b/9, 31b/6, 32a/2, 46b/13, 8b/5

y.+ da ėrdi 46a/11

y.+ ı 36b/3, 46b/5

y.+ un 7b/12

y.+ ını 14a/5, 40a/9

y.+ ınnı 46b/11

yoluḳ – Karşılaşmak

y.- tı 20b/4

y.- up 22b/10, 32a/2

y.- up turur 8b/5

yorul- Tabir edilmek

y.- sa 35b/4

yöri – Yürümek → **yörü -**

y.- di 43b/4

yörü - Yürümek → **yöri -**

y.- düm 8b/13

y.- ŋiz 13b/5

y.- sün 14b/10, 42a/4

y.- p 22b/11, 23b/6, 23b/7, 7b/13

y.- pseŋiz 13b/5

y.- ptür 3b/5

y.- rde 14a/4

y.- r ėrdi 42b/10

yuḳararaḳ Daha yukarı

y. 42a/1

yurt < ET *yurt* (EDPT,958a) Vatan

y. 13a/7, 14b/12, 14b/9, 15a/1, 48a/6

y. alıp 12b/12

y.+ da 14b/12, 15a/3

y.+ ı 23b/3

y.+ ıġa 22a/13, 43b/3

y.+ lar 14b/11, 14b/13

y.+ ları 27b/3

y.+ larıġa 23b/4

yosun < *Moğ.* Şekil

y. 17a/5, 17b/2, 19a/4

yuv- < ET *yuv-* (EDPT,871b) Yıkamak

y.- ar ėrdi 20b/3

yuva Yuva

y.+ ge 16a/13

yük < ET *yük* (EDPT,911a) Yük

y.+ i 7b/3

yükle < ET *yükle-* (EDPT,912b) Yüklemek

y.- diler 22a/5

y.- p 10a/3

yüklük Yüklü, hamile

y. bolup 34b/13

yüŋ Yün

y. 39a/8

yüreklig < ET *yüreklig* (EDPT,966a) Yürekli

y. 7b/8

yüz < ET *yüz* (EDPT,982a) Surat

y. 11b/1, 18a/8, 23b/5, 27a/8, 33b/8, 45b/12, 4b/7, 7a/11, 8a/10

y.+ ni 29a/6

y.+ din 41a/10

y.+ ini 3b/10

y.+ ige 36a/8

y.+ inde 20a/2

-Z, Ẕ, Ż, Ẓ-

żabṭ < *Ar.* Kendine mal etme

ż. ḳılmay turur 17a/6

ẓafer *Ar.* Düşmanı yenme

ẓ. 31a/4

ẓ. bolur 33a/10

ẓāhir < *Ar.* Açık

ẓ. boldı 20a/2, 5b/13

ẓ. ḳılsam 19b/12

zaḫm < *Far.* Yara

z. 33b/4

zaḫm-dār < *Far.* Yaralı

z. bolup 21a/13

zaḫmet < *Ar.* Sıkıntı

z. 27b/8

zaḫmlıḳ < *Far. + Tr.* Yaralı

z. bolup 29a/8

zamān < *Ar.* Zaman

z. 32b/13, 39a/3, 3b/7

z. (ṣāḥibḳırān-ı z.) 4a/3

z.- ı Çiŋiz Ḫan 4a/2

z.+ da 34a/9

z.+ dın 29b/9

z.+ ıġa 28b/9

z.+ ıda 25b/8, 26a/5, 27a/5, 27b/11, 28a/13, 31b/8, 33b/5, 33b/6, 33b/7, 34a/3, 34a/7, 35a/7, 37a/11, 37a/12, 37b/5, 37b/6, 38a/13, 38b/12, 39b/6, 41a/1, 41a/7, 42a/13, 42a/5, 42a/8, 44a/12, 45a/8, 45b/4

z.+ ıdın 4a/3

ẓarāfet < *Ar.* Naziklik

ẓ. 3b/1

zārılıḳ < *Far. + Tr.* Feryat etme

z. 19b/9

zārī < *Far.* Ağlayıp sızlama

z. ḳıldı 29b/5

żarūret < *Ar.* Zorunluluk

ż. 16a/11

ẕāt < *Ar.* Kendi

ẕ.- ı şerī'atın (Ḥaḳḳ-ı ẕ.) 3b/7

ẕ.+ ınıŋ 2b/6

Zaviye - i Mükemmel < *Ar.* Köşe

Z. 16a/2

ẕevḳ < *Ar.* Zevk

ẕ. ḳılur ėrdi 20b/13

ẓıll < *Ar.* Gölge

ẓ.- ı ḫalāyıḳlar 3a/1

ẓ.- ı ilāhī 3a/1

zībā < *Far.* Güzel

z. ėrür 3a/13

zihī < *Far.* Ne güzel

z. 3a/1

ẕikr < *Ar.* Dile getirme

ẕ. ḳılındı 21b/10, 24b/5, 48a/5

ẕ. turur 19a/5

ẕ. ḳılur ėrdi 20b/11

ẕ.+ iŋdekiler 43a/8

ẕ.+ i 11a/13, 16a/9, 25a/1, 36b/10, 4a/6

ẕ.+ ide 24a/10, 34b/11

zindān < *Far.* Zindan

z.+ ġa 26b/3

zīrek < *Far.* Zeki

z. 34a/7, 43a/6

ziyāde < *Ar.* Fazla

z. boldı 36a/9

ẓulm < *Ar.* Eziyet

ẓ. 3b/8

ẓulmet < *Ar.* Karanlık

ẓ. 2a/5

3.2. KİŞİ ADLARI DİZİNİ

-A-

Aba Ḫan Kuman beylerinden

A.+ ġa 26a/11

Aba Ḳaan Hülagü'nün birinci oğlu annesi Suldus'lu Suncin Hatundur. → **Abaḳa Ḫan**

A. 46b/13

Abaḳa Ḫan Hülagü'nün birinci oğlu annesi Suldus'lu **Suncin Hatun**dur. → **Aba Ḳaan**

A. 26a/12, 46b/9

A.+ nı 46b/8

Adal Ḫan

A. 37b/5

Aḫtaçı Beki

A. 42a/5

Alaḳay Bike

A. 11b/11

Alan

A. 35a/2

Alanḳova < Moğolların gizli tarihine göre Dobun-Mergen'in karısı

A. 10a/11, 10b/11, 11a/1, 18b/5, 18b/7, 28a/3, 34b/12, 34b/13, 9b/13

A.+ nıŋ 35a/4, 35a/9

A.+ ġa 10a/13

A.+ dın 10b/8

Alġovaysan Buḳa

A. 34b/4

Alıban Ḫan

A.+ nıŋ 35b/2

Altan Bike

A. 11b/12

Altan Ḫan

A. 12a/10

A.+ nıŋ 12a/9, 36b/8

A.+ ġa 37a/7

Alu

A. 38a/1

Amuḳ

A. 26a/5

Arġun < Ḫan Abaka'nın birinci oğlu annesi **Kaytmış Hatun**dur.

A. 23a/9

Asan Ḫan

A.+ dın 35a/12

Ay Ḫan < Oğuz Kaan'ın oğullarından

A. 17b/3, 24a/11, 6a/13

Ayḳa Beki

A. 40b/3

-B-

Baḳalay Bahadır

B. 14b/5

Bardan Bahadır < Yesügey Bahadır'ın babası

B. 9b/2

Batu Ḫan < Cuci'nin oğlu, lakabı Sayın Han

B. 38a/13

Bayançar

B. 47a/9

Bayan Ḳırayuman

B. 42a/6

Bayavçın < Bayavet kavmi adından

B. 34b/6

Baydur < Cengiz Han'ın torunu, Çağatay'ın oğlu

B.+ ġa 47b/8

Baydur Ḫatun

B. 47b/5

B.+ nı 47b/7

Baysunḳur < Cengiz Han'ın öncilerinden Tümene Han'ın babası

B. 36b/5, 9b/3

Baysunḳur Çarḳum

B. 38a/7

Belgünötay < Alankova'nın kocasız doğurduğu 3 oğlandan biri

B. 10a/2, 10a/8, 10b/6

Berke < Tuluy Han'ın kardeşi, Cengiz Han'ın takipçilerinden

B. 14b/8

B. bolur ėrdi 32a/9

Betül Mergen

B. 9b/6

Beyamuta

B. 35a/11

Bisütey Umaḳlıḳ Kitay Noyan

B. 13a/3

Bocurku

B.+ nı 47a/9

Bodonçar < Dobun Mergen'in oğlu

B. 10b/12

Bodonçar Muŋġaḳ < Dobun Mergen'in oğlu

B. 9b/7

B.+ nı 10b/11

Boncuḳ

B.+ u 40a/13

Boncuk Noyan

B. 27a/10, 27a/12

Börke

B. 46a/10, 46a/11

Börteçene

B.+ niŋ 8a/13

Börte Ḳocin < Cengiz Han'ın birinci karısı Koŋratlı Day Seçen'ın kızı

B. 29a/13, 29b/4, 41a/3, 8b/12

B. turur 11b/4

B.+ ni 31b/4

B.+ ġa 29b/2

Budavat

B. 45a/7

Buġaçı

B. 10b/10

Buġaçı Salçı

B. 10b/9

B. ėrdi 35a/9

Buġra Ḫan

B. 9b/7

Buġurçı Bėg

B. 14a/8

B.+ ge 14a/1, 14a/2

Buḳa Ḳaġan

B. 10b/9

Buḳa Taġan

B. 10b/8

Buḳutay

B.+ nıŋ 10a/5, 10a/9

Bula

B. 26a/11

Burak̨

B.+ nıŋ 27a/2

Buyruḳ < Ḫan Nayman hanı Tayaŋ Han'ın ulus atası

B. 35a/8

Bügün

B. 31b/13

Bügünötay <Alankova'nın kocasız doğurduğu 3 oğlandan biri

B. 10a/1, 10a/8, 10b/6, 9b/8

-C-

Cabuġa → Camuḳa

C. 47b/11

Camuḳa < Çaçerat'lı **Harahan'ın** oğlu; Öŋ Han'ın kan kardeşi; Timuçin'in gençlik arkadaşı sonra rakibi → **Camuḳa Seçen**

C. 35b/12, 38a/1, 43a/11, 43b/7

C.+ nı 43b/11, 44a/3

Camuḳa Seçen < Çaçerat'lı **Harahan'ın** oğlu; Öŋ Han'ın kan kardeşi; Timuçin'in gençlik arkadaşı sonra rakibi → **Camuḳa**

C. 34a/12, 42b/6

C.+ ni 42b/9

Cebe < Cengiz Han tarafından verilen isim binbaşı → **Cebe Noyan**

C. 42a/10, 45b/10, 45b/4, 45b/6, 46a/7, 46b/2, 46b/4, 46b/6, 47a/1

C.+ ni 46a/4, 47a/12

Cebe Noyan < Cengiz Han tarafından verilen isim binbaşı → **Cebe Noyan**

C.+ nı 47a/12

Cedi

C. 39a/12

Cedi Noyan

C. 39b/2, 39b/5

C.+ ġa 39b/4

Celayirtay Bekr < Coçi'nin onuncu oğlu Çintay'ın oğlu Bakü'nün birinci oğlu

C. 26b/12

Celāyirtay Umaḳlıḳ Ṭayr Ulku

C. 13a/4

Cemşīd < İran'ın efsanevi dördüncü hükümdarı

C.- i şānī 3a/4

Coçi < Cengiz Han'ın büyük oğlu → **Coçi Ḫan**

C. 26a/5, 44b/4

Coçi Ḫan < Cengiz Han'ın büyük oğlu

→ **Coçi Ḫan**

C. 37b/2

C.+ dın 37b/2

Coçi Ḳasar

C.+ ġa 29a/4

-Ç-

Çadorġan

Ç.+ ı 44b/9

Çaġatay < Cengiz Han'ın ikinci oğlu

→ **Çaġatay Ḫan**

Ç. 26a/10, 45a/13

Ç.+ ġa 27a/1

Çaġatay Ḫan Cengiz Han'ın ikinci oğlu → **Çaġatay**

Ç. (Dāstān-ı Ç.) 13a/6

Ç.+ nıŋ 10b/3

Ç.+ ġa 13a/7, 13b/11, 14a/10

Çaḳsu

Ç. ėrdi 38b/10

Ç.+ nıŋ 40b/3

Çaraḳa Liŋüm < Kaydu'nun oğlu → **Çaraḳa**

Ç. 36b/6

Ç.+ niŋ 37a/1, 38b/3

Ç.+ din turur 36b/9

Çarmaġun

Ç. 27a/11, 40a/11, 47a/4, 47a/6

Ç.+ nı 27a/7

Çayiktü

Ç. 38a/4

Çeçekey Beki < Cengiz Han'ın kızı

Ç. 11b/11

Çekiḳun

Ç. 42a/7

Çırḳıl

Ç. boldı 28b/5

Çiketü

Ç. 26b/8

Çilavun < Coçi'nin sekizinci oğlu

Ç. 31b/13, 32a/1

Çile

Ç. 26b/8

Çin Tėmür Toġaçar'ın kardeşi

Ç. 47b/9

Çiŋiz < Moğol İmratorluğunun kurucusu → **Çiŋiz Ḫan**

Ç. 11a/7, 11a/8, 11a/9

Çiŋiz Ḫan < Moğol İmratorluğunun kurucusu → **Çiŋiz**

Ç. 10b/12, 12a/7, 12b/2, 13a/6, 13a/7, 14a/11, 14a/8, 14a/9, 14b/2, 14b/6, 14b/7, 15a/13, 15a/6, 15b/4, 15b/6, 25a/11, 25b/11, 25b/13, 25b/8, 26/13, 26a/5, 26a/6, 27a/5, 27b/11, 28b/9, 29a/1, 29a/10, 29a/11, 29a/13, 29a/4, 29a/6, 29a/7, 29b/1, 29b/4, 30a/11, 30a/3, 30a/5, 30a/7, 30b/10, 30b/4, 31a/11, 31a/13, 31a/2, 31a/3, 31a/6, 31b/2, 31b/4, 31b/8, 32a/1, 32a/10, 32a/11, 32a/3, 32a/4, 32b/8, 33a/2, 33a/6, 33a/9, 33b/13, 33b/5, 34a/2, 34a/7, 34a/9, 34b/8, 35a/11, 35a/5, 35a/7, 35b/12, 35b/13, 35b/9, 36a/11, 36b/2, 37a/10, 37a/12, 37b/2, 37b/6, 37b/8, 38a/11, 38a/5, 38b/12, 38b/2, 39a/13, 39a/2, 39b/12, 39b/2, 40a/1, 40a/3, 40b/1, 40b/2, 40b/9, 41a/1, 41a/10, 41a/11, 41a/3, 41a/7, 41b/1, 41b/12, 41b/2, 42a/13, 42a/2, 42a/3, 42a/5, 42b/5, 42b/7, 43b/12, 43b/6, 43b/8, 43b/9, 44a/10, 44a/12, 44a/9, 44b/3, 44b/7, 45a/5, 45a/8, 45a/9, 45b/1, 45b/12, 45b/3, 45b/4, 46a/10, 46a/12, 46a/4, 47a/11, 47b/12, 47b/5, 4a/3

Ç. (āġāz-ı dāstān-ı neseb-i Ç.) 9a/13

Ç. (zamān-ı Ç.) 4a/2

Ç.+ nıŋ 11a/12, 11a/13, 12/13, 12a/1, 12a/9, 13b/12, 13b/13, 14b/7, 15b/7, 15b/9, 25b/9, 29b/12, 30a/12, 31b/3, 32a/8, 32b/11, 36b/1, 36b/5, 40a/2, 43b/10, 45a/2, 45b/2, 8b/3, 9a/13, 9b/9

Ç.+ nı 43a/5, 45b/7

Ç.+ ġa 11b/12, 15a/3, 25b/4, 28b/10, 31a/4, 32b/2, 32b/4, 35a/13, 37b/4, 38b/2, 39a/1, 39a/11, 39a/4, 39b/8, 43b/11, 44b/6, 46a/6, 46a/9,

48a/4

Ç.+ dın 43b/4

Çisuḳ

Ç. 32a/1

Çiter

Ç. 26b/8

Çuḳur

Ç. 14b/9

Çura

Ç. 12a/8

Çusuḳ

Ç. 31b/13, 44a/13

Çükdü

Ç. 35b/1

Çüle

Ç. 38a/3

-D-

Day Çeçen < Uŋirat kabilesinden, Börte'nin annesi

C. 11b/4, 8b/8

D.+ niŋ 9a/3

D.+ ġa 9a/5

D.+ ge 8b/5

Deġay

D. 47b/3

Dėŋiz Ḫan < Oğuz Kaan'ın oğullarından

D. 6b/7

Derniyıraḳ

D. 26a/11

Dilençi

E. 26b/4

Dip Yaḳuy

D. 19b/4

Dörçin

D. 41a/5

Dubun Bayan

D. 18b/7

D.+ nıŋ 18b/5

Dutum Ḫan

D. 9b/5

Dutummin < Menen-Tudun Tüke'nin oğlu

D.+ ni 25a/13

Dürçiyan Bėg

D.+ ni 13b/8

-E-

Ebu'l Ber

mevḳūfāt- E. 15b/11

Ebu Aḳlanan

E. 47a/3

Ebū Bekr

E. 26b/10

Ebülce Ḫan

E. 19a/11, 19a/7, 19a/8

E. turur 17a/9

E.+ nıŋ 19b/4

Ebülce Ḫatun

E. 47a/3

Edigür Ḳıyat

E. 34a/5

Ėlçiday < Cengiz Han'ın akraba prenslerinden → **Ėlçiday Noyan**

Ė. 44a/5

Ėlçiday Noyan < Cengiz Han'ın akraba prenslerinden → **Ėlçiday Noyan**

Ė.+ ġa 44a/4

Ėlçi Töken

Ė. 32b/1

Emüge

E. ėrdi 27a/1

Ermüksin

E. 12a/12

Eryanki

E. 24a/2

Eygü Tėmür Belküt

E. 10b/6

Ferīdūn-fer < Feridun nüfuzlu

F. 3a/4

G, Ġ

Ġazan Ḫan < Abaka Han'ın oğlu

Ġ. 16a/3

Ġuġay

Ġ. 44a/9

Günçü Ḫatun

G. 12a/9

Güyaŋ

F. 25b/10, 25b/12

-H, Ḥ, Ḫ-

Ḫa˘ce

Ḫ. 32a/8

Ḥaddi İbn-i Bayat

Ḥ. 33b/10

Ḫan Bėg

Ḫ.+ niŋ 14a/3

Ḫaymalıḳ

Ḫ. 14a/12

Hezāre Beki

H. 26a/4, 34a/3, 44a/11

Hezāre

H. 26b/10

H.+ ni 41a/4

Hülagü Ḫan < Tuluy'un **Sarıktu Bigi**'den olan oğlu

H. 26b/5, 27a/11, 42a/8, 46b/8, 47a/5

-I, İ-

İḳbāl Könçe

İ. turur 26/13

-K, Ḳ-

Ḳabamay Kėley

Ḳ. 47a/13

Ḳabūl < Bartan Han'ın babası → **Ḳabul Ḫan**

Ḳ.+ nıŋ 28b/4

Ḳabul Ḫan → Bartan Han'ın babası →

Ḳabul

Ḳ. 28a/13, 9b/2

Ḳ.+ nıŋ 37a/8

Ḳ. turur 35a/2

Ḳaçıyun

Ḳ. 38a/3

Ḳaçu

Ḳ. 33b/7

Ḳaçu Mergen

Ḳ. 9b/9

Ḳ.+ niŋ 9b/10

Ḳaçur

Ḳ. 34b/3

Ḳadan Tayşi

Ḳ. 37a/13

Ḳ.+ niŋ 37b/1

Ḳaldun

Ḳ. 16b/7

Ḳalıḳudur

Ḳ. 44a/9

Ḳams Ḫatun

Ḳ. 32a/7

Ḳara Mėŋü

Ḳ. 30b/7

Ḳaraçar

Ḳ.+ sėn 13b/13

Ḳaraçar Bėg

Ḳ. 13b/12, 13b/8, 14a/2, 14a/7

Ḳ.+ ni 13b/10

Ḳ.+ ge 14a/10

Ḳara Ḫ̆āce

Ḳ. 14a/12

Ḳara Ḫan < Oğuz Han'ın oğullarından

Ḳ. 17a/12, 19b/6, 21a/1, 21a/13, 21a/5

Ḳ.+ nıŋ 17a/12

Ḳaraḳonulḳu

Ḳ.+ nıŋ 28b/4

Ḳarandur

Ḳ.+ ġa 15b/8

Ḳarasundur

Ḳ. 7b/8

Ḳarıltuḳ

Ḳ.+ nıŋ 37b/9

Ḳ.+ nı 41b/1

Ḳaydu < Cengiz Han'ın ceddi Menen-Tudun'un torunu Haçi-Külüg'ün oğlu → **Ḳaydu Ḫan**

Ḳ. 36b/11

Ḳ.+ nı 36b/11

Ḳ.+ ġa 19b/3, 26a/2, 26a/3

Ḳaydu Ḫan < Cengiz Han'ın ceddi Menen-Tudun'un torunu Haçi-Külüg'ün oğlu → **Ḳaydu Ḫan**

Ḳ. 37b/11, 9b/4

Ḳ.+ nıŋ 25b/3, 36b/4, 36b/9, 38a/6

Ḳayuldar

Ḳ.+ nı 44b/8

Kendü Çine < Çaraka Liŋüm'ün ikinci karısından olan oğlu

K. 37a/3

K.+ niŋ 37a/11

Kerçekin

K. 38a/7

Keremüçin

K. 17b/12, 7a/1

Keti Noyan

K. 40a/3, 40b/12, 40b/7, 40b/9

K. ėrdi 39b/13, 40a/13

K.+ nıŋ 40b/1

Keyiktay Umaḳlıḳ Ḳuban Noyan

K. 13a/3

Kėyük Ḫan

K.+ nıŋ 32a/7

Ḳıravun Ḫadūn

Ḳ. 25b/11

Ķ. 11a/11

Ķışlıķ Bėg

Ķ.+ ni 13b/9

Ķoca

Ķ. ėrdi 12a/5

Ķ.+ nıŋ 12a/6

Ķoçin Beki

Ķ. 11b/11

Ķodur

Ķ. 26a/9

Ķoluķolu Ḫan

Ķ. 35b/6

Ķolyuķan Mergen

Ķ. 31b/13

Ķorçı Mėn

Ķ.+ iŋ 47b/11

Ķotur

Ķ. 26a/9

Ķova Maral

Ķoyci

Ķ. 26b/6

Kökçe Bahadır

K. 42a/12

Kökgen

K. 32a/9

Kök Ḫan

K. 17b/3, 24b/1, 6b/3

Köregen

K. 12a/2, 12a/4

Ķubilay

Ķ. 47a/12, 47b/10

Ķubilay Bėg

Ķ.+ ni 14b/6

Ķubilay Ḫan

Ķ.+ ġa 31b/9

Ḳubilay Ḳaan

Ḳ. 26a/1, 33b/7, 39b/6, 41a/2, 41a/5

Ḳ.+ nıŋ 34b/5, 37a/8

Ḳ.+ ġa 47b/11

Ḳubilay Noyan

Ḳ. 42a/9

Ḳubutay

Ḳ. ėrdi 37b/6

Ḳudu < Merkit han'ı Tokta bey'in küçük oğlu

Ḳ. 31b/13, 31b/8, 32a/1, 32a/12

Ḳudur

Ḳ. 26a/9

Ḳulaḳun

Ḳ. 33b/1

Ḳulaḳun Bahadır

Ḳ. 33b/4

Ḳulan Ḫatun < Cengiz Han'ın Merkit kavminden olan karısı

Ḳ. 12a/1, 32a/8

Ḳuman Bike

Ḳ. 11b/12

Ḳumdaḳay

Ḳ. 26a/9

Ḳuran

Ḳ. 42b/1

Ḳurıl Bahadır < Cengiz Han'ın binbaşısı

Ḳ. 37b/8

Ḳutu

Ḳ. 26a/9

Ḳutuḳu

Ḳ. 29a/12, 29b/4, 30a/1, 30a/5, 30b/1, 30b/7

Ḳ.+ nıŋ 30b/5

Ḳ.+ nı 30a/4

Ḳutuḳumay

Ḳ. 42a/8

Ḳutun Ḳalça

Ḳ. 42a/6

Ḳutuy Ḫatun

Ḳ. 46b/13

Ḳuyuldar Seçen

Ḳ. 39a/1

Ḳ.+ **niŋ** 39b/13, 39b/7

Küçlük Ḫan

K. 45b/12

K.+ **ġa** 46a/4

Küçü

K. 30a/4

Küçügür

K. 47b/3

Küçü Noyan

K. 29b/13

K.+ **nı** 30a/8

Kükçi

K. 34b/4

Kükçü

K. 34b/2

Külügen

K. 14b/9

Künçek

K. 26b/9

Künçi

K.+ **niŋ** 41a/5

Kün Ḫan

K. 17b/3, 24a/11, 6a/11

K.+ **nıŋ** 24a/7

Künin

K. 16b/7

Künü Mergen

K. 11a/9

K.+ **niŋ** 9b/8

Kür Ḫan

K. 17a/12, 18a/3, 19b/6, 43b/6, 45b/13, 46a/1

K.+ ġa 45b/13

K.+ nıŋ 20a/8

Küten

K. 26b/9

Küz Ḫan

K. 17a/12, 19b/6

K.+ dın turur 18a/4

-L-

Liŋüm < Kaydu'nun oğlu → **Çaraḳa**

L. 37a/2

-M-

Maġuy Madaḳa

M. ėrdi 38a/1

Maḳuçu

M. 41b/1

Maŋḳıt

M. 10b/3

M.+ nıŋ 10b/1

Marḳumay

M. 41b/1

Memneḳay < Kücene'nin oğlu

M. 37a/7

Memneḳay Ḳaan

M. 37b/5

M. ėrdi 37a/5

M.+ nıŋ 37a/12

Mėŋü < Toluy Han'ın oğlu **Meŋü Ḫan**

M. 30b/7

Meŋü Ḫan < Toluy Han'ın oğlu → **Mėŋü**

M. (tevārīḫ-i cihāngüşā-yı M.) 4b/2

M.+ nıŋ 34b/6

Mergen

M. 38a/5, 38a/8

Mestü Noyan

M. 26a/1

Mevlānā

M. 6a/2

M.- ı Rūmī 4b/12

M.- ı Rūmī (Ḥażret-i M.) 5a/3

Mevlānā Rūmī

M. 6a/2

Misḳalıntay

M. 10a/9

Molla

M.+ nıŋ 26a/8

Möŋe Ḳalça

M. 40a/10

Muḥammed

M. (‘arş-ı M.) 2a/7

M.+ ge 2a/3

Muḥammedī

M. (dīn-i M.) 24b/6

Muḥammed Ṣāliḥ

M. turur 10b/7

Muġan

M. 26a/2

Muḳalı Güyaŋ

M. 25b/9

Muḳu Ḳuran

M. ėrdi 42a/13

Mulḳu Ḳaraca

M. 40a/11

Murād

M. 3b/12

Muṭlaḳ

M. 23a/11

M. 18b/9

Muṣṭafā

M. 34b/4

Müŋdü Noyan

M. 38a/12

-N-

Nayman Beki

N. 34a/5

Nayman Ḫan

N.+ ınıŋ 7b/3

Noġay

N. 42b/3

Noḳan Noyan

N. 41a/9

Noḳay Ḫan

N. 8a/13

Noḳay Yarġuçı

N. 34b/3

Noyan

N. 15b/8, 26b/5, 27a/13, 34a/4

N.+ nıŋ 11b/4

Nūḥ < Nuh peygamber

N. 11a/12, 17a/10, 19a/5, 19a/8, 19a/9

Nūr Sa'īd

N. 10b/6

Nükteçine

N. 27a/6

-O-

Oġuz < Büyük Türk hükümdarı Oğuz Han

O. 17a/13, 20a/11, 20a/13, 20a/5, 20a/7, 20a/9, 20b/10, 20b/2, 20b/3, 20b/9, 21a/11, 21a/9, 21b/1, 21b/11, 22a/3, 22a/6, 23a/1, 23a/12, 23a/13, 23a/3, 23a/9, 23b/6

O.+ nıŋ 20a/12, 23a/5, 23b/2, 24b/13

O.+ nı 20b/10

O.+ ġa 17b/4, 21a/11, 21b/12, 21b/9, 22a/9

O.+ dın 21a/2

O.+ dın turur 16b/13, 23a/7

Oġuz Ḫan < Büyük Türk hükümdarı Oğuz Han

O. 17b/1, 21a/5, 21b/13, 22a/11, 22b/12, 22b/3, 22b/5, 22b/7, 23b/2, 24a/3

O.(Dāstān-ı O.) 6a/7

O.+ nıŋ 17b/1, 19a/1, 24b/7,

6a/10, 6a/7, 6b/9

O.+ ġa 19a/4

Oḳuçu Bahadır

O. 35a/7

Oḳvin Noyan

O. 34b/10

Oŋḳun

O. 41b/12

Oracu

O. 14b/10

Or Ḫan < Oğuz Han'ın oğullarından

O. 17a/12, 19b/6, 31b/12

-Ö-

Ögetay Ḫan < Ögeday, Cengiz Han'ın nesli → **Ögetay Ḳaan**

Ö. 15b/8, 33b/6

Ö. (Dāstān-ı Ö.) 14a/11

Ö.+ nı 14a/11

Ögetay Ḳaan < Ögeday, Cengiz Han'ın nesli → **Ögetay Ḫan**

Ö. 25b/13, 27a/6, 29b/6, 41a/10, 47a/3

Ölekçin Çine < Çaraka Liŋüm'ün ikinci karısından olan oğlu

Ö. 37a/3, 38b/5

Ölüg Bahadır

Ö. 37b/13, 44a/9

Ö. ėrdi 44a/2

'Ömer

'Ö. 5a/10, 5a/12, 5a/8

Öŋ Ḫan

Ö. 31a/12, 31a/13, 31a/2, 31b/2, 31b/4, 33b/5, 38a/4, 40a/1, 40a/2, 43b/4, 43b/9, 44b/12, 44b/5

Ö.+ nıŋ 31b/11, 39b/9, 45a/6

Ö.+ nı 44b/7, 45a/7

Ö.+ ġa 31b/10

-P-

Pīr Misḳalıntay

P. 10a/5

-R-

Rulas

R.+ dın 47a/11

Rūmī < Mevlana Celaleddin Rumi

Ḥażret-i Mevlānā-ı R. 5a/3

Mevlānā-ı R. 4b/12

Rüstem < İran mitoljisindeki savaşçı. Zal'ın oğlu, İranlı cihan pehlivanı

R. 2b/8

-S, Ş, Ṣ-

Salar Soçi

S. 11a/9

Sāmī < Sami Tarihi adlı tarih kitabının müellifi

S. (Tevārīḫ-i S.) 4b/3

Samuḳa

S. 35b/4

S.+ nı 35b/3

Sarıġ Ḫan

S. 7a/13

Savmançı

S. 10b/2

Sayġan Ṭarığı

S. 42a/10

Sayın Tegin

S. 28b/3, 28b/6

Seçen

S. 40a/5

Segene

S. 16b/8

Sem Soçi < Börteçene'nin oğlu

S. 11a/10

Seŋetü Noyan

S. 26b/7

Siŋkil Töregen

S. 41b/3

Sikender < Meşhur İran hükümdar İskender

S. bolsa ėdi 3a/7

Sindüngene

S. 26b/8

Sirkeşir Evgen

S. 41a/12

Soŋḳut

S. 47a/2

Sorḳadu Kücene

S. turur 37a/5

Sorḳan < Saycutlardan binbaşı →

Sorḳan Şira

S. 34a/10, 34a/13, 34a/7

Sorḳan Şira< Saycutlardan binbaşı →

Sorḳan

S. 32b/6, 33a/7

S.+ nıŋ 33a/4

Subutay

S. 46a/10, 46b/2, 46b/3

Sudun Bayan

S.+ nıŋ 37b/3

Sudun Noyan

S.+ nıŋ 33b/4

Suldus

S.+ ġa 37b/3

Sulṭān Veled

S. 4b/10

Suŋḳur

S. ėkende 37a/2

Sutuḳan

S.+ nıŋ 34b/2

Süleymān < Süleyman peygamber

S. 11a/11

S.- ı vücūddur 2b/13

S.+ dur 3a/5

-Ş-

Şāh Baḫt Ḫan < Şeybani Han'ın kullandığı unvanlardan biri

Ş. 2b/9

Şāh Ġazan

Ş.+ nıŋ 4b/3

Şāh Melik

Ş. 10b/6

Şeyṭān < Şeytan

Ş. 31a/9

Şira

Ş. 33b/2, 33b/3

Şiramun

Ş.+ ġa 47a/6

-T, Ṭ-

Ṭaġan

Ṭ. 26b/9

Taġan Dalu

T. 44a/10

Taġay

T. 38a/1

Ṭaḳ Ḫan

Ṭ. 24b/2, 6b/5

Ṭamuḳa

Ṭ. 42a/6

Ṭ.+ nıŋ 42a/7

Taraġay Tėmür

T. 10b/5

Targutay

T. 33a/13, 33b/4

Tarıḳçı

T. 10b/4

Tarḳutay

T. 37b/9

Tayaŋ

T.+ dın ėrdi 42b/4

Tayaŋ Ḫan

T. 32a/10, 32a/9, 43b/4, 47a/11

T.+ ġa 42a/11

Taycu

T. 47a/4

T.+ nıŋ 47a/7

TaycuNoyan

T. 47a/3

Tėgür

T. 38b/7

Ṭayırsun

Ṭ. 12a/2

Ṭ.+ nıŋ 12a/1

Tėmuçin

T. 34a/13

T. turur 8b/12

T.+ ni 8b/4, 9a/11, 9a/4

T.+ ġa 8b/7

T.+ ge 8b/4

Tėmür Bāverçi

T. 44a/11

Tėmür Ḳamḳa

T. 46b/4

Tėŋiz Ḫan

T. 17b/4, 24b/2

Ters Külmiş

T. 14a/13

Tikçi Noyan

T. 34b/4

Toġan Şirki

T. 34b/6

Toḳay Yarġuçı

T. 34a/6

Toḳta

T. 43a/10

T.+ nıŋ 31b/12

Toḳta Beki < XIII. yy. Merkit hanı.

T. 32a/10, 32a/12, 32a/9, 42b/11, 42b/8, 43a/12, 43a/7

T. turmaydur ėrdi 43a/8

T.+ niŋ 42b/13

T.+ ni 13b/9, 31b/10

T.+ ge 42b/10

Toḳulay Bay Umaḳlıḳ

T. 14b/4

Toldı Ḫan

T. 30b/10, 32b/11

Toluban Saḳal

T. 9b/12

Tolun Çerbi

T. 15b/5

Topuçak

T. 26a/12

Totġavul Beki

T. ėrdi 42a/8

Töprençe Beki

T. 34a/11

Törege Bėg

T.+ ni 14b/5

Tubuḳçin

T. 28a/11

Tubun Bayan

T. 10a/1, 10a/11, 25a/13, 9b/8, 10b/11

T.+ nıŋ 10b/7, 9b/13

Ṭuġrıl

Ṭ. 33b/8

Tuḳul El Şeyḫ Aḳdaş

T. 26b/11

Tuḳulutay

T. 28a/11

Tuḳyar

T. 38b/1

Tulu Ḫan

ibn-i T. 4b/2

Tuluy

T. 14b/10, 14b/8, 15b/8, 46b/7

T.+ nı 14b/7

Tuluy Ḫan

dāstān-ı T. 14b/6

T.+ nıŋ 33b/6

Ṭuman Beki

Ṭ. ėrdi 34a/4

Turum Bay Çaḥan

T. 9b/6

Tutuḳa

T. 28a/11

Tutuḳlut

T. 28a/10, 28a/9

Tümene

T.+ **nıŋ** 36b/7, 42b/4, 45a/10, 45a/7

Tümene Ḫan < Kabul Han'ın babası

T. 9b/3

T.+ **nıŋ** 45a/12

Tümene Ḫatun

T.+ **nıŋ** 38b/9

Tüni Ḫan

T.+ **nıŋ** 47b/10

Tüse

T. 31b/13

-U-

Uçam Buġrul

U. 11a/10

Uḳuna

U. 26b/8

Uluġ Bėg Mīrzā < Ebu Said Mirza'nın oğlu

U.+ **nıŋ** 4b/4

Unuḳun Ḳağın

U. 35a/5

Uru

U. 12a/7

Uşutay Umaḳlıḳ Tayḳu Batu Noyan

U. 13a/4

Utḳun

U. 41b/13

-Ü-

Üker Ḳalça

Ü. 42a/6

-V-

Vurdum

V. 26b/7

-Y-

Yaçi

Y.+ niŋ 36b/10

Yaçin

Y. 36b/8

Yadaġama

Y. 44a/10

Yāfeş < Nuh peygamberin oğullarından

Y. 19a/6

Y.+ ni 19a/7

Yaḳu

Y. 32a/8

Yalın

Y. ėrmiş 10b/1

Yaltunçı

Y. ėrdi 35b/9

Yaŋḳuday

Y. 39b/7

Yekeḳa Day

Y. 26b/10

Yeke Nidün

Y. 11a/10

Yesügen

Y. 12a/7, 29a/2

Yesügey Bahadır < Cengiz Han'ın babası

Y. 37a/10, 37b/5, 37b/7, 8b/2, 8b/3, 9a/2, 9a/4, 9a/9

Y. turur 9b/1

Y. (dāstān-ı Y.) 8b/2

Y.+ nıŋ 9a/11, 9a/8

Y.+ ġa 35b/11, 8b/6

Yesülün < Cengiz Han'ın Tatar eşlerinden → **Yesülün Ḫatun**

Y. 12/13, 29a/2

Yesülün Ḫatun Cengiz Han'ın Tatar eşlerinden → **Yesülün**

Y. 30b/9

Yesür

Y. turur 27a/2

Yesürge

Y. 27a/2

Yorçıtay

Y. 14b/9

Yorçin Ḳorçı

Y. 47b/10

Yosun Muran

Y.+ ġa 15b/8

Yuçi → Yuçi Han

Y. 11b/10

Y.+ ni 12b/4

Yuçi Ḫan → Yuçi

Y. 31b/5, 31b/6

Y. (dāstān-ı Y.) 12b/2

Y.+ nı 11b/7

Y.+ ġa 13a/2, 34b/9, 38a/13

Yulçı

Y. 34b/4

Yulduz Ḫan

Y. 17b/4, 24a/12, 6b/1

Yurçi Noyan

Y. 45b/7

Yürküri

Y. 42b/2

3.3. YER ADLARI DİZİNİ

-A-

'Acem < İran coğrafyası için kullanılır.

'A. 46a/11

'A.+ de 28a/7

Ahengirān < Taşkent'in doğusunda bir şehir

A. 13a/12

B. 16b/8

Ala Yılḳılıḳ

A.+ ġa 12b/11

Alġur

A. 32b/1

Almalıḳ

A. 10b/4

Alt

A. 16b/8

Altun Ocaḳlıḳ

A. 12b/11

Atıḳ

A. 19a/13

-B-

Baġdād < Irak'ın başkenti, Bağdat

B.+ nı 27a/12

B.+ da 16a/8

B.+ ġa (dārü'l-ḳużāt-ı B.) 16a/7

Balcus

B. 16b/7

Barḳuçun

Bedeḫşān < Amu-derya ırmağının yukarı mecrasının sol yakasında bulunan, değerli yakutlarıyla bilinen, dağlık bir yer.

B. 46a/5

Belḫ < Afganistan'ın kuzeyinde uzun süre siyasi, dini ve kültürel bir merkez olma özelliği taşıyan şehir, bölge.

B. 46a/10

Buḫārā < Bugünkü Özbekistan'daki bir yer adı.

B. 13a/11

B.+ ġa 21b/2

-Ç-

Çıḳıralas

Ç. 14a/13

Çimgen

Ç. 14a/13

Çin < Hıtay ülkesi

Ç. 16b/10, 28a/6

Çurçe

Ç. 44a/13

Ç.+ ġa 47a/13

-D-

Derbend < Hazar Denizi'nin batı sahilinde bir şehir

D. 46b/5

D.+ din 22a/1

Deşt-i Ḳıpçaḳ < Dinyester ile İrtiş Nehirleri arsındaki geniş bozkır

D.- da 28a/7

D.- da bolur ėrdi 42b/3

-E-

Ergene

E. 16b/8

E.+ de ėrdiler 18a/12

Ergene Ḳon

E. 8a/5, 8a/6

E.+ ġa 18a/4

E.+ dın 38b/8, 7a/5

-G, Ġ-

Ġacd <

Ġ. 12b/12

Ġan

Ġ. 33a/13

Ġurcistān < Bugünkü Gürcistan ülkesi → **Gürcistān**

Ġ.+ dın 22b/3

Gürcistān < Bugünkü Gürcistan ülkesi → **Ġürcistān**

G. 46b/1, 46b/3

-H, Ḥ, Ḫ-

Ḥaddi

Ḥ. 33b/11

Ḫıṭāy < Çin'in kuzeyindeki bölge, bu bölgede yaşayan Moğol kavmi **Ḫıtāy**

Ḫ. 12a/10, 25a/12, 25b/11, 27b/2, 27b/5, 28a/6, 44a/13, 45b/13

Ḫ. turur 37a/1

Ḫ.+ ġa 16b/9, 37a/9, 47a/13

Ḫ.+ da 18a/11

Ḫ.+ dın 15a/9

Ḫıtāy < Çin'in kuzeyindeki bölge, bu bölgede yaşayan Moğol kavmi → **Ḫıṭāy**

Ḫ. 37a/6, 48a/3

Hind < Hindistan → **Hindūstān**

H. 16b/1, 28a/6

H.+ de 18a/11

Hindūstān < Hindistan → **Hind**

H. 13a/12

Ḫīve < Harezm bölgesinin merkez şehri **Ḫ.** 13a/11

Ḫocend < Türkistan'ın Fergana vadisinde, Sirderya kıyısında eski bir şehir

Ḫ. 13a/11

Ḫorāsān < İran'ın doğusunda bir şehir

Ḫ. 13a/12

Ḫ.+ ġa 46b/8

-I-

'Irāḳ < Irak ülkesi

'I. 46a/11

-İ-

İbir

İ. 16b/4

İdil < Volga nehrinin Türkçe adı

İ. 12b/10

İgdir

İ. 17b/4

Īrān < Hazar Denizi'nin güneyinde yer alan bir ülke

Ī. 23b/3, 24b/10, 25a/12, 3a/11

Īrān-zemīn < İran ülkesi

Ī. 16b/10, 35b/8

Ī.+ ġa 27a/6

Ī.+ ge 22a/12, 23a/9

Ī.+ de 16a/12, 38a/9, 44a/11

İrdiş < İrtiş nehri, Altay Dağları'nın batısından akıp güney-doğudan Zaysan gölüne dökülür.

İ. 16b/5

İsfehān < İran'da şehir adı

İ.+ nı 22b/7

-K, Ḳ-

Ḳaldun

Ḳ. 16b/7

Ḳaparḳurum

Ḳ. 19a/13

Ḳaraçin

Ḳ. 16b/8

Ḳaraḳurum < Hazar bölgesindeki bir çöl adı

Ḳ. 16b/5, 19a/13

Ḳaşḳunḳaş

Ḳ.+ nıŋ 13a/8

Kāt < Harezm'de bir kasaba

K. 13a/11

Ḳataḳan

Ḳ. 19a/13

Kefe

K. 12b/10

Kelüran

K. 16b/6

Kemer

K. 14a/13

Kemkemcut < Yukarı Yenisey Irmağı

K. 16b/5

Kertaḳ

K. 19a/11, 23b/4

Keşmīr

K. 16b/10

Ḳır

Ḳ. 16b/8

Ḳırım < Karadeniz'in kuzeyindeki yer adı **Ḳ.** 12b/9

Ḳırıltuḳ

Ḳ. 33a/13, 33b/2

Ḳırḳat

Ḳ. 16b/7

Ḳonaḳ

Ḳ. 14b/1, 14b/2

Kögene

K. 16b/7

Kölüran

K. 14b/13

-M-

Maçin < Çin ülkesinin güneyine verilen ad **M.** 28a/6

Maġalaḳ

M. 13a/12

Maġrib-zemīn < Batı tarafında bulunan ülkeler

M.+ de 16a/13

Māverāü'n-nehr < Orta Asya'da Ceyhun Nehri'nin kuzeyinde bulunan ülkeye verilen ad.

M. 23a/9, 4a/8

Merçila

M. 33a/13

Mıṣr

M. 16b/10, 23b/3

M.+ ġa 24b/11

Moġulistān < Orta Asya'nın doğusunda bir ülke.

M.+ da 29b/9, 33b/12, 38a/9

Mören < Irmak, nehir

M. 10a/4, 14a/13

-N-

Nanç

N. 19a/12

-O-

Onon < Onon Irmağı Yüan-titsu'nın kuvvet bulduğu yer.

O. 10a/3, 16b/6

Ortaḳ

O. 19a/11, 23b/4

Otrar < Sirderya kıyısında bir şehir

O. 13a/11

-Ö-

Özkend

Ö. 13a/11

-P-

Pulad

P. 14a/13

-R-

Rūm < Anadolu

R. 16b/10, 26b/12

R.+ nı 47a/4, 47a/5

R.+ da ėrdi 47a/8

-S-

Saḳın

S. 12b/10

Salcuna

S.+ da ėrdi 44b/3

Sayram < Taşkent bölgesinde bir kaza

S. 13a/11, 16b/4, 19b/1, 21b/2

Segene

S. 16b/8

Semürkend < Semerkand'ın diğer adı

S. 13a/10

Seŋül

S. 14a/13

Sibir

S. 16b/4

-Ş-

Şām < Şam şehri

Ş. 16b/10

Ş.+ nı 23b/3

-T,Ṭ-

Ṭalan

Ṭ. 16b/7

Tağlar

T. 16b/5

Talas < Talas Irmağı kıyısında kurulmuş bir şehir

T. 13a/11, 14a/13, 16b/3, 19b/1, 21b/2

Tamġalıḳ

T. 17b/11, 7a/1

Taşkend < Özbekistan'ın kuzetdoğusunda bulunan Siriderya Irmağı civarında kurulmuş bir Turan şehridir.

T. 13a/12

Tebrīz < Tebriz şehri, İran Azerbaycan'ında bulunan önemli bir tarihi şehir.

T. 16a/8

T.+ ġa (**dārü'l-ḳużāt-ı T.**) 16a/6

Tirmiz

T. 13a/12

Toḳalay

T. 14b/11

Toḳulay

T. 14b/11

Töküm

T. 16b/8

Ṭūrān < Türklerin ve diğer akraba milletlerin tarihi anavatanı olan bölge → **Tūrān**

Ṭ.+ da 25a/12

Tūrān < Türklerin ve diğer akraba milletlerin tarihi anavatanı olan bölge → **Ṭūrān**

T. 23b/3, 3a/11

T.+ da 24b/10

Turṣuḳ

T. 19a/13

Türkistān < Orta Asya'nın büyük kısmı için kullanılan tarihi terim.

T. 16b/4

T.+ nıŋ 12b/11

-U-

Uyġuristān < Türkistan'ın doğusunda Uygur halkının yaşadığı coğrafya.

U. 16b/4

-Ü-

Ürgenç < Batı Türkistan'da Amuderya

yakınında bir şehir.

Ü. 12b/9

Ütküh

Ü. 16b/8

-Y-

Yayıḳ

Y. 12b/10

Yulur

Y. 16b/4

Yurtavur

Y. turur 27b/3

3.4. ETNİK ADLAR DİZİNİ

-A-

Aġaçeri

A. 17b/6, 21b/9, 22b/13, 6b/10

Āl-i Selçūḳ Büyük Selçuklu Devleti

Ā. 24b/9

Alayuntlı

A. 24b/3, 6b/6

Altay

A.+ nıŋ 15b/10

Angras

A. 17a/2, 18b/2, 38a/2, 7a/7

ʻArab

ʻA. 16a/12, 16a/13, 28a/7

ʻArabī < Arapça, Arap ile ilgili

ʻA. 20b/11

Aras

A. 12b/10

Arlat

A. 14a/1, 18b/3, 7a/8

Avşar

A. 17b/4, 6b/2

-B-

Barın

B. 18b/10, 38a/2, 40b/13, 41a/6, 41a/8, 41b/11, 41b/2, 41b/4

B.+ dın 41a/6, 41b/12, 41b/4

B.+ dın ėrdi 41a/7

Barlas

B. 18b/10

Başġırt

B. 12b/10, 16b/3

Bayat

B. 17b/3, 6a/12

B. (Ḥaddi İbn-i B.) 33b/10

Bayavut

B. 18b/4, 33b/9, 34a/1, 34a/6, 7a/9

Baycut

B. 26a/7, 30a/11, 33a/11, 33b/13, 36b/9, 38b/1, 39b/2, 41a/1, 41a/12, 41a/13, 45a/8, 47b/12

B. ėrdi (pīşvā-yı B.) 37a/13

Bayındur

B. 17b/3, 24b/2, 6b/4

Bekrin

B. 18a/3, 7a/5

Berġut

B. 17b/11, 39a/12, 39a/6

Besut

B. 27a/10, 29b/13, 45a/12, 47b/4

Biçene

B. 17b/3, 24b/2, 6b/4

Biderkin

B. 42a/13

Birlesin

B. 42a/9

Bisün

B. 18b/11

Bolġaçın

B. 17b/12

Budat

B. 18b/11

Buḳaravun

B. 25b/6

Bulaġaçın

B. 7a/1

Bulġan

B. 25b/7

Bulġar

B. 12b/10

Burat Barḳuy Tatar

B. 28a/10

Burġut

B. 7a/2

Burḳan

B. 16b/7

Burkin

B. 18b/10

Bügdüz

B. 17b/4, 6b/8

-C-

Cacirat

C. 34a/12, 42b/5

Celayir < Türkleşmiş bir Moğol kavmi

C. 14b/5, 16b/13, 17b/10, 25a/8, 25b/1, 25b/6, 27b/12, 46a/10, 6b/13

C.+ ni 27a/1

C.+ de 25a/4

C.+ din 36b/11

C.+ lerdin 25b/8

-Ç-

Çabı

Ç. 40a/9

Çat

Ç. 25b/9

Çavçın

Ç.+ dın 38a/6

Çavuldur

Ç. 17b/3, 24b/3, 6b/4

Çeŋşuḳ

Ç. 18b/11

Çepni

Ç. 17b/3, 24b/3, 6b/5

Çerkes

Ç. 16b/3

Çığan Tatar

Ç. 28a/9

Çiŋizī < Cengiz Han'a mensup

Ç.+ leriŋ 3a/11

Çuryat

Ç. 18b/11, 32b/4, 37b/13, 42b/4, 44b/8

-D-

Dodurġa

D. 17b/3, 24a/13, 6b/1

Döger

D. 17b/3, 24a/12, 6b/1

Duḳlab

D. 18b/11, 45a/10

Durman

D. 18b/10, 18b/7, 40b/13

D.+ nıŋ 9b/11

D.+ ġa 41a/6

Dürlükin

D. 17a/3, 34b/12, 35b/12, 36a/4, 38b/7

-E, Ė-

Ėlçi Tatar

Ė. 28a/9

Elḳaravli

E. 17b/3, 24a/13, 6a/12

Eymür

E. 24b/3, 6b/6

-F-

Fārsī

F. 4b/5

-H, Ḥ-

Ḥabaş

Ḥ. 38b/1

Ḳ.+ dın 19a/3

Ḥabs

Ḥ. 18b/10

Ḳanat

Ḳ. 18b/9

Ḥat

Ḥ. 25b/6

Ḳanı

Ḳ. 6a/12

Hederkin

H. 18b/11

Ḳanlı

Ḳ. 17b/6, 21b/8, 22a/3, 22a/5, 6b/10

-İ-

İkçekin

İ. 17a/2, 18b/2, 7a/7

Ḳaraevli

Ḳ. 6a/13

İldürkin

İ. 18b/4

Ḳaravli

Ḳ. 17b/3

İtibraḳ

İ. 22a/11, 22a/13, 22a/6

Ḳarḳın

Ḳ. 17b/4, 18a/3, 24b/1, 6b/3, 7a/5

-K, Ḳ-

Ḳarluḳ

Ḳ. 17b/6, 19a/3, 22b/2, 22b/6, 22b/7, 6b/10

Ḳağın

Ḳ. 18b/9, 35a/3, 35b/13, 38a/2

Ḳasar

Ḳalaç

Ḳ. 17b/6, 21b/9, 22b/13, 22b/6, 6b/10

Ḳ. 44b/8

Ḳayı

Ḳ. 17b/3, 24a/12

Kehrun

K. 33b/13, 34a/5

Kehrun Bayat

K. 33b/11

Keleŋüt

K. 17a/3, 7a/9

Keŋeş

K. 18b/4

Kerayit

K. 14b/11, 16b/6, 17a/2, 18a/2, 40a/9, 7a/11, 7a/13

K. (dāstān-ı K.) 7a/11

Keremüçin

K. 17b/12, 7a/1

Kėyikset

K. 34b/7

Ḳınıḳ

Ḳ. 17b/4, 24b/11, 24b/4, 6b/8

Ḳıpçaḳ

Ḳ. 12b/10, 16b/3, 17b/6, 19a/3, 21b/9, 22a/10, 22a/6, 6b/10

Ḳ.+ nıŋ 22a/11

Ḳırḳız

Ḳ. 14a/13, 16b/5, 28a/7

Ḳıyat

Ḳ. 10b/13, 18b/9, 28b/1, 34a/12, 7a/6, 7b/4, 8a/2

Ḳ.+ lar 10b/12

Ḳızıḳ

Ḳ. 17b/4, 6b/2

Kiŋib

K. 7a/10

Kistemi

K. 18a/1, 7a/2

Ḳoŋḳat

Ḳ. 18b/12, 25b/7, 47b/12

Ḳoŋḳut

Ḳ. 25b/8

Ḳoŋlut

Ḳ. 18b/2, 7a/7

Ḳoŋrat

Ḳ. 11b/5, 15b/5, 17a/2, 18b/1, 28b/4, 7a/6, 7b/1, 8b/5

Ḳ. (miṣl-i Ḳ.) 36a/4

Ḳoŋtan

Ḳ. 18b/3, 7a/8

Ḳorulas

Ḳ. 17a/2, 38a/2

Ḳ.+ dın turur 34b/12

Körger

K. 25b/7

Kösevüt

K. 25b/7

Közgüp

K. 17b/11

Ḳunlı

Ḳ.+ dın turur 34b/12

Ḳurı

Ḳ. 17b/12, 7a/2

Ḳurḳan

Ḳ. 7a/3

Ḳurus

Ḳ. 18b/2

Ḳuşçı

Ḳ. 19b/3

Küs Tatar

K. 28a/9

-M-

Maŋḳut

M. 37b/12, 38b/11, 38b/9, 39a/3, 39b/12, 39b/3

Mekren

M.+ ni 30b/12

Mekrin

M. 30b/12

Mekrit

M. 30b/12, 30b/13

Merkit

M. 16b/13, 17b/11, 30b/11, 31a/10, 31b/1, 31b/7, 32a/4, 42b/8

M.+ ni 30b/11

Merteken

M. 18b/9

Moġul < Moğol

M. 10b/5, 15b/10, 17a/3, 17b/8, 18a/10, 18a/6, 18a/7, 19a/6, 21b/4, 24b/13, 25a/2, 25a/6, 25a/7, 27b/13, 28a/1, 28a/2, 28a/5, 28a/6, 28b/2, 31a/1, 34b/11, 35b/11, 36a/4, 48a/2, 4b/11, 4b/13, 4b/4, 5a/7, 5b/8, 6b/12, 7a/5, 8a/1, 8a/10, 8a/3, 8a/4, 9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/4, 9b/5, 9b/7

M.+ durlar 6b/11

M. ėrmes ėrdi 17b/9

M. (lafẓ-ı M.) 18a/5

M. (tamām-ı M.) 19a/10

M.+ nıŋ 18a/12, 18b/7, 27a/3, 27a/4, 28b/1, 5b/8

M.+ ġa 17a/1, 48a/2

M.+ da 6a/3, 7a/3

M.+ dın 34b/12, 38b/7

M.+ ça 11b/2

M.+ lar 23a/3, 29a/1, 30b/11, 5b/7, 8a/12

Muḥammedī < Hz. peygambere tabi olanlar

dīn-i M. 24b/6

Muṭlaḳ

M. 18b/9, 23a/11

-N-

Nayman < Tatar aşiretlerinden Özbeklere karışmış olan boy.

N. 17a/1, 17a/2, 18a/2, 27b/12, 46a/1, 7a/4

Neküs

N. 18b/1, 7a/6

Niküdir

N. 46b/12

Nirun

N. 17a/3, 18b/8, 25a/9, 28a/4, 28b/1, 35a/1, 35a/3

N. bolur 18b/8

N.+ dın turur 34b/11, 35a/4, 47b/12

N.+ dın tururlar 40b/13

Noyaḳın

N. 18b/10, 38a/2, 38b/11, 38b/9, 41a/7

N.+ dın 13b/9

-O-

Olḳunut

O. 18b/2, 7a/7

Oŋḳıt

O. 18b/1

Oŋut

O. 18a/3, 7a/4

Orasut

O. 7a/1

Ortavet

O. 18b/3, 7a/8

Oyat

O. 25b/7

Oyrat

O. 16b/13, 17b/11, 25a/4, 27b/12, 7a/2

Oyşın

O. 18b/3, 7a/9

-Ö-

Öŋgür

Ö. 34a/2

-R-

Rulas

R.+ dın 47a/11

Rūmī

R. (Ḥażret-i Mevlānā-ı R.) 5a/3

R. (Mevlānā-ı R.) 4b/12

-S-

Salcut

S. 18b/9, 35a/8, 35b/13

S.+ ġa 39b/10

S.+ larnıŋ 10b/10

Salur

S. 24b/2, 6b/6

S.+ da ėrdi 24b/9

Sat

S. 18a/1

Saycut

S. 38a/10, 38a/3, 38a/5

Seḳayet

S. 7a/3

Soyḳa

S. 17b/10

Söken

S. 18b/12

Suḳanut

S. 41a/6, 41b/11, 41b/3, 42a/3

Sunçı

S. 35b/8

Süldüs

S. 18b/4, 7a/9

S.+ din 13b/8, 13b/9, 14b/5

Sünit

S. 27a/3, 6b/13

-T, Ṭ-

Tācik < Tacik halkından olan

T. 23a/10, 23a/11

T. ėrmes ėrdi 23a/11

Talcut

T. 18b/9

Taŋḳut

T. 18a/3

Taŋut

T. 18a/1, 7a/2, 7a/4

Tatar < Tatar kavmi

T. 12a/8, 14b/13, 15b/10, 17b/10, 18a/10, 18a/11, 27a/13, 27b/10, 27b/11, 27b/12, 28a/7, 28b/5, 28b/8, 29a/9, 30b/7, 34a/11, 37a/6, 6b/13

T. ėrdi 29a/2

T.+ nıŋ 29a/3

T.+ da 25a/4

T.+ dın 29a/4

T.+ larnıŋ 29a/1

Taycut

T. 33a/13, 33a/5, 36b/13, 36b/3, 36b/6, 36b/7, 37a/10, 37b/12, 38a/8, 38b/12, 39a/3, 9a/12, 9a/7

Töeles

T. 12b/10, 17b/12, 6b/13

Törüles

T. 7a/7

Ṭulaŋḳıt

Ṭ. 25b/7

Tuman

T. 47a/4, 47a/9, 47b/9, 7a/13

Turġut

T. 17b/11

Turı

T. 25b/8

Turman

T. 18a/1

Tuyat

T. 17b/12, 7a/1, 7a/13

Türk

T. 18a/7, 18a/9, 19a/10, 24b/12, 25a/1, 27b/12

T.+ din 25a/7

T.+ ler 16b/2, 16b/9, 17a/9, 19a/6, 19a/7, 27b/9

T.+ ler (faṣl-ı T.) 34b/11

T.+ leri 23a/3

Türkī < Türk milletinden olan

T.+ ge 4b/6

Türkmen < Orta Asya'da yaşayan

müslüman Oğuzlar

T. 16b/12, 23a/11, 23a/12, 23a/7

-U-

Urasut

U. 17b/12

Ur Maŋḳıt

U. 17a/2, 18a/1, 44b/9

Uruŋḳut

U. 7a/6

Urus

U. 16b/3, 46b/5, 46b/8

Urut

U. 30b/11, 31b/7, 37b/12, 38b/11, 38b/9, 39b/11, 39b/3, 40a/12, 40a/4

Uyatsa

U. 7a/3

Uyġur

U. 17b/6, 19a/3, 21b/10, 21b/12, 21b/7, 22a/2, 22b/4, 23a/4, 24b/12, 30b/13, 6b/10

U.+ lar 21b/8

-Ü-

Üçoḳ < Oğuzların kolu

Ü. (aḳvām-ı Ü.) 24b/1

Ü. ėrdi 24a/9

Üregir

Ü. 24b/4, 6b/6

-Y-

Yaparlı

Y. 17b/3, 24a/13

Yazır

Y. 17b/3, 24a/12, 6b/1

Yıva

Y. 17b/4, 24b/4, 6b/8

3.5 ARAPÇA VE FARSÇA İBARELER DİZİNİ

الحمد لله الذی یوتی الملک من یشاء بشمول قدرته و رحمته و ینزع الملک ممن یشاء بکمال قدرته و سطوته و الصلوت والسلام علی من فتح ابواب الهدایت بارشاده و فاز اصحاب الولایات با نواع الکرامات بتاییده و

امداده وعلی آله و اصحابه و اتباعه و اولاده توحید باری تعالی جل جلال و عم نواله

Elḥamdülillāhi’lleẕī yu’tī’l-mülke men yeşā’ bi-şümūli ḳudretihi ve raḥmetihi ve yenzi‘u’l-mülke mimmen yeşā’ bi-kemāli ḳudretihi ve saṭvetihi ve’ṣ-ṣalātü ve’s-selāmü ‘alā men feteḥa ebvābe’l-hidāyeti bi-irşādih ve fāze aṣḥābü’l-vilāyāti bi-envā‘i’l-kerāmāti bi-te’yīdihi ve imdādih ve ‘alā ālihi ve aṣḥābihi ve etbā‘ihi ve evlādih tevḥīdi bārī te‘ālā celle celālüh ve ‘amme nevālüh. [1b/1], [1b/2], [1b/3], [1b/4]

→ Bütün kudreti ve rahmeti ile dilediğine mülk verip yine kudreti ve satveti ile

dilediğinden mülkü alan Allâh’a hamd olsun. Allâh’ın irşâdı ile hidâyet kapıları üzerine açılan kimselere, Allâh’ın yardımı, takviyesi ve ikramı ile mülk sahibi olana, ailesine, ashabına, ona tâbi olanlara ve evladlarına salât ü selâm olsun. Allahü Teâlâ’nın tevhidi: Allah yücelerden yücedir ve Cenâb-ı Hakk’ın lütuf ve ihsânı her şeye şâmildir.

قوله تعالی خلق الانسان علم البیان

Ḳavlühü Te‘ālā ḫalaḳa’l-insān ‘alleme’l-beyān. [2a/13]

→ Allâh’ın sözü; insanı yarattı ve (ona) beyânı öğretti. *Errahman suresinden*.

منبع الجود والکرم نبویی الاخلاق والشیم

Menba‘u’l-cūd ve’l-kerem nebevīyu’l-aḫlāḳ ve’ş-şiyem. [2b/5]

Kerem ve cömertlik menbaı, peygamber ahlak ve tabiatına sahip.

علی العالمین

‘Ale’l-‘ālemīn. [2b/7]

→ Alemlerin üzerine.

امام الزمان خليفه الرحمان

İmāmü’z-zamān ẖalīfetü’r-raḥmān [4a/10]

→ Zamanın imamı, Rahmân’ın halifesi.

صاحب السيف و القلم امام الزمان خليفه الرحمان

Ṣāḥibü’s-seyf ve’l-ḳalem imāmü’z-zamān ẖalīfetü’r-raḥmān. [4a/7]

→ Kılıç ve kalem sahibi, zamanın imamı, Rahman (Allah’ın sıfatlarından)’ın halifesi.

فقير حقير ضعيف نحيف الراحى

Faḳīr ḥaḳīr ża‘īf naḥīfü’r-rāḥī. [4b/1]

→ Fakir, hakir, zayıf, nahif.

قدس سره العزيز

Ḳuddise sırruhu’l-‘azīz. [4b/13]

→ (Allah onun) aziz sırrını mukaddes kılsın.

غرض نقشی است کز ما باز ماند که هستی را نمی بینم بقایی مگر صاحب دلی روزی برحمت کند در کار درویشان دعایی

Ġaraẓ naḳşī est k'ez mā bāz mānd / ki hestī rā nemī bīnem bekāyī / meger sāhib-dilī rūzī be-raḥmet / koned der kār-i dervīşān du'ayī. [4b/8], [4b/9], [4b/10]

→ (Bu kitabı) bizden sonra bir nakış, bir iz kalsın diye yazdık; zira varlığı bâkî olarak görmüyorum. Ümid ederim ki hâlis kalp sahibi biri bizim gibi dervişlere, "Allah rahmet etsin." diye duada buluna. *Sadi Şirazi'nin Gülistan'ından.*

قدس سره العزيز

Ḳuddise sırrıhu'l-'azīz. [5a/3]

→ (Allah onun) aziz sırrını mukaddes kılsın.

امير المومنين

Emīrü'l-mü'minīn. [5a/8], [5a/10]

→ Müminlerin emiri.

صلى الله عليه و سلم

Ṣallallāhu 'aleyhi vesellem. [5a/8], [5b,5] [5b,7]

→ Allâh'ın salat ve selâmı onun üzerine olsun.

رضى الله عنه

Raḍıallāhu-'anh. [5a/10], [5a/12]

→ Allâh ondan razı olsun.

امیر المومنین رضی الله عنه

Emīrü’l mü’minīn raḍiallahu ‘anh. [5b/3]

→ Müminlerin emiri Allah ondan razı olsun.

قدس سره

Ḳuddise sırrıhu. [6a/2]

→ Allah (onun) sırrını mukaddes kılsın.

والله اعلم

Va’llāhu-a‘lem. [11a/12], [22a/5], [25a/1]

→ Allah bilir.

والله اعلم بالصواب

Va’llāhu-a‘lem bi’ṣ-ṣavāb. [19a/1]

→ Doğrusunu Allah bilir.

لعل له عذرا انت تلوم

Le‘alle lehü ‘öẕren ente telūmu. [32b/10]

→Belki onun bir özrü (kabahati) vardır. Lakin sen de onu levm ediyorsun. (suçluyorsun)

Müslim Bin Velid adlı sekizinci asırda yaşamış bir şaire ait kasidenin bir mısraından.

پیاده ندیدم که جنگ آورد سر سرکشان زیر سنگ آورد

Piyāde nedīdem ki ceng āvered / ser-i serkeşān zīr-i seng āvered. [33a/11]

→ Kıyasıya harb ederek, serkeşlerin başını taşın altına koyacak (onları alt edecek) bir piyade (askeri) görmedim. *Şahname'den.*

عاقبت الامر

‘āḳıbetü’l-emr. [33a/13], [36a/11], [43b/10]

→ İşin sonu.

SONUÇ

Yüksek lisans tezi olarak hazırlanmış bu çalışmada, Türkçenin tarihî devrelerine ait mühim bir metnin dizini ile birlikte çeviri-yazıya aktarılarak Türk dili ve edebiyatına kazandırılması hedeflenmiştir. Eserin Türk dili ve Türk tarihi bakımından büyük bir ehemmiyete sahip olduğu, verdiği tarihî bilgilerden anlaşılmaktadır. Eserde müşahede edilen bazı dil hususiyetleri şunlardır:

1. Bazı kelimelerde, Oğuz Türkçesi'nin tesiriyle tur- fiilinin dur- şeklinde (ötümlü olarak) de kullanıldığı görülmektedir: yibere turur-mėn (12b/8), bar durur (42a/10)

2. Bazı yerlerde Oğuz Türkçesi'nde sıklıkla rastlanan ve Çağatay Türkçesi'nde de nadiren görülen –an partisip eki kullanılmaktadır: tapannı (14a/4), körsetende (41b/7)

3. Türkçe'nin tarihî devrelerinde umumiyetle tam olmayan düzlük-yuvarlaklık uyumu bu metinde de tam değildir: bağışla-sun (46a/8), bar+dur (42a/10)

4. Eski Türkçe'nin fonetik hususiyetlerinden biri olan söz başında /b-/, /k-/, /t-/ konsonantlarının korunması hususu alakalı metinde de devam etmiştir: kėl-ür (25a/5), ordusıda bolur ėrdi (30b/9), ebügesi turur (10b/12).

5. Eserde bazı kelimelerin ikili kullanımları mevcuttur: andaġ (13b/5) → andaḳ (4a/11)

6. İç sesteki /–ḳ-/ ünsüzünün ötümlüleşmesi /–ḳ-/>/-ḫ-/ hadisesi ilgili metinde de görülmektedir: saḫla- → saḳla- (22a/7)

7. Metinde bir kelimede p > f değişimi görülmektedir: tofraġ (3b/6)

8. Oğuz Türkçesi'nin tesiriyle bazı kelimelerde t ünsüzünün ötümlüleştiği görülür: taḳı (10a/1) daḳı (48a/1)

9. Çağatay Türkçesi'nde hâl eklerinden evvel zamir n'si (pronominal n) kullanılmamasına rağmen metinde istisnaları mevcuttur: bayri+sinde (12b/7), baş+ında (11a/4)

10. Eserde hem Doğu Türkçesi'nde /bol-/ hem de Batı Türkçesi'nde kullanılan /ol-/ fiilleri bir arada görülür. Bunun da Oğuz Türkçesi'nin tesiriyle olduğu düşünülebilir; bir bolayım (15a/8), cihān-gīr oldı (3a/6)

11. Metinde muktedir olmak anlamına gelen fiil, al- fiiliyle yapılırken bunun yanında Türkiye Türkçesi'nde de görülen abil- fiili de yer alır: toḫtata alur-siz(15b/2), oltura-bilmemişler (8a/7)

12. Ḳaġan sözcüğündeki ġ'nın Oğuz Türkçesi'nin tesiriyle eridiği düşünülmektedir. Bu kullanım metinde müstesna hiçbir örneği olmaksızın düzenli olarak ġ'sız kullanılmıştır: Ḳubilay Ḳaan (29a/12,29b/4,30a/1,30a/5,31b/1,30b/7)

12. Metinde çeşitli şekillerde kelime türetmeleri de karşımıza çıkmaktadır:

Arapça + Türkçe

(ferāset+lig)

Arapça + Farsça

(havż-ḫāne)

Farsça + Türkçe

(dōst+luḳ)

Türkçe + Farsça

(böri-cūyān)

Farsça + Arapça

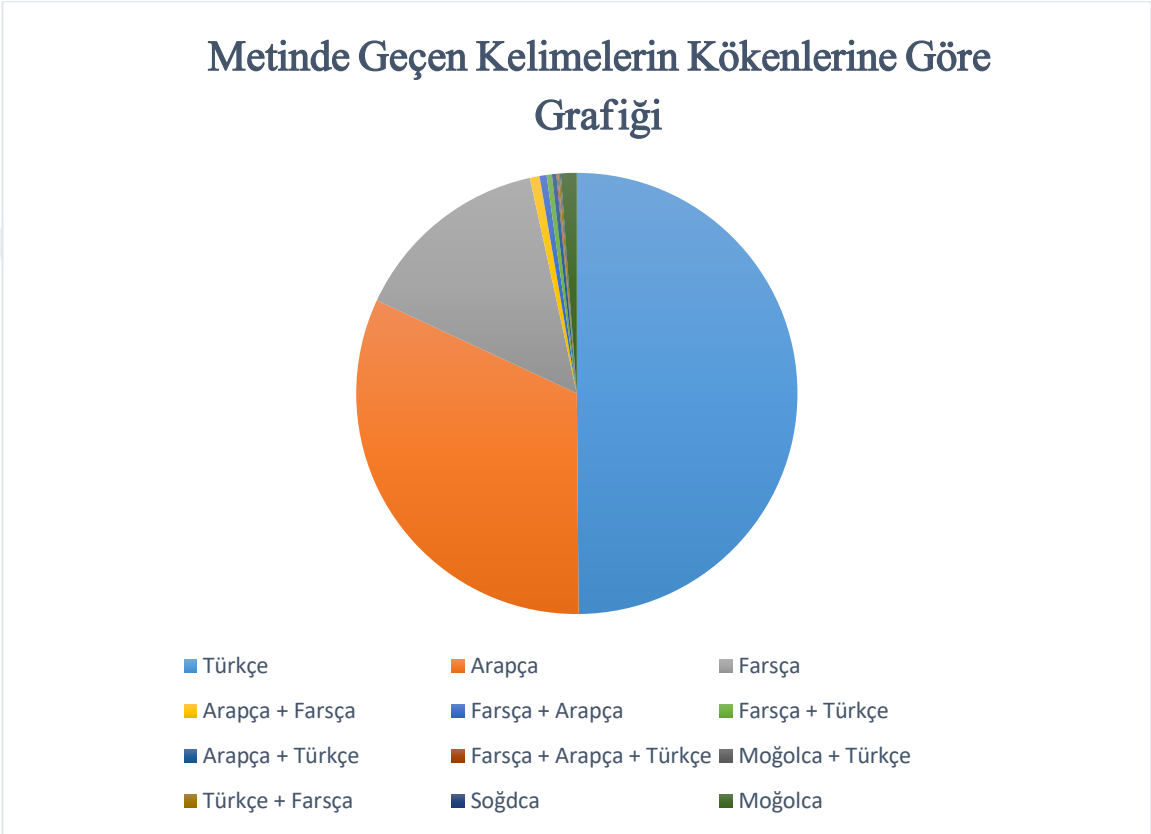
(bī-tereddüd)

Farsça + Arapça + Türkçe

(bī-himmet+lig)

Moğolca + Türkçe

(çerge+lik)


Metinde Geçen Kelimelerin Kökenlerine Göre Grafiği
Türkçe
Arapça
Farsça
Arapça + Farsça
Farsça + Arapça
Farsça + Türkçe
Arapça + Türkçe
Farsça + Arapça + Türkçe
Moğolca + Türkçe
Türkçe + Farsça
Soğdca
Moğolca

KAYNAKÇA

Akbulut, Serpil (2005). *Eski Uygur Metinlerinde Geniş Zaman Ekinin Kullanımı.* Manisa: Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Alyılmaz, Cengiz (1994). *Orhun Yazıtlarının Söz Dizimi.* Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Argunşah, Mustafa (2013). *Çağatay Türkçesi.* İstanbul: Kesit yayınları.

Argunşah, Mustafa, Gülden Sağol Yüksekkaya, Özcan Tabaklar (2011). *Karahanlıca*

Harezimce Kıpçakça Dersleri. İstanbul: Kesit. yay

Bakır, Abdullah (2008). *Selçukname İsimli Eserin Edisyon Kritiği* İstanbul: Maramara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Banarlı, N. Sami (2004). *Türk Edebiyatı Tarihi.* İstanbul: Devlet yay.

Çelikel, Sibel (2007). *Orhun Kitabelerinin Günümüzdeki Söz Varlığı.* Edirne: Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Devellioğlu, Ferit (2007). *Osmanlıca – Türkçe Ansiklopedik Lügat.* Ankara: Aydın kitabevi.

Eckmann, Janos (1963). "Çağatay Edebiyatının Son Devri." Belleten, Ankara: TDK yay.

Eckmann, Janos (1988) *Çağatayca El Kitabı.* İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi

Eckmann, Janos (2017). *Çağatayca El Kitabı* (Çev. G. Karaağaç). Ankara: TDK yay.

Erarslan, Kemal (1993) "Çağatay Edebiyatı". TDV İslam Ansiklopedisi.

İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı yay. C. 8 S. 168-176

Ercilasun, Ahmet B. (2014) *Türk Dili Tarihi.* Ankara: Akçağ yay.

Ergin, Muharrem (2000). *Orhun Abideleri.* İstanbul: Boğaziçi yay.

Ergin, Muharrem (2012). *Türk Dil Bilgisi.* İstanbul: Bayrak yay.

Gabain, A. Von. (2015). *Eski Türkçenin Grameri.* (Çev. M. Akalın). Ankara: TDK yay.

Gömeç, Saadettin Yağmur (2015). Çingiznamler Üzerine Bir İnceleme: Çingiz Han'ın Soyu ve Moğol Tarihinin ilk Devirleri Ankara.

Gülensoy, Tuncer, Paki Küçüker (2015). *Eski Türk-Moğol Kişi Adları Sözlüğü.*

İstanbul: Bilge Kültür Sanat yay.

Hacıeminoğlu, Necmettin (2019). *Karahanlı Türkçesi Grameri.* Ankara: TDK yay.

Kanar, Mehmet (2014). *Arapça-Türkçe Sözlük*. İstanbul: Say yay.

Kanar, Mehmet (2014). *Farsça-Türkçe Sözlük*. İstanbul: Say yay.

Karasoy, Yakup (1998). *Şiban Han Divanı.* Ankara: TDK yay.

Kaya, Harun (2019). *İslamiyet Sonrası Orta Asya'da Tarih Yazıcılığı ve Tevârih-i Güzîde-Nusret-nâme.* Ankara: Yeni Türkiye s. 106 S. 510-520

Lessing, Ferdinand D (2017). *Moğolca – Türkçe Sözlük.* (Çev. G. Karaağaç) Ankara: TTK yay.

Ölmez, Zühal (2013). *Şecere-i Türke Göre Moğol Boyları,* İstanbul Kebikeç yay.

Ötemiş Hacı (2018) *Çengiz-nâme* (Haz. İ. Kemaloğlu) Ankara: TTK yay.

Özkan, Mustafa, Hatice Tören, Osman Esin (2013). *Yüksek Öğretimde Türk Dili Yazılı ve Sözlü Anlatım.* İstanbul: Filiz Kitabevi.

Şen, Serkan (2014). *Eski Uygur Türkçesi Dersleri.* İstanbul: Bilge Kültür Sanat yay.

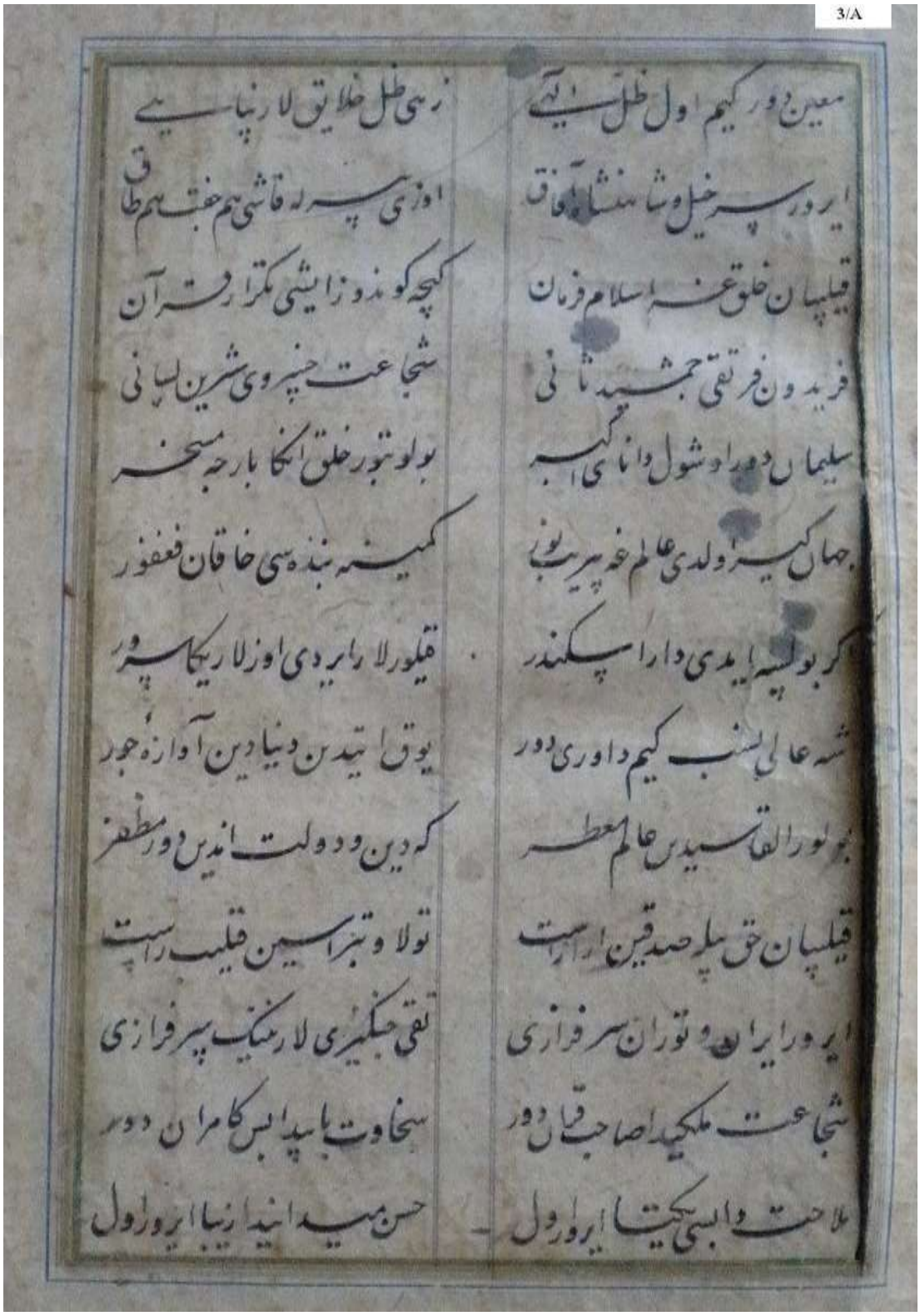
Tekcan, Münevver (2007). *Bayram Han'ın Türkçe Divanı.* İstanbul: Beşir Kitabevi.

Tekcan, Münevver (2008). *Hakim Atanın Hz. Meryem Kitabı.* İstanbul: Beşir Kitabevi.

Ünlü, Suat (2013) *Çağatay Türkçesi Sözlüğü.* Konya: Eğitim yay.

EKLER

EK-1





پیرلا تورور بش بار یدی دوردوغز اوجنجی بولیدوخان مونوک
تقی تورت اوغلی بار ایردی بوترتیب پیرلا تورور اوشه قربوق
بیکرسی قارقن تورر بشنجی اوغلی کوکخان مونوک تقی تورت اوغلی
بار تورور بوترتیب پیله باین ور چنه جاولدوز
حینی چشنجی اوغلی طاقتخان مونوک تقی تورت اوغلی بار ایردی
بوترتیب پیله تورور پالور ایلور الا بوسلی اوزکر
التیتبجی اوغلی بیکنرخان مونوک تقی تورت اوغلی بار تورور بوترتیب
پیرلا تورور بوکدور بکدور بیوه قیلیق
اوغورخان منگک اوروغ لاری منگک آت لاری بوتورور
ایغور قانکلی قبجاق قرلوق قلج اغاجری
تقی موندین اوزایل لاری مغول دورلارالارینگ اصلی معلوم ایرماس
ایکاندور اما مغول ایچنده اسرقابیسی پیر معین آت تابیب تورور
لار بوترتیب پیرلا جلایر سونیت تاتار توالاپس

ملکوت کستی اورماکفت تورمان سات انکنج
قسم احوالی وات لاری موندغ تورور کرایت نایمان
اوکوت تاکفقوت بکرین قرقین بولارکرخان و
کرخان دین تورور بولارارکنه قونغه باردی دیرلار روانقی اوردغ
لاری کوب بولدی ولفظ مغول بولارینیک اسم جنس بولدی
واوزکالارکا مغول دیماک اول جهت دین تورورجون الارغه یقین
بولورایردی یومغول ترک قومیدین پر قوم ایردی جون عنایت ازلی
الارنینک حقیدا ناپایردی یوتورت یوزیل دالاردین کوب شاخه
لارپیدا بولدی اوزکادین بولارکوبالدی واول توک قوم لارینی
تقی مغول باشلادی لارموندین بوربون تاتارایلی قوت یتی ایردی
بارجانی تاتاردیرایردیلارخطایی داوسندداتاتاردیرلاربو
مغول نینک اصلی ایکی قسم تورورا ولکی قسمی اول قوم لارکیم ارا
اکنه داایردی لارامذین چقغانداسرپری پیراکت ولقب برلاغاص

تورور یسه داتوقدان یاشی تنگیک اوغلی ایردی مونونگ اوغلی بار ایردی یه
جوجی خان اول جوجی خان دین باشقا قوتولغان تنگیک اوغلی ایردی جنگیز خان پرلا
مشقه ایردی سودون بویان تنگیک اناسی ایردی سولدوسغ تعلق ایردی
مونونگ حکایتلاری اوزیرینده اکلورانده ین قچپ جنگیز خان غه کلدی
اوال خان همقای قاآن پیلیدین ایردی پسوکای بهادر زمانیده مخالفت
بولدی لار آخر جنگیز خان زمانیده معتبر بولدیلار آت لاری قوبوتای
ایردی بولار تنگیک معنی سی بخیل وحسود دیماک بولور آخر پسوکای بهادر پرلا
فتنه لار قیلیب جنگیز خان پرلا تقی جنگ وخصومت قیلدیلار قوریل
بهادر تاقوتای قرملیتوق تنگیک عمزاد لاری ایردی اتنیک پرلا متفق
ایردی موقوجوایکقوهم اتنیک عمزاده سی ایردی بولار تنگیک شعبه ات
لاری قیدوخان حکایتی غه داخل تورور مطالعه قیلیسه معلوم بولور تقی
بعضی قوم لار بوتایکوت قومیغه متفق ایردی لار اوروت منکوت
وجوریات قوم لاری دین متفق ایردی بولار تنگیک باشلیقی اولوک بهادر

کرجستان ولایتغه باردی اربیه الار کوب کیشی جمع بولوب اوزوسقالی
کیلدی حبه سوبوتای روی بروی قیوب اوزی پیش مینینک بهادر پرله
یاشوندی تقی اور وشوب سوبوتای قاچب کرجستان الی سوکیدین
توکولکانداجه یاندین حقیب اور وشوب باربنی قیردیلار اندین تیمور قپقه
یولی پرلادر بندایلیکا کیلدی الارنی ال قلیب اندین اور وپس
ولایتغه باردی کوشش وغارت قیلدیلار تقی حبه ننیک کیحک اویی بی
مونکدورسا ورتولوی خدمتی اردی انیک یتی اوغلی بارادی کیچیک اکی
اور وس پلاکوخان قاشیدا ایردی ایدن اباقاخان نی خراسانغه نامزد قیلغانده
اور وسنی تورت یک پرله کرنیکا بویوردی جون اباقاخان پادشاه بولدی
اور وسنی پای فرومراه غه محافظت اوجون بیاردی اول سرحدنیک لشکری الار
پرله بولسون دیدی اندین سبکی پلدین سونک بولسن نی اول طرفغه بیاردی
اندا کوب سعی لار قیلدی نکودیر قومنی قتل ایتی کوب اسیر قیلدی بارجانی
اباقاآن حکمی بیرله یولدا اولتوردی اول وقتدا قوتوی خاتون سودین کیحتی

ÖZGEÇMİŞ

Ömer Çakmakcı 11 Kasım 1993 tarihinde Erzurum'un İspir ilçesinde doğdu. İlk ve Orta öğrenimini İstanbul Büyükçekmece Hüsnü Özyeğin Anadolu Lisesinde tamamladı. 2011 yılında İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümüne başlayıp 2015 yılında mezun oldu. Lisans devresinde İran'da Sadi Vakfı tarafından tertip edilen Beynel Milel İmam Humeyni Üniversitesindeki Fars dili öğrenim programını başarıyla bitirdi. 2017 yarı devresinde Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilimdalında yüksek lisans tahsiline başladı. Yüksek lisans tezi olarak Tārīẖ-i Güzīde (Nuṣret-nāme) adlı eserin [1b-48a] varakları arasındaki bölümün transkript ve dizin-sözlüğünü hazırladı.